

ജീവചരിത്രസഞ്ചിക

(മൂന്നാംപ്രസ്കം)

~~40595~~ 2125

ഉപദേശകസമിതി,

പി. കെ. നാരായണപിള്ള ബി. എ., ബി. എൽ.

എ. ഗോപാലമേനോൻ എം. എ., ബി. കോം.

പി. കൃഷ്ണൻതമ്പി, ബി. എ.

ഡാക്ടർ ഗോദവർമ്മ എം. എ., പി. എച്ച്. ഡി.

പ്രസാധകൻ,

വെങ്കളം ജി. പരമേശ്വരൻപിള്ള

പ്രകാശകന്മാർ,

ശ്രീരാമവിലാസം പ്രസ്സ് & ബുക്കഡിപ്പോ,

കൊല്ലം.

2-രൂപതിപ്പ് കാപ്പി 1/6.

വില ഞ. 38.

ശ്രീരാമവിലാസം പ്രസ്താവം,
കൊല്ലം.

1130.

വിഷയവിവരം.

21. സർ വാർട്ടർ റാലി
(സാഹിത്യകാരൻ & രാജ്യതന്ത്രജ്ഞൻ)
പി. അനന്തൻപിള്ള എം. ഏ. 1
22. സർ ടി. മുത്തുസ്വാമിത്തമ്പുര (ന്യായാധിപൻ)
ഏ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള ബി. ഏ., ബി. എൽ. 24
- 23 & 24. ഗ്രാക്കെസഫോദാമ്മാർ
(സ്വദേശഭക്തന്മാർ)
എം. ഏ. ഭാസ്കരപിള്ള എം. ഏ. 42
25. ഭവാനിറാണി (ഉത്തമധർമ്മപത്നി)
പി. ജി. പൊന്നമ്മ എം. ഏ. 58
26. മഹാനായ അലക്സാൻഡർ (യുദ്ധതന്ത്രജ്ഞൻ)
ശുരനാട്ടു പി. എൻ. കുഞ്ഞൻപിള്ള
എം. ഏ (ഇംഗ്ലീഷ്); എം. ഏ (സംസ്കൃതം);
എം. ഏ. (മലയാളം) 73
27. ലാർഡ് കെൽവിൻ (ശാസ്ത്രജ്ഞൻ)
എം. പി. അപ്പൻ ബി. ഏ. (ആന്റോപ്പസ്) 93
28. ജെ. എഫ്. മില്ലെ (ചിത്രകാരൻ)
ആർട്ടിസ്റ്റ് ആർ. പി. നായർ
പി. ഏ (ആന്റോപ്പസ്) 105
29. മീർബായി (ഭക്തഗായിക)
വെങ്കളം ജി. പാശ്ചാത്യരൻപിള്ള. 117

ജീവചരിത്രസഞ്ചിക.

മൂന്നാം പതിപ്പ്

൨൧. സർ വാൾട്ടർ റാലി.

പി. അനന്തൻപിള്ള എം. എ.

പ്രിയതമേ,

“ഇതെന്റെ ഒടുവിലത്തെ എഴുത്തായി വിചാരിച്ചുകൊള്ളുക. ഇനി തമ്മിൽക്കണ്ടു സംസാരിക്കാൻ ഇടവരുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. നിന്നെയും കുഞ്ഞിനെയും ഒരുക്കത്തുകണ്ടിട്ടു മരിക്കാൻ എന്റെ ശത്രുക്കൾ ഇടയാക്കുമെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. അയ്യോ! നിസ്സഹായരായ നിങ്ങൾ ഞാനില്ലാതെ എങ്ങനെയാണു കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നത്? മമ്മക്കേകമായ ഈ വിചാരത്തോടുകൂടി ഞാൻ ലോകം വെടിയേണ്ടിവരുന്നല്ലോ!! കഷ്ടം!!! എന്റെ ശത്രുക്കൾ നിങ്ങളേയും ദ്രോഹിക്കാതിരിക്കയില്ല. എല്ലാവരിനും ഈശ്വരൻ സാക്ഷിയായിനില്ക്കട്ടെ. ഭാഗ്യവതിനായ നിങ്ങൾ സകലതും അദ്ദേഹത്തിൽ സമർപ്പിച്ചുകൊണ്ടു സ്ഥിരചിത്തരായിരിക്കണമെന്നാണ് എന്റെ അവസാനകാലത്തെ അപേക്ഷ.

“ഞാൻ അ മച്ചിരിക്കുന്ന കപ്പൽ വരുമ്പോൾ അതിലുള്ള വേലക്കാർ എന്തുപറയും? ഈശ്വര! ഞാൻ രാജദ്രോഹകരത്തിനു കാരാഗൃഹത്തിൽ കിടക്കുന്നു എന്നു അവർ ധരിക്കുമല്ലോ! ഇനി ആരുടെയെല്ലാം ദുർമുഖം കാണണം? കോടതിയിൽ കയറിനിന്ന് ആരുടെയെല്ലാം പരിഹാസവാക്കുകൾ കേൾക്കണം? എത്ര വക്കീലന്മാരുടെ ചോദ്യങ്ങൾക്കു് ഉത്തരം പറയണം? കഷ്ടം! എന്റെ സഹോദരനായ ഏഡ്വിയൽ ഗിൻബർട്ട് കൂടി എന്റെ സമീപത്തില്ലല്ലോ. നിന്നെയും കുഞ്ഞിനെയും ഞാൻ അറമ്പിൽ ഭരമേല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. അധികം വിസ്തരിച്ചെഴുതാൻ കത്തു ദീർഘിപ്പിക്കണമെന്നു വിചാരിക്കുന്നില്ല. എന്റെ ഈ ദുഃഖം പ്രിയദീപശ്വരൻ കാണട്ടെ. അഹോ! ഞാനെന്റെ പ്രിയതമയേയും പത്നിയെപ്പോലുമായ ശിശുവിനേയും പിരിയുന്നതെങ്ങനെ? എന്റെ പുത്രൻ സർവ്വമംഗളങ്ങളും ആശംസിച്ചുകൊള്ളുന്നു. അവന്റെ അച്ഛൻ ഒരു രാജദ്രോഹിയാണെന്നു് അവർ

ഒരിക്കലും ധരിക്കാതിരിക്കട്ടെ. പ്രിയതമേ, ഞാൻ നിദ്ദോഷിയാണ്. നീ കൂടി എന്നെ മറിച്ചു വിചാരിക്കല്ലേ. ഞാൻ നിന്നെയും കഞ്ഞിനെയും എന്റെ ആത്മാവിനെയും ഇതാ സർവശക്തനായ ഈശ്വരനിൽ സമർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. നീങ്ങരുത് ഇഹത്തിലും പരത്തിലും സുഖവും ശാന്തിയും ഭവിക്കട്ടെ!”

ബ്രിട്ടനിലെ മഹാപുരുഷന്മാരിൽ ഒരാളായി ഒരു കാലത്തു ഗണിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന സർ വാർട്ടർ റാലി കാരാഗൃഹത്തിൽ കിടക്കുമ്പോൾ തന്റെ പ്രാണാധികപ്രണയിനിക്ക് അയച്ച കത്തിലെ ചിലഭാഗങ്ങളാണു മേൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്നത്. ലക്ഷ്യശ്വരനായിരുന്ന അവസരത്തിൽത്തന്നെ ഷണ്ഡിതനും, യുദ്ധവിദഗ്ദ്ധനായിരിക്കുമ്പോൾത്തന്നെ രാജ്യഭരണരന്ത്രജ്ഞനും ആയി നാട്ടിലെങ്ങും ജീവിതവിജയസ്തംഭങ്ങൾ നാട്ടിയ ഈ മഹാപുരുഷന്റെ ഇത്തരം ഭയനീയാവസ്ഥയിൽ ഹൃദയവേദനതോന്നാത്തവരായി വളരെ കുറച്ചാളുകൾമാത്രമേ അക്കാലത്തു അവിടെയുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഇത്ര വളരെ ജനസ്വാധീനവും ധനസ്വാധീനവും വിദ്വത്ത്വവും വാഗ്മിത്വവും ഒത്തിന്നങ്ങി അധികംപേരിൽ കണ്ടിട്ടില്ല; എന്നാൽ ഇത്രവളരെ ഭരിതങ്ങൾ അനുഭവിച്ചിട്ടുള്ള ഒരുളെ കാണുന്നതും അപൂർവ്വംതന്നെ.

പുകവലി ഇംഗ്ലണ്ടിൽ പ്രചരിപ്പിച്ച സർ വാർട്ടർ റാലിയെ ഒരിക്കലും മറക്കാൻ ഇംഗ്ലീഷ് കാക്കു സാധ്യമല്ല. ആദ്യം പുകവലി നടത്തിയ ഇംഗ്ലീഷ് കാരന ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കീഴിലുണ്ടായിരുന്ന ഒരു തോമസ് ഫാരിയട്ട് ആയിരുന്നു എങ്കിലും അതിനു് ഒരു വലിയ പ്രചാരംവന്നതു പുകയില ഇദ്ദേഹം ഉപയോഗിച്ചതുടങ്ങിയതിനുശേഷമായിരുന്നു. തന്റെ സ്വന്തം മുറിയിലിരുന്ന് ഉല്ലാസസമേതം പുകവലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അവസരത്തിൽ, ഈ വസ്തുത അറിയാതിരുന്ന ഓട്ടിന്റേൻ കണ്ടു പരിഭ്രാന്തനായിത്തീർന്നു പോയി. തന്റെ ഉജ്ജ്വലമാനന്റെ വായിൽനിന്നു പുക പുറത്തുവന്നതു് അകമുട്ടുവരെ വെന്തുനീരുന്നതിന്റെ ലക്ഷണമാണെന്നായിരുന്നു ആ പാപം വിചാരിച്ചുപോയതു്.

അവൻ തീയണയ്ക്കാനായി, അടുത്തിരുന്ന ഒരു വലിയ മദ്യ കുംഭം എടുത്ത് റാലിയുടെ തലയിൽക്കൂടി ഒഴിച്ചു കൊടുത്തുവത്രേ! സഹായത്തിന് ആളുകളെ വരുത്താൻ നിലവിളികൂട്ടിയ ഭൃത്യൻ, കാരണം പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കാൻ റാലിക്ക് വളരെ ശ്രമംവേണ്ടിവന്നു.

റാലിയുടെ വിവിധകൃത്യങ്ങൾ അലോചിക്കുമ്പോൾ ഈ ധൂമപാനപ്രചരണം അത്യന്തം നിസ്സാരമായ ഒന്നായിട്ടേ ഗണിക്കാനുള്ളൂ. യുദ്ധവിദഗ്ദ്ധനും ഉത്തമരാജനും ആയ അലക്സാണ്ടറുടെ മഹത്വം സ്മരിക്കുന്ന ഘട്ടത്തിൽ അദ്ദേഹമാണു മുഖക്ഷൗരം ലോകത്തു നടപ്പാക്കിയത് എന്ന വസ്തുത പറയുന്നതുപോലെമാത്രമേ റാലിയുടെ പുകവലിയെ പരിഗണിക്കാനുള്ളൂ.

രാജ്ഞിയുടെ പ്രീതിസമ്പാദനം.

ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ഡവൺഷെയറിൽ ക്യാതറൈൻ ഗിൽബർട്ട് എന്ന സ്ത്രീയുടെമകനായി സർ വാൾട്ടർ റാലി 1552-ാമാണ്ടു ജനിച്ചു. സ്വതന്ത്രബുദ്ധി ബാല്യംമുതലേ പ്രകടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന റാലിക്ക്, സമുദ്രസഞ്ചാരംകഴിഞ്ഞു തുറമുഖത്തു തിരിച്ചെത്തുന്നവരെ ആരാധിക്കാൻ വളരെ സന്തോഷമുണ്ടായിരുന്നു. ഭാവിയിൽ ഒരു ഉത്തമഭടനും നാവികനും ആയി ജീവിതം നയിക്കാൻ റാലിക്ക്ക്കുണ്ടായിരുന്ന ആഗ്രഹം ചില്ലറയായിരുന്നില്ല. മൂന്നുവർഷക്കാലം അദ്ദേഹം ആക്സ്ഫോർഡിൽ പഠിത്തംനടത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഡിഗ്രി യാതൊന്നും എടുക്കാതെ പഠിത്തം മതിയാക്കുന്നതിന് സംഗതിയായത് റാലിയുടെ രണകൗതുകനിമിത്തമായിരുന്നു. ഗ്രാൻസിൽ അക്കാലത്തു നടന്നുകൊണ്ടിരുന്ന ആഭ്യന്തരസമരത്തിൽ ഒരു കക്ഷിക്കാരുടെ പക്ഷത്തു ചേർന്ന അദ്ദേഹം യുദ്ധം ചെയ്തു. അതിനെത്തുടർന്നു അയർലണ്ടിൽ ഒരു ചെറിയ ഔസന്യത്തിന്റെ നായകനായിപ്പോകാൻ അദ്ദേഹം നിയമിതനായി. അവിടത്തെ ലഹളക്കാരെ റാലി നിശ്ശേഷം

അമച്ഛവരുത്തിയതുകൊണ്ട് ഒരു ശൂന്യ യുദ്ധവിഭാഗം എന്നുള്ള പേര് റാലി യൗവനാരംഭഘട്ടത്തിൽത്തന്നെ സ്ഥാപിച്ചു.

ഭവനപ്രസിദ്ധി 'സമാജ്ജിച്ചിട്ടുള്ള ഏലിസബത്തറാ ജ്ഞിതായിരുന്ന അക്കാലത്തു' ഇംഗ്ലണ്ടു ഭരിച്ചിരുന്നതു്. ഈ മഹാരാണിയുടെ പ്രത്യേകപ്രീതിക്കു പാത്രീഭൂതനായി വളരെക്കാലം ജീവിതംനയിച്ചിട്ടുള്ള റാലി അവരുമായി നടത്തിയ പ്രഥമസന്ദർശനത്തെപ്പറ്റി രസകരമായ ഒരു കഥയുണ്ട്. ഒരിക്കൽ രാജ്ഞി രാജഗൃഹത്തിന്റെ പരിസരങ്ങളിൽ പാദചാരിണിയായിപ്പോകയായിരുന്നു. അപ്പോൾ അങ്കണവീഥിയിൽ ഒരിടത്തു അല്പം പങ്കസമ്മിശ്രമായജലം കണ്ടു പെട്ടെന്നുനിന്നു. വാസ്തവത്തിൽ പ്രേക്ഷകരുടെയിടയിൽ റാലിയെക്കണ്ടിട്ടാണ് അവർ നിന്നതു്. റാലിയാകട്ടെ, കൂസൽകൂടാതെ മുമ്പോട്ടുചെന്നു തന്റെ വിശേഷപ്പെട്ട കണ്ണുകൾ ഉൾ രാജ്ഞിക്കു നടക്കാനായി വിരിച്ചുകൊടുത്തു. രാജ്ഞി മനസ്സീതപ്രൗഢമുഖിയായി റാലിയെ യോഗ്യരും കടാക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു നടന്നുപോയി. കൊട്ടാരത്തിലെത്തിയ ഉടനെ ഏലിസബത്തു് റാലിയെ ആളയച്ചുവരുത്തി പല സമ്മാനങ്ങളും കൊടുത്തതായിട്ടാണ് ആ കഥ അവസാനിക്കുന്നതു്.

നല്ല സമയത്താണ് റാലി കൊട്ടാരത്തിൽ കാലുവച്ചതു്. രാജ്ഞിയുടെ പാണിഗ്രഹണത്തിനായി കൊട്ടാരത്തിൽ താമസമാക്കിയിരുന്ന ആലിക്സ് പ്രഭുവിന്റെ ബീഭത്സവേഷംകണ്ടു അസഹ്യതതോന്നിയ രാജ്ഞിയുടെ നയനങ്ങൾക്കു റാലിയുടെ സുകുമാരശരീരം ദർശിക്കുന്നതു് ഒരു നയനോത്സവമായിരുന്നു. പ്രസന്നവദനവും, വിശാലഹാലഭേശവും വിസ്താരമേറിയ മുനീടവുംകൊണ്ടു് ആരുടേയും സവിശേഷമായശ്രദ്ധയെ ആകർഷിക്കുന്ന റാലി തന്റെ പ്രാഗ്ജ്ഞാധാര വിവര്യേറിയ ആഭരണങ്ങളാകൊണ്ടു് അലങ്കരിക്കുന്നതിൽ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധ പ്രകടിപ്പിച്ചുവന്നു. അന്ത്യകാലത്തു് അദ്ദേ

മത്തെ ബന്ധനസ്ഥനാക്കിയപ്പോൾ ശരീരത്തിൽ നൂറിപ്പതിനഞ്ചുപവൻ വിലപിടിക്കുന്ന ആഭരണങ്ങളുണ്ടായിരുന്നുവത്രെ! ഈ സൗകുമാര്യത്തോടൊത്തു അന്യാദൃശമായ സംഭാഷണചാതുര്യംകൂടി സംയോജിച്ചപ്പോൾ രാജ്ഞി ആകൃഷ്ടയായിത്തീർന്നു് അതുഭരമല്ലല്ലോ.

മദ്യവില്പനയിൽനിന്നു കരംവസൂലാക്കാനുള്ള അധികാരം രാജ്ഞി റാലിക്കു നൽകിയതിന്റെഫലമായി പ്രതിവർഷം 2000 പവൻ ആദായം അദ്ദേഹത്തിനു കിട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ആധുനികകാലത്തോടു താരതമ്യപ്പെടുത്തുന്നപക്ഷം പന്തിരായിരം പവനായി വകവയ്ക്കാവുന്ന ഈ തുക 1619 വരെ റാലിക്കു ലഭിക്കത്തക്കവിധമായിരുന്നു വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിരുന്നതു്. രണ്ടു വലിയ ഭേദവഴികൾ അദ്ദേഹത്തിനു ഇഷ്ടാനുമായി രാജ്ഞിയിൽനിന്നു ലഭിച്ചു. ഡർഹാം എന്ന മഹാമന്ദിരം, സർസ്ഥാനം, ഡവാൻഷയറിലെ രണ്ടുമൂന്നു ജില്ലകളിൽ മേൽഭരണം, അയർലണ്ടിൽ നാല്പ്പത്തിരായിരം ഏക്കർ ഭൂമിയുടെ കൈസ്തൃശാനഭവം ആദിയായവകൂടി ലഭിച്ചു് അനുഗ്രഹീതനായിത്തീർന്നപ്പോൾ വാർട്ടർ റാലി ഇപ്പോഴുണ്ടിലെ ഒരു പ്രധാനപുരുഷനായിത്തീർന്നു.

അമേരിക്കയിൽ ഉപനിവേശശ്രമം.

അമേരിക്കയിൽ സ്വേയിൻകാരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യവും ഐശ്വര്യവും വർദ്ധിച്ചുവന്നിരുന്ന അക്കാലത്തു്, അവിടെ കാനനം ഇംഗ്ലീഷ് കാളനികൾ സ്ഥാപിക്കണമെന്ന് ഇദ്ദേഹത്തിനു ബാല്യംമുതലേ ആശയായിരുന്നു. അമേരിക്കയിൽ ഒരു വലിയഇംഗ്ലീഷ് സാമ്രാജ്യം സ്ഥാപിച്ചു് അതിൽ ഏകപുത്രാധിപതിയായി വാഴണമെന്നുള്ള ആഗ്രഹം അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നു എന്നും തോളിയുന്നുണ്ടു്. പല അവസരങ്ങളിലായി അനവധി ദ്രവ്യം വ്യയംചെയ്തശ്രമിച്ചിട്ടും അവിടെ ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് കാളനി സ്ഥാപിക്കാൻ

റാലിക്കു സാധ്യമായില്ല; എങ്കിലും ഇരുനൂറ്റിൽപ്പരം സംവത്സരാക്കാലം അവിടെ നിലനിന്ന ഒരു ആത്മലക്ഷ്യത്തിന്റെ സ്ഥാപനത്തിന് അടിസ്ഥാനപ്പെട്ടത് ഇദ്ദേഹം തന്നെയാണെന്നുള്ളതു നിർവിവാദമാകുന്നു.

ഉപനിവേശം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അധികാരപത്രം രാജ്ഞിയിൽനിന്നും ലഭിച്ചതിനുശേഷം റാലി ഓരോ കപ്പൽ സംഘത്തിനെ അമേരിക്കയിലേക്കു അയച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. സ്റ്റാനിഷ് കപ്പലുകളിൽ കൊള്ളനടത്തിക്കിട്ടിയ ദ്രവ്യം റാലിക്കു കാഴ്ചയ്ക്കാനല്ലാതെ, സ്വദേശ്യരുടെ എതിർപ്പുകൾമൂലം അമേരിക്കയിൽ കാളനികൾ ഒന്നും സ്ഥാപിക്കാൻ അവർക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. റാലിയുടെ വിശ്വസ്തമിത്രവും അഭിയാനനായ കനമായ ഗ്രൻവിൽ പീടിച്ചുകൊണ്ടുവന്ന ഒരു സ്റ്റാനിഷ് കപ്പലിൽ 50,000 പവൻ വിലപിടിക്കുന്ന വെള്ളിപ്പാത്രങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നുവത്രെ! കപ്പലുകളും സൈന്യങ്ങളും തുടച്ചായി അമേരിക്കയിലേക്കു അദ്ദേഹം അയച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. വെർജീനിയായിൽ കുടിയേറിപ്പാർക്കുന്നതിനു് 40,000 പവൻ അദ്ദേഹം ചെലവാക്കിയിട്ടും ശ്രമം നിഷ്ഫലമായിത്തീർന്നതേയുള്ളൂ.

അയർലണ്ടിൽ അഞ്ചുവർഷക്കാലം ഭരണം നടത്തുന്നതിനു് അദ്ദേഹം നിയോഗിതനായിരുന്നപ്പട്ടത്തിലും പ്രസ്തുത ശ്രമം തുടർന്നുകൊണ്ടിരുന്നതേയുള്ളൂ. സ്പെയിൻകാരുമായി ഇക്കാലത്തു് ഇംഗ്ലീഷുകാർ ഒരു ഭയങ്കരസമരത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടു. “സ്റ്റാനിഷ് ആർമെഡ്” എന്നപേരിൽ അറിയപ്പെട്ടിരുന്നതും അജയ്യമായി പരിഗണിക്കപ്പെട്ടിരുന്നതുമായ കപ്പൽപ്പടയെ നിശ്ശേഷം തോല്പിച്ചോടിക്കുവാൻ റാലിക്കു ശ്രമം നിസ്സാരമായിരുന്നില്ല. ഇപ്രകാരം പലവിധത്തിൽ ജനസഞ്ചയത്തിന്റെയും രാജ്ഞിയുടെയും പ്രീതിബഹുമാനങ്ങൾ സമ്പാദിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന റാലിയുടെ 40-ാം വയസ്സിൽ നടന്ന ഒരു സംഭവം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതത്തിനു് ഒരു പരിവർത്തനംതന്നെ വരുത്താൻ തുടങ്ങി.

പ്രേമപ്രകടനത്തിന് ജയിൽവാസം.

എലിസബത്ത് രാജ്ഞിയുടെ പരിചാരികമാർ സുന്ദരികളും പരിഷ്കൃതകളും ആയ തരുണിമാരായിരുന്നു. റാലിയുടെ ഹൃദയം അവരിൽ ഒരുവളായ ഗ്രാഗ് മാട്ടൻ എന്ന സുന്ദരിയെ കവൻകളഞ്ഞു. ഈ വിവരം, തന്നോടു പ്രേമപ്രകടനങ്ങൾ നടത്തിവരാറുള്ള രാജ്ഞി അറിയുന്നതെന്നല്ല എന്നു കരുതി ഭയപ്പെട്ട് അദ്ദേഹം നാടുവിട്ടുപോയി. സംഗതി സൂക്ഷ്മമായി അറിയാൻ പാടില്ലാതിരുന്നതിനാൽ, രാജ്ഞി ആളയച്ച റാലിയെ വിളിച്ചു വീണ്ടും കൊട്ടാരത്തിൽ താമസിപ്പിച്ചു. എന്നാൽ അതോടുകൂടി കള്ളികളൊക്കെ പുറത്തുവരാതെ ഗതൃന്തരമില്ലെന്നായി.

രാജ്ഞിക്കു ഷാപ്പിപ്പുത്തിയായെങ്കിലും അനുരാഗകണ്ഠത്തിൽ വളരെ ചെറുപ്പമായിരുന്നു. റാലി ഒരു പെൺകിടാവിനെ സ്നേഹിച്ചതല്ല വലിയ അപരാധമായിത്തീർന്നത്; തന്റെ സൗന്ദര്യാതിശയത്തെ റാലി ധിക്കരിച്ചല്ലോ എന്നായിരുന്നു അവരുടെ വിചാരം. ഇതിൽ ക്ഷമിക്ക എന്നതു രാജ്ഞിക്കു അറിഞ്ഞുകൂടായിരുന്നു. ആകയാൽ വർത്തമാനം ധരിച്ചപ്പോൾ അവർ കോപകലുഷയായി റാലിയെ 'ടൈപ്പർ' എന്ന കാരാഗൃഹത്തിൽ അടച്ചു.

ബന്ധനംകൊണ്ടുള്ള ദുഃഖം പുറത്തുകാണിക്കാതെ, രാജ്ഞിയുമായുള്ള വിരഹം തന്നെ അത്യന്തം പീഡിപ്പിക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു റാലി പരിഭവിച്ചുതുടങ്ങി. രാജ്ഞിയെ കാണാതിരിക്കുന്നതിനെക്കാൾ നല്ലതു വിഷംതിന്നു മരിക്കയാണെന്നും, ഇതെല്ലാം തന്റെ ശത്രുക്കൾ പറിച്ചു പണിയാണെന്നും, മറ്റും പറഞ്ഞു അദ്ദേഹം വാവിട്ടു നിലവിളിക്കുകയുണ്ടായി.

റാലി അയച്ചിരുന്ന കമ്മ്യൂണിക്സ് അസൂരദീപകളെ സമീപിക്കുകയായിരുന്നു. നമ്മുടെ മലയാളരാജ്യത്തുനിന്നും മറ്റും പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ ദുർല്ലഭമായ പല സഭാന

ങ്ങളും കയറിക്കൊണ്ടുപോയ കപ്പലുകളിൽ ഒന്നിനെ അവർ കൊള്ളചെയ്തു. അഞ്ചുലക്ഷം പവൻവിലയ്ക്കുള്ള സ്വർണ്ണം വെള്ളി മുതലായ ലോഹങ്ങൾ കൂടാതെ വില പിടിച്ച രത്നങ്ങളും രത്നക്കുഞ്ചങ്ങളും മറ്റും അവർക്കു ആയാസം കൂടാതെ ലഭിച്ചു. കച്ചവടക്കപ്പലുകളെ കൊള്ള ചെയ്തു എന്നതു കാലനടപ്പനുസരിച്ചു ന്യായവുമായിരുന്നു.

അളവററ ധനത്തിന്റെ ലബ്ധിയിൽ അർച്ചിയാടി സന്തോഷിച്ച രാജാവിനു റാലിയെ മോചിപ്പിക്കയും, വിവാഹത്തിനു മൗനാനുവാദം നൽകുകയും ചെയ്തു.

സ്വർണ്ണമെടുക്കാൻ ഗയാനയിലേക്കു്.

അമേരിക്കൻരാജ്യങ്ങളിൽ സഞ്ചാരം നടത്തി ധനവും കീർത്തിയും സമ്പാദിക്കണമെന്നു ചിരകാലമായുള്ള ആഗ്രഹം ഫലിപ്പിക്കാൻ റാലി ഇതിനുശേഷം സന്നദ്ധനായി. തെക്കേ അമേരിക്കയിൽ വടക്കുകിഴക്കായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ഗയാനയിൽ സ്വർണ്ണം സീമാരീതമായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നുണ്ടെന്ന് അദ്ദേഹം കേട്ടിരുന്നു. പ്രസ്തുത രാജ്യത്തു കനകപ്പൊടിയണിഞ്ഞു നൃത്തം ചെയ്യുന്ന സന്നതാംഗിമാരുണ്ടെന്നും, അവിടെ ഭർത്താവായ വല്ല വസ്ത്രവും കൊണ്ടുചെന്നു കൊടുത്താൽ ആനത്തലയോളം സ്വർണ്ണം കൊടുക്കാൻ ആളുകൾ സന്നദ്ധരാണെന്നും, അവിടത്തെ രാജാവു ശരീരമാസകലം നഗ്നമാക്കി സ്വർണ്ണപ്പൊടി ഭേഹത്തു പൂശിയിട്ടാണ് പുറമേ നടക്കാനുള്ളതെന്നും മറ്റും ഉള്ള കഥകൾ വിശ്വാസയോഗ്യമാകുംവിധം റാലി പലേ കേന്ദ്രങ്ങളിൽനിന്നു ശ്രവിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ആ രാജ്യത്തേക്കു കപ്പൽവിട്ടു.

ഗയാനയിൽ പലേടത്തും സഞ്ചരിച്ചിട്ടും, അവിടെയെങ്ങും സ്വർണ്ണം കണ്ടുകിട്ടിയില്ല. കടുത്ത സുന്ദരാംഗികളെല്ലാതെ കനകാംഗിമാരെ കാണാൻ റാലിക്കു സാധ്യ

മായില്ല. ഭഗവാശനായി തിരിച്ചുവന്ന റാലി വളരെ അസഹ്യമായ ഒരു സഞ്ചാരചരിതം എഴുതി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. ഇത്രയും വിനോദകരമായ ഒരു സഞ്ചാരചരിതം അതേവരെ യാതൊരു യൂറോപ്യൻഭാഷയിലും ആരും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ലെന്നാണ് പൊതുവേയുള്ള അഭിപ്രായം. രാജ്ഞിക്കെഴുതിയയച്ച കത്തിൽ കാണിച്ചിരുന്നതു, ഗവണ്മെൻറിന്റെ സഹകരണമുണ്ടെങ്കിൽ ഗയാനാസ്വർണ്ണഖനികളിൽനിന്നു താൻ ധാരാളം കനകം കൊണ്ടുവരുന്നതാണെന്നും, ആ രാജ്യത്തിന്റെ തലസ്ഥാനമായ മനോവാനഗരത്തിൽ ഒരുലക്ഷം പവൻ വിലപിടിക്കുന്ന സ്വർണ്ണപ്രതിമകൾ ഉണ്ടെന്നും ആയിരുന്നു. സർക്കാരിന്റെ സഹായത്തോടുകൂടി തനിക്കിതു സാധിക്കാത്തപക്ഷം സ്വെയിൻകാരും ഫ്രഞ്ചുകാരും ഇതത്രയും കൊണ്ടുപോയ്ക്കളയുമെന്നുംകൂടി അതിൽ സൂചിപ്പിച്ചിരുന്നു. രാജ്ഞിയുടെ പ്രീതി നിലനിൽത്താൻവേണ്ടി ഇപ്രകാരമൊക്കെ റാലി എഴുതിയെന്നാണ് ചിലരുടെ അഭിപ്രായം. ആ രാജ്യവും അയൽരാജ്യങ്ങളും ഇംഗ്ലണ്ടിനു സ്വാധീനപ്പെട്ടുകിട്ടാൻ രാജ്ഞി ശ്രമിക്കണമെന്ന് അദ്ദേഹത്തിനു വളരെ ആശയുണ്ടായിരുന്നു.

സ്വെയിൻകാരുമായി ഇംഗ്ലീഷുകാർ നടത്തിയ പല യുദ്ധങ്ങളിലും റാലി ഒരു സേനാനായകനെന്ന നിലയ്ക്കു പങ്കെടുത്ത പ്രശസ്തനായി പോരുനടത്തിയിട്ടുണ്ട്. രാജ്ഞിയുടെനടുത്തുപോയ പ്രീതി അതേരീതിയിൽ തിരിച്ചു കൊടുക്കാൻസാധിച്ചില്ലെങ്കിലും, അവർതമ്മിൽ പലപ്പോഴും കൂടി ഞായ്കൾ നടത്താറുണ്ടായിരുന്നു; എന്നുതന്നെയുമല്ല, ഗൗരവമേറിയ പല ഭരണകാര്യങ്ങളിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായം രാജ്ഞി ചോദിക്കാറുണ്ടായിരുന്നുതാനും. അന്നുത്തെരാജ്യകാരാലോചനാസഭയിലെ അംഗങ്ങളുടെ ബുദ്ധിശക്തിഎല്ലാംകൂടിച്ചേർന്നാലും റാലിയുടെ ബുദ്ധിയെ ജയിക്കാൻകഴിയുകയില്ലെന്ന പ്രസിദ്ധ ചരിത്രകാരനായഗാർഡിൻ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിചാഗതിയിൽ ബേക്കൺ, മാന

സമ്പ്രദിയിൽ ഷേക്സ്പിയറും എപ്രകാരം വിശ്വവിശ്രുതനായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടോ അതുപോലെയുള്ള സ്ഥാനം പ്രവൃത്തിമാഹാത്മ്യം സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം രാജിക്കും നൽകാവുന്നതാണ്. എലിസബത്തിന്റെ ഭരണകാലത്തെ സ്മരണീയമേക്കിത്തിർത്തു ഈ മൂന്നുമാഹാത്മ്യങ്ങളും ജീവിതഗതിയാണെന്നു എല്ലാവിദഗ്ദ്ധന്മാരും ഐക്യകണ്ഠേന അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

കാരാഗൃഹത്തിൽ അകപ്പെട്ടു.

എലിസബത്ത് രാജ്ഞി 1603-ാമാണ്ട് നാട്ടുനീങ്ങി. അതിനുശേഷം സർ വാൾട്ടർ റാലി അനുഭവിച്ച കഷ്ടതകളും കാരാഗൃഹവാസവും ആണ് ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ചരിത്രമെന്ന ഇത്രവളരെ ഹൃദയാവർജ്ജകവും സ്മരണീയവും ആക്കിത്തീർത്തിരിക്കുന്നത്.

അടുത്തതായി സിംഹാസനാരോഹണം ചെയ്ത ജയിംസ് ആകട്ടെ, സ്പെയിൻകാരോടു സഖ്യത്തിനു ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആളായിരുന്നു. കൊട്ടാരത്തിലെ പലരുടേയും ഏഷ്ണികൂടിച്ചേർന്നപ്പോൾ റാലിക്കു വിപരീതം പ്രവർത്തിക്കാൻ രാജാവ് തുനിഞ്ഞു. അദ്ദേഹത്തിനു അനുവദിച്ചിരുന്ന പല പദവികളും നിർത്തൽ ചെയ്തതും, അദ്ദേഹം അനുഭവിച്ചിരുന്ന വസ്തുക്കൾ പലതും സർക്കാരിലേക്ക് എടുക്കുകയുണ്ടായു; രാജദ്രോഹികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ റാലിയെക്കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തി അദ്ദേഹത്തെ ടൌവർകാരാഗൃഹത്തിൽ അടയ്ക്കാൻ അധികം കാലതാമസം വേണ്ടിവന്നില്ല എന്നു പറഞ്ഞാൽ മതിയല്ലോ. റാലിയുടെ മിത്രമായി വർത്തിച്ചിരുന്ന കോബാംപ്രട്ട ശത്രുക്കളുടെ ഭീഷണിമൂലം വിപരീതമായ മൊഴികൊടുത്തതാണ് റാലിയുടെ ഈ ദയനീയജീവിതത്തിനുള്ള പ്രധാനകാരണമായിത്തീർന്നത്. മരണശിക്ഷ നടത്തുന്നതുവരെ ആ കാരാഗൃഹത്തിൽ കിടക്കണം എന്നനിലയാണ് അദ്ദേഹത്തിനു വന്നുചേർന്നത്.

“അലം വൃഥാമോദനവേദനാഭ്യം
അലംഘനീയാ കമലാസനാജ്ഞാ”

എന്നു സമാശ്വസിക്കയല്ലാതെ ഏന്താണുഗത്യന്തരമുള്ളതു്?

വളരെസമയം വിഷണ്ണനായി തന്റെ തടവുമുറിയി
ലിരുന്നതിന്റെശേഷം ധീരനായ റാലി ഭാര്യയ്ക്കു് എഴുതിയ
കത്താണു് ഈ ലഘുചരിതത്തിന്റെ ആരംഭത്തിൽ ചേ
ർത്തിരിക്കുന്നതു്.

ബഹുമാന്യനും ബഹുമാനധനനും ആയ വാൾട്ടർ റാ
ലി ഈ അപമാനജീവിതത്തിൽനിന്നു മോചനം ലഭി
ക്കാൻ എന്തുതൊക്കട്ടെ ആത്മഹത്യയ്ക്കു ശ്രമിച്ചില്ല എന്നുള്ള
തും ആ കത്തിൽ ഇപ്രകാരം കാണിച്ചിട്ടുണ്ടു്:—

“ഞാൻ നിരാശാവസ്ഥയിലായി മരിക്കും എന്നു വിചാരിക്കരുതു്. ഹൃദയ
വ്യസനം എന്നിൽ രീരെ ഇല്ലെന്നും ചിന്തിക്കേണ്ട. ദൈവം എന്നെ
കൈവെടിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഞാൻ പാപിയല്ല. പിന്നെ ഞാൻ എന്തിന്നു
സ്വയമേവ ജീവനെ നശിപ്പിക്കുന്നു. അതു ഞാൻ ഒരിക്കലും ചെയ്യുന്നതല്ല.”

റാലി രാജദ്രോഹിയാണെന്നു രാജാവിനും പരിബന്ധി
കൾക്കും പരക്കെബോധ്യമായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സക
ലസ്ഥാനമാനങ്ങളും വീണ്ടെടുക്കുകയും, രാജാവിനെ സ്ഥാന
ഭ്രഷ്ടനാക്കി രാജ്യം നശിപ്പിക്കാൻ കൂട്ടരുമായി ദുരാലോചന
നടത്തി എന്നകരം സ്ഥാപിച്ചു് വിചാരണനടത്താൻ
തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തു.

കോടതിവിചാരണ.

രാജാനുകൂലികളെക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞ കോടതിയിൽ നട
ന്ന ഈ വിചാരണമുഴുവൻ ശുദ്ധഅസംബന്ധം ആയിരു
ന്നെന്നു് അവരിൽ ഒരു ജഡ്ജിയുടെ ഡയറിയിൽ കാണു
ന്നുണ്ടു്. ഗവണ്മെൻറിനുവേണ്ടി വീറോടെവാദിച്ച “കോ
ക്ക്” യുക്തിയൊന്നും കാണിക്കാതെയും, തെളിവുകൾ
കാണിക്കാനില്ലാതെയും റാലിയെ കഠിനമായി അധീക്ഷേ
പിക്കുകകൂടി ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. രാജാവിനേയും രാജവംശത്തേയും

അതിനീചമായ രാക്ഷസബുദ്ധിയോടുകൂടി റാലി ഭ്രാഹ്മിച്ചു എന്നും, കള്ളനും കപടവേഷധാരിയും ആണെന്നും മറ്റും കോക്ക് വളരെഉച്ചത്തിൽ ആലോചനപ്പെട്ടു.

“കോബാമ്പുളവും നിങ്ങളോടുകൂടിച്ചേർന്നു മഹാമനസ്സനായ ഇപ്പോഴത്തെ മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലേക്കു രാജഭരം കിട്ടരുതെന്നു മനഃപൂർവ്വമായി പ്രയത്നിച്ചിട്ടുള്ളവരാണ്. നിങ്ങൾ രണ്ടുപേരോടുകൂടി സ്റ്റേയിൻരാജാവിൽനിന്നു കൈക്കൂലിവാങ്ങിക്കൊണ്ടു സ്വരാജ്യം പണയമെഴുതിയ വഞ്ചനപ്രവൃത്തി ഏതു നീചമായിരിക്കുന്നു. ആത്മാഭിമാനമുള്ള തിരുമനസ്സിലെ പ്രഭുക്കൾക്കു് ഈ കത്ഥിതപ്രവൃത്തികളെപ്പറ്റി ആലോചിക്കുവോലുംവയ്യ.”

ഈ പ്രസംഗത്തിനു സയുക്തികമായി മറുപടി പറയാൻ സന്നദ്ധനായി റാലി ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:—

“ഇതെന്റെ ജീവനെക്കൂടി ഗൗരവമായി സംബന്ധിക്കുന്ന സംഗതിയാകയാൽ എനിക്കു മറുപടി പറയേണ്ടതായിട്ടുണ്ടു്.”

കോക്ക്:—രാജദ്രോഹക്കുറ്റത്തിനു സമാധാനമോ? അതൊരിക്കലും കോടതി അനുവദിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല. രാജ്യത്തിനും രാജാവിനും എതിരായിനിന്നുകൊണ്ടു് സ്വാർത്ഥം നേടാൻ തുടങ്ങിയ ധൂർത്തന്റെ വാക്കുകൾക്കു് എന്തുവിലകല്പിക്കാൻപോകുന്നു എന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലാകുന്നില്ല.

റാലി:—(അക്ഷമനായി) വലിയ വക്കീലാണെന്നുവിചാരിച്ചു എന്തും പറഞ്ഞുകളയാമെന്നു വിചാരിക്കേണ്ട.

കോക്ക്:—എനിക്കു എന്തെങ്കിലും പറയാൻ തന്റെ അനുവാദം വേണമോ? മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലെ “ചോറുതിന്നു”ണ്ണടത്തോളംകാലം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആജ്ഞ അനുസരിക്കാതെ കഴികയില്ല. തന്നെപ്പോലെ തെമ്മാടിയും രാജ്യദ്രോഹിയുമല്ല ഞാൻ.

റാലി മറുപടിപറയാൻ ഭ്രാഹ്മിച്ചതു പ്രഥമന്യായാധിപൻ തടഞ്ഞു. യുക്തിയുക്തമായി സംസാരിച്ചു റാലി

രക്ഷപ്പെട്ടുകൊള്ളുമെന്നും കോക്കിൻ വളരെ ഭയമായിരുന്നു. അതിനാൽ, അദ്ദേഹം കുറുകെപ്പിടിച്ചുനിൽക്കുന്നതായിരുന്നു. കൂട്ടുകാരനായ കോബാംപ്രട്ട കൊടുത്തിരുന്ന മൊഴിവാച്ചു കുറും തെളിയിച്ചതിനുശേഷമായിരുന്നു റാലിക്കു സംസാരിക്കാൻ അനുവാദം കൊടുത്തത്.

കോബാംപ്രട്ടവിന്റെ ചതിയും തന്റെ നിരപരാധിത്വവും വെളിപ്പെടുത്തിയതിനുശേഷം റാലി ഇപ്രകാരം തുടർന്നു:—

“നിങ്ങളൊക്കെ പണ്ഡിതന്മാരായ നീതിജ്ഞന്മാർ എന്നുള്ളതു നിവിവാദംതന്നെ. എന്നാൽ എന്നെ കേവലം ഒരു ഭ്രാന്തനെപ്പോലെ ഗണിച്ചു രാജദ്രോഹകാരം എന്നിൽ ചുമത്തിയതു ആലോചിച്ചുനോക്കുമ്പോൾ നീതി എന്നു പറയുന്നതു എങ്ങനെയാണു വ്യാഖ്യാനിക്കേണ്ടതെന്നറിയുന്നില്ല. യാതൊരു നിലയുമില്ലാതെ നിരാശാവശരായി മുമ്പുത്താൽ പ്രേരിതരായി രാജദ്രോഹത്തിനു തുനിഞ്ഞ വാട്ടെയിലറെപ്പോലെയും, ജാക് കേഡിനെപ്പോലെയും എന്നെ നിങ്ങൾക്കു ഗണിക്കാൻ തോന്നിയ ആ ചിത്തവൃത്തി എത്ര കഠിനമായിരിക്കുന്നു! ഞാൻ സ്റ്റെയിൻകാരുടെ വശത്തു ചേർന്നിരിക്കുകയോ? എന്റെ ശാസ്ത്രത്തിനും രാജാവിനും വിപരീതമായി ഇല്ലാത്തപക്ഷമെല്ലാം എന്നുപറഞ്ഞിട്ടുള്ളതും വളരെ വിചിത്രമായിരിക്കുന്നു എത്രപ്രാവശ്യം ഞാൻ സ്റ്റെയിൻകാരുമല്ലാത്ത അനേകരുടെപ്പലവും സ്വത്തും നശിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്!! സ്റ്റെയിൻകാർക്കു സമുദ്രത്തിലുണ്ടായിരുന്ന പ്രാബല്യം നാമവേശേഷമാക്കുന്നതിന്നു ഞാൻ മനഃപൂർവ്വമായി യത്നം ചെയ്തിട്ടുള്ളകഥയും നിങ്ങൾ വിശ്വസിച്ചുകൊള്ളട്ടേ! കഷ്ടം! ഇവയൊന്നിന്നും ഞാൻ നിങ്ങളെ പഠിക്കുന്നില്ല. എന്നെത്തന്നെയാണു് ഞാൻ ശപിക്കുന്നതു്.”

റാലിയുടെ പ്രസംഗം അവിടെ കൂടിയിരുന്ന സകലരുടേയും ഹൃദയം അലിയിച്ചു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിരപരാധിത്വം തെളിയിക്കുന്നതായിരുന്നു എങ്കിലും, കടകിൻമണിമാത്രമായതിനെ ആനന്ദത്തലയോളമാക്കിത്തീർക്കാൻ തയ്യാറായിരുന്ന ജഡ്ജിമാർക്കുമാത്രം അതൊന്നും “ബോദ്ധ്യ”മായില്ല. കോക്കു പിന്നെയും വാദിച്ചു. അതിനെത്തുടർന്നു റാലിചെയ്ത പ്രസംഗം സാഹിത്യരസികന്മാർ ഇന്നും കൊണ്ടാടിവരുന്ന ഒരു അനുപമവചോവിഭാസപ്രയോഗമാണു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിയമപാണ്ഡിത്യവും ഈ പ്രസംഗത്തിൽ നല്ല വണ്ണം പ്രകാശിച്ചിരുന്നു. അവിടെ സന്നിഹിതനായിരുന്ന

പണ്ഡിതാഗ്രേസരനായ കാരൽറൺ ഒരു സ്നേഹിതൻ അയച്ചുകത്തിൽ ഇപ്രകാരം പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്:

“കേസിന്റെ പ്രാരംഭത്തിൽ, ഇതു ഭൂജനായാലിയെ വധിക്കുന്നതു കാണാൻ നൂറുകണക്കിളും നഷ്ടപ്പെട്ടവനാലും പോകുന്നമെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തിയ എനിക്കു കോടതിവിധിയാറായപ്പോൾ മഹാത്മാവായ ഈ പുരുഷനാത്തതിന്റെ ജീവരക്ഷയ്ക്കു ആയിരം നാഴികവഴിനടക്കണമെന്നുവന്നാലും ഒരുക്കമാണെന്നു തോന്നിപ്പോയി.”

വധശിക്ഷയ്ക്കു വിധി.

റാലി കുറുകക്കാരനാണെന്നും അതിനാൽ അദ്ദേഹത്തെ വധിക്കേണ്ടതാണെന്നും ജഡ്ജിമാർ വിധിപ്രസ്താവിച്ചു. ശ്രോതാക്കൾ അക്ഷമരായി അപശബ്ദങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുകയും, പ്രധാനന്യായാധിപന്റെനേക്കു കോപമിററുങ്ങൾ കാണിക്കുകയുമുണ്ടായി. വിധിവാചകം കേട്ടമാത്രയിൽ റാലി മുന്നോട്ടുചെന്നു കോബാമിന്റെ മരണശിക്ഷ നടത്തിയിട്ടേ തന്നെവധിക്കാൻ എന്നു ഉത്തരവാകാൻ അപേക്ഷിച്ചു. “ആ ദ്രോഹി അന്യായമായി വ്യാജം പറഞ്ഞു എന്നെയും കുറുകക്കാരനാക്കി. എന്നാൽ അയാൾ മരിക്കുമ്പോഴെങ്കിലും ഹൃദയം പരയാതിരിക്കുന്നതല്ല.” എന്നിങ്ങനെ റാലി പറഞ്ഞുതീരുന്നതിനുമുമ്പേ അദ്ദേഹത്തിനെ കരങ്ങൾബന്ധിച്ചു പോലീസുകാർ കാരാഗൃഹത്തിലേക്കു നയിച്ചു.

നിദ്ദോഷിയായതന്നെ ഇവിധം ശത്രുക്കളെല്ലാവരും കൂടിച്ചേർന്നു കൊല്ലാൻതുടങ്ങുന്നതു ഏറ്റവും നീചമായ പാപകർമ്മമാണെന്നും, അതിനാൽ രാജകീയകാരണ്യം പ്രദർശിപ്പിക്കണമെന്നും കാണിച്ചുകൊണ്ട് റാലി നേരിട്ടു ജയിംസ് രാജാവിനു് ഒരുഴുത്തയച്ചു. അതു നിഷ്പലമായതേയുള്ളു.

റാലിയുടെ കൂട്ടപ്രതികളെയെല്ലാം ഒന്നൊന്നായി വധിച്ചുതുടങ്ങി. റാലിപ്പെ വധിക്കുന്നതിനു തലേദിവസം അദ്ദേഹം തന്റെ പ്രണയിനിക്കു എഴുതിയകത്തിൽ ഇപ്രകാരം കാണുന്നു.

പ്രിയതമേ!

“സത്യസന്ധനും നിശ്ചലചിത്തനുമായ ഒരു പുരുഷ സിംഹന്റെ പൂത്രനായി നിനക്കൊരു കുഞ്ഞുണ്ടെന്നുള്ള വിവരം ഒന്നുമാത്രം നിന്നെ ഈ ഘട്ടത്തിൽ ധൈര്യവരിയാക്കേണ്ടതാണ്.”

“അവന്റെ പിതാവു” മരണത്തേയും അതിന്റെ നാനാവിധങ്ങളായ ഭയങ്കരരൂപങ്ങളേയും തുണവൽക്കരിച്ചിരുന്നു എന്നുള്ളതും നീ സഭാ ഓർമ്മിക്കണം. എനിക്കധികം എടുത്താൻ ശക്തിയില്ല. എല്ലാവരും നിദ്രാവശരായിരിക്കുമ്പോൾ ഇത്രയും സമയമെങ്കിലും അപഹരിച്ചു ഇതെഴുതാൻ സാധിച്ചതിൽ ഞാൻ ദൈവത്തെ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. ഇഹലോകത്തുനിന്നു എന്റെ സകല ചിന്തകളെയും വിരമിപ്പിക്കുന്നതിന്നു സമയം സന്നിഹിതമായിരിക്കുന്നു. മരണശേഷമെങ്കിലും, നീ അപേക്ഷിച്ചാൽ എന്റെ ശരീരം നിനക്കു കിട്ടുമായിരിക്കും. അങ്ങനെ ആയിരുന്നാൽ എന്നെ എക്സിറ്റർദ്ദേവാലയത്തിലെ ശുശ്രൂണത്തിൽ എന്റെ മാതാപിതാക്കന്മാരെ സംസ്കരിപ്പിച്ച സ്ഥലത്തുതന്നെ അടക്കിച്ചെന്നും; ഇതുമതി. സമയവും മരണവും ഒന്നുചേർന്നു എന്നു ഇതാവിളിക്കുന്നു!!”

റാലി, കോബാം മുതലായ നാലുപേരെ കൊല്ലാതെ കാരാഗൃഹത്തിലിട്ടിരുന്നാൽ മതിയെന്നുള്ള രാജകല്പന അന്നു സരിച്ചു നമ്മുടെ ജീവചരിത്രനായകൻ തലക്കാലത്തേക്കു രക്ഷപ്പെട്ടു.

പന്ത്രണ്ടുവർഷം തടവിൽ.

ടൗച്ചർകാരാഗൃഹത്തിൽ പന്ത്രണ്ടു സുദീർഘസംവത്സരങ്ങളാണ് റാലി കഴിഞ്ഞു കഴിച്ചുകൂട്ടിയതു്. ആദ്യ കാലത്തു ചില സുഹൃത്തുക്കളുടെ ശ്രമത്താൽ ലിബ്ബറിയ സൗകര്യം ഉപയോഗിച്ച് അദ്ദേഹം രസതന്ത്രത്തിൽ പ്രയ

ത്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അദ്ദേഹം അക്കാലത്തു കണ്ടുപിടിച്ച ശേഷധങ്ങളിൽ പലതും ഒരു ശതവർഷംവരെ ജനങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചുവന്നിരുന്നു. ശ്രീമേന അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആരോഗ്യം ക്ഷയിക്കത്തക്കവണ്ണം അധികൃതന്മാർ പല അസൗകര്യങ്ങളും വരുത്തിവെച്ചു.

അദ്ദേഹത്തിൽ ദ്രവ്യപ്രണയിനിയായി വർത്തിച്ചിരുന്ന ഭാര്യയും കുഞ്ഞുങ്ങളും ദാരിദ്ര്യംനിമിത്തം വളരെ കഷ്ടപ്പെട്ടു. മുതിർന്ന കുട്ടിയെ കൈക്കൂപ്പിപ്പിടിച്ചു നടത്തിയും, മുലകുടിമാറാത്ത ശിശുവിനെ ഇളിയിലെടുത്തും ആ സാധുവി പാദചാരിണിയായി കണ്ണനീരുമൊലിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു സ്വകാര്യതനെ കാരാഗൃഹത്തിൽ പലപ്പോഴും പോയി കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ആ കാഴ്ച കണ്ടവരെല്ലാം ഹൃദയം അലിഞ്ഞു വിവശരായിത്തീർന്നുപോയി.

“ലോകചരിത്ര”രചന.

റാലിയുടെ കാരാഗൃഹവാസം അനശ്ചരമായ കീർത്തി അദ്ദേഹത്തിനു സമ്പാദിച്ചുകൊടുത്തിരിക്കുന്നത് പ്രധാനമായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു ചരിത്രഗ്രന്ഥമൂലം ആകുന്നു. സാഹിത്യകുശലനായ ബെൻജാമിൻസന്റെ സഹായത്തോടുകൂടി സർ വാൾട്ടർറാലി ലോകചരിത്രത്തിന്റെ ഒരുഭാഗം എഴുതിത്തീർത്തത് കാരാഗൃഹവാസത്തിനിടയ്ക്കാണ്. വലിയ ആകൃതിയിലുള്ള പുസ്തകത്തിൽ ചെറിയ അക്ഷരങ്ങളിലായി അച്ചടിച്ചിട്ടും ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന് 1500 പുറത്തോളം ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിവരുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ ആകൃതി നോക്കുകയാണെങ്കിൽ മുമ്പത്താറെണ്ണം കൂടിയെടുത്തോളംവരും. ഇതിലും നാലിരട്ടി എഴുതിയാൽ മാത്രമേ അതു പൂർത്തിയാകയുമുള്ളൂ. രാജദ്രോഹക്കുറ്റത്തിനു മരണശിക്ഷയും പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു കാരാഗൃഹത്തിൽ വാസംചെയ്യുന്ന താൻ ഇത്രവലിയ ഒരു സാഹിത്യസംരംഭത്തിനു തുനിയുന്നത്,

“ചരണകരവക്ഷോഭമിരുന്നായുള്ളവൻ
തരണിരഹിതനായ” തുഴത്തുവാരാന്നിധി
തരണം ചെയ്തിട്ടു്” തുച്ഛം ലെയാണെന്നു സവിന
യം പ്രസ്താവിച്ചുകൊണ്ടാണു് അദ്ദേഹം ഗ്രന്ഥം ആരംഭിക്ക
ന്നതു്. വിഷയം ശുഷ്കമാണെങ്കിലും ശുഷ്കപത്രനടുവിൽ
സ്ഥിതമാകും നിഷ്കളങ്കതളിരുപോലെ ഭംഗിയേറിയ പല
ആശയങ്ങളും, ചമല്ലാജനകമായ ഭാഷാരീതിയും, ഇടയ്ക്കി
ടയ്ക്കു സവിശേഷം വിളങ്ങുന്നതുകൊണ്ടു് ഈ ഗ്രന്ഥം മുഴു
വനും വായിക്കണമെന്നുള്ള ഔശ നമുക്കുണ്ടായേക്കും. വി
ലയേറിയ വിശ്വചരിത്രങ്ങളുടെ നിർമാണത്തിനു് അടിസ്ഥാന
നമായി ഈ ഗ്രന്ഥം അദ്ധ്യാപി വിളങ്ങുന്നുണ്ടു്.

തന്നെപ്പറ്റി അധികേഷപിക്കുന്ന ചില ഭാഗങ്ങൾ ആ
ഗ്രന്ഥത്തിലുണ്ടെന്നു സംശയിച്ചു് ജയിംസ് രാജാവു ഗ്രന്ഥ
പ്രചാരം തടഞ്ഞുകളഞ്ഞു. ‘പാർലിമെൻറിന്റെ വിശേഷാ
ധികാരം” “ക്യാബിനറ്റ് കൌൺസിൽ” തുടങ്ങി
പല വിലയേറിയ ഗ്രന്ഥങ്ങളും ഇക്കാലത്തു റാലി രചിച്ചി
ട്ടുണ്ടു്.

വീണ്ടും സ്വപ്നമെടുക്കാൻ.

ചില മന്ത്രിസഭാംഗങ്ങളുടെ ആനുകൂല്യനിമിത്തം
റാലി 1616-ൽ മോചിതനായി. ഒരു ശിപായിയുടെ സൂക്ഷി
പ്പിൽ സ്വഗൃഹത്തിൽ വസിച്ചുകൊള്ളണമെന്നും, പൊതു
ജനസഭകളിലെങ്ങും പോകരുതെന്നും കല്പനയിൽ പ്രത്യേ
കിച്ചു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു.

ഗയാനയിൽ പോയാൽ സ്വപ്നം കിട്ടുമെന്നും റാലി
മുമ്പേതന്നെ ഉദ്ഘോഷണം ചെയ്തിട്ടുണ്ടായിരുന്നുവല്ലോ.
അതിലേക്കു ഉദ്യമിക്കാനായിട്ടായിരുന്നു രാജാവു റാലിയെ
നിയോഗിച്ചതു്.

ഏഴു കപ്പലോടുകൂടി റാലി ഗയാനയിലേക്കു പുറ
പ്പെട്ടു. പോകുന്നവഴി രണ്ടു ഹിന്ദുകപ്പൽ നശിപ്പിച്ചതും,

സ്നേയിൻകാരുടെ ഒരു ഭീപ് ആകുമിച്ചതും, “ജയിംസ്” രാജാവു ശ്രവിച്ച ക്രൂരനായി. പലപ്രകാരത്തിൽ അന്വേഷണം നടത്തിയിട്ടും സപ്തർഷിത്തരീപോലും രാലിക്കു ലഭിച്ചില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മകൻ സ്നേയിൻകാരുടെ തോക്കിനിരയായി മരിക്കുകയും ചെയ്തു. രാലി ഭഗ്നാശനായി. വല്ല രാജ്യത്തും പോയി രക്ഷപ്പെടാൻ പലരും അദ്ദേഹത്തോടു അപേക്ഷിച്ചു. അത് അഭിമാനകരമല്ലെന്നു രാലി തീർത്തുപറഞ്ഞു. ജീവിതത്തിൽ സന്തുഷ്ടനിരാശനായി അദ്ദേഹം ഇംഗ്ലണ്ടിലേക്കുതന്നെ പറ്റപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കപ്പൽസമൂഹം അയർലണ്ടിനു സമീപത്തായപ്പോൾ ക്രൂരവും അന്യായവും ആയവിധം മൗണശിക്ഷ നടത്താൻ സന്നദ്ധനായിരിക്കുന്ന ജയിംസ് രാജാവിന്റെ സന്നിധിയിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതു നന്നല്ലെന്നും, അതിനാൽ മറ്റു എവിടെയെങ്കിലുംപോയി രക്ഷപ്പെട്ടുകൊള്ളണമെന്നും പ്രമാണികളിൽ ഒരാൾ പറഞ്ഞപ്പോൾ രാലി ഇപ്രകാരമാണ് മറുപടി പറഞ്ഞത്:—“സ്നേഹിതാ! അങ്ങനെ ആകാമായിരുന്നു. പക്ഷേ ഞാൻ ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ഒരു സാധനം വെച്ചിട്ടുപോന്നിരിക്കുകയാണ്. അത് അവിടെച്ചെന്നു വാങ്ങാതെ ഒരിടത്തും പോകുന്നതു യുക്തമല്ല.”

പ്രമാണി:—അതെന്തു സാധനമാണ്?

രാലി.—സൽകീർത്തിതന്നെ. എന്റെ ശിക്ഷ ഞാൻ സധൈര്യം അനുഭവിക്കും. ഞാൻ എന്താണ് ഇതുവരെ ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്ന് ആലോചിച്ചു നോക്കൂ. ഇംഗ്ലണ്ടു പടിഞ്ഞാറോട്ടുചെന്നു സമുദ്രപ്രാധാന്യംവഹിക്കണം. സമുദ്രം മററാകും അധീനപ്പെടരുത്. അതുതന്നെയാണ് ഈ രാജ്യത്തിന്റെ ശ്രേഷ്ഠത നിർദ്ദേശിക്കുന്നതും. ഞാൻ എന്റെ സപ്തർഷി കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടാണ് തിരിച്ചുവന്നതെങ്കിൽ രാജാവു എന്നെ രണ്ടുകൈയുമിട്ടി എന്തിനേറേറെനെ അതി

ന ഭാഗ്യമില്ലാത്തപോയി. എനിക്കു മറ്റു വല്ലേടത്തും പോയി രക്ഷപ്രാപിക്കണമെന്നു മോഹമുണ്ടെങ്കിൽ എനിക്കിപ്പോൾ സാധിക്കും; യിംസ് രാജാവിനെപ്പോലെ പ്രതാപത്തോടുകൂടി എനിക്കിനിയുള്ള കാലം മുഴുവൻ ജീവിക്കയും ചെയ്യാം. എന്നാൽ ഞാൻ ഒരിടത്തും പോകുന്നില്ല. എന്റെ സ്നേഹിതരായ നിങ്ങൾക്കു എവിടെയെങ്കിലും പോകണമെങ്കിൽ പൊയ്ക്കൊൾവിൻ. നിങ്ങളെ എവിടെ ഇറക്കണമെന്നുവെച്ചാൽ അവിടെ ഞാൻ ഇറക്കിത്തരാം. ഉള്ളപണം എല്ലാവർക്കുമായി വീതിച്ചുതരാം.”

അനന്തരം എല്ലാവരെയും വിളിച്ചുചോദിച്ചതിൽ റാലിയെ വിട്ടുപിരിയാൻ ആർക്കും മനസ്സില്ലായിരുന്നു. മൃത്യുവദനത്തിൽ പ്രവേശിക്കാൻ സന്നദ്ധനായി റാലി തുറമുഖത്തിറങ്ങി. വിരഹവേദനയാലും ദാരിദ്ര്യദുഃഖത്താലും അത്യന്തം പീഡിതയായിരുന്ന റാലിയുടെ ഭാര്യ “ഭിന്നബന്ധുവെക്കണ്ട വനജമെന്നതുപോലെ” പ്രാണനായകനെ അടുത്തുവന്നു ആശ്വേഷിച്ചു ചുംബനം ചെയ്തു ഇവരിങ്ങനെ പ്രണയപാരവശ്യത്തിൽ മതിമറന്നു നില്ക്കുമ്പോഴേക്കും ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥൻ റാലിയെ അറസ്റ്റ് ചെയ്തു ലണ്ടനിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി.

വീണ്ടും കാരാഗൃഹത്തിൽ.

കാരാഗൃഹത്തിൽ ആക്കിയതിന്റെ ശേഷം റാലിയെ ഓരോ കുററും ചുമത്തി വിസ്തരിക്കാൻ തുടങ്ങി. ആയുസ്സിനെ രക്ഷിക്കുന്നതിനു റാലിയെ ശ്രമങ്ങളെല്ലാം നിഷ്ഫലമായിത്തീർത്തേയുള്ളൂ. രാജിക്കു അദ്ദേഹം അയച്ച അഭ്യർത്ഥനയിൽ ഇപ്രകാരം കാണുന്നു:—

“കല്ലാലെ നിർമ്മിതമായൊരു ഭിത്തിയോടു വല്ലായ്മയെന്നു പറയേണ്ടതു ഞാനുമയ്യോ!

എല്ലാവരും ബത വെടിഞ്ഞിതു ദൈവമേ നീ
യല്ലാതെയിപ്പ ശരണം ധരണീതലേ മേ.
ആരോമലായ മമ രാജ്ഞിയൊടെന്നിയേ ഞാ-
നാരോടു ചൊല്ലവതുമെന്നുടെ സങ്കടങ്ങൾ?
സ്നേഹോട് ഗുഹ്യപ്രഭുപൊഴിച്ചൊരു വാക്കുരച്ചു
വേരോടെ നീക്കുക പേടനയുള്ളതെല്ലാം "

ഈ അഭ്യർത്ഥനകളുടെ മനസ്സിലിത്തുപോയ ആ മന-
സിനി ഭർത്താക്കൂടെയും മാറ്റാൻ വളരെപ്പണിപ്പെട്ടു. ജയിം-
സിന്റെ രൂക്ഷഹൃദയം മാറ്റാൻ അതൊന്നും പര്യാപ്തമായി
ത്തീർന്നില്ലെന്നു പറഞ്ഞാൽ മതിയല്ലോ. പുതിയതായി കുറു-
ക്കൾ ഒന്നും ആരോപിച്ചു തെളിയിക്കാൻ സാധ്യമാകാതെ
വന്നപ്പോൾ, പഴയ രാജദ്രോഹക്കേസിയുടെ വിധി ഇപ്പോ-
ഴും ഉൾജ്ജ്വലിതത്തിലിരിക്കുകയാണെന്നു പറഞ്ഞു റാലിയെ
വധിക്കാൻ കോടതി വിധിച്ചു; അതിനെ ജയിംസ് അംഗീ-
കരിക്കുകയുണ്ടായു.

ദരിദ്രപതിയുടെ പ്രേമാതിരേകം.

റാലിയുടെ പതിക്കു് ഈ പരിതാപകരമായ വിധി
മമ്മഭേദകമായിരുന്നു. മാറ്റത്തില്ലാ നില്പിച്ചിട്ടും കണ്ണു-
നീർ വഷിച്ചും ആ സതീരത്ത് അധികാരസ്ഥന്മാരുടെ
സമീപം പ്രാപിച്ചു. പ്രിയഭർത്താവിന്റെ ശവമെങ്കിലും
സംസ്കരിക്കാൻ കിട്ടണേ എന്ന് ആ സ്ത്രീ ഭണ്ഡനമസ്കാരം
ചെയ്തു പ്രാർത്ഥിച്ചു. അതിനുള്ള അനുവാദം ലഭ്യമായതിനു
ശേഷം, തടവുമുറിയിൽ പ്രവേശിച്ച ഭർത്താവിനെ പരിരം-
ഭണം ചെയ്തു മുറവിളി തുടങ്ങി. കണ്ടുനിന്നവരും അപ്പോൾ
കരഞ്ഞുപോയി. റാലി മനസ്സമാധാനസമേതം സംസാ-
രിക്കുന്നതു നോക്കുക.

റാലി:—പ്രിയേ, എന്തിനു വ്യസനിക്കുന്നു? എന്റെ ശരീര-
മെങ്കിലും ഘാതകന്മാർ നിന്നെ ഏൽപ്പിക്കുമോ?

ആ സമാധാനത്തോടുകൂടി എനിക്കുണ്ടാകാൻ അവസാനയാത്രപുറപ്പെടാമോ?

ഭായ്:—അതെനിക്കുതരാമെന്നു അച്ഛൻ സമ്മതിച്ചു. നമ്മുടെ സ്വന്തം ദേവാലയത്തിൽത്തന്നെ സംസ്കരിപ്പാൻ വേണ്ടി എപ്പോഴും ചെയ്തുകഴിഞ്ഞു.

റാലി:—“അതു നന്നായി” എന്ന് ആശ്വാസത്തോടുകൂടി പുകവലിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. ഭായ്യയെ പലേ സാമ്പനവാക്കുകളാൽ കൊണ്ടു ആശ്വസിപ്പിച്ചിട്ടു അടുത്തുനിന്ന സ്നേഹിതനോടു ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:—

“എന്താ, നാളത്തെ വിനോദം കാണാൻ നേരത്തെവന്നു സ്ഥലംപിടിക്കുമല്ലോ. വലിയ തിരക്കായിരിക്കും. എനിക്കുമാത്രം സ്ഥലം കിട്ടുന്ന കാര്യത്തിൽ ഭയപ്പെടാൻില്ല.” ഇതുകേട്ടു വ്യസനപരവശനായിത്തീർന്ന സുഹൃത്തിനെനോക്കി ഇപ്രകാരം തുടർന്നു:—എന്താണു, ഹേ, ഭേദിക്കാത്തതു്? ഈ ലോകത്തെക്കുറിച്ചു കാരാഗ്രഹമുണ്ടു്? അതിൽനിന്നു രാജരാജന്മാരുടെയായി വധസ്ഥലത്തേക്കു കൊണ്ടുപോകുന്നു. ഇന്നു ഞാനാണു പോകേണ്ടവൻ, നാളെ വേറൊരാളാണു. എനിക്കു ഇവിടെ വന്നു മരിക്കാനിടയായതിൽ കൃതാർത്ഥതയുണ്ടു്. ഗയാനയിലെ വല്ല കാടുകളിലുമാണെന്നിൽ നിങ്ങളെക്കൊക്കെ കാണാൻ സാധിക്കുമായിരുന്നേമു്.”

വധപീഠത്തിലെ ഗംഭീരപ്രസംഗം.

റാലി ഉത്സാഹഭരിതനായിത്തന്നെയോ വർത്തിച്ചതു്. മധുപാനം, ധൂമപാനം മുതലായവ യഥേഷ്ടം നടത്തി. ഫലിതപ്രയോഗങ്ങൾക്കും അതിരില്ലായിരുന്നു. നിരവധി ജനങ്ങൾ നോക്കിനില്ക്കെ, അദ്ദേഹം കഴുവിന്മേൽ കയറി “യതു് ഏറ്റവും സ്ഥിരചിത്തനായും അവിചലിതപാദനായും കാണികൾക്കു അതുളതം ജനിക്കത്തക്കവിധത്തിലും ആയിരുന്നു. ഒരു പ്രസംഗമണ്ഡപത്തിലെന്നോണം വധപീഠത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ടു വാർട്ടർ റാലി ഗംഭീരമായ ഒരു പ്രസംഗം ചെയ്തു. ഒരു നല്ല പ്രാസംഗികന്റെ വാചിതവും, അലങ്കാരചമുക്കാരും ആശയസൗഷ്ഠ്യവും പ്രകടിതമാ

യിരുന്ന ആ പ്രസംഗം അരമണിക്കൂർ സമയം നീണ്ടു നിന്നു. അതിന്റെ പ്രാരംഭം ഇങ്ങനെയാണു്:—

“സകലസജ്ജനസമക്ഷം അന്ധകാരലേശസ്തർക്കിലാതെ ദിവ്യമായ പ്രഭാവിശേഷത്തോടുകൂടിയ ഈ വധസ്ഥലം എന്റെ ജീവാവസാനത്തിനു നിയോഗിച്ച ഈശ്വരനെ ഞാൻ നിവ്യാജമായി പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊള്ളുന്നു. എന്നുമാത്രമല്ല എനിക്കു കൂടെക്കൂടെവരാനുള്ള തുള്ളപ്പനി എന്നെ ബാധിക്കാതെ ഇത്രയും ഇവിടെനിന്നു പ്രസ്താവിച്ചു നിങ്ങളോടെല്ലാം അന്ത്യയാത്രചോദിക്കുന്നതിനു അവസരംതന്ന ലോകനാഥനെ ഞാൻ നിഷ്കളങ്കമായ കൃതജ്ഞതയോടുകൂടി സ്തുരിച്ചുകൊള്ളുന്നു. എന്റെ രാജ്യത്തിനും രാജാവിനും വേണ്ടി ജീവിതകാലം മുഴുവൻ വിനിയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ഞാൻ എന്നിൽ നിർദ്ദയമായി ശത്രുക്കൾ ആരോപിച്ചിട്ടുള്ള കുറ്റിനാപരായം അന്യായവും അയഥാർത്ഥവും ആണെന്നു് മാനുരായ നിങ്ങളെ പറഞ്ഞുപരിചിക്കാതെ അവസാനയാത്രയ്ക്കു തുനിയുന്നതു ഉചിതമല്ലെന്നു വിചാരിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണു് ഇത്രയും ഇവിടെനിന്നു സംസാരിക്കാൻ സംഗതിയായതു്.”

സകലരുടേയും ചേതസ്സിനെ ഇളക്കിമറിച്ചുകളഞ്ഞ ആ പ്രസംഗം ഇപ്രകാരം അദ്ദേഹം ഉപസംഹരിച്ചു:—

“സജ്ജനവാരിരാശികളായ ഭവാനുരോടു ഞാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നതു് പാപിഷ്ഠനായ എന്റെ ആത്മാവിന്നു നിത്യശാന്തിനൽകുവാൻ സച്ചിദാനന്ദസ്വരൂപിയായ ഈശ്വരനോടു പ്രാർത്ഥിക്കണമെന്നാണു്. ഭക്തനാവികരാജസേവകവൃത്തികളിൽ ഞാൻ മതിമാനു കേവലം ദുർവൃത്തി ആചരിക്കുവാൻ നിബുദ്ധനായിത്തീർന്നതുമൂലം എത്ര ഭാലാരതങ്ങളായ പാപങ്ങളാക്കു വശംവദനായിത്തീർന്നു! ജഗദീശ്വരാ! ഇവയെല്ലാത്തിനും സാധുവായ ഇവനു ഈ അവസാനഘട്ടത്തിലെങ്കിലും മാപ്പുനൽകണം! എന്നെ അങ്ങയുടെ പാവനസന്നിധാനത്തിലേക്കു നയിക്കേണമേ!! മാനുമാശയരായ ജനങ്ങളേ, ഞാനിതാ നിങ്ങളോടു ഇഹലോകത്തിൽനിന്നും അവസാനയാത്ര ചോദിച്ചുകൊള്ളുന്നു.”

സമാധാനത്തോടെ ചരമസ്വീകരണം.

സ്നേഹിതന്മാരോടെല്ലാം യാത്രചോദിച്ചതിനുശേഷം, ആരാച്ചാരോടു അടുത്തുചെല്ലാൻ പറഞ്ഞു. ഭയലജ്ജാസന്താപപരവശനായി അടുത്തുചെന്ന അചന്റെ പക്കൽ നിന്നും കോടാലിവാങ്ങി വായ്ത്തലയ്ക്കു നല്ല മൂച്ചുയണ്ടോയെന്നു തടവിനോക്കിയിട്ടു റാലി പറഞ്ഞു:—

“നല്ല മൂച്ചുയണ്ടു്. എന്റെ സകല രോഗങ്ങളും ശമിപ്പിക്കുന്ന സിദ്ധൗഷധം ഇതുതന്നെ.”

ആരാച്ചാരുടെ ശിലാഘടയും അലിഞ്ഞുപോയി. നമസ്കരിച്ചു അവനെ പിടിച്ചെഴുന്നേല്പിച്ചതിനുശേഷം,

“നിനക്കു ഞാൻ മാപ്പുതന്നിരിക്കുന്നു. യേശുവേണ്ട. നിന്റെ കൃത്യം നീ നടത്തിക്കൊൾക. ഞാൻ കൈയ്ക്ക് ഉയർത്തുമ്പോൾ പ്രഹരിച്ചുകൊള്ളണം.”

എന്നു പറഞ്ഞു നിവർന്നിന്നുകൊണ്ടു പ്രേക്ഷകായുതങ്ങളെ ലക്ഷ്യമാക്കി നമിച്ചതിനുശേഷം വധക്കുറിയിൽ ശിരസ്സ് പാകംപോലെ വച്ചുകൊണ്ടു ശയിച്ചു. വിശ്വവിശ്വതനായി വിത്തസമ്പന്നനായി, രാജഗൃഹത്തിലും പുറത്തും സർവ്വസാധനത്രയങ്ങളോടുകൂടി അന്നത്തെ അദ്ധ്വാനാർത്ഥികളായ ജനസഞ്ചയത്തിൽ കേന്ദ്രപ്രവരനെപ്പോലെ സഞ്ചരിച്ച ഈ വീരഗ്രേസരന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ അവസ്ഥ നോക്കൂ!

റാലി തന്റെ ദക്ഷിണപാണി പൊക്കിക്കുണിച്ചു. ആരാച്ചാർ വിവശഘടയനായിപ്പോയി; അയാൾ അനങ്ങുന്നില്ല. രണ്ടാമതും കൈപൊങ്ങി; ഒരു ഫലവുമുണ്ടായില്ല.

“എന്തിനു ചേടിക്കുന്നു? വെട്ടിക്കൊൾക” എന്നു അദ്ദേഹം പറഞ്ഞതോടുകൂടി വധകർത്താവിന്റെ പക്കലിരുന്ന പരശു അതിന്റെ കൃത്യം നടത്തി. ഒരു മഹാജീവിതം ലോകരംഗത്തിൽനിന്നും ഇപ്രകാരം വിരമിച്ചു. ധീരതയ്ക്കും, പുരുഷസാധനത്രയത്തിനും, പ്രവൃത്തിമാഹാത്മ്യത്തിനും, ഉത്തമനിർഭരനുമായിരുന്ന ഈ പുണ്യതേജോവിഗ്രഹത്തിൽ നിന്ന് പുറപ്പെട്ട കിരണകന്ദളങ്ങൾ അന്നന്തരകാലികരായ പലരേയും ഉൽകൃഷ്ടസ്ഥാനങ്ങളിലേയ്ക്കു നയിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതു് ആലോചിച്ചുനോക്കുമ്പോൾ ഏതാദൃശന്മാരായ മഹാത്മാക്കളുടെ * ജീവചരിത്രം നമുക്കെത്രമാത്രം പ്രയോജനകരമായിട്ടുള്ളതാണെന്നു തത്വം പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതാണു്.

൨൨. സർ ടി. മുത്തുസ്വാമി അയ്യർ.

എ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള ബി. എ; ബി. എൽ.

[ഭാമിഭൃത്തിൽനിന്നു സ്വന്തം പരിശുദ്ധതാൽ ഉയർന്ന ഹൈക്കേർട്ട് ജഡ്ജിയായിത്തീർന്ന ഒരു ഉത്തമന്യായാധിപൻ.]

രാഷ്ട്രീയജീവിതത്തിന്റെ ശൈശവദശയിൽ ഒരു രാജാവിന്റെ പ്രധാനകർത്തവ്യങ്ങൾ യുദ്ധവും നീതിന്യായപരിപാലനവും ആയിരുന്നു. ദൈവത്തിന്റെ പ്രതിപുരുഷനെ നിലയിലാണു് രാജാവിനു നീതിന്യായപരിപാലനത്തിനുള്ള അധികാരം അവകാശപ്പെട്ടതു്. പരലോകത്തു് മനുഷ്യാത്മാക്കളുടെ ധർമ്മാധർമ്മങ്ങളെ തൂക്കിനോക്കി സ്വർഗ്ഗമോ നരകമോ വിധിക്കുന്നതിനു ദൈവവും, ഇഹലോകത്തു് മനുഷ്യന്റെ പ്രവൃത്തികളുടെ ഗുണദോഷങ്ങളെ ചിന്തിച്ചു് രക്ഷയോ ശിക്ഷയോ നൽകുന്നതിനു ദൈവത്തിന്റെ പ്രതിപുരുഷനായ രാജാവും—ഇപ്രകാരം അവർതമ്മിൽ ഒരു കർത്തവ്യവിഭജനം നടത്തി പ്രപഞ്ചപരിപാലനം നിർവ്വഹിച്ചു പോരുന്നു എന്നാണു മിക്കജനസമുദായങ്ങളുടേയും ആദികാലം മുതൽക്കുള്ള വിശ്വാസം അതനുസരിച്ചു് ആദ്യകാലങ്ങളിൽ രാജാവുതന്നെ തന്നെത്താൻ കേസുകൾക്കേട്ടു വിധികല്പിച്ചുപോന്നു എന്നാൽ ഭരണയന്ത്രം വിഷമബഹുലമായി രാജാവിനു ജോലി വർദ്ധിച്ചതോടുകൂടി, ഓരോ ജോലിക്കും അദ്ദേഹവും പ്രതിപുരുഷനാറെ അല്ലെങ്കിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥനാറെ നിയമിച്ചതുടങ്ങി. അതനുസരിച്ചു് നീതിന്യായപരിപാലനത്തിലേക്കായി രാജാക്കന്മാരാൽ നിയുക്തന്മാരായവരാണ് വിധികർത്താക്കന്മാർ. ഇതിൽനിന്നു നീതിന്യായപരി

2125

40695

പാലനം എത്രത്രേയും പരിഹാസനവുമായ ഒരു കൃത്യമാണെന്നും അതിലേക്കു നിയുക്തനാകുന്ന വിധികർത്താക്കന്മാരുടെ ചുമതല എത്ര ഗൗരവപരമാണെന്നും വ്യക്തമാകുന്നുണ്ടല്ലോ.

നവീനഭാരതത്തിൽ ഇപ്രകാരമുള്ള ചുമതല ഏറ്റവും സ്തുത്യരഹമായ രീതിയിൽ നിർവ്വഹിച്ചു, തദപരാ രാജാവിനേയും ദൈവത്തിനേയും മാതൃഭൂമിയേയും സേവിച്ചു, ബ്രിട്ടീഷ് സാമ്രാജ്യം മുഴുവൻ കീഴ്ത്തിയാവളും പരത്തിയ ഒരു പുരുഷരത്നമാകുന്നു സർ. ടി. മുത്തുസ്വാമി അയ്യർ. ബ്രിട്ടീഷിൻഡ്യൻ നീതിന്യായചരിത്രത്തിൽ സുവർണ്ണലിപികളെക്കൊണ്ട് രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ രാജ്യസേവനം മലയാളികൾക്കു സുപരിചിതമല്ലെങ്കിലും, സഹ്യാദ്രിക്കപ്പുറത്ത്, ഇന്നും സാധുക്കൾക്കുണ്ടാകുന്ന വിദ്യാഭ്യാസത്തിനായുള്ള കഷ്ടികളെ, “ജഡ്ജി മുത്തുസ്വാമി അയ്യരെപ്പോലെവാ” എന്നു ഗുരുജനങ്ങൾ ആശീർവദിക്കുന്നതിൽ അന്തർദ്ദവിച്ചിരിക്കുന്ന ആരാധനാബുദ്ധി അത്യന്തം അഭിനന്ദനീയമത്രേ! ബഹുമാനപ്പെട്ട മദ്രാസ് ഫൈക്കേഴ്സതിയിലെ ആദ്യത്തെ ഇൻഡ്യൻ ജഡ്ജ് എന്നനിലയിൽ അദ്ദേഹം എഴുതിട്ടുള്ള വിധികളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അതിത്രേഷ്ടങ്ങളായ ജീവിതാദർശങ്ങളും ഇന്നും ഇൻഡ്യയിൽ ന്യായാധിപന്മാർക്കു മാർഗ്ഗദർശകങ്ങളായിരിക്കുന്നതിൽ എന്താണ് ആശ്ചര്യപ്പെടാനുള്ളത്? ആത്മീയവും സാമൂഹികവുമായ എത്ര വിഷമപ്രശ്നങ്ങൾക്കും പരിഹാരം നിർദ്ദേശിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹം പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള സാമർത്ഥ്യം, വളരെ പരാതനകാലത്തു ഉണ്ടാവിച്ചിട്ടുള്ള നമ്മുടെ ധർമ്മശാസ്ത്രത്തേയും മതതത്വങ്ങളേയും ആധുനികജീവിതരീതിക്കും ആശയഗതികൾക്കും അനുയോജ്യമായി വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന നൈപുണ്യം, നിസ്സ്പാർശമായും നിർദ്വേഷിണുമായും നിർഭയമായും ന്യായം നടത്തുന്നതിൽ അദ്ദേഹം കാണിച്ചിട്ടുള്ള ധീരോദാത്തത എന്നിവ അദ്ദേഹം

ത്തെ ഒരു മാതൃകാനുയായിപതിയായി ഇന്നു ഭാരതീയർ ആരാധിക്കുന്നതിന് ഇടയാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

ജനനം.

ഇത്രവളരെ മഹാനായ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനനവും ബാല്യജീവിതവും അറിയുമ്പോഴാണ് നമുക്കിദ്ദേഹത്തിനോടുള്ള ബഹുമാനം ശതമൂലമുണ്ടാകുന്നത്. സർ. ടി. മുത്തുസ്വാമിഅയ്യർ ക്രിസ്തുമ്മാസം ൧൮൩൨ ജനുവരി മാസം ൨൮-ാംതീയതി തഞ്ചാവൂർ ഡിസ്ട്രിക്റ്റിലുള്ള തിരുവാലൂരിലെ ഉച്ചവാടിഗ്രാമത്തിൽ വെങ്കിട്ടരാമശാസ്ത്രികൾ എന്നുപേരായ ഒരു വൈദികബ്രാഹ്മണന്റെ പുത്രനായി ജനിച്ചു. സമ്പത്തിൽ ഒരു കചേലൻതന്നെയായിരുന്നപിതാവിനു സകുമാരൻ കചേലനില്ലാതിരുന്ന ഒരു യോഗ്യതകൂടി ഉണ്ടായിരുന്നു. അത് ചെറുപ്പത്തിലേതന്നെ കണ്ണുകൾക്കു കാഴ്ചയില്ലാതായിത്തീർന്നു എന്നുള്ളതാണ്. അതനിമിത്തം അഭിമാനക്ഷയംകൂടാതെ സന്താനങ്ങളെ പൂലത്തുന്നഭാരംകൂടി മാതാവുതന്നെ വഹിക്കേണ്ടിയിരുന്നു. ഒരുവിധം അറിവുവന്നതോടുകൂടി ജ്യേഷ്ഠസഹോദരനോടൊപ്പം മുത്തുസ്വാമിയും കാലക്ഷേപത്തിനുവേണ്ടി വേല ചെയ്യാൻ നിർബ്ബാധനായി.

ഒരുരൂപാ ശമ്പളത്തിൽ കണക്കെഴു

തുളോലി

ഗ്രാമത്തിലെ കടിപ്പള്ളിക്കൂടത്തിൽനിന്നു കഴിച്ച് എഴുതാനും വായിക്കാനും പഠിച്ചുകൊണ്ടു, പത്തുവയസ്സാകുന്നതിനുമുമ്പ്, മുത്തുസ്വാമി ഗ്രാമത്തിലെ കണക്കപ്പിള്ളയുടെകീഴിൽ മാസം ഒരുരൂപാ ശമ്പളത്തിൽ കണക്കെഴുത്തുപിള്ളയുടെ സഹായിയായി ജോലിനോക്കാൻ തുടങ്ങി. സർവ്വകലാശാലാബിരുദങ്ങൾ പലതും നേടിയശേഷം ഇരുപത്തഞ്ചാമത്തെ വയസ്സിൽ “എജ്ബാർ” പെൻഷൻ

പററി വീട്ടിലിരിക്കുന്ന ഇന്നത്തെ ചെറുപ്പക്കാർ പത്താംവയസ്സിൽ ഉദ്യോഗംലഭിച്ച മുത്തുസ്വാമിയെ ഓർത്തു അസൂയപ്പെടട്ടെ!

ഉല്പന്നോദയം.

കണക്കെഴുത്തുജോലിയിലേപ്പെട്ടു ഒന്നരണ്ടുകൊല്ലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഉണ്ടായ ഒരു സംഭവം മുത്തുസ്വാമിയുടെ ജീവിതഗതിക്കു ഒരുമാറ്റമുണ്ടാക്കി. ഒരുദിവസം അതികഠിനമായ മഴനിമിത്തം തിരുവാലൂർതാലൂക്കിൽ പലസ്ഥലങ്ങളിലുമുണ്ടായ ഉടപ്പുകളെപ്പറ്റി തഹശീൽദാർ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടു. ഉടനടി ചെയ്യേണ്ട നടപടികളെ സംബന്ധിച്ച കീഴ്ജീവനക്കാർക്കു വേണ്ട നിർദ്ദേശങ്ങൾ കൊടുക്കുന്നതിനു് ഒരു “സാധന” മെഴുതുന്നതിലേക്കായി തഹശീൽദാർ ഗുരുസ്ഥാക്കളെ വിളിച്ചു. ഗുരുസ്ഥാക്കളാൽ അപ്പോൾ കച്ചേരിയിലില്ലായിരുന്നു. ബാലനായ മുത്തുസ്വാമിമാത്രം തഹശീൽദാരുടെ സമക്ഷം ഹാജരായി. ഉത്തരവനുസരിച്ചു മുത്തുസ്വാമിതന്നെ “സാധനം” തയ്യാറാക്കി. അതുവായിച്ചു തഹശീൽദാർ അതീവ സന്തുഷ്ടനായി അതീവദക്ഷിണയെന്ന യുക്തിയുക്തവും കാര്യഗൗരവവുമായ പല അഭിപ്രായങ്ങളേയും നിർദ്ദേശങ്ങളേയും അദ്ദേഹം അഭിനന്ദിച്ചു് ആ “സാധനം” യാതൊരു ഭേദഗതിയുമില്ലാതെ ഒപ്പിട്ടയച്ചു; എന്നുമാത്രമല്ല, അന്നുമുതൽ തഹശീൽദാർ മുത്തുസ്വാമിനായിക്കു്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേർ വഹിക്കുന്ന ആ ചെറു ബ്രാഹ്മണബാലന്റെ അഭ്യുദയത്തിൽ ശ്രദ്ധപതിപ്പിക്കുന്നതിനും തുടങ്ങി.

ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാഭ്യാസം.

മുത്തുസ്വാമിയുടെ ഹൃദയത്തിൽ ഇംഗ്ലീഷ്ഭാഷ പഠിക്കണമെന്നുള്ള ആശ അതിബാല്യത്തിലേ കടന്നുകൂടിയിരുന്നു. ഈ ആശ സഫലമായതു മുത്തുസ്വാമിനായിക്കു്.

ടെ സഹായത്താലാകുന്നു. നായിക്കരുടെ ചെലവിൽത്തന്നെ മുത്തുസ്വാമി നാഗപട്ടണത്തു മിഷൻസ്കൂളിൽച്ചേർന്നു കരേക്കാലം പഠിക്കുകയും അതിനുശേഷം മദ്രാസിൽച്ചെന്ന ഫൈസ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസം പൂർത്തിയാക്കുകയും ചെയ്തു. മദ്രാസിൽപ്പോകുമ്പോൾത്തന്നെ വഞ്ചിവാസികളുടെ അഭിനന്ദനവിഗ്രഹവും അന്നു മദ്രാസിലെ ഒരു പ്രമാണിയുമായിരുന്ന സർ. ടി. മാധവറാവുവിനെ പരിചയപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള ചിലകത്തുകകൾക്കൂടി മുത്തുസ്വാമി കൊണ്ടുപോയിരുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹായത്തോടുകൂടി ഇന്നത്തെ പ്രസിഡൻസി കോളേജിന്റെ അടിസ്ഥാനമായി അന്നുണ്ടായിരുന്ന ഫൈസ്കൂളിൽ പ്രവേശനം ലഭിക്കുന്നതിനു സാധിച്ചു. താമസിയാതെ സ്കൂളധികൃതന്മാരുടെ സവിശേഷമായ സന്തോഷത്തിനും അഭിനന്ദനത്തിനും അദ്ദേഹം പാത്രവാന്നാകുകയും, സ്കൂളിലെ അവസാനപരീക്ഷ വളരെ ഉന്നതമായി ജയിച്ചു അഞ്ഞൂറു രൂപയുടെ ഒന്നാം സമ്മാനം കരസ്ഥമാക്കുകയും ചെയ്തു. ഇപ്രകാരം മുത്തുസ്വാമിയുടെ വിദ്യാഭ്യാസജീവിതം വളരെ ശോഭനമായി കഴിഞ്ഞുകൂടി.

ചില്ലറ ഉദ്യോഗങ്ങൾ.

ഇന്നാട്ടിൽ അക്കാലത്തു ലഭിക്കാവുന്നതിൽ ഏറ്റവും ഉയർന്ന വിദ്യാഭ്യാസം ലഭിച്ച മുത്തുസ്വാമി അയ്യർ എത്ര ചുമതലയും ഗൗരവവുമുള്ള ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതിനും അപ്പോൾ പ്രാപ്തനായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബുദ്ധിശക്തിയേയും സാമത്വത്തേയും നല്ലപോലെ അടുത്തറിയാൻ സാധിച്ചിരുന്ന അന്നത്തെ ഫൈസ്കൂളധ്യക്ഷനായ പരവൂർ സായിപ്പ് മുത്തുസ്വാമി അയ്യരെ മാസം നൂറു രൂപാശമ്പളത്തിൽ പ്രസ്തുത സ്കൂളിൽത്തന്നെ ഒരു ജ്യാപകനായി നിയമിച്ചു. അജ്യാപകജോലി കരേക്കാലം പ്രശംസനീയമായി വഹിച്ച് സ്കൂൾ അധികൃതന്മാരുടേയും വിദ്യാർത്ഥികളുടേയും സ്നേഹബഹുമാ

നങ്ങൾ അദ്ദേഹം സമ്പാദിച്ചു. അക്കാലത്തു് ഒരിക്കൽ സാ-
യിപ്പു്, ഇംഗ്ലണ്ടിൽപ്പോയി ഐ. സി. എസ്സ്. പരീക്ഷയിൽ
ചേരണമെന്ന് ഇദ്ദേഹത്തോടു് ഉപദേശിച്ചെങ്കിലും തന്റെ
കുടുംബഭാരമുപേക്ഷിച്ചു് അനേകായിരംമൈൽ ദൂരെപ്പോയി
താമസിക്കുന്നതിലുള്ള വൈമനസ്സുനിമിത്തം മുത്തുസ്വാമി
അയ്യർ അതിനുദ്യുക്തനായില്ല. അല്പാപകജോലി തല്ക്കാ-
ലികമായ ഒന്നായിരുന്നു. അതു തീന്നയുടൻ ഗവർണരുടെ
ഐക്യകൂട്ടിവു് കൗൺസിലിൽ മെമ്പറായിരുന്ന സർ. ഫെ-
ൻറി മാണ്ടു് ഗോമറിയുടെ സഹായത്താൽ അദ്ദേഹത്തിനു്
തഞ്ചാവൂർ കളക്ടറുടെ ആഫീസിൽ “റിക്കാർഡുകീപ്പർ”
ജോലികിട്ടി. താമസിയാതെ അന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസഡയറ-
ക്ടറായ സർ. അലക്സാണ്ടർ ആർബത്ത് നാട്ടു്, മുത്തുസ്വാമി
അയ്യരെ പ്രതിമാസം ൧൫൦ രൂപാശമ്പളത്തിൽ ഒരു പള്ളി-
ക്കൂടം ഇൻസ്പെക്ടറായി നിയമിച്ചു. ഇൻസ്പെക്ടറായ
ദ്വാരം വഹിച്ചിരുന്നകാലത്തുതന്നെ അക്കാലത്തെ വ-
ക്കീൽപരീക്ഷയ്ക്കുചേർന്ന് പാസായിരുന്ന മുത്തുസ്വാമിഅയ്യ-
ർ നീതിന്യായവകുപ്പിൽ ഒരു ഡിസ്ട്രിക്ട് മുൻസിഫ്
ഉദ്യോഗം പിന്നീടു ലഭിച്ചു.

“വനകുസുമം.”

മുൻസിഫ് ഉദ്യോഗത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനു് അധിക-
കാലം ഇരിക്കേണ്ടിവന്നില്ല അതിൽനിന്നും ഇന്നാം ഡപ്യൂ-
ട്ടികളക്ടറായും ഡപ്യൂട്ടികളക്ടറായും കയറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ടമുത്തു
സ്വാമിഅയ്യർ, തഞ്ചാവൂർ ഡപ്യൂട്ടികളക്ടറായി ജോലിനോ-
ക്കുന്നകാലത്തു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കോടതിയിൽ ഒരു
ധനവാനായ ജന്മിയെ ഒരു ക്രിമിനൽക്കേസിൽ വിസ്തരിക്കാ-
നിടയായി. പ്രക്ഷോഭജനകമായ ആ കേസ് വാദിക്കുന്ന
തിനു് അന്നത്തെ അഡ്വക്കേറ്റ് ജനറലായിരുന്ന ജാൺ
ബ്രൂസ് നാട്ടൻ നിയമിതനായി. പ്രസ്തുത കേസ് വിസ്താര-

മദ്ധ്യേ മജിസ്ട്രേട്ടിന്റെ നിയമപാണ്ഡിത്യത്തേയും ബുദ്ധി
സാമർത്ഥ്യത്തേയുംമറുപടിയോടെ നേരിട്ടു മനസ്സിലാക്കാനിടയായ അ
ഡ്വൈറ്റിന്റെ ജനറൽ തിരിച്ചു മദ്രാസിൽവന്നശേഷം ഒരു
ദിവസം, ഹൈക്കോടതിജഡ്ജിയായ മിസ്റ്റർ ഹലോവേയും
സർ അലക്സാണ്ടർ ആർബത്ത്നാട്ടും കേൾക്കെ “ഒരുയന്ത്
നീതിന്യായമണ്ഡലത്തെ വളരെ പ്രസംഗനീയമായി അല
ങ്കരിക്കാൻ യോഗ്യതയുള്ള ഒരാൾ വനകസുമ്പോലെ വെ
സ്ത്രധാരിപ്പാട്ട് മെൻറൽക്കിടന്നു മരവിക്കുന്നു” എന്നു മുത്തുസ്വാ
മിത്തുരുപ്പുറം പറയുകയുണ്ടായി.

ഇതുകഴിഞ്ഞു അധികം താമസിയാതെ തെക്കേ
കണ്ണാടകജില്ലയിലെ സബ്ജഡ്ജിയുദ്യോഗം ഒഴിവുവന്നു.
ഗവണ്മെൻറിൽനിന്നും പ്രസ്തുതജ്യാഗത്തിൽ നിയമിക്കുന്ന
തിന്നു പ്രാപ്തനായ മൂന്നുപേരുടെപേർ എഴുതി അയയ്ക്കാൻ
ഒന്നാംജഡ്ജിയോടാവശ്യപ്പെട്ടു. അതിന്നു ഹാലോവേ ഗവ
ണ്മെൻറിലേക്കയച്ച കത്തിൽ “മിസ്റ്റർ ടി. മുത്തുസ്വാമി
അയ്യർ”, “മിസ്റ്റർ ടി. മുത്തുസ്വാമിഅയ്യർ”, “മിസ്റ്റർ ടി.
മുത്തുസ്വാമിഅയ്യർ” എന്നിങ്ങനെ ഒരേ പേരുതന്നെ മൂന്നു
തവണ എഴുതി അയച്ചുവത്രേ! ഈ കത്തനുസരിച്ച് മുത്തു
സ്വാമിഅയ്യർ മംഗലപുരം സബ്ജഡ്ജിയായി നിയമിക്ക
പ്പെട്ടു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ നീതിനിഷ്ഠയും ബുദ്ധിവൈഭവ
വും കാര്യക്ഷമതയുംനിമിത്തം സബ്ജഡ്ജിമാരിൽ ഒരു
പ്രത്യേകസ്ഥാനം അന്നദ്ദേഹത്തിന്നുണ്ടായിരുന്നു.

ഹൈക്കോട്ട്ജഡ്ജിയെ ശിക്ഷിച്ച മജിസ്ട്രേട്ട്.

മംഗലപുരത്തുനിന്നും അദ്ദേഹം മദ്രാസ് നഗരത്തി
ലെ പോലീസ് മജിസ്ട്രേട്ടായി മാറപ്പെട്ടു. ഒരു ന്യായാധി
പനെന്നനിലയിൽ എത്ര നിഷ്ഠക്കുമായും നിർഭയമായും
അദ്ദേഹം നീതിന്യായങ്ങൾ നടത്തിവന്നിരുന്നു എന്നുള്ളതു്

മദ്രാസിൽ മജിസ്ട്രേട്ടായിരുന്ന കാലത്തുനടന്ന ഒരു സംഭവം തെളിയിക്കുന്നുണ്ട്.

ഒരിക്കൽ ഫൈക്കോർട്ടിലെ ഒരു യൂറോപ്യൻ ജഡ്ജി, തന്റെ പരയിടത്തിൽ കടന്നുചെന്നെന്നും പറഞ്ഞ് ഒരു പാവപ്പെട്ട നാട്ടുകാരനെ പ്രഹരിച്ചു. നാട്ടുകാരൻ മുത്തുസ്വാമി അയ്യരുടെ കോടതിയിൽ ഹാജരായി മുറയ്ക്കു് അന്യായം ബോധിപ്പിച്ചു. വലിയ പദവിയിലിരിക്കുന്ന ആളുകൾ പ്രതിയായി അന്യായംവന്നാൽ സാധാരണപ്രതികൾക്കു അയയ്ക്കുന്ന സമൻസോ വാറണ്ടോ അയയ്ക്കാതെ “സമൻസയയ്ക്കാതിരിക്കാൻ കാരണമുണ്ടോ?” എന്നു കോർട്ടിൽനിന്നു എഴുതിച്ചോടിക്കുന്ന ഒരു സൗജന്യനടപടിയുണ്ട്. എന്നാൽ മുത്തുസ്വാമിഅയ്യർ ഈ കേസിൽ പ്രതിയോടു് അമ്മാതിരി സൗജന്യമൊന്നും കാണിക്കാതെ മുറയ്ക്കു സമൻസുതന്നെ അയച്ചു കേസുവിസ്താരം ആരംഭിച്ചു. ഈ കേസിൽ പ്രതിതന്നെ കോടതിയിൽ ഹാജരാകണമെന്ന നിർബന്ധിക്കരുതെന്നു മുത്തുസ്വാമി അയ്യരോടു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സീനിയർമജിസ്ട്രേട്ടു് ഹുപാൾചെയ്തു. അദ്ദേഹമുണ്ടോ ഇതൊക്കെ വകവെയ്ക്കുന്നു? ചുരുക്കത്തിൽ ഫൈക്കോട്ടുജഡ്ജി, മജിസ്ട്രേട്ടുകോർട്ടിലെ പ്രതിക്കൂട്ടിൽ കയറിനിൽക്കേണ്ടിവന്നു. കേസുവിസ്താരം മുറപ്രകാരം നടന്നു. നിയമപരിപാലനത്തിനു ചക്രവർത്തിയാൽ നിയമിതനായ ഫൈക്കോടതിജഡ്ജിതന്നെ നിയമലംഘനം ചെയ്തതിനു നു രൂപപിഴശിക്ഷിച്ചു് മുത്തുസ്വാമിഅയ്യർമജിസ്ട്രേട്ടു് വിധിയും കല്പിച്ചു. ജഡ്ജി പിഴയും ഒടുക്കീട്ടു ഗമിക്കയും ചെയ്തു.

ഇത്രകണ്ട് ന്യായനിഷ്ഠയും കർതവ്യബോധവും കഥകളിലല്ലാതെ ആരും സാധാരണ കേട്ടിട്ടുണ്ടെന്നുതോന്നുന്നില്ല. ഹാ! ഭാരതമാതാവേ! അവിടുന്നഭിമാനിക്കുക! അവിടത്തെ സന്താനങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഇമ്മാതിരി പൗരുഷശാ

ലിക്ടർ ഉണ്ടാകുന്നിടത്തോളംകാലം അവിടുന്ന് ഒരുവിധത്തിലും തലകനിക്കേണ്ടതില്ല.

ബി. എൽ. പരീക്ഷാവിജയം.

പ്രസിഡൻസി പോലീസ് മജിസ്ട്രേട്ടായിരിക്കുന്ന കാലത്താണ് മുത്തുസ്വാമിത്തമ്പുര ബി. എൽ. പരീക്ഷ പാസ്സായത്. അതേവർഷത്തിൽത്തന്നെ സർ. വി. ഭാഷ്യം അയ്യങ്കാരു ബി. എൽ. പരീക്ഷയിൽ ജയിച്ചു. ആത്മസുഹൃത്തുക്കളായ ഈ രണ്ടു മഹാനാരെയും സംബന്ധിച്ച ഒരു കഥ കേട്ടിട്ടുണ്ട്.

ഭാഷ്യം അയ്യങ്കാരുടെ വിദ്യാത്ഥിജീവിതം പ്രശംസനീയമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം എല്ലാപരീക്ഷകളും ഒന്നാംക്ലാസിൽ ജയിച്ചു. ഒടുവിൽ ബി. എൽ. പരീക്ഷയ്ക്കു പഠിച്ചു തയ്യാറായി അക്കാലത്തു മുത്തുസ്വാമിത്തമ്പുരയുടെ ബുദ്ധിശക്തിയേയും പാണ്ഡിത്യത്തേയുംപറ്റി മദ്രാസിൽ വലിയ പ്രസിദ്ധിയുണ്ടായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു മുത്തുസ്വാമിത്തമ്പുര ബി. എൽ. പരീക്ഷയ്ക്കുചേരുന്ന വർഷത്തിൽ താനുംചേർന്ന് അദ്ദേഹത്തിനു പ്രസിഡൻസിയിൽ ഒന്നാംസ്ഥാനം കൊടുക്കാതാക്കണമെന്ന് ഭാഷ്യംഅയ്യങ്കാരുക്കുവാശി. അതിലേക്കു മുമ്പിലത്തെ കൊല്ലത്തിൽത്തന്നെ അയ്യങ്കാർ പഠിച്ചു തയ്യാറായെങ്കിലും പരീക്ഷയ്ക്കുചേർന്നില്ല. അടുത്ത കൊല്ലം മുത്തുസ്വാമിത്തമ്പുര പരീക്ഷയ്ക്കുചേരുന്നതറിഞ്ഞുകൊണ്ടു ഭാഷ്യവും ചേർന്നു. പരീക്ഷാഫലം പുറത്തായപ്പോൾ ഒന്നാംക്ലാസിൽ ഒന്നാമതു ഭാഷ്യവും, രണ്ടാമത് ഉദ്യോഗത്തോടുകൂടിപഠിച്ച മുത്തുസ്വാമിയും പാസായിരുന്നു. സർ. വി. ഭാഷ്യംഅയ്യങ്കാർ നിയമപണ്ഡിതനും അഭിഭാഷകനുമെന്ന നിലയിൽ ഭാരതചണ്ഡംമുഴുവൻ പ്രസിദ്ധി സമ്പാദിക്കുകയും മദ്രാസ് ഫൈക്കോടതിയിലെ ജഡ്ജിസ്ഥാനത്തു് ഏറെക്കാലം ശോഭിക്കുകയും ചെയ്തു. ഒരു മഹാനാണെന്നുള്ളതു വായനക്കാർ ഓർമ്മപ്പെടുക:

ബി. എൽ. പാസായുടൻ മുത്തുസ്വാമിഅയ്യർ മദ്രാസിലെ സ്റ്റാർകാസ് ജഡ്ജിയായി കയറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ടു. ആ കാലത്തു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യത്തമസുഹൃത്തും അദ്ദേഹം കൈമാറിയതുമായ ഒന്നാം ജഡ്ജി ഫോലോവേയുമായി സഹവസിക്കുന്നതിനും അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നും ജമ്ബൻഭാഷ പഠിക്കുന്നതിനും മുത്തുസ്വാമിഅയ്യർ സാധിച്ചു. തന്നിമിത്തം മൂലഗ്രന്ഥങ്ങൾതന്നെ വായിച്ചു ജമ്ബൻനിയമസംഹിത പഠിക്കുന്നതിന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്നു കഴിവുണ്ടായി എന്നുള്ളതും പ്രസ്താവമാണു്.

ജഡ്ജിനോടു ശുപാർശ്ശു പോകരുതു്.

സ്റ്റാർകാസ് ജഡ്ജിയായിരുന്നകാലത്തുണ്ടായ ഒരു സംഭവം വായനക്കാർക്കു രസകരമായിരിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. ഒരിക്കൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബാല്യകാലത്തെ ഒരു പരിചിതൻ പ്രതിയായുള്ള ഒരു കേസു് അദ്ദേഹത്തിന്നു വിസ്തരിക്കേണ്ടിവന്നു. റോം രൂപയ്ക്കും പലിശയ്ക്കുമാണു് അന്യായം. മുൻപരിചയത്തെത്താമക്കി പ്രതി ഒരുവിധത്തിൽ ജഡ്ജിയുടെ വസതിയിൽ കടന്നുകൂടി. അയാളുടെ തക്കമനുസരിച്ചു് അന്യായം തള്ളി വിധിക്കണമെന്നു് അപേക്ഷിച്ചു. മുത്തുസ്വാമിഅയ്യർ കൈക്കൂറും ഉത്തരം പറഞ്ഞില്ല. സന്ദർശകനെ പറഞ്ഞയച്ചുവെച്ചു കച്ചേരിസമയത്തു കോർട്ടിൽവന്നു, കേസുവിളിച്ചു, മുറയ്ക്കു സാക്ഷികളേയും മറ്റും വിസ്തരിച്ചു. തെളിവനുസരിച്ചു് വാദിക്കു വിധിയും കൊടുത്തു. ഏതാനും ദിവസം കഴിഞ്ഞു് വാദി വിധിനടത്താൻ അപേക്ഷയോടിച്ചു. കോടതിയിൽനിന്നും പ്രതിക്കു ഉടനടിവാറണ്ടയച്ചു; പ്രതിയെ അറസ്റ്റുചെയ്തു ജഡ്ജിയുടെ മുമ്പാകെ ഫാജരാക്കി. മുത്തുസ്വാമിഅയ്യർ പ്രതിയെ അടിച്ചൊടുമുടിവരെ ഒന്നുനോക്കിയശേഷം പാക്കറ്റിൽനിന്നും ഒരു ചെക്കെടുത്തു വാറണ്ടുശിപായിയെ

ഏൽപ്പിച്ചു വിധിസംഖ്യയിൽ വരവുവെപ്പിച്ചുകൊള്ളാൻ ആജ്ഞാപിച്ചിട്ടു പ്രതിയെന്നോക്കി ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു. “തന്റെ ഭാരിഭൂതേയും നമുക്കുതമ്മിലുള്ള ബാല്യപരിചയത്തേയും ഓർത്ത് ഞാൻ ഈ തുകകൊടുക്കുന്നു, അല്ലാതെ കേസുവിസ്താരത്തിനിടയ്ക്കു താൻ കാണിച്ച നിന്ദ്യമായ പെരുമാറ്റത്തിനുള്ള സമ്മാനമല്ല ഇത്. മേലാൽ ഇപ്രകാരം ഒരു വിധികർത്താവിനോടു് പെരുമാറിപ്പോകരുത്. പൊയ്ക്കൊള്ളാം”

മറ്റൊരു നിന്നു വെയിൽകൊണ്ടത്.

മുത്തസ്വാമിഅയ്യരുടെ അനാഡംബരമായ വേഷംനിമിത്തം പലക്കും അമളിപിണഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. അദ്ദേഹം സ്റ്റാറക്കോസ്ജഡ്ജിയായിരുന്നകാലത്തു് വിക്ടോറിയ മഹാരാണി ചക്രവർത്തിനീപദം സ്വീകരിച്ചതുസംബന്ധിച്ചു ഡൽഹിയിൽനടന്ന ഡർബാറിൽ ഇദ്ദേഹത്തെ ക്ഷണിച്ചിരുന്നു. ഡർബാർ കഴിഞ്ഞു് ഏതാനും ദിവസം ഡൽഹിയിൽ താമസിക്കവേ, ഒരുദിവസം അദ്ദേഹം സുപ്രസിദ്ധ ഭേശാഭിമാനിയും മുസ്ലിംനേതാവുമായ നവാബ് സർ. സൈദ് അഹമ്മദിനെ സന്ദർശിക്കാൻ പോയി. മുത്തസ്വാമിഅയ്യരുടെ സാധാരണരീതിയിലുള്ള വേഷവും പെരുമാറ്റവും കണ്ടു നവാബിന്റെ വേലക്കാർ തീരെവകവച്ചില്ല. അകത്തറിയിക്കാത്തതിനാൽ കുറേനേരം മുത്തസ്വാമിഅയ്യർ മുറ്റത്തുനിന്നു വെയിൽകൊള്ളേണ്ടിവന്നു. ഒടുവിൽ തമ്മിൽ കണ്ടുസമയം നവാബ് തന്റെ വേലക്കാർകാണിച്ച അബലം മനസ്സിലാക്കി പശ്ചാത്തപിക്കയും ക്ഷമാപണം ചെയ്തയും ഉണ്ടായി. എന്നാൽ മുത്തസ്വാമിഅയ്യർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വതസ്സിലുമായ സ്വഭാവമാധുരിയോടുകൂടി, “സാരമാക്കണ്ടാ” എന്നു ചിരിച്ചുകൊണ്ടുപറഞ്ഞിട്ടു മറ്റു സംഭാഷണവിഷയത്തിലേയ്ക്കു പ്രവേശിച്ചു.

ഡർബാർ കഴിഞ്ഞു അടുത്തുകൊല്ലത്തെ നവവത്സര ബഹുമതികളുടെകൂട്ടത്തിൽ മുത്തുസ്വാമിഅയ്യരുടെ ഗുണഗണങ്ങളേയും രാജ്യസേവയേയും അഭിനന്ദിച്ച ചക്രവർത്തിനിതിരുമനസ്സുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന് "സി. ഐ. ഇ." എന്ന ബഹുമതിനൽകി. മദ്രാസിൽനിന്ന് അദ്ദേഹം മധുരയ്ക്കു സ്ഥലം മാറപ്പെട്ടു. മധുര സ്റ്റാറുകാസ് ജഡ്ജായിരിക്കുവേയാണ് ഹവ്വെ-ജില്ലെ മാസം ൧൫-ാംതീയതി അദ്ദേഹം ബഹുമാനപ്പെട്ട മദ്രാസ് ഫൈക്കോട്ടിലെ ഒരു പൂണി ജഡ്ജിയായി നിയമിക്കപ്പെട്ടത്. പ്രസ്തുത നിയമനത്തെപ്പറ്റി ലോകരാസകലം അഭിനന്ദിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗുണഗണങ്ങൾ നാനാഭിഗന്തങ്ങളിലും വാഴ്ന്നു.

ജഡ്ജിമാർ ദൈവത്തിന്റെ

പ്രതിപുരുഷന്മാർ.

മുത്തുസ്വാമിഅയ്യരുടെ ഫൈക്കോടതിജഡ്ജിയുദ്യോഗകാലം മദ്രാസ് നീതിന്യായഭരണചരിത്രത്തിലെ ഒരു സുവർണ്ണഘട്ടമായിരുന്നു. ശ്രുതിസ്മൃതികളുടേയും ആഗമങ്ങളുടേയും ആചാരങ്ങളുടേയും ഒരു "അവിയൽ" ആയിരുന്ന ഫൈനാൻസ് മന്ത്രിയെ നവീനജീവിതരീതിക്കും പരിഷ്കൃതശാസ്ത്രങ്ങൾക്കും യോജിച്ചവിധം വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നതിലും പരിഷ്കരിക്കുന്നതിലും അദ്ദേഹം ചെയ്തിട്ടുള്ള സ്തുത്യർഹമായ ശ്രമം ഹിന്ദുസമുദായത്തിന്റെ പുരോഗതിക്ക് വളരെ പ്രയോജനപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇന്നത്തെ ഹിന്ദുനിയമസംഹിത പഠിക്കുന്ന ആരുടേയും ശ്രദ്ധയെ പ്രധാനമായി ആകർഷിക്കുന്നതും, ഹിന്ദുലാ പ്രയോഗിക്കേണ്ടിവരുന്ന ന്യായാധിപന്മാർക്കും അഭിഭാഷകന്മാർക്കും ഇന്നും മാർഗ്ഗദർശകങ്ങളായിരിക്കുന്നതും സർ ടി. മുത്തുസ്വാമിഅയ്യരുടെ വിധികളാകുന്നു. ഓരോ കേസിലേയും തെളിവുകളെ വിശകലനം ചെയ്തു സത്യം മനസ്സിലാക്കുക, നിയമസിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ മൂലതത്വങ്ങളെ

യുക്തിയുക്തം വ്യാഖ്യാനിക്കുക, നിദ്രാക്ഷിണ്യമായി നീതിയും ധർമ്മവും പരിപാലിക്കുക എന്നിവയിൽ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന പാടവം അനിതരസാധാരണമാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അതിവിശാലമായ ലോകപരിജ്ഞാനവും ധാരണാശക്തിയും നിസ്തന്തുതയും ഇക്കാഴ്ചത്തിൽ വളരെ പ്രയോജനീഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹം എഴുതിട്ടുള്ള ഓരോ ജഡ്ജ് മെന്റും നിയമപാണ്ഡിത്യത്തിന്റെയും നീതിനിഷ്ഠയുടെയും അഭിപ്രായസ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെയും വിജയസ്തംഭങ്ങളാകുന്നു. ഒരു ന്യായാധിപന്റെ ധർമ്മത്തെ സ്തംഭനം ചെയ്ത് അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന അതിശ്രേഷ്ഠമായ ആദർശത്തെപ്പറ്റി ഹൃദ്യവൽ അദ്ദേഹം മദ്രാസ് സർവ്വകലാശാലാകാൺ വൊക്കേഷനിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിൽ ഇപ്രകാരം പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു.

“നീതിന്യായകോടതി എന്നു പറയുന്നത് പരിപാവനമായ ഒരു ദേവാലയമാകുന്നു. അവിടെയിരിക്കാനിടയാകുന്ന വിധികർത്താക്കന്മാർ സത്യവും ധർമ്മവും പരിപാലിക്കുന്നതിലേക്കുള്ള ദൈവത്തിന്റെ ആയുധങ്ങൾമാത്രമാണ്. ആദിവൃസന്നിധിയിൽ ഓട്ടിവിചാരത്തോടുകൂടി പ്രവേശിക്കുകയോ കപടവൃത്തികളാൽ ആ സ്ഥലം അശുദ്ധപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യുന്നവൻ മനുഷ്യദ്രോഹിമാത്രമല്ല ദൈവദ്രോഹിയും കൂടിയാകുന്നു. നിങ്ങളിലാരെങ്കിലും ഒരു വിധികർത്താവാകാൻ ഇടയാകുന്ന പക്ഷം അക്കാലത്തു നിങ്ങൾ ഓരോരുത്തരും ദൈവത്തിന്റെ പ്രതിപുരുഷന്മാരാരാണെന്നും, നിങ്ങൾക്കകിട്ടിട്ടുള്ള അധികാരം ദൈവദത്തമാണെന്നും സദാ ഓർമ്മിച്ച് കൊള്ളണം.” ഇന്നു എത്രയോ ചുരുക്കം ജഡ്ജിമാക്കാണ് ഈ വസ്തുത ഓർമ്മയുള്ളതു്!

ഹൈക്കോർട്ട് ജഡ്ജി.

പുണിജഡ്ജിയുദ്യോഗം വളരെ പ്രശസ്തമായി ഭരിച്ചവരവെ ഹൗസ് ജുഡൈമാസത്തിൽ അന്നത്തെ ഒന്നാം

ജഡ്ജിയായിരുന്ന സർ ആർതർ കോളിൻസ് അവധിയെ ടുക്കാൻ ഇടയായി. ഫൈക്കോടതിയിലെ ഒന്നാം ജഡ്ജിയുദ്യോഗം കൽക്കട്ടായിൽ ആദ്യമായി രമേശചന്ദ്രമിത്രൻ നൽകി. ഇൻഡ്യാക്കാരൻ കൊടുക്കുന്നതിലുള്ള തടസ്സം നീങ്ങിയിരുന്നെങ്കിലും മദ്രാസ് ഗവണ്മെൻറ് അക്കൗയ്ത്തിൽ വൈമനസ്സും പ്രദർശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. എന്നാൽ തൽസ്ഥാനത്തിലേക്കുള്ള ന്യായാചകാശി മുത്തുസ്വാമി അയ്യരാണ് കണ്ടപ്പോൾ ഗവണ്മെൻറ് അദ്ദേഹത്തെത്തന്നെ നിയമിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന് മുറയ്ക്ക കിട്ടേണ്ട ഉദ്യോഗക്കയറും കൊടുത്തതായിമാത്രം പ്രഥമദൃഷ്ടിയിൽ നമുക്കു തോന്നാമെങ്കിലും, ഇൻഡ്യാക്കാരന്റെ അവശതകളേയും അക്കാലത്തെ സ്ഥിതിയേയും ഓർമ്മോൾ വെറും ഒരു സാധാരണസംഭവമായി ഇതിനെ കണക്കാക്കാൻ പാടില്ലാത്തതാകുന്നു. ബഹുമാനപ്പെട്ട പാത്രവാനായ മഹാനെപ്പറി ബ്രിട്ടീഷ് ഗവണ്മെൻറിനുള്ളായിരുന്ന അനിതരസാധാരണമായ വിശ്വാസത്തിന്റെയും ബഹുമാനത്തിന്റെയും ബാഹ്യപ്രകടനമാണ് ഇതെന്നുള്ളതിന് സംശയമില്ല. അടുത്തകൊല്ലംതന്നെ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹർസേവനത്തെയും വ്യക്തിമാഹാത്മ്യത്തെയും നല്ലപോലെ മനസ്സിലാക്കിയ ബ്രിട്ടീഷ് ഗവണ്മെൻറ് അദ്ദേഹത്തിന് “സർ”സ്ഥാനവും നൽകി ബഹുമാനിച്ചു.

മാർബിറംപ്രതിമ.

അശ്ശുതാബ്കാലത്തെ അശ്ശൂരന്മാരും അതിശ്രദ്ധാർഹമായ കർമ്മപരിപാടിയുടെ ഫലമായി നൂറാം വയസ്സിൽ അദ്ദേഹം രോഗശയ്യയെ പ്രാപിച്ചു. ആരോഗ്യം ദിവസംപ്രതി ക്ഷയിച്ച് ഫെബ്രുവരി ൨൭-ാം-നു ആ മഹാപുരുഷൻ ദിവംഗതനായി. ഭാരതഖണ്ഡത്തെ പ്രഭുപുരിതമാക്കിക്കൊണ്ടിരുന്ന ഒരു പ്രോജക്ടലതാരം കാലയവ

നികയങ്ങളിൽ അപ്രത്യക്ഷമായി. സകലജാതിമതസ്ഥരും ഒരുപോലെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിധോഗത്തിൽ അനുശോചിച്ചു. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണം സംബന്ധിച്ച പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തപ്പെട്ട മദ്രാസ് ഗവണ്മെൻറ് ഗസറ്റിൽ മുത്തുസ്വാമി അയ്യരുടെ ഗുണഗണങ്ങളെപ്പറ്റി ഇപ്രകാരം പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു:—

“ബഹുമാനപ്പെട്ട ഫൈക്കോടതി ജഡ്ജി സർ. ടി. മുത്തുസ്വാമി അയ്യർ നൈററ് സി. ഐ. ഈ. ഈമാസം 25-ാംനു മരിച്ചുപോയെന്നുള്ള ദുഃഖവർത്തമാനവും, അതിൽ ബഹുമാനപ്പെട്ട ഗവർണ്ണർ അവർകളുടേയും കൗൺസിലിന്റേയും അതികഠിനമായ സഹതാപവും ഇവിടെ രേഖപ്പെടുത്തുന്നു. പരിപാവനവും ആദർശപരവും ആയി ജീവിച്ചിരുന്ന ഒരു വ്യക്തി എന്ന നിലയിലും, അഗാധമായ പാണ്ഡിത്യം ധീഷണാശക്തി നിദ്രാക്ഷിണ്യബുദ്ധി ഇവ പ്രകടിപ്പിച്ചുപോന്ന ഒരു വിധികർത്താവിന്റെ നിലയിലും, അദ്ദേഹത്തിന്റേ വിധോഗം ഈ സംസ്ഥാനത്തെ ഗവണ്മെന്റിനും വിവിധവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട ജനസമൂഹത്തിനും, അപരിഹാര്യമായ ഒരു നഷ്ടമാകുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണം വളരെക്കാലത്തേക്കു ഒരു ദുഃഖകാരണമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു.”

സർ ടി. മുത്തുസ്വാമി അയ്യരെപ്പറ്റി പൊതുജനങ്ങൾക്കുണ്ടായിരുന്ന മതിപ്പും ബഹുമാനവും, അദ്ദേഹത്തിനു ഒരു സ്താരകം സ്ഥാപിക്കുവാൻ നിശ്ചയിച്ച അവസരത്തിലാണ് കൂടുതൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടത്. അതിലേക്കു ചിരിച്ചു ഫണ്ടിലേക്കു സകലരും വളരെ ഉദാരമായി സംഭാവനചെയ്തു. അതിന്റെഫലമാണു ജീവിച്ചിരുന്നകാലത്തു അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാന്നിദ്ധ്യത്താൽ അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന മദ്രാസ് ഫൈക്കോടതിയുടെ മുൻവശത്തു കാണുന്ന മാർബിൾപ്രതിമ. “പുതിയഫൈക്കോടതിമന്ദിരത്തിൽ നാലു പന്ഥാവു കെട്ടിച്ചുപേരുന്ന വിസ്തൃതമായ ആ ജാഗഷനിൽ ഒരു മാ

ർബിറകസാലയിൽ വിജ്ഞാനപ്രദീപ്തമായ മുഖശ്രീയോടും, ആത്മാത്മതയുടെ പ്രാഭവത്തോടും സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന മുത്തുസ്വാമിഅയ്യർ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനന്തരാഗാമികളായ നിയമപണ്ഡിതന്മാർക്ക് വഴികാണിച്ചുകൊടുക്കുന്നു" എന്നു നാട്ടൻ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതു് എത്രയോ പരമാത്മമാണു്!

ഹൈക്കോടതി ജഡ്ജ് ആയിരുന്നകാലത്തു മദ്രാസ് നിയമസഭയിൽ ഹാജരാക്കിയിട്ടുള്ള ഓരോ ബില്ലുകളിന്മേലും ഗവണ്മെൻറിൽനിന്നു് സർ ടി. മുത്തുസ്വാമിഅയ്യരുടെ അഭിപ്രായം ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്. "മലബാർ വിവാഹ ബിൽ" "ഇൽബട്ട് ബിൽ," "ശൈശവവിവാഹബിൽ" "ധർമ്മസ്ഥാപന ബിൽ" "വിധവാവിവാഹബിൽ" തുടങ്ങി പല പുതിയ നിയമങ്ങളും നടപ്പാക്കുന്നതുസംബന്ധിച്ചു് അദ്ദേഹം വളരെ വിലയേറിയ ഉപദേശങ്ങൾ നല്കിയിട്ടുണ്ടു്. സർ സി. ശങ്കരൻനായരാൽ അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ട "മലബാർ വിവാഹബിൽ" സംബന്ധിച്ചു് തെളിവുശേഖരിക്കുന്നതിലേക്കു നിയമിതമായ കമ്മീഷനിൽ സർ ടി. മുത്തുസ്വാമിഅയ്യരായിരുന്നു അദ്ധ്യക്ഷനായിരുന്നതു്. അക്കാലത്തു് മദ്രാസിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന പലപല പൊതുപ്രവർത്തനങ്ങളിലും അദ്ദേഹം സജീവമായി പങ്കെടുത്തിട്ടുണ്ടു്. "മദ്രാസ് സർവ്വകലാശാലയിലെ "ഫെലോ" ആയ അദ്ദേഹത്തെ 'സിൻഡിക്കേറ്റ് മെമ്പറായി തെരഞ്ഞെടുക്കയും, ആ ഉന്നതസ്ഥാനം" മരിക്കുന്നതുവരെ അലംകരിക്കയും ചെയ്തിരുന്നു.

ഒരു ജഡ്ജിനു വേണ്ട സകലഗുണങ്ങളും മുത്തുസ്വാമിഅയ്യരിൽ പരിപൂർണ്ണമായി ശോഭിച്ചിരുന്നു. അത്യുഗ്രമായ നിയമപാണ്ഡിത്യവും, അനിതരസാധാരണമായ ബുദ്ധിശക്തിയും, അചഞ്ചലമായ തീതിനിയ്യയും നിമിത്തം അദ്ദേഹം അഭിഭാഷകസംഘത്തിന്റേയും സഹോദരന്യായാധിപന്മാരുടേയും ബഹുമാനാദരങ്ങൾക്കു് ഒരുപോലെ പാ

ത്രവാനായിരുന്നു. എത്ര വിദഗ്ദ്ധനായ അഭിഭാഷകനായാ ലംശരി, കള്ളക്കേസുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുമ്പിൽ വാദിക്കാൻപോയാൽ നാലു ചോദ്യംകൊണ്ട് അദ്ദേഹം പൂച്ച തെളിയിച്ചു പറഞ്ഞയക്കും. നേരേമറിച്ച് സത്യവും ന്യായവും ഉള്ള കേസാണെങ്കിൽ, എത്ര ജൂനിയർ വക്കീലായാലും ഭയപ്പെടേണ്ടതില്ലതാനും.

നാട്ടനും താളംപവിട്ടിയിട്ടുണ്ടത്രെ!

സഹനാധിപന്മാരോടും അഭിഭാഷകന്മാരോടും മറ്റും അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന പെരുമാറ്റം മാതൃകാ യോഗ്യമായ മര്യാദയോടും ആത്മാർത്ഥയോടുംകൂടിയായിരുന്നു. അധികാരപ്രമത്തതയുടെ നിഴൽപോലും ഇദ്ദേഹത്തെ തീണ്ടിയിട്ടില്ലായിരുന്നു. അഭിഭാഷകശിരോമണിയായ സുപ്രസിദ്ധ നാർട്ടൻഡർ തന്റെ വിശിഷ്ടതൂലിക കൊണ്ട് നമ്മുടെ ആരാധ്യപുരുഷനെ ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നതു നോക്കുക:—

“മുത്തുസ്വാമിഅയ്യരുടെ വേഷംതന്നെ അദ്ദേഹത്തിനുള്ള ആന്തരമായ വിനയത്തിന്റെ ബാഹ്യപ്രകടനമാണ്. അദ്ദേഹം പാദരക്ഷകൾ ധരിക്കുക പതിവില്ല. നേമ്മയേറിയ ഒരു ശുഭ്രവസ്ത്രം തൊറിത്തുടുത്ത പാളത്താറും, അതിന്റെ മുകളിലായി ഒരു കറുത്ത അല്പാക്കാക്കോടും, അതിനപ്പുറത്തു് ഒഴിച്ചുകൂടാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്ത ആ സിൽക്കുഗൗണം—പുരികക്കൊടികളുടെ ഇടയ്ക്കായി നെറുകയിലെ ആ സ്താർത്ത ബ്രാഹ്മണചിഹ്നമായ വട്ടപ്പെറ്റാടും—അതിന്റെ പകിട്ടൊന്നു വലിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് വിജയശ്രീയുടെ മുകുടാലങ്കാരംപോലെ ശിരസ്സിലണിഞ്ഞിരുന്ന കസവിട്ട വെള്ളത്തലുപ്പാവും, കഴുത്തിലോ കടഞ്ഞെടുത്ത ആ കണ്ണുപ്രദേശത്തിന്റെ ഭംഗിയെ കാളർകൊണ്ട് അ

ദേഹം വികൃതപ്പെട്ടതിലൂടെ കഴുത്തിനു ചുറ്റും ചുറ്റിക്കെട്ടുന്ന ആ വെളുത്ത 'ടൈഡ്' നേരം വൈകുന്നേരം, വിഷമപ്രശ്നങ്ങളുടേയും വാദപ്രതിവാദങ്ങളുടേയും തീക്ഷ്ണത വലിക്കുന്നതോടും കൂടേണ അയഞ്ഞുവെത്തു് ഒരു വശത്തോടു പോകുന്നു; ഇതിനിടയ്ക്കു ഒരൊക്കെ ഒന്നാണടച്ചും, തല മുന്നോട്ടു ചായ്ച്ചും, കൈയിലിരിക്കുന്ന കയ്യിൽപേനയുടെ അറ്റം കടിച്ചും, ചെവി കൊടുത്തു കേട്ടും ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു് മന്ദഹസിച്ചും, ഗാഢമായി ചിന്തിച്ചും, പിടികൂടാൻ തരുന്നോക്കിയും ഇരിക്കുന്ന മുത്തുസ്വാമിത്തമ്പുരാൻ എന്തെങ്കിലും ഒരു പാപായിൻ്റെ—ഹിന്ദുലായിൽ ബന്ധുക്കളുടെ സ്ഥാനത്തേയോ, മരണാനന്തരം സഹോദരീപുത്രൻ ലഭിക്കുന്ന അവകാശത്തേയോ ഒരു 'ദ്രവ്യമുഷ്ടായന'ൻ്റെ പിന്തുടച്ചായോഗ്യതയേയോ മററോ സംബന്ധിച്ചായിരിക്കും—പിടികിട്ടിക്കഴിഞ്ഞാൽ കാൽവിരലുകൾ തമ്മിൽച്ചേർത്തു തിരുമ്മിത്തുടങ്ങുന്നു; അതു കാണുമ്പോൾ എതിരാളിയുടെ കഴുത്തിൽപ്പിടിച്ചു തെക്കുകയാണെന്നുതോന്നും. ആലോചനാസോപാനത്തിൽ കൂടി യുക്തികൊണ്ടു അദ്ദേഹം പടിപടിയായി ആരോഹണംചെയ്തു്, സത്യസന്ധത്തിൻ്റെ ഉപരിതലത്തിലേക്കു ചെന്നെത്തുമ്പോൾ തലച്ചോറിനകത്തു നടക്കുന്ന ക്ഷോഭങ്ങളുടെ ബാഹ്യപ്രകടനമാത്രമാണതു്. എത്ര തവണയാണു് കേസുകൾ വാദിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അവസരങ്ങളിൽ കാൽവിരലുകളുടെ ആ പ്രയോഗംകണ്ടു് 'അതാ നമ്മുടെ കഥ കഴിക്കാൻ പോകുന്നു' എന്നുള്ള ഭയത്തോടുകൂടി ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ മുമ്പിൽനിന്നു് താളം ചവിട്ടിയിട്ടുള്ളതു്! മേൽ വിവരിച്ച പ്രയോഗം മുത്തു ഒടുവിൽ വലതുകാലിലെ പെരുവിരൽകൊണ്ടു രണ്ടാമത്തെ വിരലിനെ പിടികൂടുമ്പോൾ 'ഇനിവാദിച്ചിട്ടു് ഫലമില്ല; കേസിൽ

തോൽവിതന്നെ' എന്നു ഞങ്ങൾക്കു തീർച്ചപ്പെടുന്നു. ജഡ്ജി മനസ്സുകൊണ്ട് വിധിയെഴുതിക്കഴിഞ്ഞു! കൂടുതലായി രക്ഷരൂപോലും ബോധിപ്പിച്ചിട്ടു ഫലമില്ല!! ചെലവിന്നെസംബന്ധിച്ചുപോലും ഉരിയാടേണ്ടതില്ല!"

൨൩. ടൈബീരിയസ്

"ഗ്രാക്കസ്"

൨൪. ഗേയസ് ഗ്രാക്കസ്

എം. എ. റോസ്സറവിളി എം. എ.

[കർഷകജനതയുടെ സ്വതന്ത്ര്യത്തിനും, പ്രഭുക്കന്മാരുടെ ദുരധികാരപ്രതിരോധനത്തിനുംവേണ്ടി വീരചാമം വരിച്ച രണ്ടു റോമൻകാർ.]

റോമൻസാമ്രാജ്യാന്തരീക്ഷത്തിൽ ജാജ്ജപല്യമാനമായി ക്ഷണനേരം പ്രകാശിച്ചു പൊടുന്നനവേ അസ്തമിച്ച രണ്ടു തേജഃപുഞ്ജങ്ങൾ ഉണ്ണു ഗ്രാക്കൈ സഹോദരന്മാർ. ധനികന്മാരായ ഏതാനുംപേരുടെ നിർദ്വയമായ മർദ്ദനങ്ങൾക്ക് വിധേയരായി നിരന്തരദുരിതം അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന പൗരതത്തിൽ അനുകമ്പാർദ്രരായിത്തീർന്ന ഈ ത്യാഗമൂർത്തികൾ ആത്മബലികൊണ്ട് രാഷ്ട്രീയസേവനം നിർവ്വഹിച്ചു. പ്രവൃത്തിയിൽനിന്നും ഉണ്ടാകുന്നഫലം പലപ്പോഴും മുഴു ശുശ്രൂഷിയെ അനുസരിക്കുന്നില്ല എന്നുള്ള തത്വത്തെ ദൃഢാനീകരിക്കുമാറു ഗുജുബുദ്ധികളായ ഈ ശുരാത്മാക്കൾ അവരുടെശ്രമം പൂർണ്ണമായി ഫലിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് കടിലബുദ്ധി

കുളായ ചില ഭാഗ്യവശങ്ങളുടെ കൃതന്ത്രങ്ങൾക്കിരയായിത്തീരുകയാണ് ചെയ്തത്. പ്രകൃതിയുടെ വികൃതി വിചിത്രംതന്നെ! മഹനീയമായ ആദർശങ്ങളും തദനുരൂപമായ പ്രവൃത്തികളും പലപ്പോഴും സ്വാതന്ത്ര്യലോലുപന്മാരിൽനിന്നുണ്ടാവുന്ന പ്രതിരോധശക്തികളിൽ തട്ടിത്തകന്നുപോകുന്നുണ്ട്. യേശുക്രിസ്തു, സാക്രട്ടീസ്, സർതാമസ്മൂർ തുടങ്ങിയവർക്കു സഹിക്കേണ്ടിവന്ന ദുരിതങ്ങളും അവർ അന്ത്യത്തിൽ അനുഭവിച്ച അപമൃത്യുവും മുൻപറഞ്ഞതിന് ഉദാഹരണങ്ങളാണ്. എങ്കിലും നിമ്നലമായ ത്യാഗകർമ്മങ്ങളിൽനിന്നു വെളിവാകുന്ന ഉജ്ജ്വലാദർശകലങ്ങൾ അനന്തരകാലത്തു പ്രവൃദ്ധങ്ങളായിത്തീർന്ന് അവയുടെ ജനയിതാവിന്റെ ആദർശങ്ങളെ ശക്തിപൂർവ്വം പ്രചരിപ്പിക്കുന്നു. റോമൻസാമ്രാജ്യത്തിലെ നില്പനരായ ബഹുസഹസ്രം പൗരന്മാരുടെ രക്ഷയേയും സ്വാതന്ത്ര്യത്തേയും ഉദ്ദേശിച്ചുള്ള ഗ്രാക്കൈസഹോദരന്മാരുടെ പരിശ്രമങ്ങൾ ചില്ലാലത്തു് സഫലമായിത്തീരുകതന്നെചെയ്തു. പ്രഭുശക്തി ജനകീയകക്ഷിക്ക് നിശ്ശേഷം കീഴടങ്ങി.

റോംനഗരത്തിലെ പ്രശസ്തമായ ഒരു പ്രഭുക്കുലത്തിൽ തന്നെയാണ് പാവങ്ങൾക്കുവേണ്ടി പോരാടിയ നമ്മുടെ കഥാനായകന്മാർ ജാതരായത്. ഹാനിബാൾ എന്ന സുപ്രസിദ്ധപരാക്രമിയെ പരാജിതനാക്കിയ സിപ്പിയോവിന്റെ മകളായിരുന്നു ഇവരുടെ വീരമാതാവ്. ടാളമി രാജാവ് സ്വപാദത്തിൽ സമർപ്പിച്ച സുവർണ്ണകിരീടത്തെ, ദിവംഗതനായ ഭർത്താവിനോടുള്ള പ്രേമാതിരേകംനിമിത്തം തിരസ്കരിച്ച ഈ കാർണീലിയാ തന്റെ പന്ത്രണ്ടുസന്താനങ്ങളേയും റോമൻസാമ്രാജ്യത്തിലെ ഉത്തമപൗരന്മാരാക്കിത്തീർക്കുവാനുള്ള വിദ്യാഭ്യാസംനൽകുന്നതിനു ബലശ്രദ്ധയായി ജീവിതംനയിച്ചു. റോമൻജനതയുടെ കഠിനനിർഭാഗ്യം നിമിത്തം ഇതിൽ ഒൻപതു സന്താനങ്ങളും അകാലചരമ

ത്തിനു പാത്രമായിത്തീരുകയും, ഒടുവിൽ സിപ്പിയോ ഒലിയിന്റെ വീരകളത്രമായിത്തീർന്ന ഒരു ബാലികയും, കഷ്ടകജനതയുടെ യോഗക്ഷേമത്തിനുവേണ്ടി ആത്മസമർപ്പണം ചെയ്ത ഈ വീരാത്മാക്കളുംമാത്രം ശേഷിക്കുകയുംചെയ്തു.

ശാന്തനും സുന്ദരനും സൽഗുണസമ്പന്നനും ആയിരുന്ന ടൈബീരിയസ് ഗ്രാക്കസ് നഗരവാസികളുടെ ആദരവും സ്നേഹവും ബാല്യത്തിൽത്തന്നെ സമാജ്ജിച്ചു. അനന്തനാശ ഗേയസ് ഗ്രാക്കസ് കുറേക്കൂടി തീക്ഷ്ണസ്വഭാവമായിത്തീർന്നു. എന്നാൽ ഉഗ്രമായ വാചാലതയിലോ, പ്രതിരോധികളെ അസ്തപതമാക്കുവാൻ വേണ്ടുന്ന സമർത്ഥതയിലോ, സമുദായസേവനത്തിലോ ഈ അനന്തൻ ജ്യേഷ്ഠഭ്രാതാവായിരുന്നില്ല. ഒട്ടും പിന്നോക്കമായിരുന്നില്ല. ഒൻപതു വർഷത്തോളം വയോവൃത്യാസമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ഇവരുടെ പ്രവർത്തനരംഗങ്ങൾ ഭിന്നകാലങ്ങളിൽ ആയിപ്പോയതുനിമിത്തം രണ്ടുപേരുടെ ശക്തിയും ഏകോപിച്ചാൽ ഉണ്ടാകുമായിരുന്നഫലം സിദ്ധിക്കുവാൻ ഇടയാക്കാതെപോയത് ഇററലിയുടെ നിർഭാഗ്യമെന്നേ പറയാനുള്ളൂ.

ജ്യേഷ്ഠസഹോദരൻ ആദ്യമായി വിദ്യാഭ്യാസസ്വാഭിച്ചത് ആഫ്രിക്കയിലെ യുദ്ധരംഗങ്ങളിലാണ്. "ന്യൂമെൻറൽ" എന്ന വർഗ്ഗക്കാരായുള്ള പോരാട്ടത്തിൽ ഇരുപതിനായിരം ഇററലിയൻഭടന്മാരും സേനാനായകനും തോറൂ, രക്ഷാമാർഗ്ഗം കാണാതെ വലയുമ്പോൾ, നിർഭയനായി ശത്രുക്കളുടെ ഇടയിൽ കടന്നുചെന്നു തന്റെ അഭിനന്ദനീയമായ പെരുമാറ്റവും ആകർഷകമായ വാഗ്മിതയുടേതാണു് അവരെ പാട്ടിലാക്കി ടൈബീരിയസ് ഭടന്മാരുടെ ജീവനേയും സ്വാതന്ത്ര്യത്തേയും രക്ഷിച്ചു. അതോടുകൂടി ടൈബീരിയസിന്റെ പ്രശസ്തി ഇററലി മുഴുവൻ പരന്നു.

~~40695~~

ഒരേ ഏക്കറിൽക്കൂടുതൽ പാടില്ല.

കഷ്ടജനസഞ്ചയം അനുഭവിച്ചുവന്ന ഭരിതനിമിത്തം രാഷ്ട്രീയരംഗത്തിലേയ്ക്ക് പ്രവേശിക്കാൻ നിർബന്ധിതനായ ഈ സ്വർജ്യാഭിമാനിയുടെ അനന്തരപ്രവർത്തനങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് അക്കാലത്തുള്ള ഇറ്റലിയിലെ ജീവിതരീതിയെക്കുറിച്ച് അല്പം പ്രസ്താവിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. റോമിലെ സമ്പന്നരായ മുതലാളിമാരും പ്രഭുക്കന്മാരും ഭൂമി മുഴുവൻ കൈവശപ്പെടുത്തുന്ന പതിവ് വളരെക്കാലം തുടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. തന്നിമിത്തം അർത്ഥരേക്കറിൽക്കൂടുതൽ ഭൂമി കൈവശം വച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുവാൻ പാടില്ലെന്ന ഒരു നിയമം അവുടെ നടപ്പാക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. എന്നാൽ കാലക്രമേണ, തങ്ങളുടെ ബന്ധുക്കളുടേയും മറ്റും പേരിൽ ധനികന്മാർ ഒട്ടേറെ സ്ഥലങ്ങൾ സമ്പാദിച്ചുതുടങ്ങി. അങ്ങനെ ആ നിയമം ശക്തിമീനവും ഉപയോഗശൂന്യവും ആയിത്തീർന്നുപോയി. ദരിദ്രകുടുംബക്കാരെ നിരാശ്രയരാക്കി നാട്ടിൻപുറങ്ങളിൽനിന്നും പ്രഭുക്കന്മാർ തുരത്തിവിട്ടു. ധനികന്മാരുടെ അടിമകളെന്നനിലയ്ക്കുമാത്രമേ ടൈബീരിയസിന്റെകാലത്തു് കഷ്ടകർ റോമിൽ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. വേറൊരുപ്രകാരത്തിലും കൃഷിക്കാർക്കു കഴുങ്ങുവാൻ സംഗതിവന്നുചേർന്നു. സിസിലി, സ്പെയിൻ മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിൽനിന്നും തീരുവകൂടാതെ ധാന്യങ്ങൾ ധാരാളമായി ഇറക്കുമതിചെയ്തു് വിദേശീയവ്യാപാരം നടത്താൻ മുതലാളിമാർക്കു ഉത്സാഹമുണ്ടായിരുന്നു. അതിനാൽ ഇറ്റലിയിലെ കൃഷി നാശോന്മുഖമായി പരിണമിച്ചു. ദാരിദ്ര്യം വർദ്ധിച്ചു. അസ്വസ്ഥത ജനസാമാന്യത്തിനിടയ്ക്കു വളർന്നു. ഈ അവസരത്തിലാണ് നവീനമായി നിയമങ്ങൾ നിർമ്മിക്കണമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശ്യത്തോടെ ടൈബീരിയസ് രാഷ്ട്രീയരംഗത്തു് പ്രവേശിക്കുന്നതു്. റോംനഗരത്തിലെ ടിബ്യൂൺസ്ഥാനത്തേയ്ക്കു് (പരമാധി

കാരിയായ മജിസ്ട്രേട്ട്) ഒരു സ്ഥാനാത്ഥിയായി അദ്ദേഹം ബി. സി. കൺ-ൽ പേര് പ്രഖ്യാപനം ചെയ്തു.

ജനങ്ങളാൽ വർഷംതോറും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന രണ്ടു മജിസ്ട്രേട്ടുമാരാണ് റോം ഭരിച്ചുവന്നിരുന്നത്. ഇവർ യോജിച്ചാൽമാത്രമേ ഏതു പുതിയ നിയമവും നടപ്പിൽവരുത്താൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ; എന്നാൽ ഇവരിൽ ഒരാളിന്റെ ഇച്ഛാനുസരണം ഏതു ഭരണകാര്യത്തേയും തടസ്സപ്പെടുത്താൻ സാധ്യമായിരുന്നതാനും.

യഥാകാലം ടൈബീരിയസ്സും, ക്വട്ടേവിയസ്സും, ടിബ്യൂസ്സായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടു. ഉല്പതിഷ്ഠവും, യുദ്ധവും പ്രിയസുഹൃത്തുമായ സഹപ്രവർത്തകൻ തന്റെ സദഭ്യേശ്യത്തിനോടനുക്രമിക്കുമെന്നായിരുന്നു ശുദ്ധഗതിക്കാരനായ ടൈബീരിയസ് ഉഴമിച്ചിരുന്നത്. അതു സർവ്വാബദ്ധമാണെന്ന് അദ്ദേഹത്തിനു ക്ഷണം ബോധപ്പെട്ടു. അനവധി ഏക്കർ ഭൂമിക്ക് നാഥനായിരുന്നക്വട്ടേവിയസ് പ്രഭുപക്ഷപാതിയായ ഒരു ഭൃശാഗ്രക്കാരൻകൂടി ആയിരുന്നു. സ്വാർത്ഥലോലുപരല്ലാത്ത ജ്ജ്വലമതികൾ പരഹൃദയം അളക്കുവാൻ സ്വന്തം മനഃസ്ഥിതിയെ മാനദണ്ഡമായി ഉപയോഗിച്ചുപോകുന്നു. അനന്തരസംഭവങ്ങളിൽനിന്നുമാത്രമേ തങ്ങളുടെ ഭീമാബലങ്ങൾ അവർക്കു അനുഭവപ്പെടുകയുള്ളൂ.

ഭരിദ്രായ പൗരസഹസ്രങ്ങളെ മുതലാളികളുടെ മദ്ദനത്തിൽനിന്നും മോചിപ്പിക്കുവാൻ ടൈബീരിയസ് നിശ്ചയിച്ചു. എതിരാളികളിൽനിന്നും നേരിടാവുന്ന പ്രതിബന്ധങ്ങളേയും, ജീവാപായത്തെത്തന്നെയും അദ്ദേഹം കാക്കാതിരുന്നില്ല; എങ്കിലും സദഭ്യേശ്യത്തിന്റെ ശക്തിയാൽ പ്രേരിതനായതുകൊണ്ട് ഈ മഹൽകൃത്യത്തിനുവേണ്ടി ഏതു ത്യാഗവും നടത്തുവാൻ അദ്ദേഹം സന്നദ്ധനായി.

ഭൂസ്വത്തുടമസ്ഥന്മാർ ഓരോരുത്തരും അഞ്ഞൂറേക്കുറിൽക്കുറിഞ്ഞുള്ള കൃഷിസ്ഥലങ്ങൾ ഉടൻതന്നെ ഗവണ്മെ

ൻറിനെ തിരിച്ചേല്പിച്ചുകൊള്ളണമെന്ന് അദ്ദേഹം ഒരു നിയമം നിർമ്മിക്കുവാൻ നിശ്ചയിച്ചു. പഴയനിയമം ഉൾക്കൊള്ളുന്നതിൽ കൊണ്ടുവരാൻ അദ്ദേഹം ഉദ്ദേശിച്ചു എന്നു മാത്രമേ ഇതിൽ പറയാനുള്ളൂ. പൂർവ്വനിധമത്തെ അവഹേളിച്ചു ന്യായരഹിതമായി കൈയേറ്റം ചെയ്തവരെ ശിക്ഷിക്കുന്നതിനു പകരം അവരുടെ ദേഹണ്ഡത്തിന് പ്രതിഫലം കൊടുക്കുന്നതാണെന്നും അദ്ദേഹം ദയവായി ആലോചിച്ചിരുന്നു. ഇതിനെക്കാൾ സൗജന്യപരമായ ഒരു നിയമം ആശിക്കാവതല്ല. എന്നാൽ ദരാഗ്രഹികളായ പ്രഭുക്കന്മാരും മുതലാളികളും ഈ നിയമത്തെ എതിർക്കുവാൻ ശ്രമം ചെയ്തു. ഭരണകൂടത്തെ തകർത്ത് സ്വേച്ഛാപ്രഭുവായിത്തീരുവാൻ ടൈബീരിയസ് ശ്രമിക്കുന്നു എന്ന് പൊതുജനങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നതിന് അവർ യത്നിച്ചു. എന്നാൽ ടൈബീരിയസിന്റെ ഉദ്ദേശ്യശുദ്ധിയിൽ ദുഷവിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്ന ജനതതി ഈ വ്യാജപ്രസ്താവനയിൽ വിശ്വസിച്ചില്ല. എന്നു മാത്രമല്ല ജനഹൃദയത്തെ കൂടുതലായി അദ്ദേഹത്തിലേക്കു ആകർഷിക്കാൻ ഈ ദ്രോഹോദ്യമം കാരണമായിത്തീരുകയും ചെയ്തു.

സഹപ്രവർത്തകന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യം.

പൊതുജനസഭയിൽ തന്റെ നിയമം ഹാജരാക്കിക്കൊണ്ട് അതിനെ പാസ്സാക്കുവാൻ ജനങ്ങളോട് അദ്ദേഹം അഭ്യർത്ഥിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയാന്തർഭാഗത്തിൽനിന്നു ശാന്തമായും മധുരമായും പ്രവഹിച്ച വാക്പ്രസരം ശ്രോതാക്കളെ ആഹ്ലാദചിത്തരാക്കിത്തീർത്തു. ഇററലിയിലെ ഹിസ്തജന്തുക്കൾക്കുപോലും അഭയവും വിശ്രമവും നൽകുവാൻ വന്യഗ്രഹപരങ്ങൾ സ്ഥിതിചെയ്യുമ്പോൾ മാതൃഭൂമിക്കു വേണ്ടി പ്രാണത്യാഗത്തിന് സന്നദ്ധരായി ആയുധം ധരിച്ചു ചെന്ന പൗരന്മാർ ഭവനശൂന്യരായി ഭാഷ്യാപത്രാദികളോ

ഓത്തു ദേശാടനം ചെയ്യുന്ന ഭയനീയചിത്രം അദ്ദേഹം വാക്കുകൾകൊണ്ടു വർഷകാണിച്ചു. സദസ്സൻ കണ്ണനീർ പൊഴിച്ചു. ആ നിയമമുഖേന തങ്ങൾക്കുവേണ്ടി വന്ന സൗഖ്യംഓർത്തു് അതു പാസാക്കുവാൻ ജനങ്ങൾ സന്നദ്ധരായി.

അപ്പോഴേയ്ക്കും ക്ലേവിയസ് എഴുന്നേറ്റു. “ഈ നിയമത്തോടു ഞാൻ അനുകൂലിക്കുന്നില്ല. റോമിലെ ന്യായാധിപനെന്നനിലയിൽ എന്റെ അധികാരം ഉപയോഗിച്ചു് ഞാൻ ഇതിനെ തടയുന്നു.” എന്ന് അദ്ദേഹം ഉച്ചത്തിൽ വിളിച്ചുപറഞ്ഞു. അസംബളിമന്ദിരം നിശ്ശബ്ദമായി. അല്പസമയം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ സാധുജനങ്ങളെ സഹായിക്കണമെന്ന് കണ്ണനീരോടുകൂടി ടൈബീരിയസ് സഹപ്രവർത്തകന്മാരോടു് അഭ്യർത്ഥിച്ചു. ക്ലേവിയസിന്റെ ഹൃദയവും ഇതുകണ്ടു് ഏതാണ്ടു ചകിതമായി; എങ്കിലും സ്വനിശ്ചയത്തിൽനിന്നു് അദ്ദേഹം പിന്മാറിയില്ല. പൊതുജനങ്ങളുടെ ക്ഷേമം ഉദ്ദേശിച്ചു്, ക്ലേവിയസിന്റെ വകയായി 500 ഏക്കറിൽ കൂടുതലുള്ള ഭൂമിക്കു് വിലകൊടുക്കുവാൻ താൻ തയ്യാറാണെന്ന് ടൈബീരിയസ് അറിയിച്ചു. അതുകൊണ്ടും യാതൊരുഫലവും ഉണ്ടായില്ല.

വോട്ടു ചെയ്യാനുള്ള ദിവസമായി. ന്യായാധിപനും അസംബളിമന്ദിരത്തിൽ ഹാജരായി. ഇടതിങ്ങി നിരുന്നനിന്നധനവാന്മാരുടെ പ്രേരണയാൽ, സമ്മതിഭാനം രേഖപ്പെടുത്തിവയ്ക്കാനുള്ള പാത്രം തത്സമയം ചെട്ടെന്ന് ആരോ അപഹരിച്ചുകളഞ്ഞു. അതിഭയങ്കരമായ കലാപം ആസന്നമാണെന്നു എല്ലാപേരും കണ്ടു. എന്നാൽ രണ്ടു മാന്യസ്തേഹിതരുടെ അഭ്യർത്ഥനസരണം ടൈബീരിയസ് ഇടപെട്ടു് സഭ പിരിച്ചുവിട്ടു.

അനന്തരം മുറപ്രകാരം സെനറ്ററിൽ (പ്രഭുസഭയിൽ) ടൈബീരിയസ് തന്റെ ബിൽ ഹാജരാക്കി. അവരവരുടെ കൈവശത്തുള്ള സമ്പത്തു വിട്ടുപോകാനുള്ള മാർഗ്ഗമുണ്ടോ

അവർ ആലോചിക്കാൻപോകുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം അവിടെ ഒട്ടുംതന്നെ ഫലിച്ചില്ല. ഇനിയെന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് ആ സാധുജനസ്നേഹിക്ക നിശ്ചയമില്ലാതായി.

എതിരാളിയെ സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനാക്കി.

വ്യവസ്ഥാപിതമാർഗ്ഗങ്ങളിൽക്കൂടിയുള്ള ശ്രമങ്ങളല്ലാം വിഫലമായിത്തീർന്നപ്പോൾ അവയെ പരിത്യജിച്ചും ഉദ്ദേശ്യം സാധിക്കാൻ അദ്ദേഹം പ്രേരിതനായി. ഉദ്ദേശ്യം നല്ലതാകയാൽ അതു സാധിക്കാൻ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന മാർഗ്ഗത്തിന്റെ നന്മതിന്മകളെപ്പറ്റി പരിഗണിക്കേണ്ടതില്ലെന്ന് അദ്ദേഹത്തിനു ഒരു ന്യായം തോന്നുകയുംചെയ്തു.

“നിന്ദ്രമായുള്ളതു ചെയ്യാലൊടുക്കത്തു നന്നായ് വരുകിലതും പിഴയല്ലല്ലോ.”

ഒക്ടേവിയസ് ഉദ്യോഗത്തിലിരിക്കുന്നിടത്തോളക്കോലം തന്റെ ഉദ്ദേശ്യം സാധിക്കുന്നതല്ലെന്നുള്ളതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തെ സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനാക്കുവാൻ ടൈബീരിയസിന് ആലോചനയായി. ബഹുജനങ്ങളുടെമുമ്പാകെ ഒക്ടേവിയസ്സിനോടു് അദ്ദേഹം ഒന്നുകൂടി അപേക്ഷിച്ചു. കഷ്ടകജനങ്ങളുടെ ജീവിതസൗഖ്യത്തിനു ന്യായമായി കൊടുക്കേണ്ട വസ്തുക്കൾ കൊടുക്കാൻ അദ്ദേഹം പ്രാർത്ഥിച്ചു; അതു നിഷ്പലമായിത്തീർന്നപ്പോൾ താനും ഒക്ടേവിയസ്സും ഒരേസമയത്തു ഉദ്യോഗത്തിലിരിക്കുന്നത് ശരിയല്ലെന്ന് അദ്ദേഹം നിശ്ചയിച്ചുറയ്ക്കുകയും, താൻ ഉദ്യോഗത്തിൽ ഇരിക്കണമോ വേണ്ടതോ എന്നറിവാൻ പൊതുജനയോഗം വിളിച്ചുകൂട്ടണമെന്ന് ഒക്ടേവിയസ്സിനോടു് ആവശ്യപ്പെടുകയുംചെയ്തു. ഒക്ടേവിയസ് അതു സ്വീകരിച്ചില്ല. എന്നാൽ താൻ വിളിച്ചുകൂട്ടുന്ന പൊതുയോഗത്തിന്റെ നിശ്ചയം അനുസരിക്കാൻ

കേളവിയസ് നിർബലനാണെന്ന് അറിയിച്ചു. ടൈബീരിയസ്സുതന്നെ ഒരു മഹാജനയോഗം വിളിച്ചുകൂട്ടി.

കൃത്യഭിവസം വോട്ടെടുപ്പു നടന്നു. കേളവിയസ്സ് ഉദ്യോഗമൊഴിഞ്ഞു പൊയ്ക്കൊള്ളണമെന്ന് 35 വർഗ്ഗക്കാരിൽ പതിനേഴിന്റെയും പ്രധിനിധികൾ രേഖപ്പെടുത്തി. ഇനി ഒരു വോട്ടുകൂടിമതി അയാൾ സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനാകാൻ. അപ്പോഴേക്കും സ്നേഹമസൃണഹൃദയനായ ടൈബീരിയസ് സഹപ്രവർത്തകനെ ആലിംഗനം ചെയ്തിട്ട് തന്റെ അപേക്ഷ ആവർത്തിച്ചു. ഇത്തവണ ആ പ്രഭുവിന്റെ ഹൃദയം അലിഞ്ഞു പോയെന്നാണു പറയപ്പെടുന്നത്. അശ്രുക്കളോടുകൂടി അയാൾ കരേസമയം ഒന്നും സംസാരിക്കാതെ ഇരുന്നുപോയി. ഇതികത്തവൃത്താമൂഢനായിത്തീർന്നുപോയ ആ സ്വാതന്ത്ര്യലിയുടെ നയനങ്ങൾ മുൻവശത്തിരുന്ന ചില ധനികരിൽ പതിഞ്ഞതോടുകൂടി, അയാളിൽ പൂർവ്വസ്മരണയുണരുകയും, അയാൾ ചൊടുന്നു എഴുന്നേറ്റു, വോട്ടെടുപ്പു തുടരട്ടേ എന്നു വിളിച്ചുപറയുകയും ചെയ്തു. അടുത്ത വോട്ടുകൂടി കേളവിയസ്സിന് എതിരായി വന്നുചേർന്നു. ഭൂരിപക്ഷം കിട്ടുകയാൽ വോട്ടെടുപ്പുതുടരേണ്ട ആവശ്യവുമില്ലല്ലോ. ടൈബീരിയസിന്റെ ചില ഭൃത്യന്മാർക്കു സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനായ മജിസ്ട്രേറ്റിനെ ജനക്കൂട്ടത്തിനിടയിൽക്കൂടി പുറത്തേക്കു പിടിച്ചുവലിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. ധനികരായ സ്നേഹിതന്മാരുടെ സഹായത്താൽ അയാൾക്കു ഭേദപാത്രം നേരിട്ടില്ലെന്നുള്ളു.

ശത്രുക്കൾ പരത്തിയ ദാഷപ്രവാദം.

കഴപ്പങ്ങളെല്ലാം ഉമിത്തിപോലെ ശാന്തമായതായി കാണപ്പെട്ടു. ഭൂമിമുഴുവൻ അളന്നു തിട്ടപ്പെടുത്തി നിയമാനുസരണം വിഭജിക്കാൻ മൂന്നുപേർ അടങ്ങിയ ഒരു കമ്മീഷൻ നിയമിതമായി. വേറൊരു ടിബ്യൂണിനെ ടൈബീരി

യസ്സുതന്നെ തിരഞ്ഞെടുത്തു. സാമാന്യജനങ്ങളെല്ലാം ആഘോഷിക്കുകയും ചെയ്തു.

അതോടുകൂടി ടൈബീരിയസ്സിനെ സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനാക്കുകയും കൊല്ലുകയും ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഉപജാപങ്ങൾ പലതരത്തിൽ നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. പ്രഭുക്കന്മാർക്ക് അദ്ദേഹത്തോടുള്ള പക ഒരുപ്രകാരത്തിലും അവസാനിക്കയില്ലെന്നുമായി. എന്നാൽ ബഹുഭൂരിപക്ഷം ജനതയെ ഭയപ്പെട്ട് അവരുടെ ഈ നായകനെ തക്കതായ കാരണംകൂടാതെ നേരിട്ടെതിർക്കാനും ധനികന്മാർക്ക് ഭയമായിരുന്നു.

ദരിദ്രജനസ്സേമിയായ ആ പ്രഭുവിന്റെ ഭവനം ശത്രുക്കൾ ഒരുരാത്രി അഗ്നിക്കിരയാക്കുമെന്ന് ഒരു ശ്രുതി പരന്നപ്പോൾ ആ ഗൃഹത്തിനുമുറ്റം അനവധി കൂടാരങ്ങൾ കെട്ടി ജനങ്ങൾ രാപകൽ സൂക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നുവത്രേ! അദ്ദേഹത്തിന് നേരിടാവുന്ന അപായങ്ങളിൽനിന്നെല്ലാം രക്ഷിക്കുന്നതിന് അവർ കഴിയുംവിധം മുൻകരുതലുകൾ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു.

ടൈബീരിയസ്സിന്റെ നിഗ്രഹം.

ദുസ്സഹതന്ത്രം പ്രയോഗിച്ചു ടൈബീരിയസ്സ് ഇററലിയിലെ സർവ്വധിനാഥനായിത്തീരാൻ ഒരുങ്ങുന്നു എന്നൊരു വാർത്ത പ്രഭുക്കന്മാരുടെ ഇടയ്ക്ക് കുറേക്കാലം പരന്നുതുടങ്ങി. ഒരുദിവസം അദ്ദേഹം ബഹുജനസഭാമന്ദിര(ക്യാപിറ്റോൾ)ത്തിലേക്ക് പോകാൻ ഭാവിച്ചപ്പോൾ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭ്യുദയകാംക്ഷികളായ സുഹൃത്തുക്കൾ അദ്ദേഹത്തെ തടഞ്ഞു. പുറപ്പെട്ട അവസരത്തിൽ പലവിധം ദുശ്ശങ്കകൾ കാണുകയുണ്ടായി. അതൊന്നും വകവെക്കാതെ ടൈബീരിയസ്സ് കൃത്യനിർവ്വഹണാർത്ഥം ക്യാപിറ്റോളിലേയ്ക്കുതന്നെ പോയി. അവിടെ നിരവധി ജനങ്ങൾ കൂടിയിരുന്നു. കിരീടധാരണകൃത്യം നിർവ്വഹിക്കാൻ ടൈബീരിയസ്സ് ബദ്ധപ്പെ

ടന്നു എന്നുള്ള വാത്ത് നാസിക്ക എന്നയാൾ പ്രഭുസഭമുമ്പാകെ ഉച്ചത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചു. ഭരണയന്ത്രം പ്രഭുക്കന്മാരുടെ കൈയിലാണെങ്കിലും, അതു ജനസാമാന്യത്തിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിന് അധീനമാണെന്ന് കരുതപ്പെട്ടിരുന്ന രോമൻകാർ ഒരുവന്റെ സ്വേച്ഛാഭരണം ഒരിക്കലും സ്വീകരിച്ചിരുന്നില്ല. അതിനാൽ നാസിക്കാ പരത്തിയ ഈ വാത്ത് സാമാന്യജനങ്ങളിൽ ചിലരുടെ ഹൃദയശാന്തതപോലും നശിപ്പിച്ചു. ജനക്കൂട്ടത്തിനിടയിൽക്കൂടി ആ പ്രഭുധീരതയോടെ മുന്നോട്ടുപാഞ്ഞു. സ്നേഹിതന്മാർ അയാളെ അനുഗമിച്ചു. എന്തിനും സന്നദ്ധരായ ഒരുക്കൂട്ടം പ്രഭുക്കന്മാരും അനുഗമിക്കളം ക്യാപ്പിറോളിൽ കൂടിയിരുന്ന ജനസഞ്ചയത്തിനിടയ്ക്കു പ്രവേശിച്ചു.

പിന്നീടനടന്ന കോലാഹലമൊന്നും പറയാനില്ല. കസേരകൾ, സ്കൂളുകൾ, മേശകൾ ഇവയെല്ലാം അടിച്ചുപൊളിച്ചു അവയുടെ കാലുകൾ എടുത്തു പരസ്പരം പ്രഹരങ്ങളും ഏറുകളും ആരംഭിച്ചു. ടൈബീരിയസ്സിന്റെ പക്ഷത്തുള്ളവർ തങ്ങളുടെ നാഥനെ രക്ഷിക്കാൻ കഴിയുന്നത്ര ശ്രമംചെയ്തു. അദ്ദേഹം ഗത്യന്തരമില്ലാതെ ഓടിയെങ്കിലും ശത്രുക്കളുടെ പ്രഹരങ്ങൾ തലയ്ക്കു് ഏറ്റു താഴെപ്പതിച്ചു. ക്ഷണനേരംകൊണ്ടു് ആ രാജ്യസ്നേഹിയെ അവർ കാലപരിക്ഷയയ്ക്കു യുദ്ധം ചെയ്തു. ആകെപ്പാടെ മുന്നൂറുപേർ അന്നത്തെ ലഹളയിൽപ്പെട്ടു മരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അങ്ങനെ അന്നത്തെ ആ ലഹള അവസാനിച്ചു.

പ്രഭുക്കന്മാരുടെ ഭസ്സുപാതന്ത്ര്യപ്രകടനത്തിനു രോം വീണ്ടും വിധേയമായിത്തീർന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമപ്രവർത്തകരെല്ലാം ഗവർണ്മെൻറു് ശിക്ഷിച്ചു. എന്നാൽ ജനസഞ്ചയത്തിന്റെ കഠിനരോഷാഗ്നി ക്കു പാത്രീഭൂതനായിരുന്ന നാസിക്കായെ നാടുകടത്താതിരിക്കാൻ ഗവർണ്മെൻറിനു് നിവൃത്തിയില്ലാതെവന്നു. അതോടുകൂടി പ്രക്ഷുബ്ധാന്തരീക്ഷം ശാന്തമായിത്തീർന്നു.

ഗ്രേസ് ഗ്രേസ്.

പത്തുസംവത്സരംകഴിഞ്ഞതിനുശേഷമാണ് ഇതു പോലൊരു സംഭവം റോമൻചരിത്രത്തിൽ വീണ്ടും നാം കാണുന്നത്. ജ്യേഷ്ഠന്റെ മരണസമയം ഇരുപതുവയസ്സുമാത്രം പ്രായമുണ്ടായിരുന്ന ഗ്രേസ് ഗ്രേസിന് ജ്യേഷ്ഠന്റെ നിയന്ത്രണവയോഘട്ടമായ മുപ്പതാംവയസ്സായപ്പോഴാണ് ആ സംഭവവും നടന്നത്. സമാജത്തെ വധിക്കാൻ ശ്രമിച്ചെല്ല പ്രഭുക്കന്മാരുടെശക്തി ഇല്ലായ്മ ചെയ്യുന്നതിനു പുറമേ, അദ്ദേഹത്തെ വധിച്ചവരോടു പകരംവീട്ടണമെന്നും ആ യുവാവിന് ആശയുണ്ടായി. അതിനെ ഗോപനം ചെയ്തുകൊണ്ട് അയാൾ ഗവണ്മെൻറിന്റെകീഴിൽ ഓരോളം ഉയർന്നു സ്ഥിതി ചെയ്ത് ജനപ്രീതി സമ്പാദിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ബി. സി. ൧൨൩-ാമാണ്ട്. ടിന്നിസ്സൻസ്ഥാനത്തേക്ക് തന്റെ ചേർ പ്രഖ്യാപനം ചെയ്തപ്പോൾ സാമാന്യജനങ്ങളെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിനുവേണ്ടി വോട്ടുചെയ്തു. ജ്യേഷ്ഠന്റെ പ്രവൃത്തികളും അനുജൻ അതേവരെ പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള കഷ്ടതകളും ഓർമ്മയ്ക്കായി പ്രഭുക്കന്മാരിൽ ആരുംതന്നെ അദ്ദേഹത്തിനെ അനുകൂലിച്ചില്ല.

ഇരുപത്തൊൻപതുവയസ്സായിരുന്നു ഗ്രേസിന് അപ്പോൾ പ്രായം. രാജാഭിമാനോജ്ജ്വലമുണ്ടായ അദ്ദേഹത്തിനു പല നല്ല അഭിരുചികളും പ്രായോഗികമാക്കണമെന്നു മോഹമുണ്ടായിരുന്നു. അവയെല്ലാം അദ്ദേഹം നന്നായി പ്രവൃത്തിപഥത്തിൽ കൊണ്ടുവരാനും ആരംഭിച്ചു.

കൃഷിക്കാർക്കുവേണ്ടിയുള്ള പരിഷ്കാരങ്ങൾ.

ജ്യേഷ്ഠന്റെ മരണത്തിനു കാരണഭൂതരായവരെല്ലാം പൊതുജനങ്ങളുടെ അനുകൂല്യത്തോടെ അദ്ദേഹം

ശിക്ഷിച്ചു. കേസുതീരുമാനിക്കുന്നതിന് സെനററിനാണായിരുന്ന അധികാരം ആ പ്രദേശത്തിൽനിന്ന് എടുത്തിട്ട് പ്രത്യേകം ഒരു കോടതിയിലേക്ക് അദ്ദേഹം അതിനെ പരിവർത്തനം ചെയ്തു. അങ്ങനെ പ്രദേശത്തുവെച്ച് ശക്തി ഗണ്യമായവിധം കുറച്ചു. ജ്യേഷ്ഠൻ നടപ്പാക്കിയിരുന്ന കാഷികനിയമങ്ങൾ പുനർജീവിപ്പിച്ചു. ധാന്യനിയമമുഖേന അവരുടെ ധാന്യങ്ങൾക്ക് വിലകിട്ടത്തക്ക വ്യവസ്ഥ ചെയ്തു. കാതോളിൽ ഒരു കാളനിസ്ഥാപിച്ചു ഇങ്ങനെ പലനിയമങ്ങളും നടപ്പിൽവരുത്തി സാമാന്യജനതയുടെ സ്നേഹബഹുമാനങ്ങൾ അദ്ദേഹം നിഷ്പ്രയാസം സമ്പാദിച്ചു.

പ്രദേശത്തുവെച്ച് ഭരണം.

അടുത്തവർഷത്തിലും ജനങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ ഭിന്ന്യുണ് ആയി തിരഞ്ഞെടുത്തു. ദിനംപ്രതി വളർന്നുകൊണ്ടിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ കീഴ്ത്തിയിലും ജനസ്വാധീനത്തിലും പ്രദേശത്തുവെച്ച് അസുഖവർദ്ധിച്ചു അത് ഒടുവിൽ ആധിയായി രൂപാന്തരപ്പെടുകയും ചെയ്തു. പൊടുന്നനവേ ആകാശത്തുനിന്ന് ഒരു താരം നിലത്തുവീണ് പ്രഭാപൂരം പാതുന്നതുപോലെ അവർക്കുതോന്നി. അതിനെ ഏതുവിധേനയെങ്കിലും നശിപ്പിച്ചുകളയാത്തപക്ഷം അതു തങ്ങൾക്കു നാശകാരണമായിത്തീരുമെന്നു അവർക്കുതോന്നി. മുതലാളിമാരുടേയും പ്രദേശത്തുവെച്ച് കൈയിൽനിന്ന് ഭാണസ്വാതന്ത്ര്യം സമ്പൂർണ്ണമായി സാമാന്യജനങ്ങളുടെ കരങ്ങളിൽ നിക്ഷേപിക്കണമെന്നുള്ള ഗേയസിന്റെ മോഹം അദ്ദേഹം ഏറെത്താമസിയാതെ ഫലിപ്പിക്കുമെന്നുതന്നെ അവർക്കു ബോദ്ധ്യംവന്നു.

അവർ എത്രത്തോളം ആ മനുഷ്യസ്നേഹിയെ വിഭ്രഷിച്ചോ, സാമാന്യജനങ്ങൾ അത്രത്തോളം അദ്ദേഹത്തെ സ്നേഹിച്ചു. സഭാ അദ്ദേഹം അവരുടെ അഭീഷ്ടങ്ങൾ കാര്യമാ

യിപരിഗണിച്ചും, സഹപ്രവർത്തകരുടെ നിരസം അവഗണിച്ചും പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ താമസംതന്നെ സാധുജനങ്ങളുടെ കടിലകൾക്കിടയിലാക്കി; ജീവിതരീതി അവരുടേതുപോലെ ലളിതവുമാക്കി.

വീരചരമം.

അവിടുത്തെ കാൺസലിന്റെ ഒരു ഭൃത്യനെ അവന്റെ ധിക്കാരനിമിത്തം ശത്രുക്കൾ വധിക്കുകയാൽ നഗരസംരക്ഷണത്തിന് സേനാനുമതംബർമാർ പ്രത്യേകം ഏല്പാടുകൾ ചെയ്തു. അരാജകകക്ഷിക്കാരുടെ അക്രമപ്രവൃത്തികളിൽനിന്നു നാടിനെരക്ഷിക്കുവാൻ ഇത്തരം കരുതലുകൾ അത്യാവശ്യമാണെന്ന് പ്രഭുക്കന്മാർ നാട്ടിലെങ്ങും പരത്തുകയുണ്ടായി. തന്നിമിത്തം കഷ്ടകജനതയുടെയ്ക്കു വലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അപ്രീതി അവരെ പ്രഭുജനങ്ങളിൽനിന്ന് കൂടുതലായി ദൂരകറ്റിനാശത്തി. അവർ തങ്ങളുടെ ഒരു നേതായായ ഗേയസ്സിന്റെ ജീവൻ രക്ഷിക്കാൻ അതിയായി ഉത്സുകതയും ഉല്ലാസവും പ്രദർശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

നിയമസഭാമന്ദിരത്തിലേയ്ക്കു ഗേയസ്സ് പുറപ്പെട്ട അവസരത്തിൽ ഭാര്യ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈക്കുപിടിച്ചുകൊണ്ടു ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:—“അവിടുത്തെ ജ്യേഷ്ഠനായ ടൈബീരിയസിനെ നിഗ്രഹിച്ചവരുടെ അടുക്കലേയ്ക്കാണ് അവിടന്ന് ഇപ്പോൾ പോകുന്നത്. ആയുധം ഒന്നും ധർമ്മക്കാരെയും സ്വരക്ഷയെ ഗണിക്കാതെയും മനുഷ്യവും ആവത്തുവലിച്ചുതലയിൽ കയറാനായിട്ടാണ് ഈ പോക്ക്. ഈ ഘട്ടത്തിലുള്ള അങ്ങയുടെ മരണം പൊതുജനക്ഷേമത്തിനു ഒരു വിധത്തിലും ഉപകരിക്കുന്നതല്ല. ജനങ്ങളുടെ ഇടയ്ക്കു ഭിന്നിപ്പുനിലനിൽക്കുന്നതേയുള്ളൂ. ന്യായംനടത്തുന്നതിന് കരബലമാണ് ഇപ്പോഴത്തെ ഉപകരണമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നത്.”

തന്നെ ആലിംഗനം ചെയ്തുകൊണ്ടു കണ്ണനീരോടുകൂടി സ്വഭാതു പുറപ്പെടുവിച്ചു. ഇത്തരം വാക്കുകൾക്ക് ഒരുവിധം സമാധാനം പറഞ്ഞിട്ട് അദ്ദേഹം പുറപ്പെട്ടു. ഭർത്താവിന്റെ ഔദ്യോഗികവസ്തുത്തിൽ പിടികൂടി തടഞ്ഞുനിൽക്കാൻ ചെയ്തശ്രമം ഭാര്യയുടെ ഭണ്ഡനമസ്കാരത്തിലും തുടന്നുള്ള മോഹാലസ്യത്തിലും പരിണമിച്ചതല്ലാതെ ഗേയസ്സിനെ പിന്തിരിപ്പിച്ചില്ല. സ്നേഹിതവൃന്ദം അദ്ദേഹത്തെ അനുഗമിച്ചു. പരവാസികളുടെ ആകെപ്പായെയുള്ള ക്ഷേമത്തിനു വിപ്ലവം വരുത്തുന്ന ഒരു കൂട്ടം ജനങ്ങൾ നഗരത്തിലുണ്ടെന്നും, ഗേയസ്സിന്റെ അനുഗാമികളുടെ കൂട്ടത്തിലാണ് അവരിൽ അധികവും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതെന്നും ഗവണ്മെണ്ടിന്റെ പേരിൽ കാൺസൽ ഒരു പ്രഖ്യാപനം നടത്തി. അരാജകപ്രവൃത്തി അവർ തുടരാതിരിക്കുന്ന പക്ഷം അവർക്ക് മാപ്പുകൊടുക്കുന്നതാണെന്നുകൂടി വിളംബരത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിരുന്നതുകൊണ്ട് ഗേയസ്സിന്റെ അനുയായികളിൽ പലരും പിൻമാറി. രല്ലാലം ആത്മരക്ഷാർത്ഥം റോംനഗരം വിട്ടോടിപ്പോകുന്നതാണ് നല്ലതെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്നേഹിതന്മാരിൽ ഉറവരായ ചിലർ ഉപദേശിച്ചു. അത് കേൾക്കാതെയിരിക്കാൻ നീവൃത്തിയില്ലെന്നും വന്നുകൂടി.

ഗേയസ്സ് അസംബളിഹാരം വിട്ട് ഓട്ടം തുടങ്ങി. ശത്രുക്കൾ അനുധാവനം ചെയ്തു. ഒരുപാലം കടക്കേണ്ടി വന്നപ്പോൾ ഗേയസ്സ് രക്ഷപ്പെടുന്നതുവരെ രണ്ടുപേർ അദ്ദേഹത്തിനുവേണ്ടി പാലത്തിൽനിന്നു ശത്രുക്കളോടു പൊരുതു. ആ യഥാർത്ഥസുഹൃത്തുക്കളെ വെട്ടിവിഴിയതിനുശേഷംമാത്രമേ അവർക്കു അക്കര കടക്കാൻ സാദ്ധ്യമായുള്ളൂ.

ഒരു വിശ്വസ്തഭൃത്യൻമാരുമുണ്ട് അദ്ദേഹത്തോടൊന്നിച്ചു ഓടാൻ. വഴിയിൽകണ്ട ചിലരോടു ഗേയസ്സ് ഒരു കുതിരയെ ചോദിച്ചു എങ്കിലും ശത്രുക്കൾ അടുത്തു എത്തിപ്പോയതിനാൽ ആരും അദ്ദേഹത്തെ സഹായിച്ചില്ല.

ഗത്യന്തരമില്ലാതെ ഗേയസ്സും ഭൃത്യനും ഒരു വള്ളിക്കടിയിൽ കയറി ഒളിച്ചു. അടുത്തു വന്ന ശത്രുക്കൾ തങ്ങളെ പിടികൂടുമെന്നായപ്പോൾ യജമാനന്റെ ആജ്ഞാനുസരണം ഭൃത്യൻ അദ്ദേഹത്തെ കുത്തിക്കൊന്നു. അടുത്ത നിമിഷത്തിൽ തന്നത്താണെ കുത്തി അയാളും സ്വന്താധന്റെ ശരീരത്തിൽ പീണ മരണം പ്രാപിച്ചു.

ഗേയസ്സിന്റെ ശിരസ്സ് കൊണ്ടുവരുന്നവർക്ക് തക്ക തായ സമ്മാനം കൊടുക്കുന്നതാണെന്ന് കാൺസൽ പ്രഖ്യാപനം ചെയ്തിരുന്നതനുസരിച്ച് ഒരാൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിരസ്സ് വെട്ടി ഹാജരാക്കി. അതു തുക്കിനോക്കിയപ്പോൾ പരിന്ദേഴ് റാത്തൽ ഉണ്ടായിരുന്നുപോൽ. തുക്കത്തിന്നു സരിച്ച് സമ്മാനം ലഭിക്കുമെന്നുകരുതി ആ തലയ്ക്കുകത്തു നിന്ന് തലച്ചോറ് എടുത്തുകുളഞ്ഞിട്ട് ഇഴയും നിറച്ചതു കൊണ്ടാണ് ഇത്രയും ഭാരം വന്നതെന്നും പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ആ കഷ്ടകബന്ധുവിന്റെ അനുനായികളിൽ അനവധി ആളുകളെ പ്രഭുപക്ഷത്തുള്ളവർ നിഗ്രഹിക്കയും അവരുടെ വസ്തുവകകൾ സർക്കാരിലേയ്ക്കു കണ്ടുകെട്ടുകയും ചെയ്തു.

വീരചരമം വരിച്ച ഈ രണ്ടു നന്ദനന്മാരുടേയും മരണത്തിനുശേഷം, അവരുടെ മാതാവായ കർണീലിയ നയിച്ച ജീവിതം സകലരുടേയും ആദരബാഹുമാനങ്ങൾ സമാജിച്ചു ഒന്നായി റോമൻ ചരിത്രത്തിൽ വർണ്ണിച്ചുകാണുന്നു. അതേവരെ നയിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ജീവിതത്തിൽനിന്ന് അശേഷം വ്യത്യാസംകൂടാതെ സന്ദർശകരെ വേണ്ടവിധം സല്ലഭരിച്ചും, സ്നേഹിതരോട് സൗഹാർദ്ദപരസ്സരം പെരുമാറിയും, നന്തോസന്തോടുകൂടിത്തന്നെ ആ സ്മിരണം ദിനരാത്രങ്ങൾ കഴിച്ചുകൂട്ടി. പിതാവായ സിപ്പിയോ ആഫ്രിക്കാനസിന്റെ ചരിതങ്ങൾ വർണ്ണിക്കുന്നതുപോലെതന്നെ ആ ധീരവനിത പുത്രന്മാരുടെ മനുഷ്യസ്നേഹപരമായ പ്രവൃത്തികളും ആഗതരോടു വർണ്ണിച്ചുപറയുമായിരുന്നു. ഇത്ര മഹത്വമുള്ള

വീരസത്താനങ്ങളെ പ്രസ്താവിച്ചതിനാൽ താൻ ധന്യ എന്ന് കണ്ണീലിയാ വിശ്വസിച്ചുകൊണ്ടു്, പുത്രന്മാരെപ്പറ്റി പ്രസ്താവിക്കുമ്പോൾ ആ മഹതിക്കു് കണ്ണുകൾ നിറയുകയോ ഗർഭം ഉണ്ടാകയോ ചെയ്തു പതിവില്ല. “ഏതുതരം സങ്കടവും ജയിക്കുന്നതിന്നു് മഹത്തായ സ്വഭാവത്തിന്നു് കറകളുണ്ടെ സംസ്കാരത്തിന്നു് ശക്തിയുണ്ടത്രേ! ദുർഭാഗ്യങ്ങൾ പലപ്പോഴും വിജയം പ്രാപിച്ചേക്കാം; കഷ്ടതകളെ ഭൂരികരിക്കാനുള്ള നമ്മളുടെ ശ്രമങ്ങളെ അവ വിഫലമാക്കിത്തീർത്തേക്കാം; എന്നാലും, അവയെ സഹിക്കാനുള്ള നമ്മളുടെ പ്രയത്നങ്ങളെ പ്രതിരോധിക്കാൻ ആ ദുർഭാഗ്യങ്ങൾക്കു് ഒട്ടുംതന്നെ സാധിക്കുന്നതല്ല.”

൨൫. ഭവാനിറാണി.

പി. ജി. ചൊന്നമ്മ എം. എ.

“ഏവളാണധികവല്ലഭയായോർ?
ഏവളാണധികദുർല്ലഭയായോർ?
ഏവളാണിവിടെ നമ്മൾപുകഴ്ത്തി-
പ്പാടിപ്പുണർവഴിയുണ്ടായോർ?
ഭാഗ്യമെന്നതതിയായി വരുമ്പോ-
ളുള്ളിലുറുകനിറുത്തുവളയും
ഘോരമാകിയ വിപത്തിലമരും
പ്രീതിഭാരമിയലുന്നവളയും
അത്ര നമ്മുടെ ഹൃദയത്തായോ-
രുമ്പലിന്നരിയ ചന്ദ്രികയായും
അത്തൽവന്നിടുമവസ്ഥയിൽ നമ്മൾ-

കാശപസിപ്പിനതകം സഖിയായും
 മേവിടുന്ന രമണീമണിയാണി-
 ബ്ഭൂവിൽ മാനുയതിനില്ല വികല്പം."

രണ്ടുകോടിയിൽപ്പരം രൂപാ മുതലെടുപ്പുള്ള നാട്ടുർ
 രാജ്യത്തിലെ സിംഹാസനാധിപതി ഇതാ പെട്ടെന്ന് അശ
 രണനും അസ്സപെരുരുഷനും ആയിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. അദ്ദേ
 ഹത്തിന്റെ അംഗക്ഷത്തിൽപ്പരം എണ്ണം വരുന്നഭടന്മാ
 രിൽ പലരും ശമ്പളക്കുടിശ്ശികനിമിത്തം മേൽക്കോയ്മ
 യായ നവാബിന്റെ പക്ഷത്തു ചേർന്നുകഴിഞ്ഞു. ബാക്കി
 യുള്ളവർ നവാബിന്റെ സൈന്യത്തോടു എതിരിടാൻ
 മടിച്ചു എങ്ങോട്ടോ ഓടിപ്പോയിരിക്കുന്നു. കൊട്ടാരത്തിലെ
 പരിചാരകവൃന്ദംപോലെ ആ രമാകാന്തരാജനെ നിഷ്ക
 രുണം ഉപേക്ഷിച്ചിട്ടു പോയ്ക്കളഞ്ഞു. നിശ്ശബ്ദതയുടെ
 അദൃഷ്ടഗുണങ്ങൾ മാത്രം ആ മോഹനലക്ഷ്മീസങ്കേതത്തിൽ
 നടക്കുന്നതായി അദ്ദേഹത്തിനതോന്നി. അതേ; മൂതേവി
 യുടെ പൈശാചികവാസംകൊണ്ട് അവിടത്തെ മനോ
 ഹരസൗധങ്ങൾ ഭയജനകമായി പൊട്ടുന്ന രൂപാന്തരം പ്ര
 പിച്ചുപോയി.

ഏറെക്കാലമായി രാജകാര്യങ്ങളിൽ അശേഷം ശ്രദ്ധ
 ചെലുത്താതെ, മദ്യപാനം ചെയ്യും, മധുവാണികളിൽ ലീ
 നചരിക്കുന്നതും കാലയാപനം ചെയ്യുപോയതോത്തു് രമാ
 കന്തൻ ഇപ്പോൾ വളരെ പശ്ചാത്തപിക്കുന്നുണ്ട്. തന്റെ
 അഭിമാനിയുത്തിൽ യാതൊരു കുറവും വരുത്താതെ ഭരണ
 കാര്യങ്ങൾ ഒരുവിധം ശരിയായി നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന
 മന്ത്രിയെ തക്കതായ കാരണംകൂടാതെ പിരിച്ചുവിട്ടതോ
 ത്തും അദ്ദേഹം വ്യസനിക്കുന്നുണ്ട്. ഫലമെന്തു്? സകലതും
 തനിക്കു നഷ്ടപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. വഷംതോറും 52
 ലക്ഷംരൂപാ കപ്പമായിട്ടുചുക്കൊണ്ടിരുന്നതു വിഴ്ചരുത്തി
 യതുനിമിത്തം കപിതനായി സൈന്യങ്ങൾ അയച്ചിരി

ക്കുന്ന നവാബിന്റെ പ്രവൃത്തി എത്രയും ശരിയായുള്ളതാണെന്നും അദ്ദേഹത്തിനു തോന്നിത്തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്.

തിരെ അപ്രതീക്ഷിതമായി നേരിട്ടിരിക്കുന്ന ഈ വിപത്തിൽ അനുശോചിക്കുന്നതിനു വല്ലവരും ആ കൊട്ടാരത്തിൽ അവശേഷിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നു അന്വേഷിക്കാനായി രാമകാന്തൻ അവിടംമുഴുവൻ ചുറ്റിനടന്നുനോക്കി. ഓടിപ്പോകാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്ത ചില വൃദ്ധന്മാരും, മരിക്കുന്നെങ്കിൽ തങ്ങളുടെ രാജാവിനോടൊത്തു മരിച്ചുകളയാം എന്നുകരുതിയിരിക്കുന്ന അപൂർവ്വം ചില പാറാവുകാരും മാത്രം അവിടവിടെ ആവിലമാനസരായി നിൽക്കുന്നുണ്ട്. മനുഷ്യവർഗ്ഗം ഇത്ര നന്ദിാകട്ടതാണല്ലോ എന്നോർത്ത അദ്ദേഹം നിരാശപ്പെടുന്നുണ്ടാകാം.

ആ മോഹനസൗധത്തിലെ മുറികൾ പലതും കടന്നുചെന്നപ്പോൾ മൂടപടംകൊണ്ട് മുഖംമറച്ചു ആരോരൊരാൾ ചത്തുകത്തിയിരിക്കുന്നതുപോലെ രാമകാന്തൻ കാണുന്നു. കൊട്ടാരത്തിനോടടുത്തു വരുന്ന ഭടന്മാരുടെ പടഹഡപനികൾ കേട്ടിട്ടും ഭാവഭേദമൊന്നും കാണിക്കാതെയിരിക്കുന്ന ആ സത്വം ഏതാണെന്നറിവാൻ ഉല്ലാസത്തോടുകൂടി രാജാവ് അടുത്തുചെന്നു മൂടപടം മാറ്റിനോക്കി. അപ്പോൾ കണ്ടുകാഴ്ചയാൽ സന്തപ്തചിത്തനായതിന്നുപോയ രാമകാന്തൻ ലജ്ജാവിവശനായി പുറകേട്ടുനില്പായി. കണ്ണീർപൊഴിച്ചു തളന്ന് നയനങ്ങളോടുകൂടി, “വാടിത്തളന്നു കാണുന്ന ആ മുഖം ഒരു കാലത്തു” അഭിരാമപരിവേഷത്താൽ ആവൃതമായ കനകാംബുജംപോലെ ലോകസമ്മോഹകമായുള്ള സൗന്ദര്യസാരത്തിന്റെ കോമളമിമയായിരുന്നു” എന്നു സി. വി. യുടെ ഭാഷയിൽ പറയുന്നതായാൽ അതിൽ ജീവചരിത്രവൃതിരികതമായ അതിശയോക്തി അല്പംപോലും ഇല്ലതന്നെ.

സകലരും തന്നെ വിട്ടുപോയ ശിഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഈ ഭയങ്കരവിപത്ത്ഭവത്തിൽ രമാകാന്തന്റെ പണിമാത്രം ഭർത്തൃചിന്തകൾക്കു ഭാഗ്യമാനസയായി അവിടെ സ്ഥിതി ചെയ്യുകയായിരുന്നു. മധുപാനവും വേശ്യാവൃത്തിയും പരിത്യജിച്ച് രാജ്യകാര്യങ്ങൾ ശരിക്കുനോക്കാൻ നിരവധിതവണ അപേക്ഷിച്ചിട്ടും അവയെല്ലാം നിസ്സാരമാക്കിത്തള്ളിക്കളഞ്ഞ അതേ ഭർത്താവിനെ ഓർത്തുമാത്രമാണ് ഈ നാദീരത്നം “ചിന്താശതക്ഷുഭിത”യായി വെന്തുരുക്കുന്ന ഹൃദയത്തോടെ കമ്പിട്ടിരിക്കുന്നത്. ഭർത്താവിന്റെ കാമസമ്പൂർത്തിക്കായി അഭിസാരികാഗ്രഹത്തിലേയ്ക്കു തന്റെ കണവനെ ചുമന്നുകൊണ്ടുപോയ ശീലവതിയുടെ ചരിതംകൊണ്ട് പാവനമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്ന ഭാരതഭൂവിൽ ഇത്തരം വനിതാമാണിക്യങ്ങളെ കാണുന്നത് അപൂർവ്വമല്ലല്ലോ.

ഭാര്യ ഭർത്താവിനെ സന്ദേഹം സ്വീകരിച്ച ആശ്ചര്യപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. ഏതാനും വർഷങ്ങളായി അത്യന്തം നിഷ്ഠൂരതയോടെ താൻ പെരുമാറിയിട്ടും അതെല്ലാം അവഗണിച്ച് ഈ ആപൽക്കാലത്തുതന്നെ സാന്ത്വനപ്പെടുത്തുന്ന കാര്യയുടെ മനോമഹത്വം രമാകാന്തൻ ഇപ്പോഴാണ് മനസ്സിലാക്കുന്നത്. അദ്ദേഹം കുടുകടെ കണ്ണുനീർ വാർത്ത. പശ്ചാത്താപസമുദ്രത്തിലാണ്ട് രാജാവു വിവശനായിത്തീർന്നുപോയി.

“ആസൈന്യങ്ങൾ കൊട്ടാരത്തിനകത്തു പ്രവേശിച്ച ശേഷം ഏത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉള്ളം നടുങ്ങി. “പ്രാണരക്ഷയ്ക്കു വല്ലമാർഗ്ഗവുമുണ്ടോ?” എന്നു ഗത്യന്തരമില്ലാതെ ഭയവിഹ്വലനായി അദ്ദേഹം ഭാര്യയോടു ചോദിച്ചു.

സന്മാർഗ്ഗനിഷ്ഠാസമ്പന്നർ “വിപലിയെയും” ജന്മസിദ്ധമാണ്. ഭർത്താവിന്റെ കൈയ്ക്കു പിടിച്ചുകൊണ്ട് ഭവാനിറാണി ഒരു പ്രഹ്ലന്നമാർഗ്ഗത്തിൽക്കൂടി കൊട്ടാരത്തിനു പുറത്തുകടന്നു രക്ഷപ്പെട്ടു.

ദാരിദ്ര്യപീഡ.

ബംഗാളത്തിന്റെ ഭൂപടത്തിൽ മഞ്ഞനിറത്തിൽ അടയാളപ്പെടുത്തിക്കാണുന്ന ഒരു ചെറിയ സംസ്ഥാനമുണ്ട്. നാട്ടൂർ എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന ആ നാട്ടുരാജ്യം ഒരു ശതവർഷത്തിനുമുമ്പ് ഐശ്വര്യത്തിലും വലുപ്പത്തിലും ഇന്നത്തെക്കാൾ തുലോം പ്രാധാന്യവും പ്രശസ്തിയും സമാജിച്ചിരുന്ന ഒരു രാജ്യമായിരുന്നു. 1750-ാമാണ്ടിടയ്ക്ക് ഒരുരാത്രി നടന്ന സംഭവമാണ് മേൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഭവാനിറാണിയുടെ നാമധേയം ബംഗാളികൾ ഇന്നും ആദരവോടെ ഓർത്തുപോരുന്ന ഒന്നാണ്. ജനരഞ്ജന, ഹൃശപരഭക്തി, ഔദാര്യം, പാതിവ്രത്യം ആദിയായ സദ്ഗുണങ്ങൾക്ക് ഒരു ഉത്തമമാതൃകയായിരുന്ന ഈ സ്ത്രീരത്നത്തിന്റെ ചരിത്രം മലയാളികൾക്കും കേവലം അപരിചിതമായ ഒന്നല്ല.

1724-ാമാണ്ട് ജാതയായ ഭവാനിറാണിയുടെ മാതാ പിതാക്കന്മാർ ഘോരദാരിദ്ര്യത്തിൽ അകപ്പെട്ട് പലഭരിതങ്ങൾ അനുഭവിച്ചിട്ടുള്ള ദമ്പതിമാരാണ്. രാജാധാരിജില്ലയിലെ ഛിത്താഗ് ഗ്രാമത്തിൽ ആത്മാരാമൻ എന്നവിളിച്ചുവന്ന ഒരു കുചേലബ്രാഹ്മണനാണ് റാണിയുടെ പിതാവ്. “ഉഴക്കുചോർകൊണ്ടൊരു വാസരാന്തം” കഴിക്കേണ്ടിവന്നാലും, “ധരിക്കുനീ നാഥ! നമുക്കിടാനീമൊരിക്കലും ലോഭിക്കുമ്പായമില്ല” എന്നു ഭാര്യ എത്രതന്നെ കേഴുന്നതായാ

“ഇല്ലങ്ങളിൽ ചെന്നുനടന്നിരുന്നാ-
ലില്ലെന്ന ചൊല്ലുന്ന ജനങ്ങളേറും
അല്ലെങ്കിലാഴക്കരി നല്കുമപ്പോൾ
നെല്ലെങ്കിൽ മൂഴക്കുതു മന്തിനേരം”

എന്നുള്ള നികൃഷ്ടാവസ്ഥ പ്രാപിക്കാൻ ആത്മാഭിമാനിയായ ആത്മാരാമൻ സംഗതിയാക്കിയിരുന്നില്ല. അന്നപ്പൂണ്ണ

ശ്വരീഭേവിയെ മനമഴിഞ്ഞു ഭജനം നടത്തിയും, നേരിടുന്ന കഷ്ടപ്പാടുകളെല്ലാം ക്ഷമയോടെ സഹിച്ചും അനേകസംവത്സരങ്ങൾ കഴിച്ചുകൂട്ടിയതിനുശേഷമാണ് ഒരു ഓമൽസന്താനം അവർക്കു ജനിച്ചത്.

പുണ്യചന്ദ്രൻതന്നെ ശിശുരൂപം അവലംബിച്ചു ജനിച്ചതുപോലെ, അത്ര ചേതസ്സുമാകാത്തതായ സൗന്ദര്യവിശേഷം ആ കുഞ്ഞിനു് ദൈവദത്തമായി സിദ്ധിച്ചിരുന്നു. സുഭാഗകൃതിയോടൊന്നിച്ചു് സൗശീല്യവും നിഷ്കഷയോടുകൂടിയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസവുംകൂടി സംയോജിച്ചപ്പോൾ ഭവാനിക്ക് സകലരുടേയും സ്നേഹം സമ്പാദിക്കുന്നതിനു കഴിഞ്ഞു. അവളുടെ സൗന്ദര്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള കീർത്തി വിദൂരദേശങ്ങളിൽക്കൂടി വ്യാപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അതിനാൽ നാട്ടുർരാജ്യത്തിലെ കിരീടപതിയായ രമാകാന്തൻ ഈ കുമാരിയുടെ പതിനാറാമത്തെ വയസ്സിൽ അവളെ വിവാഹംകഴിച്ചു് കൊട്ടാരത്തിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. ആത്മാരാധനം പതിയും അത്യന്തം കൃതാർത്ഥരും ആയി.

രമാകാന്തരാജൻ തന്റെ ധർമ്മപത്നിയിൽ രമിച്ചും രാജകാര്യങ്ങളിൽ വ്യാപരിച്ചും ബഹുമാന്യനായി കറേക്കൊല്ലങ്ങൾ കഴിച്ചുകൂട്ടിയെങ്കിലും ക്രമേണ ദുർവൃത്തരുടെ കൂട്ടുകെട്ടിൽ പെട്ടെന്നായി സംഗതിയായിപ്പോയി. ഏറെക്കാലം അരാജ്യത്തിൽ മന്ത്രിപദം അലങ്കരിച്ചിട്ടുള്ള ദയാരാമൻ ഈ ദുർഭാഗ്യത്തോടും, സ്നേഹസ്വഭാവപിണിയായി വർത്തിച്ചിരുന്ന സഹധർമ്മചാരിണിയുടെ വിനീതപ്രാർത്ഥനകളും പരിശുദ്ധിച്ചിട്ടു് ആ യുവാവു് ധൃത്തപ്പെട്ടു് മരോന്മത്തനായി കാലശാപനം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. രാജകാര്യങ്ങൾ അവതാളത്തിലായി; ദയാരാമൻ ബഹിഷ്കൃതനായി; ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്കു ശമ്പളക്കുടിശ്ശികയായി; നവാബിനുള്ള കപ്പം കൊടുക്കാതെയുമായി. ഇത്തരത്തിലാണ് രമാകാന്തനെ സിംഹാസനത്തിൽനിന്നു് നിഷ്കാസനം ചെയ്തിട്ടു് രാജ്യം സ്വാധീനപ്പെട്ടു്

ടുത്താൻ മുർഷിദബാദിലെ നവാബ് സൈന്യങ്ങൾ അയച്ചത്.

അജ്ഞാതവാസദുരിതം.

ഗ്രാമമാറ്റത്തിൽക്കൂടി പുറത്തുകടന്ന ദമ്പതിമാർ അനന്യശരണരായി അന്ധകാരത്തിൽക്കൂടി എങ്ങോട്ടെന്നില്ലാതെ നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. ഉടുത്തവസ്ത്രങ്ങളും ഭാര്യ അണിഞ്ഞിരുന്ന ആഭരണങ്ങളും അല്ലാതെ അവരുടെ പക്കൽ യാതൊന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. സൂര്യോദയമായപ്പോഴേക്കും വേഷംമാറി. കോമളവദനനായി കിരീടമണിഞ്ഞു കാണപ്പെട്ടിരുന്ന ആ രാജാവിനെ ഇപ്പോഴത്തെ മലിനവേഷത്തിൽ ആരെങ്കിലും കണ്ടറിയുകയാണെങ്കിൽ ആ അപമാനം അദ്ദേഹം എങ്ങനെ സ്വഹിക്കും! വയലുകളും കാടുകളും കുന്നുകളും മറ്റും കടന്നുകടന്ന് അവർ നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. ഭാര്യയുടെ വക ഒരു മോതിരം വിററുകിട്ടിയ പണം അവർക്കു ആഹാരാനൽകി. അതിദയനീയവും അത്യാപമാനകരവും നിരാശാനിമഗ്നവും ആയ ആ ദുരിതജീവിതത്തിനെ ആത്മഹത്യകൊണ്ട് അവസാനിപ്പിച്ചുകളയാൻ രമാകാന്തൻ തയ്യാറായി; എന്നാൽ വിപദിധീരയായ ഭവാനിറാണി തന്റെ മധുരഭാഷണംകൊണ്ട് ഭർത്താവിനെ ആശ്വസിപ്പിച്ചും ജീവിതാശ നൽകിയും മുന്നോട്ടു നയിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. വിത്തസമ്പത്തിലെമ്പോലെ ഒരുഭാര്യയെപ്പോലെയും വിഖ്യാതിസമ്പാദിച്ചിരുന്ന ജഗൽശ്രേഷ്ഠ ബാങ്കരുടെ ഭവനത്തിൽ അഭയം പ്രാപിക്കാനാണു അവർ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയത്.

വിവരം അറിഞ്ഞ പണവ്യാപാരി രാജദമ്പതിമാരെ വേണ്ടവിധം സല്ലഭിച്ചു എങ്കിലും, പ്രമുഖജീവനനായിക്കാൻ സിർബ്രലായിത്തീർന്ന അവർക്കു അദ്ദേഹത്തിന്റെ മന്ദിരത്തിൽ പലവിധഅസൗകര്യങ്ങൾ അനുഭവിക്കേണ്ടതുണ്ടായിരുന്നു. തങ്ങളുടെ സകലആവശ്യങ്ങൾക്കും

അഭയഭാരതാവിനോടു പണം ചോദിക്കാൻ രാജപദവി അനുഭവിച്ചിരുന്ന രമാകാന്തന്റെ ആത്മാഭിമാനം അനുവദിച്ചില്ല. ഭാര്യയുടെ ആഭരണങ്ങളിൽ ചിലതു പിന്നെയും അടങ്ങിയിലേക്കു പൊയ്ക്കൊണ്ടിരുന്നു. അങ്ങനെ ആവശ്യങ്ങളെല്ലാം ഒരുവിധത്തിൽ നിവൃണ്ഡമായിത്തീർന്നുകൊണ്ടിരുന്നു എന്നു പറയേണ്ടു.

രമാകാന്തന്റെ തിരോധാനത്തിനുശേഷം, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിതൃവൃന്ദായ ദേവീപ്രസാദ് എന്നൊരാളെ നാട്ടർസിംഹാസനത്തിൽ പിടിച്ചിരുത്തി നവാബ് ഭരണകാര്യങ്ങൾ നോക്കിവന്നു. ഒളിച്ചോടാപ്പോയ രാജാവിനെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുവരാൻ അദ്ദേഹം ഏതാനുംപേരെ നിയോഗിച്ചയക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. തന്റെ ആജ്ഞാനുസരണം രാജസ്ഥാനത്തിരിക്കാൻ ഒരാളെ നിയോഗിച്ചതോടുകൂടി ആ മുസ്ലിംഭരണാധികാരി കൃതാത്മനും ആയിത്തീർന്നു.

അജ്ഞാതവാസത്തിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടാൻ മാർഗ്ഗമൊന്നും കാണാതെ ഭവാനിറാണിയും ഭർത്താവും വളരെ കഷ്ടപ്പെട്ടു. ബഹിഷ്കരിക്കപ്പെട്ട ഭയാരാമനെ കണ്ടുകിട്ടിയെങ്കിൽ “സമസ്താപരാധം ക്ഷമസ്വ” പറഞ്ഞു പ്രീതനാക്കി രക്ഷനേടാമെന്ന് രമാകാന്തനു തോന്നി; എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തെ ഒരുനോക്കു കാണാൻപോലും കണ്ടുകിട്ടിയതേയില്ല. നവാബിന്റെ ആളുകളെ ഭയപ്പെട്ടു പുറമേ ചേർന്നു നേപഷിക്കാനും അദ്ദേഹത്തിനു ഭയമായിരുന്നു.

ഭാടിക്കപ്പെട്ട മന്ത്രിയുടെ നന്ദി.

രമാകാന്തനാൽ പിരിച്ചയക്കപ്പെട്ട ഭയാരാമൻ പകർപ്പാവിട്ടാനോ തന്റെ നാഥനെ ഭുഷിക്കാനോ തയ്യാറായ ഒരുവനല്ലായിരുന്നു. നന്ദിയുള്ള ആ മന്ത്രിവര്യൻ, ഭുഷിച്ചു നടപടികളിൽനിന്ന് രമാകാന്തനെ നിവർത്തിപ്പിക്കാൻ

മാറ്റം കാണാതെ നിരാശനായി നാടുവിട്ടു. തക്കതായ വിപത്തിൽ കടുങ്ങുന്നതുവരെ ആ രാജാവ് നികൃഷ്ടജീവിതം തുടർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുമെന്നു ബോദ്ധ്യമായതിനാൽ, ദയാരാമൻ മൂപ്പിദാബാദിൽ പോയി നവാബിനെ സേവിച്ചു പാതുതുവന്നു. മന്ത്രിയിൽനിന്ന് നാട്ടുരാജൻ കപ്പക്ഷിശ്ശിക വരുത്തിയതിന്റെയും മറ്റും കാരണങ്ങൾ അറിഞ്ഞ ഉടനെയായിരുന്നു അദ്ദേഹം സൈന്യങ്ങളെ അയച്ച് രമാകാന്തനെ ഓടിച്ചത്.

അനന്തരം ഒരു ദിവസം ദയാരാമൻ ജഗൽശ്രേഷ്ഠിയുടെ മാളികയ്ക്കടുത്തുകൂടി നന്നുപോകുമ്പോൾ രമാകാന്തൻകണ്ട് അടുത്തുവിളിച്ചു. സ്വസ്ഥിവാന്റെ സദുപദേശങ്ങളും ഭാര്യയുടെ അപേക്ഷകളും വെടിഞ്ഞു ജീവിതം തെച്ചിയിച്ചതിന്റെ ഫലം താൻ അനുഭവിക്കുന്നവിധം ആ അജ്ഞാതവാസി പറഞ്ഞു കേൾപ്പിച്ചു. കണ്ണനീർ വാർത്തു പശ്ചാത്താപസമുദ്രത്തിൽ നിമജ്ജനംചെയ്തു പാവനനായിത്തീർന്നിരിക്കുന്ന സ്വന്താധിപനെ ഇനി പൂർവ്വസ്ഥിതിയിൽ കൊണ്ടുവരണമെന്നു ദയാരാമൻ മനസാ നിശ്ചയം ചെയ്തു. നവാബിന്റെ അടുത്ത സേവകന്മാർക്കു കൈക്കൂലി കൊടുത്തു കാര്യം സാധിക്കാൻ താൻ ശ്രമിക്കുന്നതാണെന്നു അദ്ദേഹം വാഗ്ദാനംചെയ്തു. കൈക്കൂലിക്കു പണമോ? അതോത്തു അവർക്കു അധികം ബുദ്ധിമുട്ടേണ്ടിരുന്നില്ല. മംഗല്യസൂത്രം ഒഴിച്ചുള്ള തന്റെ സകലആഭരണങ്ങളും ഭവാനിറാണി ഉടൻതന്നെ അഴിച്ചു ദയാരാമന്റെ കയ്യിൽ കൈമാറില്ലെന്ന് ആരാമമായ ആ ബഹിഷ്കൃതമന്ത്രിയോടുകൂടി, നവാബിന്റെ കൊട്ടാരത്തിലേയ്ക്ക് യാത്രയായി.

പതിവ്രതാമാണിക്യമായ ഭവാനിറാണിയുടെ പരപാവനഘടയവും ആഭരണങ്ങളോടൊത്തു സഞ്ചരിക്കുകയായിരുന്നു. അവ ആരുടെയെല്ലാം പക്കൽ ചെന്നുചേർന്നുവോ അവരെല്ലാം മാനസാന്തരപ്പെട്ടു രമാകാന്തന്റെ അഭ്യുദയകാംക്ഷികളായിത്തീർന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. ദേവീപ്രസാദിന്റെ

ഭരണത്തിൽ അവർ ഓരോരോ ഭൂഷ്യങ്ങൾ ആരോപിച്ചു നവാബിനെ കേൾപ്പിച്ചുതുടങ്ങി. തന്നെ ധിക്കരിച്ചു ക്രമേണ സ്വതന്ത്രനായിത്തീരാനുള്ള ശ്രമം അയാൾ ആരംഭിച്ചു ക്കുമെന്ന് മുസ്‌ലിംരാജന് വിചിത്രമായി. ഏറെത്താമസിയാതെതന്നെ ദേവീപ്രസാദനെ മാററിയിട്ട് തൽസ്ഥാനത്തു രമാകാന്തനെ പ്രതിഷ്ഠിക്കയും ദയാരാമനെ ചരമപര്യന്തം മന്ത്രിയാക്കി രാജ്യം ഭരിക്കാൻ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തും ചെയ്തു.

വൈധവ്യം.

നാമമാത്രരാജനായി നാട്ടുർസിംഹാസനത്തിൽ രമാകാന്തൻ സ്ഥിതിചെയ്തു; എന്നാൽ രാജകാര്യങ്ങൾ നടത്തിവന്നിരുന്നത് ദയാരാമന്റെ സഹായത്തോടുകൂടി ഭവാനിറാണിതന്നെയായിരുന്നു. ഭരണപരിചയമുള്ള വൃദ്ധമന്ത്രിക്ക് പൂർണ്ണസ്വാതന്ത്ര്യവും, അധീശസ്ഥാനത്തു ജനരഞ്ജനയുള്ള ഒരു ഭരണകുശലയുടെ നിയന്ത്രണവും ഒരുമിച്ചു പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ നാട്ടുർരാജ്യത്തു ലക്ഷ്മദേവി വീണ്ടും വിളയാടാൻ തുടങ്ങി; മുതലെടുപ്പു വലിച്ചു; പട്ടാളക്കാരേയും മറ്റും ക്കടിശ്ശികശമ്പളം തീർത്തുകൊടുത്തു; ജനങ്ങൾ എപ്പോൾ സന്തുഷ്ടരായി കാലയാപനംചെയ്തു തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു.

മന്ത്രിയുടെ മൂപ്പത്തിരണ്ടാമത്തെ വയസ്സുവരെ ഭർത്താവായ രാജ്യം ആ മഹതി രാജ്യം ഭരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഒരു വൃദ്ധ പട്ടത്തിനുമുമ്പ് കരേക്കാലം നയിച്ച നികൃഷ്ടജീവിതപരിമിത്തം പ്രൗഢപയോദ്ധ്യത്തിൽത്തന്നെ രമാകാന്തൻ രോഗിയായിത്തീർന്നുപോയി. താൻ എന്നൊരു മോഹനനാടിനിയോടുകൂടി തന്റെ സർവ്വസ്വമായ പതിയെ വെടിഞ്ഞിട്ട് രമാകാന്തൻ പരലോകം പ്രാപിച്ചു. ഇത്ര നേരത്തേ വന്നുചേർന്നവൈധവ്യം ഓത്തു് റാണി വളരെ ഖേദിക്കുകയുണ്ടായി; ആ ദുഃഖത്തെ വലിപ്പിക്കത്തക്കവിധം ദയാ

രാമനും തുടൻ ജാമാതാവും മരിച്ചുപോയതിനാൽ, “മുപ്പത്തിമൂന്നിലെ ഗ്രഹപ്പിഴ” ഭവാനിറാണിയെ നല്ലവണ്ണം പീഡിപ്പിച്ചു. മകളുടെ നിരാധാരസ്ഥിതിയും, രാജ്യത്തിന്റെ അനാഥത്വവും ഓർത്തല്ലായിരുന്നു എങ്കിൽ അവർ കാശിയിൽ പോയി സന്യാസം സ്വീകരിക്കുമായിരുന്നു.

സുരാജ് ദൈത്യമായി യുദ്ധം.

സ്വധർമ്മാനുഷ്ഠാനത്തിൽ നിഷ്ഠയുള്ള റാണി സർവ്വഭയങ്ങളും സമിച്ചുകൊണ്ട് രാജ്യം പരിപാലിച്ചുവന്നു. തന്റെ സൈന്യത്തെ വലുപ്പത്തിലും സജ്ജീകരണത്തിലും ഒന്നാം കിടയിൽ എത്തിച്ചു. സാമാന്യപ്പെട്ട ശത്രുക്കളോടെല്ലാം എതിർക്കുന്നതിനുപോലും ശക്തിയുള്ള നാട്ടുർറാണി സകലരുടേയും സ്നേഹബഹുമാനങ്ങളോടുകൂടി രാജ്യരക്ഷ ചെയ്തുവരുവേ, ബംഗാൾനവാബായ സുരാജ് ദൈത്യയോടു അവർക്കു ഒരു ഇടയേണ്ടതായി വന്നുചേർന്നു.

റാണിയുടെ നന്ദിനിറയായ താര ഒരു താരാധിപമുഖിതനെന്നായിരുന്നു. ആ യുവതിയുടെ സൗന്ദര്യവിശേഷത്തെക്കുറിച്ച് ബംഗാൾ മുഴുവനും പ്രസിദ്ധമായി. മദ്യപാനിയും വിഷയാസക്തനും ആയ സുരാജ് ദൈത്യ താരയുടെ സൗന്ദര്യധാരണിയിൽ മോഹിതനായി അവളെ തനിക്കു വിവാഹംകഴിച്ചുതരണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടു. ഞ് ഒരു ദൂതനെ റാണിയുടെ അടുക്കലേയ്ക്ക് അയച്ചു. ഒരു ബ്രാഹ്മണവിധവയെ കല്യാണംകഴിക്കണമെന്ന് ഒരു മുസ്ലീം ആശിക്കുന്നതിനെ ധിക്കാരമായിട്ടുകൂടി റാണി കരുതി. കപിതയായിത്തീർന്ന അവർ ദൂതനെ അപമാനിച്ചു മടക്കി അയച്ചു. നാട്ടുർറാണിയുടെ ഐശ്വര്യസമൃദ്ധിയിൽ അസൂയാലുക്കളായിത്തീർന്നിരുന്ന ഒരുക്കൂട്ടം സേവകന്മാരുടെ വാക്കുകേട്ട് ഇളകിവശായ നവാബ് റാണിയോടു

പകരംവിട്ടാനും തന്റെ ബലാപ്തമാരായി പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോകാനുമായി ഒരു സൈന്യത്തെ അയക്കുകയുണ്ടായി. മന്ത്രിയുടെയും പ്രധാന സൈന്യാധിപന്റെയും സ്ഥാനങ്ങൾ സ്വയം കൈയേറ്റ് രാജ്യഭരണവും സൈന്യനിയന്ത്രണവും ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്ന ആ ബ്രാഹ്മണവിധവ തന്നെ ഇപ്പോൾ പടക്കളത്തിലേയ്ക്ക് പുറപ്പെട്ടു. സുരാജ് ഡയറയുടെ സൈന്യത്തോടു് അവർ സന്ധ്യയ്ക്കും പോരാടി. ശത്രുക്കളെ നിശ്ശേഷംതോല്പിച്ചു എന്നുമാത്രമല്ല, റാണി അവരെ രാജ്യാതിർത്തിവരെ അനുധാവനംചെയ്തുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തുവത്രേ! ഭാണമണ്ഡലത്തിലും യുദ്ധഭൂമിയിലും ഇത്രമാത്രം സാമത്വം പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഈ ബ്രാഹ്മണവിധവയുടെ വിശിഷ്ടചരിത്രംപോലൊന്നു ഇൻഡ്യാചരിത്രത്തിൽ മറ്റൊരങ്ങും കാണുന്നില്ല എന്നുവേണം പറയാൻ.

റാണിയുടെ ദീർഘദൃഷ്ടി.

ഭഗ്വാശനം അപമാനിതനും ആയിത്തീർന്ന സുരാജ് ഡയറയുടെ ഹൃദയത്തിൽനിന്ന് ഒരു പ്രതികാരവഹി ഉദ്ഭവമായി. എങ്കിലും അതിനെ വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്തവിധം അയാൾ ആചത്തുകളിൽ കുടുങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ ഒരു കോട്ട അയാൾ രീവച്ചു നശിപ്പിച്ചുകളഞ്ഞു. അവർ പകരംവീട്ടുന്നതിന്നു അവസരം പാത്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. നവാബിന്റെ നടപടികളിൽ അത്ഭുതമായിഭവിച്ചിരുന്ന ജനങ്ങളും രാജാവല്ലഭരാജൻ, രാജാവിന്റെപുത്രൻ, രാജാകൃഷ്ണചന്ദ്രൻ എന്നീ കിരീടപതികളും സുരാജ ഡയറയുടെ അധഃപതനത്തിന്നും അവസരം പ്രദീക്ഷിച്ചിരിക്കുകയാണ്. പ്രസ്തുതരാജാക്കന്മാർ ജഗൽസേട്ടിന്റെ ഭവനത്തിൽവെച്ചു നടത്തിയ ഒരു കൂടിയാലോചനായോഗത്തിലേക്ക് അവർ ഭവാനിറാണിയെക്കൂടി ക്ഷണിച്ചിരുന്നു.

നവാബിനെ സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനാക്കിയതിനുശേഷം അയാളുടെ സേനാനായകനായ മിർജാഹറെ രാജാവാക്കണമെന്നും, അയാൾ വിശ്വാസ്യവഞ്ചന കാണിക്കുന്നപക്ഷം ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ സഹായത്തോടുകൂടി അയാളെയും ഓടിക്കണമെന്നും ആയിരുന്നു മറ്റുള്ളവരുടെ നിശ്ചയം. എന്നാൽ ഭവാനിറാണിക്ക് ഇതു സമ്മതമായില്ല. സുരാജ് ഡൗളയെ സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനാക്കുന്നപക്ഷം തൽസ്ഥാനത്തു ഒരു ചിന്ത രാജവംശം സ്ഥാപിക്കണമെന്നാണ് അവർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടത്. രാജ്യത്തിലെ താല്ക്കാലികപരിതഃസ്ഥിതികൾ അത്തരം ഒരു പരിവർത്തനത്തെ ഭയങ്കരവിപ്ലവത്തിൽ എത്തിക്കാനിടയുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു റാണിയുടെ അഭിപ്രായം അവർ ഖണ്ഡിച്ചു. ഇംഗ്ലീഷുകാരുമായി വ്യാപാരത്തിനൊഴിച്ചു മറ്റൊരു കാര്യത്തിനും ഇടപെടുന്നത് നന്നല്ലെന്നും, ഒരു മുസ്ലിമിനെത്തന്നെ രാജാവാക്കണമെന്നുള്ളതു തീർച്ചയാണെങ്കിൽ സുരാജ് ഡൗളയുടെ വംശത്തിലുള്ള ഒരാളെ അവിടെ പ്രതിഷ്ഠിക്കണമെന്നും റാണി പ്രസ്താവിച്ചു. അതും മറ്റുള്ളവർ സ്വീകാര്യമായില്ല. ഏകയായിത്തീർത്തുനില്ക്കുന്നതിനെക്കാൾ ആ കാലഘട്ടത്തിൽ മറ്റുള്ള രാജാക്കന്മാരുമായി അനിഷ്ടംകൂടാതെ ജീവിക്കണമെന്ന് ആ ബുദ്ധിമതി തീർച്ചയാക്കി. വിദേശവണിക്കുകളോടു കൂട്ടുകൂടുന്നത് ഒരു കാലത്തു് ആപത്തായിത്തീരുമെന്നു വിശ്വസിച്ചിരുന്നു എങ്കിലും മറ്റു പോംവഴിയൊന്നും കാണായ്ക്കയാൽ അവരോടു് ഒത്തുചേർന്നു പ്രവർത്തിക്കാൻതന്നെ റാണി നിശ്ചയിച്ചു.

ഈ രാജാക്കന്മാരുടെ ആനുകൂല്യത്തോടുകൂടി ഇംഗ്ലീഷുകാർ പ്ലാസിയിൽ നടത്തിയ പ്രസിദ്ധയുദ്ധത്തിന്റെ വിവരം എല്ലാവർക്കും അറിയാവുന്നതാണ്. റാണിയും സൈന്യസമേതം പ്ലാസിക്കടുത്തുനിന്നു യുദ്ധഗതി വീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. സുരാജ് ഡൗളയെ തോല്പിച്ച് ഓടിക്കയും, മിർജാഹറെ നവാബാക്കുകയും, അദ്ദേഹത്തെ സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനാക്കി

യിട്ടു മിർകാസിമിനേയും വിദ്യയും മിർജാഹ്മദുയും നവാബു
മാരാജകയുംമറ്റുംചെയ്ത് ഒടുവിൽ ഇംഗ്ലീഷുകൾ രാണി
പ്രതീക്ഷിച്ചതുപോലെതന്നെ ബംഗാളത്തിന്റെ സ്വാധീ
കാരികളായിത്തീർന്ന സംഭവങ്ങളൊന്നും ഇവിടെ പരമ്പ്രമല്ല
ല്ലോ. ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ ബദ്ധ്യവിധിപ്രകാരത്തിച്ചിരുന്ന ഭവ
നിറാണി ഉല്ലാസകൂടാതെതന്നെ പിന്നീടുള്ളകാലം നാട്ടുർ
രാജ്യം ഭരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

അന്ത്യഘട്ടം.

ഏഴുപത്തൊൻപതു വയസ്സുപരെ ഈ രാണി ജീവി
ച്ചിരുന്നു. അന്ത്യഘട്ടത്തോടു് അടുത്തു വളരെക്കാലമുള്ള
അവരുടെ ജീവിതം ബഹുജനോപകാരപ്രദങ്ങളായ പ്രവൃ
ത്തികളിൽ ഏറ്റെടുപ്പും ഈശ്വരധ്യാനത്തിൽ നിരതയായും
അവർ നയിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അനന്തരാവകാശിയായി
രാമകൃഷ്ണൻ എന്നൊരാളെ ദത്തെടുത്തു രാജ്യഭാരം അദ്ദേഹ
ത്തിനെ ഏൽപ്പിച്ചു സമത്വമാരായ മന്ത്രിമാരെ സഹാ
യത്തിനുകൂടി നിയമിച്ചപ്പോൾ, ഗംഗാതീരത്തിലുള്ള ബഡ്
നഗരംഗ്രാമത്തിൽപോയി ഈശ്വരചിന്തകൊണ്ടു് സമയം
പോക്കാൻ അവർ സൗകര്യം ലഭിച്ചു. ഇക്കാലത്തുള്ള
രാണിയുടെ ദിനചര്യനോക്കുക:—

“ഏഴാം ദിവസവും പുലരുവാൻ കരേ നാഴിക നേരമുള്ളപ്പോൾ ഏഴു
നോമ്പു ഭാരതം വായിക്കും. അതിനുശേഷം പ്രകാശമാകുന്നതിനുമുമ്പു്
ഒരു വാക്കോടുകൂടി ഭാസിയേയുംകൂടി ഉദ്യാനത്തിൽപ്പോയി പൂക്കൾ അറ
ക്കും. എന്നെ പ്രഭാതത്തിൽ കളിച്ചു് ഇപ്പാൻ മറ്റൊരു ഗംഗാതീരത്തുവെച്ചു
തന്റെ ശിവപൂജയും അർച്ചിടെയുള്ള ക്ഷേത്രത്തിൽ അർച്ചനയും കഴിക്കും. വി
ന്നിട്ട ഗൃഹത്തിലേയ്ക്കു മടങ്ങി ഇഷ്ടദേവതാപൂജ ബാണലിംഗപൂജ മുതലായ
തു നടത്തും. ഉച്ചയ്ക്കു കാച്ചു ജലം പാനം ചെയ്തതിനുശേഷം അരിമിക്
കായ ഇരുപതു ബ്രാഹ്മണരെ കാൽ കഴുകി ഉരട്ടി താനും ഉണ്ടുകഴിക്കും.
അതിനുശേഷം ആസ്ഥാനത്തു വന്നു കാച്ചുവിചാരം ചെയ്തുകയും നീതി
ന്യായങ്ങളും രക്ഷാശിക്ഷകളും നടത്തുകയും ആയി. അപരദനത്തിൽ
പുരണവായന കേൾക്കുന്നതിനു കാച്ചു സമയം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു.
പുരണകഥകളിൽ പതിവുതമരരുടെ ചരിത്രം കേൾക്കുന്നതിൽ രാണിക്കു

അതിനായ ഉത്സാഹമാണ്. വായന കഴിഞ്ഞാൽ അത്യാവശ്യമുള്ള രേഖകളിൽ ഒപ്പുവെയ്ക്കും. വൈകുന്നേരം പിന്നെയും ഗംഗാപുരംയിൽ. സ്നാനം കഴിഞ്ഞു ഗംഗാതീരത്തു നൈവിളിക്കു വെച്ചു പൂജകൾ നടത്തുകയും രാത്രിയായാൽ മടങ്ങി അല്പസമയം ഭഗവന്നാമം ജ്വരിക്കുകയും ചെയ്യും. പിന്നീട് ഒരിക്കൽ കൂടി ആ സ്ഥാനത്തേക്കു എഴുന്നള്ളത്തുണ്ട്. അവിടെ കുറച്ചുനേരം താമസിച്ചതിനുശേഷം പള്ളിക്കുറിപ്പിനെഴുതുന്നതും.

ദാനധർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതിൽ റാണി പ്രദർശിപ്പിച്ചുവന്ന താല്പര്യം പ്രശംസാർഹമായ ഒന്നാണ്. വഷ്ണോരും രണ്ടിലക്ഷത്തോളം രൂപാ ഈ വകയ്ക്ക് അവർ ചെലവാക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു എന്നാണു കാണുന്നത്. ചല സ്ഥലങ്ങളിലാ ക്ഷേത്രങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചും കളങ്ങൾ കിണറുകൾ എന്നിവ കഴിപ്പിച്ചും ജനങ്ങൾക്കു ചല സൗകര്യങ്ങൾ വളർപ്പിച്ചു. സാധുക്കളെ സൗജന്യമായി ചികിത്സിക്കത്തക്ക വിധം ഒരു ആസ്ത്രി സ്ഥാപിച്ചു കാശിയിലേക്കു പോകുന്ന തീർത്ഥയാത്രക്കാരുടേയും മറ്റും ഉപയോഗത്തിനായി നൂറ്റിൽപ്പരം കെട്ടിടങ്ങൾ പണിയിച്ച് റാണി പൊതുജനങ്ങൾക്കു വിട്ടുകൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. അന്നാഥർക്കു ധർമ്മശാലകൾ മുഖേന സഹായം ചെയ്തുകൊടുത്തു. അവർ ആദ്യമായി കാശിയിൽ പോയപ്പോൾ ആയിരത്തി എഴുനൂറു വളം നിറച്ച് നെല്പരിയും മറ്റും കൊണ്ടുപോയി ദരിദ്രർക്കു ഭാനം ചെയ്തു എന്നു കേൾക്കുമ്പോൾ റാണിയുടെ സഹജീവിസ്നേഹം എന്താണ്ടു ഉറപ്പാക്കാവുന്നതാണല്ലോ ആ പുണ്യസ്ഥലത്തു പോയ അവസരങ്ങളിലെല്ലാം അവർ ഇത്തരം ഭാഗകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

ഇത്തരം ധർമ്മാനുഷ്ഠാനനിഷ്ഠയും സഹജീവികളോടു സ്നേഹവും മുഖേന ഇഹലോകസൗഖ്യം ദീർഘകാലം അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഈ മഹതിയുടെ പുണ്യചരിതം ചോംഗാളികൾ ഇന്നും എന്നും ഓർക്കുന്ന ഒന്നാകുന്നു.

൨൬. മഹാനായ അലക്സാൻഡർ.

ശുരനാട്ടു വി. എൻ. കുഞ്ഞൻപിള്ള എം. എ. (ഇംഗ്ലീഷ്);
എം. എ. (സംസ്കൃതം); എം. എ. (മലയാളം).

രണ്ടുതരക്കാലം ശാശ്വതമായ യശസ്സു സമ്പാദിക്കുന്നതു്. ഇവരിൽ ഒന്നാമത്തെ കൂട്ടർ ലോകസംഗ്രഹത്തിനു മുതിരുന്ന കവികളും മറ്റും; രണ്ടാമതരക്കാർ ലോകനാശത്തിനു മുതിരുന്ന മഹാവിരന്മാരായ യോദ്ധാക്കൾ. കീർത്തിക്കു നിദാനമായ സംഗതികളെ ഇങ്ങനെ രണ്ടായി തരംതിരിച്ചാൽ ചിലർക്കു് അത്ര സമ്മതമാകാതെ വന്നേക്കാം. പക്ഷേ, ഒരുകാലം ഓക്കേണ്ടതുണ്ടു്. അവനവന്റെ വിശിഷ്ടകൃത്യങ്ങളിൽ നിന്നാണല്ലോ അനന്തരകാലത്തുള്ളവർ അവരെപ്പറ്റി സ്മരിക്കേണ്ടതു്. ഞങ്ങളെ വരുമ്പോൾ, അവശ്യകൃത്യമായ ഭേദധാരണം കഴിച്ചാൽപ്പിന്നെ രണ്ടു കാലമേ നമുക്കു ചെയ്യാൻ സാധിക്കുള്ളൂ. ഒന്നു പരോപകാരം, അതായതു വേദാന്തരഭേദം പലഭേദം ഭേദധാരണം സുഖമായി നിർവ്വഹിക്കാൻ നമ്മാൽ ആവതു ചെയ്യുക; മറ്റൊരു പരദ്രോഹം—നമുക്കു പ്രത്യേകം വല്ല ഉപയോഗവും കരുതിയോ, വെറുതെയോ, അന്യന്റെ സുഖങ്ങളെ ഇല്ലാതാക്കുക; രണ്ടും അല്ലാതെ, എന്താണു മൂന്നാമതെന്നു നമുക്കു ചെയ്യാവുന്നതെന്നു ആക്കേണ്ടിലും പറയാൻ സാധിക്കുമോ? ഇല്ല. അപ്പോൾ, പിന്നെ, കീർത്തിയുടെ നിദാനവും പരോപകാരത്തിലോ, പരദ്രോഹത്തിലോ ഉള്ള അസാധാരണ സാമത്വംതന്നെയെന്നു കരുതാനേ നിവൃത്തിയുള്ളൂ. നാം സുഖമായി ജീവിക്കുന്നതോടുകൂടി അടുത്തു നിൽ

കുന്ന അശക്തനുകളുടെ ചില സുഖങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കാൻ നമുക്കു കഴിയും. അല്ലെങ്കിൽ, വെറുതേപോകുന്ന ഒരുവന്റെ തല വെട്ടി താഴെയിടാനും നമുക്കു സാധിക്കും. രണ്ടിനും ഫലം നാം ചെയ്തത് അസാധാരണമായിരിക്കുന്നു എന്നു മറുപടിയ്ക്കുവാൻ പറയുകയാണ്. ഇവരിൽ ഒന്നാത്തക്കാരോ, രണ്ടാത്തക്കാരോ, അധികമായ കീർത്തി അർഹിക്കുന്നതെന്നു പറയുക പ്രയാസമാണ്. എന്തായാലും നമുക്ക് രണ്ടാത്തരത്തിൽപ്പെടുന്ന ആ മഹാനെപ്പറ്റിയുള്ള ഇവിടെ പറയേണ്ട ആവശ്യമുള്ളൂ.

പരദ്രോഹംകൊണ്ടുമാത്രമാണു മഹായോദ്ധാക്കളുടെ എല്ലാം മഹിമ എന്നു പറയാമോ? അലക്സാൻഡർ പരദ്രോഹമല്ലാതെ വേറൊന്നും മാഹാത്മ്യകാരണമായിട്ടില്ലേ? ഉണ്ടായിരിക്കാം. ആ ഗുണങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെക്കാൾ തുലോം കൂടുതൽ ഉണ്ടായിരുന്ന പലരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലത്തു ജീവിച്ചിരുന്നു എന്നതു നിർവിവദമാണ്. അവരെപ്പറ്റി നാം യാതൊന്നും കേട്ടിട്ടും ഇല്ല. ലക്ഷോപലക്ഷം ആളുകളെ യാതൊരു കാരണവുംകൂടാതെ കുരു കഴിച്ചു നുള്ളതാണ് അലക്സാൻഡറെ നാം ഇന്നു ഓർമ്മിക്കാൻ കാരണം. സുഖമായി ഉണ്ടും, ഉറങ്ങിയും, കളിച്ചും വെടിപറഞ്ഞും ഗ്രീസുരാജ്യത്ത് കഴിച്ച പലരും അന്നുണ്ടായിരുന്നു. അലക്സാൻഡർക്കുതോന്നി, നീണ്ടുനീണ്ടുകിടക്കുന്ന പേഴ്സ്യൻസാമ്രാജ്യം പിടിച്ചടക്കണം. ചക്രവർത്തിയെ കൊല്ലണം, എല്ലാവരും തന്നെ ചക്രവർത്തിയെന്നു വാളിക്കണം, ആവിധം ആരാധിക്കണം, എതിർക്കുന്നവരെ കൊല്ലണം; ക്ഷീതിന്റെ ഫലമായി അന്നവയി സൈന്യങ്ങളെ നടത്തി കയ്യെടുത്തി അന്നവയി നഗരങ്ങൾ കൊള്ളയിട്ടു. അസംഖ്യം സ്ത്രീകളേയും കുഞ്ഞുങ്ങളേയും കൊന്നൊടുക്കി; ഗ്രീസുതൊട്ടു ഇൻഡ്യവരെയും, ഇൻഡ്യതൊട്ടു തിരിച്ചു ഗ്രീസുവരെയും അലഞ്ഞു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാഹസങ്ങൾ കണ്ടുകൊണ്ടു നിന്നവർ അദ്ദേഹം ചെയ്തതെല്ലാം സാധാരണക്കാർക്കു ചെയ്

യുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്തതാണെന്നു പറഞ്ഞു. എന്നിട്ടും, ആ അസാധാരണകൃത്യങ്ങളെല്ലാം വെറും സാധാരണമായ അനവധി ജനങ്ങളുടെ ജീവനഷ്ടത്തിലും മറ്റുമുണ്ടാകലാരിച്ചത്. അതിനു ഫലം മറിച്ചുവെക്കു സ്വർഗ്ഗം? അലക്സാൻഡർക്കു കീഴ്ത്തി. അലക്സാൻഡർക്കു നിരോധനമനുസരിച്ചു ജയിച്ചുവെക്കും, കൊന്നുവെക്കും, ഒരു ഫലവുമില്ല—അല്ല—ഉണ്ടെങ്കിൽ എന്താണെന്നു നമുക്കു അറിവുമില്ല.

അല്ല, ചരിത്രരചനാസമ്പ്രദായമെന്നു എതിർത്തു പറയുമായിരിക്കും. ശരിതന്നെ. ഇതുവരെയുള്ള ചരിത്രങ്ങളെല്ലാം വേറെ ഒരു രീതിയിൽ എഴുതിയിട്ടുള്ളതാണ്. ഞാനും മുറ തെറ്റിക്കാതെ. തുടരാം. അലക്സാൻഡർ ജനിച്ചു;—അലക്സാൻഡർ ജീവിച്ചു—അലക്സാൻഡർ മരിച്ചു; ഇവ മൂന്നുമാണല്ലോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതത്തിലെ സമ്പ്രദായമായ സംഭവങ്ങൾ. അല്ല—എല്ലാവരുടെ ജീവിതത്തിലും ഇവതന്നെയാണു മഹാസംഭവങ്ങൾ. ഇവയിലൊന്നിലും, ഒരാൾക്കും, അസാധാരണതപം നേടാൻ സാധിക്കയില്ല. അമ്മ തന്നെ പ്രസവിക്കണം—ലോകത്തുതന്നെ ജീവിക്കണം—ജഡത്തെ ഭൂമിയിൽ തള്ളിയിട്ടു ഇല്ലാതാകണം എന്നാൽ, ചരിത്രകാരനും, ജീവിച്ചുകാലത്തു ചെയ്തിട്ടുള്ള പ്രവൃത്തികൾ എന്തെന്നും മറ്റുംകൂടെ രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്.

എന്നാൽ പ്രാരംഭിക്കാം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജന്മം കൊണ്ടു ധന്യമായിത്തീർന്ന ഭേരം ഗ്രീസാണ്. അതിലും വടക്കേഅറ്റം കിടക്കുന്ന മാസിഡോൺരാജ്യമായിരുന്നു. ആതെൻസ്, സ്പാർട്ടാതൊട്ടു ഗ്രീക്കുസംസ്കാരം പൂർണ്ണമായിത്തീർന്നു. പട്ടണങ്ങളൊന്നും അക്കാലത്തു മാസിഡോൺരാജ്യത്തെ പരിഷ്കരിച്ചതെന്നു കല്പിച്ചിരുന്നില്ല. അലക്സാൻഡർക്കു അച്ഛനായ ഫിലിപ്പിനെപ്പറ്റി ഡെമോസ്തനീസെന്ന മഹാവാഗ്മി നടത്തിയ പ്രഭാഷണപരമ്പരയിൽ നിന്നു അക്കാലത്തു ആതെൻസിലുള്ളവർക്കു മാസിഡോ

ണിയായെപ്പറ്റിയുണ്ടായിരുന്ന അവഹേളനം, എത്രമാത്രമായിരുന്നെന്ന് കാണാവുന്നതാണ്. മാസിഡോൺഭേരത്തെപ്പറ്റി ഡെമോസ്തനീസ് പറയുന്നതു തല്ല ഒരു ഭാസനെപ്പോലും കിട്ടാൻ നാവുത്തിയില്ലാത്ത രാജ്യം എന്നാണ്. ഇതു മത്സരപൂർണ്ണമായ ഒരു വാദമെന്നു സമ്മതിക്കണം. എങ്കിലും, ഗ്രീസിന്റെ ഇതരഭാഗങ്ങളേ അപേക്ഷിച്ച്, മാസിഡോൺ സംസ്കാരസംബന്ധമായി നോക്കുമ്പോൾ അന്നു പിന്നോക്കം നിന്നിരുന്നെന്നുതന്നെ കല്പിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ, അലക്സാൻഡരുടെ പിതാവായ ഫിലിപ്പിന്റെ ഭരണത്തോടുകൂടി മാസിഡോൺ രാജ്യത്തിന്റെ സ്ഥിതി പാടേ മാറി.

ഫിലിപ്പ് പല കാര്യങ്ങൾക്കൊണ്ടും പ്രശസ്തനായിരുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ, മകന്റെ ശ്രേയസ്സിനെല്ലാം കാരണം ഫിലിപ്പ് തന്നെയെന്നു എല്ലാ ചരിത്രകാരന്മാരും സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഫിലിപ്പ് ബാല്യത്തിൽ ഗ്രീസിൽ കഴിച്ച്, ഗ്രീക്ക് സംസ്കാരം പൂർണ്ണമായി വശമാക്കിയിരുന്നു. അദ്ദേഹം മഹാപണ്ഡിതനും സഹൃദയനും ആയിരുന്നു. യൂറിപ്പിഡീസ് തുടങ്ങിയ മഹാനടകകാരന്മാർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സദസ്സിനെ അലങ്കരിച്ചിരുന്നു. അരിസ്റ്റോട്ടിൽതൊട്ടുള്ള ലോകപ്രഥിതന്മാരായ ചിന്തകന്മാർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആത്മമിത്രങ്ങളായിരുന്നു. ഒരു സാമ്രാജ്യസ്ഥാപനത്തെപ്പറ്റി ഫിലിപ്പിനു വേണ്ട ബോധം ഉണ്ടായിരുന്നു. അതിനുവേണ്ടിയായിരുന്നു അദ്ദേഹം പ്രത്യേകമായ ഒരുവിധത്തിൽ സൈന്യപരിശീലനം നടത്തിച്ചതു്.

‘ഫാലങ്ക്സ്’ എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ വ്യൂഹസമ്പ്രദായം പ്രസിദ്ധമാണ്. ഫിലിപ്പിന്റെയും, പിന്നീട് അലക്സാൻഡരുടെയും മഹാവിജയങ്ങൾക്കെല്ലാം ഇതായിരുന്നു മുഖ്യമായ കാരണം. ഫിലിപ്പിന്റെ പരമമായ ഉദ്ദേശ്യം സ്വതന്ത്രമായി വർത്തിച്ചിരുന്ന ഗ്രീക്കുസംസ്ഥാനങ്ങളേ എല്ലാം സംഘടിപ്പിച്ച് ഒരു മഹാ

ഭരണകൂടത്തിലടക്കിയതിനുശേഷം, പേഴ്സ്യൻസാമ്രാജ്യത്തെ ജയിച്ചു കീഴടക്കണമെന്നായിരുന്നു. ഈ ഉദ്ദേശത്തിനു നേരെ വിരോധമായിനിന്നത് ആന്തർസുനഗരമായിരുന്നു. ചുരുക്കിപ്പറയേണ്ട ആപ്തശൃമേ ഇവിടെയുള്ളു. ബി. സി. 338-ാമാണ്ടോടെ ഗ്രീക്കുസംസ്ഥാനങ്ങളെയെല്ലാം ജയിച്ചു കീഴടക്കി സംഘടിപ്പിക്കാൻ ഫിലിപ്പിനു കഴിഞ്ഞു. അതേ ആണ്ടിൽത്തന്നെ ഗ്രീക്കുകാരുടെ സമസ്തരാജ്യസമ്മേളനത്തിൽവെച്ചു പേഴ്സ്യയോടു യുദ്ധംചെയ്യാൻ ഫിലിപ്പിനെ ഗ്രീക്കുകാരുടെ നായകനായി തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും ചെയ്തു. അന്നു ഫിലിപ്പിനു പ്രായം നാല്പത്തേഴുവയസ്സുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ, കഥ ഇനിയും തുടരുന്നതു അലക്സാൻഡറുടെ ചരിത്രരൂപത്തിലാണ്. ഫിലിപ്പിനെ ആയാണ്ടിൽ ഒരു ഘാതകൻ കത്തിക്കൊന്നു.

ഈ ഘട്ടത്തിലാണ് അലക്സാൻഡർ അച്ഛൻ നിമ്നിച്ച സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ആധിപത്യം കയ്യേറ്റത്. കഥ തുടരുന്നതിനുമുമ്പു നമ്മുടെ നായകന്റെ ബാല്യത്തെപ്പറ്റിയും മറ്റും ചിലതുകൂടെ പറയേണ്ടതുണ്ട്.

അലക്സാൻഡർ ഫിലിപ്പിന്റെ പ്രഥമഭാര്യയുടെ ആദ്യസന്താനമായിരുന്നു. മാസിഡോൺദേശത്തിനു പടിഞ്ഞാറുള്ള എപ്പൈറസ് രാജ്യത്തിലെ രാജാവിന്റെ പുതിയായ 'ഒളിമ്പിയാസ്' ഫിലിപ്പിന്റെ ഭാര്യയായിത്തീർന്ന ഒരു പ്രണയബന്ധത്തിൽ അകപ്പെട്ടതുകൊണ്ടായിരുന്നു. ആ സ്ത്രീയുടെ സ്വഭാവം പല അസാധാരണഭാവങ്ങൾ കൂടിക്കലർന്നതായിരുന്നു. അവർ ആഭിചാരകർമ്മങ്ങളിൽ തല്പരയായിരുന്നു. മതസംബന്ധമായ പല ഭുദ്ദേവതോപാസനകൾക്കും വഴിപ്പെട്ടു രാത്രി മുഴുവൻ അമ്മാതിരി ആരാധനകളിലും ബലികളിലും വ്യാപൃതയായിരിക്കു പതിവായിരുന്നു. സപ്തങ്ങളെ പഴക്കിക്കൊണ്ടു നടന്നീരുന്നെന്നും ചരിത്രകാരന്മാർ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. സ്വഭത്താവിന്റെ വിജയങ്ങളിൽ ആ സ്ത്രീക്ക് അസഹ്യമായ അസുയയുണ്ടായിരുന്നെ

ന്നു പറഞ്ഞാൽ അവരുടെ സ്വഭാവം എന്താണു വ്യക്തമാവുന്നതാണല്ലോ. ഫിലിപ്പിൻ ഈ സ്രീയിലുള്ള അനുരാഗവും വേഗത്തിൽ നഷ്ടമായി; ഭാര്യഭർത്താക്കന്മാർ തിരൊ രസമില്ലാതെയായിരുന്നു കഴിഞ്ഞത്. മകനെ അച്ഛന്റെ വിജയങ്ങളിൽ അസുയാപവാക്കി വളർത്താൻ ആ സ്രീ കഴിയുന്നതും ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതും പ്രസ്താവ്യമാണ്.

അലക്സാൻഡർ ജനിച്ചത് ബി സി. മുന്നൂററമ്പത്താറുമാണ്ടായിരുന്നു. ഫിലിപ്പിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം മകനെ ലോകജേതാവായ ഒരു മഹാചക്രവർത്തിയാക്കിത്തീർക്കണമെന്നായിരുന്നു. അതിനു വേണ്ട അഭ്യസനം കൊടുക്കാനായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ യത്നം. മകന്റെ ഗുരുനാഥനായി അദ്ദേഹം നിയമിച്ചത് ഇന്നു സർവ്വലോകാരാധിതനായ അരിസ്റ്റോട്ടിൽ എന്ന സർവ്വശാസ്ത്രവിശാരദനായ മഹാവിന്തകനെആയിരുന്നു. ഭാരതീയമഹാജിപരമ്പരപോലെ, ഗ്രീസിൽ പ്രസിദ്ധമായിരുന്ന സോക്രട്ടീസ് ഗുരുപരമ്പരയിലേ അവസാനത്തെ ദേഹവും, സർവ്വമാ നിസ്സുലഭമേധാവിയും ആയിരുന്ന ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യനും എത്രമാത്രം ഉപകാരമായിത്തീർന്നിരിക്കുമെന്നു വിശേഷിച്ചു പറയണമെന്നില്ലല്ലോ. അലക്സാൻഡരുടെ സ്വഭാവം അപഗ്രഥിച്ചാൽ അമ്മയുടെ ഭ്രഷ്ടപ്രേരണയുടെ ഫലങ്ങളും, അരിസ്റ്റോട്ടിലിന്റെ ശിഷ്യണത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യവും, ജന്മസിദ്ധമായ ദർപ്പാസനകളുടെ പ്രചാരവും, ഒരുപോലെ മുതിനിൽക്കുന്നതായി കാണാം. ഇവ രണ്ടിലേ വ്യക്തമായിക്കൊള്ളും.

അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബാല്യകാലസംഭവങ്ങളിൽ സർവ്വപ്രധാനമായതും, അച്ഛനുമായുള്ള ബന്ധത്തിന്റെ ശൈലിപ്പൂവും അമ്മയുടെ ഭ്രഷ്ടപ്രേരണയുടെ ഫലവും പ്രസ്താവ്യമാക്കുന്നതുമായ ഒരു കഥ ഇവിടെ പറയാം. ഫിലിപ്പ് രണ്ടാമതായി റിവാഹം കഴിക്കുന്നതായിരുന്നു രംഗം. മദ്യത്തിന്റെ അമിതമായ ഉപയോഗംകൊണ്ടു എല്ലാവരും ഉന്മത്തനായിത്തീർന്നിരുന്നു. ഫിലിപ്പിന്റെ പുതിയ ശ്വശുരൻ,

മദ്യത്തിൽ മതിമറന്ന ഫിലിപ്പിന്റെ പിൻവാഴ്ചയ്ക്ക് അന്നു രൂപയായ ഒരു പുത്രനാഭാകണമെന്നുപ്രാർത്ഥിച്ചു. അലക്സാൻഡർക്ക് ഈ അപമാനം സഹിക്കുവയാതെ കൈയിലിരുന്ന പാനഭോജനം അച്ഛന്റെ പുത്രിയെ ശപതംകൊണ്ടു നേരേ എറിഞ്ഞു. ഫിലിപ്പ് മകനെ കത്താനായി കരാർ ഉയർത്തിയെങ്കിലും, മദ്യത്താൽ രലകറങ്ങിയിരുന്ന അദ്ദേഹം ശക്തി ക്ഷീണമായി താഴെ വീണുപോയി. അലക്സാൻഡർ അച്ഛന്റെ സാഹസത്തേയും, മദ്യാസക്തിയേയും കഠിനമായി ആക്ഷേപിച്ചു സംസാരിച്ചു. 'ഒരു മേശയിൽനിന്നു മറ്റൊരു മേശയിലേക്ക്' ഇഴഞ്ഞുപോകാൻകൂടെ നിവൃത്തിയില്ലാത്ത ഈയാളാണ് പേഴ്സ്യ സാമ്രാജ്യം പിടിച്ചടക്കാൻ പോകുന്നതെന്നു പറഞ്ഞു അലക്സാൻഡർ അട്ടഹസിച്ച്. ഇതിനുശേഷം അച്ഛനേ വിട്ട് അദ്ദേഹം പൊയ്ക്കളികയും ചെയ്തു. പിന്നീട് ഫിലിപ്പ് വളരെ ശ്രമിച്ചതിനുമേലേ അലക്സാൻഡർ തിരിച്ചുവന്നു.

അലക്സാൻഡർക്ക് ഇരുപതാമത്തെ വയസ്സിലായിരുന്നു ഫിലിപ്പിന്റെ മരണം സംഭവിച്ചത്. തന്റെ ഭാര്യ സമോദാനായ എപ്പെന്ദ്രസിലേ രാജാവിനു സ്വപുത്രിയെ വിവാഹം കഴിച്ചുകൊടുക്കുന്ന ശുഭാവസരത്തിലാണ് ഫിലിപ്പ് ഘാതകന്റെ കരയ്ക്ക് ഇരയായത്. ഘാതകൻ കുതിരപ്പറ്റത്തുകയറി ഓടിക്കുറുപ്പാൻ ശ്രമിക്കെ അയാളുടെ കുതിരയുടെ കാൽ എങ്ങോളക്കി മുട്ടുകുത്തി വീണു; അവൻ കുതിരപ്പറ്റത്തുനിന്നു തെറിച്ചുപോവീടുന്നു. അനുധാവനം ചെയ്ത ഭർത്താവ് അവന്റെ കഥ കഴിക്കുകയും ചെയ്തു. എങ്കിലും, ഫിലിപ്പിന്റെ മരണത്തിൽ പ്രകടിപ്പിച്ച ബഹുമാനസൂചകമായ ഭൂഖാചരണങ്ങളെല്ലാം ആ ഘാതകന്റെ മരണത്തിലും ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നു ഉളിമ്പിയാസു ശ്രീച്ചു. പോരേ ഭർത്താക്കുതി!! ഉളിമ്പിയാസിന്റെ പ്രതികാരം അതുകൊണ്ടും അവസാനിക്കുന്നില്ല. സ്വന്തം വൈരം അവളിൽ രൂപമുലമായിരുന്നു. ഭർത്താവിന്റെ രണ്ടാമത്തെ ഭാര്യയേയും അവ

ഉടെ കൈക്കുഞ്ഞിനേയും ഒരുമിച്ചു ഞെക്കിക്കൊല്ലിച്ചിട്ടേ ആ പെൺപുലി തൃപ്തിപ്പെട്ടുള്ള മറ്റുവായ സ്ത്രീകളെയെത്തി ന്നു ഇതുമൊക്കെ വശമാണല്ലോ. പക്ഷേ, അലക്സാൻഡർ രോട്ട് മാതൃസഹജമായ വാത്സല്യം പ്രദർശിപ്പിച്ചുപോന്നു എന്നുള്ളതു സവിശേഷമായ ശ്രദ്ധയെ അർഹിക്കുന്ന സംഗതിയാണ്.

അലക്സാൻഡറുടെ ചരിത്രത്തിനു പീഠികയായി ഇത്രയും പറഞ്ഞതാണ്. അദ്ദേഹന്റെ നയം തുടങ്ങുകയോണ്ടു പോകുന്നതിൽ അദ്ദേഹം അത്യന്തം താല്പര്യം പ്രദർശിപ്പിച്ചു. ഗ്രീക്കുകാർ വീണ്ടും ഫിലിപ്പിന്റെ സ്ഥാനത്തിൽ അദ്ദേഹത്തേ നായകനായി വരിച്ചു. ത്രെയ്സരാജ്യത്തിൽക്കൂടെ സൈന്യങ്ങളുമായി യാത്രചെയ്തു ഡാന്യൂബ് നദീതീരത്തിൽ ചെന്നുചേർന്നു. ആ നദി കടന്നു വഴിയിൽക്കൂടെ ചില ചില്ലറനഗരങ്ങളും ചൂട്ടുനശിപ്പിച്ചു ഇല്ലിറിയാരാജ്യത്തിൽ എത്തിച്ചേർന്നു. രീബ്സുനഗരത്തിൽ എന്തോ അന്തഃമുദ്രമാണെന്നു മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ടു അങ്ങോട്ടു കടന്നു. അവിടംമുഴുവൻ അഗ്നിക്ക് ഉപഹാരമാക്കിത്തീർത്തു. പിൻ ഡാർകവിയുടെ വീടുമാത്രം ചൂട്ടില്ല കവകളോടുള്ള ബഹുമാനം! അവിടന്നു തടവുകാരായിപ്പിടിച്ചു മുപ്പതിനായിരംപേരെ അടിമകളായി വിറ്റു. ഈ മഹാകൃത്യംകൊണ്ടു ഗ്രീക്കുലോകം സ്തംഭിച്ചു! അലക്സാൻഡർ നിർബാധം എന്തും ചെയ്യാമെന്നായി. രാവണൻ ഇത്രത്തോളം ദ്രോഹം ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ?

ആ നഗരധ്വംസനത്തിലുണ്ടായതായി പറഞ്ഞുപോരുന്ന ഒരു നേരംപോക്കുകഥയുണ്ടു്. ജേതാവായ നാഥന്റെ കല്പനയനുസരിച്ചു ആ പട്ടണം കൊള്ളയിടാൻ ഇറങ്ങിയ സൈനികോദ്യോഗസ്ഥന്മാരിൽ ഒരാൾ ഒരു വീടുകേറി ആക്രമിച്ചു് അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന ഗൃഹനായികയെ നിർബലമായി അപഹരിച്ചു. തന്റെ മൃഗീയതൃഷ്ണകളെല്ലാം ശമിപ്പിച്ചശേഷം പണ്ടങ്ങളെല്ലാം ഒളിച്ചുവച്ചിരിക്കുന്നതു്

40695

എവിടെയാണെന്നുചോദിച്ചു. നിധികളെല്ലാം കിണററി
ലാണു സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നു പറഞ്ഞു. ഭടൻ കിണററി
 ലിറങ്ങാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ ആ സ്ത്രീ അയാളെ കിണററിനു
 ഉളിൽ തള്ളിയിട്ടു. കിണററിന്റെ വായ്ക്കല്ലുകൾ എടുത്തിട്ടു
 അയാളെക്കൊന്നു. ഈ കൃത്യം കണ്ടുകൊണ്ടുചെന്ന മറ്റു
 ഭടന്മാർ അവളേ അലക്സാൻഡറുടെ മുമ്പിൽ കൊണ്ടുചെ
 ന്നു. അവൾ അലക്സാൻഡറെ കഠിനമായി ആക്ഷേപിക്കാ
 നും ശകാരിക്കാനും തുടങ്ങി. നഗരം മുഴുവൻ കെങ്കളുചെ
 യ്യാൻ ആദ്യം ആജ്ഞാപിച്ച അദ്ദേഹം ആ സ്ത്രീയേ പൊ
 തേവിട്ടു; എന്നല്ല അവളുടെ സ്വത്തെല്ലാം വീണ്ടുകൊടുക്ക
 യ്ക്കുകയും ചെയ്തു. നഗരം നശിപ്പിക്കാൻ പറഞ്ഞ മനുഷ്യമിതിയും
 ഈ ദൈവായുധംകൂടെ താരതമ്യപ്പെടുത്തുക!

അലക്സാൻഡറുടെ ഈവിധമായ ലോകദ്രോഹത്തു് മേലും ഉദാഹരണങ്ങൾ സൂചമാണു്.

പേഴ്സ്യയുടെ അന്നത്തെ നാവികബലം പ്രസിദ്ധമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട്, ആ സാമ്രാജ്യത്തെ ജയിക്കാനൊരുങ്ങിയ നമ്മുടെ നായകൻ അവരുടെ നാവികബലത്തെ ആദ്യമായി ധ്വംസിക്കേണ്ടിയിരുന്നു. അലക്സാൻഡർ കപ്പൽസൈന്യം ഇല്ലായിരുന്നു. ഇതിന് അദ്ദേഹം കണ്ട സമ്പ്രദായം ഇതായിരുന്നു. ഏഷ്യാമൈനറിൽക്കൂടെ സഞ്ചരിച്ച പേഴ്സ്യൻ തുറമുഖങ്ങളെല്ലാം കീഴടക്കണം. ബി.സി. മൂന്നുറ്റിമുപ്പത്തിനാലാമാണ്, പേഴ്സ്യൻ സൈന്യവുമായി ഒരു യുദ്ധമുണ്ടായി. അതിൽ അലക്സാൻഡർ ക്കുറേ ജയം സാഭവിച്ചു. ഈ വിജയംകൊണ്ട് സമുദ്രതീരത്തുള്ള അനവധി നഗരങ്ങൾ അലക്സാൻഡർ സ്വന്തമായി. പേഴ്സ്യയുടെ നാവികസൈന്യം കടലിൽ വിളയാടി പല വീരവാദങ്ങളും പുറപ്പെടുവിച്ചതല്ലാതെ അവർ കാര്യമായി ഒന്നുംതന്നെ ചെയ്യാൻ സാധിച്ചില്ല. അലക്സാൻഡർ വീണ്ടും യാത്രതുടന്നപ്പോഴേക്കും പേഴ്സ്യൻ ചക്രവർത്തി

യായ ഭാര്യസ് മൂന്നാമൻ യുദ്ധസന്നാഹത്തോടെ വഴിയിൽ വന്നു പാളയമടിച്ചു. ഭാര്യസിന്റെ സൈന്യം ഒരു 'ചന്ത' എന്നേ പറയാവൂ. അത്രയും പോർ. ചക്രവർത്തിയുടെ അന്ത്യപുരസ്കരങ്ങളും, നൽകുന്നതും എല്ലാം അദ്ദേഹത്തെ അനുഗമിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. പ്രധാനപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെല്ലാം അവരുടെ ഭാര്യമാരെയും കുഞ്ഞുങ്ങളേയും കൂടെ യുദ്ധം കാണാനായി കൊണ്ടുപോന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. യുദ്ധം മുഴുവൻ ഇവിടെ വർണ്ണിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. യാതൊരു യുദ്ധപരിശീലനവും ലഭിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ഈ ജനസമൂഹത്തെ തോല്പിച്ചു ഓടിക്കുന്നതിന് അലക്സാൻഡർ തന്റെ പ്രയാസമുണ്ടായില്ല. ഭാര്യസ് കുതിപ്പേറത്തു കയറി ഓടി ഒളിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അന്ത്യപുരവും മറ്റും ജേതാവിന്റെ കൈയിൽപ്പെട്ടു. പക്ഷേ, പേഴ്സ്യൻ രാജകന്യകകളോടു് അദ്ദേഹം വളരെ മയ്യാദയോടാണു പെരുമാറിയതു്. അദ്ദേഹം ഭാര്യസിനെ അനുധാവനം ചെയ്തില്ല. സിഡോൺ തുറമുഖത്തിൽ ചെന്നു. യുദ്ധത്തിന് ഒരുവെടത്തെ ആ നഗരം കീഴടങ്ങി.

ടയർനഗരധ്വംസനത്തിലായിരുന്നു അലക്സാൻഡർ അതിയായ ശ്രമം നേരിട്ടതു്. ഈ നഗരം പുണ്യപുരിയായ യെരൂസലേംനഗരത്തിനു കരേ വടക്കു കടൽത്തീരത്തു കിടക്കുന്നു. അന്നു വാണിജ്യാഭിവൃദ്ധിക്കൊണ്ടും, നാവികസൈന്യബലംകൊണ്ടും ഈ നഗരം സുപ്രസിദ്ധമായിരുന്നു. ലോകപ്രസിദ്ധ ബാബിലോണിയായിലെ മഹാചക്രവർത്തി നെബുക്കാഡ്നെസറിന്റെ ആക്രമണത്തെ പതിന്നാലുവർഷത്തോളം തടഞ്ഞുനിർത്തിയ ഈ നഗരത്തിന്റെ ശക്തിയെപ്പറ്റി അധികം വിസ്തരിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. 'ടയർ' സമുദ്രതീരത്തുനിന്ന് അർമേൽ വിട്ടുകിടക്കുന്ന ഒരു ദ്വീപമാണ്. ചുറ്റും കപ്പൽ നിരന്നുകിടന്നതുകൊണ്ടു് അധൃഷ്ടവുമായിരുന്നു. സിഡോൺനഗരം ജയിച്ചപ്പോൾ അവി

ഞെ കപ്പൽ സഹായാർത്ഥം അലക്സാൻഡരോടു ചേർന്നു. എന്നുതന്നെയല്ല, * സൈപ്രസിന്റെ രാജാവ് നൂററിയിരുപതു കപ്പലുമായി ഈ തക്കത്തിൽ അലക്സാൻഡരുടെ പക്ഷത്തിൽ വന്നെത്തുകയും ചെയ്തു!

ഇവിടെ ഒരു സേതുബന്ധനം കഥയാണു പറയാൻ പോകുന്നത്. ഗ്രീസ്മന്റെ കഥയോടു വളരെ സാദൃശ്യം തോന്നുന്നു. സീതയെ കട്ടിട്ടല്ല വെറുക്കുകയാണു ഈ ദീപം. നശിപ്പിക്കാൻ നമ്മുടെ നേതാവു തുടങ്ങുന്നതെന്നു വ്യത്യാസമുള്ളു. അലക്സാൻഡരുടെ കൂടെ അനവധി ശില്പവിദഗ്ദ്ധന്മാരുണ്ടായിരുന്നു. സമുദ്രതീരത്തു നിന്നു ടയർദ്വീപത്തിലേക്ക് ഒരു സേതു നിർമ്മിക്കാനായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ ശ്രമം. ആ സേതു ഇന്നും നിലനിൽക്കുന്നു! അതിൽക്കൂടെ പട്ടണത്തോടുത്തു ചെന്നു വലിയ സ്തംഭങ്ങൾ നിർമ്മിച്ച്, അവയുടെ മുകളിൽനിന്നു കോട്ട നശിപ്പിക്കാനുള്ള യന്ത്രങ്ങൾ പ്രയോഗിച്ചു തുടങ്ങി. ടയർനഗരം അഗ്നി കപ്പലുകൾകൊണ്ടു യുദ്ധം ചെയ്യാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടും അവർക്കു തോൽവിയേ സംഭവിച്ചുള്ളു. മുമ്പാസാനം യന്ത്രപ്രയോഗം കൊണ്ടു കോട്ടമതിൽ ഇടിച്ച് അലക്സാൻഡരുടെ സൈന്യം നഗരത്തിനുള്ളിൽ പ്രവേശിച്ചു. ധനസമൃദ്ധമായിരുന്ന ആ പട്ടണം മുഴുവൻ കൊള്ളയിട്ടു അനവധി ആളുകളെ നിർദ്യമായി ബലികഴിച്ചു. ശേഷിച്ചവരെ അടിമകളാക്കി വിറ്റു. ഹാ! അന്നു പൊങ്ങിയ ദീനരോദനം ചുറ്റുമുള്ള കടലിലെ അലകളുടെ ഗർജനങ്ങളാൽ മുഖരിതമായ ആകാശത്തിൽ വ്യാപിച്ച് അലക്സാൻഡർക്കു നിത്യകീർത്തിയെ പ്രഖ്യാപനം ചെയ്തിട്ടു ശാന്തമായി!

അടുത്തതായി അലക്സാൻഡർ ഗാസാപട്ടണത്തിലേക്കു തിരിച്ചു. രണ്ടുമാസത്തെ യുദ്ധത്തിനുശേഷം ആ നഗരം അടിപണിഞ്ഞു. ടയറിൽ നടത്തിയതുപോലെ

* സൈപ്രസ് ടയർനഗരത്തിൽനിന്നു നൂറുനൂറ്റാണ്ടുക്കൾക്കു മുമ്പു വടക്കുമാറി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ഒരു ദീപമാണു്.

യുള്ള അക്രമങ്ങളും ദ്രോഹങ്ങളും എല്ലാം അവിടെയും നടത്തി.

ഇത്രയും അടുത്തടുത്തുള്ള മഹാവിജയങ്ങൾകൊണ്ട് അലക്സാൻഡറുടെ ചേര ഗ്രീസിലെങ്ങും വളരെ പുകഴാൻ. മുന്നൂററിമുപ്പത്തിരണ്ടാമാണ്ട് ഗാസാവിജയത്തിനു ശേഷം അലക്സാൻഡർ ഈജിപ്തിലേക്കു തിരിച്ചപ്പോൾ, ഗ്രീക്കുകാരുടെ സമസ്തരാജ്യസമ്മേളനം വിജയചിഹ്നമായ ഒരു സ്പർണ്ണകിരീടം അലക്സാൻഡർക്കു സമ്മാനിക്കണമെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ഈജിപ്തുവാർ യുദ്ധത്തിനൊരുങ്ങാതെ അലക്സാൻഡറുടെ പക്ഷത്തിൽ ചേർന്നു. വളരെക്കാലമായി പേഴ്സ്യക്കാരുടെ കീഴിൽ കഴിച്ചിരുന്ന അവർക്കു വേറൊരു അധിപതിയെ സ്വീകരിക്കുന്നതിൽ, “രാമൻ ഭരിച്ചാലെന്തു രാവണൻ ഭരിച്ചാലെന്തു” എന്ന മനഃസ്ഥിതിക്കു ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്നുള്ളു. എതിർക്കാതെ വൈതസീവൃത്തി കൈക്കൊണ്ട് ആത്മരക്ഷ നേടിയ ഈജിപ്തുക്കാരോടു അലക്സാൻഡർക്കു അസാധാരണമായ അനുകമ്പയേ ഉണ്ടായുള്ളു. അവരുടെ മതവിശ്വാസങ്ങളെ അദ്ദേഹം വേണ്ട പോലെ ആദരിച്ചു. നാലുമാസം അദ്ദേഹം അവിടെക്കുഴിച്ചു ഇതിനിടയ്ക്കുണ്ടായ ഒരു മഹാസംഭവത്തെ ചുവടെ വിവരിക്കാം. ഇതൊരു മഹാസംഭവമാണോ എന്നു സംശയിക്കാം. എങ്കിലും, അലക്സാൻഡറുടെ ദുരഭിമാനത്തിന്റെ ഒരു പ്രകടനമെന്നുള്ളതുകൊണ്ട് ഒരു മഹാസംഭവമെന്നു ഇവിടെ കണക്കാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

അലക്സാൻഡർക്കു വളരെക്കാലമായി പ്രബലമായ ഒരു സംശയം ഉണ്ടായിരുന്നു. മാതൃമുഖത്തുനിന്നുതന്നെ തന്റെ ജന്മകഥയെപ്പറ്റി ചില രഹസ്യങ്ങൾ ഉള്ളതായി അദ്ദേഹം ധരിച്ചിരുന്നു. സാധാരണ ഒരു മനുഷ്യന്റെ മകനാണെങ്കിൽ തനിക്ക് ഈ ദിവ്യകൃത്യങ്ങളെല്ലാം എങ്ങനെ ചെയ്യാൻസാധിക്കും? അമ്മ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ താൻ ഈശ്വരന്റെ പുത്രനല്ലേ, ദിവ്യമായ രൈതാരമല്ലേ?

ഇതായിരുന്നു അലക്സാൻഡറുടെ സംശയം. നമുക്കു ചിരി വരുന്ന ഈ പ്രശ്നം ആ മഹാവീരനെ വല്ലാതെ വ്യാകുലപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഈജിപ്തിലെ ദേവതകളോടുകൂടെയായി വിശ്വാസം ഈ സംശയനിവാരണത്തിന് ഒരു വഴികാട്ടി. 'അമ്മൻ' എന്നൊരു ദൈവത്തെ ഈജിപ്തുകാർ ഭജിച്ചു പോന്നു. അമ്മന്റെ സന്നിധിയിൽ സംശയം ഉണ്ടാകാതെ വെളിച്ചപ്പാട് അനുഗ്രഹംകൊണ്ട് സത്യാവസ്ഥ പറയും. ഇതിനായി ആ മഹാവീരൻ കാൽനടയായി നാനൂറുമൈൽ പോയി അമ്മന്റെ തിരുസന്നിധിയിലെത്തി. ഈജിപ്ത്ത്യാൻശിപ്പവിധാനപാരമ്യങ്ങളായി പരിലസിച്ചിരുന്ന മഹാചൈത്ര്യങ്ങളുടേയും ഗോപുരപങ്കതികളുടേയും മുമ്പിൽ ആ രണവീരൻ ചെന്നുനിന്നു. അവിടെ വെച്ചു ദൈവത്തിന്റെ മഹിമയും തന്റെ നിസ്സാരതയും അദ്ദേഹത്തിനു മനസ്സിലായെന്നാണു ചില ചരിത്രകാരന്മാർ പറഞ്ഞുകാണുന്നത്. ഏതായാലും, വെളിച്ചപ്പാടിൽനിന്നും താൻ ഈശ്വരന്റെ മകനാണെന്ന് അദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കി. എങ്കിലും, ചിലപ്പൊഴോക്കെപ്പിന്നെയും സംശയം ഉണ്ടാകും. പക്ഷേ, താൻ ദൈവത്തിന്റെ പുത്രൻതന്നെ എന്നു പൂർണ്ണമായി വിചാരിച്ചുപോന്ന നിമിഷങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതത്തിൽ സുലഭമായിരുന്നു. ആരാണ് ദൈവത്തിന്റെ പുത്രൻല്ലാത്തത്?

അതു നില്ക്കട്ടെ. അലക്സാൻഡർ ഈജിപ്തിൽ ചില നഗരങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചു. ഈജിപ്തിലും മറ്റു സ്ഥലങ്ങളിലും അദ്ദേഹം സ്ഥാപിച്ചതായി ആകെപ്പാടെ പതിനേഴു നഗരങ്ങളുണ്ട്. അവയെല്ലാം അയലക്സാൻഡ്രിയാ എന്നാണ് അന്നു നാമകരണംചെയ്തത്. കാലക്രമത്തിൽ ഈ പേരുകൾ തേഞ്ഞുമാഞ്ഞു രൂപാന്തപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നു ഉള്ളു. പട്ടണങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കാൻ സ്ഥലങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിൽക്കാണിച്ച ഔചിത്യവും ബുദ്ധിയും അത്ഭുതാവഹം

മാണ്. അന്ന് അദ്ദേഹം സ്ഥാപിച്ച നഗരങ്ങൾ ഏറിയ
 കൂറും വളരെ പ്രശസ്തമായി ഇന്നും ശോഭിക്കുന്നു എന്നുള്ളതു
 തന്നെ ഇതിനു സാക്ഷ്യമാണ്.

മുന്തററിമുപ്പത്തൊന്നിൽ അദ്ദേഹം ഈജിപ്തിൽനിന്നു
 തിരിച്ചു വീണ്ടും ടയറിൽച്ചെന്നു. അവിടെനിന്നു സിറിയ
 യിൽക്കൂടെ അസീറിയരാജ്യത്തേക്കു യാത്രചെയ്തു. പണ്ടു്
 നിന്നെവാനഗരം നിന്നിരുന്നതിനു സമീപത്തുവെച്ചു വലിയ
 ഒരു പേഴ്സ്യൻസൈന്യവിഭാഗവുമായി അദ്ദേഹത്തിനു്
 എതിർക്കേണ്ടിവന്നു. രഥികളായിരുന്നു ദാരയസിന്റെ
 സൈന്യത്തിൽ പ്രധാനികൾ. നാലു കുതിരകളെ പൂട്ടിയ
 ഇമ്മാതിരി രഥങ്ങൾ യുദ്ധത്തിൽ വളരെ അസൗകര്യമാ
 ണെന്നു പറയേണ്ടതുളളു. യുദ്ധം ആരംഭിച്ചു് അധികം
 താമസിക്കുന്നതിനുമുമ്പുതന്നെ പേഴ്സ്യൻസൈന്യം നാലു
 ദിക്കിലേക്കും ഓടിത്തുടങ്ങി. കുതിരയുടെ കളമ്പുകൊണ്ടും,
 ഓടിപ്പോകുന്ന അനേകനുമന്ത്രം ആളുകളുടെ പാദങ്ങളെ
 ഏറ്റവും, തേരുകളുടെ ചക്രങ്ങൾകൊണ്ടും കുതിച്ചുപൊങ്ങിയ
 പൊടിയിൽ ഓടിപ്പോകുന്ന ആളുകളെ കാണാൻതന്നെ
 വരുന്ന നിലയായി അലക്സാൻഡറുടെ സൈന്യം ശത്രു
 കളെ ആയിരമായിരംകണക്കിനു കൊന്നുവീഴ്ത്തി. ആകെ
 പ്ലാടെ എഴുപതിനായിരം ആളുകളെ കൊന്നൊടുക്കിയെ
 ന്നാണു പറയുന്നതു്!

രക്തം പരന്നടിയിലറുമഹോനഭസ്സിൽ-
 ചുറ്റിത്തരിഞ്ഞുമെഴുമാരണധൂളിജാലം
 കത്തിക്കരിഞ്ഞു കനലായ മഹാഗ്നിയിന്നു
 മൂല്യാടുന്ന പുകപോലെ വിളങ്ങിയപ്പോൾ.

ബി. സി. മുന്തററിമുപ്പത്തൊന്നാമാണ്ടു് അക്തോബർമാസം
 ഒന്നാംതീയതി നടന്ന ആ മഹായുദ്ധം അങ്ങനെ അവസാനി
 ച്ചു. ആയിടയ്ക്കുണ്ടായ ഒരു ചന്ദ്രഗ്രഹണം കണ്ടുകൊണ്ടു്
 ജ്യോതിഷികന്മാർ ആസന്നമായ ഈ നാശത്തെപ്പറ്റി മുൻ

കൂട്ടിപ്പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടായിരുന്നെന്നും ചരിത്രകാരന്മാർ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

— ഈ യുദ്ധത്തിനുശേഷം ഭാര്യസ് മീദീസ്ദേശങ്ങളിലേക്ക് ഓടിപ്പോയി. അലക്സാൻഡർ ബാബിലോൺ പട്ടണത്തിനുനേരേ സഞ്ചരിച്ചു. ! നെബൂക്കാഡ്നസെർ തുടങ്ങി പ്രാചീനകാലങ്ങളിൽ അതിപ്രശസ്തനായ സമ്രാട്ട്കൾ ഭരിച്ചിരുന്ന ആ നഗരം എതിർക്കാതെത്തന്നെ അലക്സാൻഡർ കീഴടങ്ങി. അവിടെനിന്നു സുസാപട്ടണത്തിൽ കൂടെ പേഴ്സിപ്പോളീസ് നഗരത്തിലേക്ക് പോയി. രാജാധിരാജനായ പേഴ്സ്യൻ ചക്രവർത്തിയുടെ വാസസ്ഥാനങ്ങളായിരുന്ന ചെയ്യങ്ങളാൽ അലംകൃതമായി ശോഭിച്ച ആ മനോഹരനഗരത്തെ അദ്ദേഹം അഗ്നിക്ക് ഉപഹാരമാക്കി. ഇത്രവലിയ ഒരു ദ്രോഹം അലക്സാൻഡർ വേറെ ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്.

ഇതിനുശേഷമുള്ള ഏഴുവർഷത്തെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചരിത്രം ഒരു മഹാപ്രസ്ഥാനകഥയാണ്. ആദ്യം ഭാര്യ സിനെ തിരക്കിയുള്ള പോക്കായിരുന്നു. എന്നാൽ, ഭാര്യ സിന്റെ കഥ വേഗംതന്നെ അപസാനിക്കുന്നു. രാജാധിരാജനായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണം ബാഷ്ലോദ്ഗമമുണ്ടാക്കുന്നവിധം അത്ര ദാരുണമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കീഴ്ഭ്യാഗസ്ഥന്മാർതന്നെ അദ്ദേഹത്തോടു മത്സരിച്ചുതുടങ്ങി. അവരെല്ലാവരുംകൂടെ ചേർന്നു ചക്രവർത്തിയെ ബന്ധനസ്ഥനാക്കി അലക്സാൻഡർ കാഴ്ചവയ്ക്കാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തി. എന്തിനു കഥ നീട്ടുന്നു. അങ്ങനെയാണു സംഭവിച്ചത്. വഴിയിൽനിന്ന് അല്പം ദൂരെമാറിയുള്ള ഒരു കളത്തിന്റെ അരികിൽ കോവർകുഴതയെക്കെട്ടിയ ഒരു വണ്ടി കിടന്നു അതിൽ ക്ഷതശരീരനായി മൃത്യുവിൻവരവു പാതാപാതാത് ഭാര്യസ് കിടന്നിരുന്നു! അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗസ്ഥപ്രമാണിയായ ബെസസിന്റെ നിയോഗമനുസരിച്ച് അലക്സാൻഡരുടെ മുമ്പിൽ പോകാൻ മടികാണിച്ചതുകൊണ്ട്

ണ്ടായിരുന്നു ഈവിധമായ ഭരണം ആ ചക്രവർത്തിക്കു സംഭവിച്ചത്. മരിക്കാൻനോത്ത് അദ്ദേഹത്തിന് അല്പം വെള്ളം കിട്ടിയോ ആവോ? പ്രഭാതത്തിൽ അലക്സാൻഡർ തുക്കൺപാക്കാൻ ചെന്നപ്പോഴേക്കും ഭാരയസ് ദിവംഗതനായിരുന്നു.

ഇനിയും നമുക്കു പ്രസ്ഥാനകഥതന്നെ തുടരാം. കാസ്പിയൻകടൽക്കരയുടെ അദ്ദേഹം ടർക്കിസ്താനിൽ എത്തി. അദ്ദേഹം അവിടെ സ്ഥാപിച്ചതാണ് 'മെറാറ' എന്ന പട്ടണം. അവിടെനിന്നു കാബൂളിനുള്ള അലഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന ഈക്കിനുള്ള. ഇൻഡ്യയിൽ പ്രവേശിച്ചു. ഇൻഡ്യയിൽ പ്രവേശിച്ചതോടുകൂടി പരമ്പരയെന്ന രാജാവുമായി യുദ്ധംചെയ്യേണ്ടിവന്നു പരമ്പരയെ തോല്പിച്ചുകിലും പിന്നീട് സഖ്യമായി. ഭാരതത്തിലെ തത്തുവാദികളുമായി അലക്സാൻഡർ പല സംവാദങ്ങൾ നടത്തിയെന്നും മറ്റും കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഭാരതത്തിന്റെ പൂർവ്വഭാഗങ്ങളിലേക്കു പോകണമെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് അതിയായ രാജ്യമുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ, ഭടന്മാർ വിമുഖന്മാരായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട്. അദ്ദേഹം കുറേ കപ്പലുകൾ ഉണ്ടാക്കി സിന്ധുനദിയിനുള്ള യാത്രചെയ്തു കടൽത്തീരത്തു ചെന്നു. അവിടെ വെച്ച് അദ്ദേഹം സൈന്യത്തെ രണ്ടായി ഭാഗിച്ചു. ഒരു ഭാഗം അദ്ദേഹവുമൊത്ത് മരുപ്രദേശമായ കടലോരത്തുള്ള യാത്രചെയ്തു പേഴ്സ്യൻ ഉൾക്കടലിന്റെ കരയ്ക്കു ചെന്നുചേർന്നു. മറ്റേഭാഗം കപ്പലിനുള്ള യാത്രചെയ്തു വഴിക്കുവെച്ച് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൈന്യങ്ങളിൽ ഗണ്യമായ ഒരുഭാഗം ദാഹംകൊണ്ടു വലഞ്ഞു മരിച്ചു.

പേഴ്സ്യൻസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ സ്ഥിതി എങ്ങനെ എന്നു നോക്കാം. ബി. സി. മുന്നൂറ്റിമുപ്പതിൽ ഭാരയസ് മരിച്ചു മഹാപ്രസ്ഥാനത്തിനുശേഷം മുന്നൂറ്റിഇരുപത്തിനാലിൽ അലക്സാൻഡർ തിരിച്ചു സുസാനഗരത്തിൽച്ചെന്നു. ഈ ആറുവർഷംകൊണ്ട് പേഴ്സ്യൻസാമ്രാജ്യം അരാജക

തപഃഖം പരിപൂർണ്ണമായി അനുഭവിച്ചിരിക്കുന്നു. സർവ്വ കഴിപ്പാതന്നെ. പ്രാദേശികഭരണാധികാരികൾ സേപ്റ്റം പ്രഭൃതപം കൈക്കൊണ്ടിരുന്നു. രാജ്യത്തിൽ യാതൊരു സമാധാനവും ഇല്ല. ഇതായിരുന്നു തിരിച്ചെത്തിയപ്പോൾ അലക്സാൻഡർ കണ്ട കാര്യം

ഈ അവസരത്തിൽ മാസിഡോൺഭേരത്തും കഴിപ്പാതയ്ക്കായിരുന്നു. ഉഭവിയാസ്സിന്റെ ഭർത്താവായ ഭരണകൂടം തകരുമെന്നുമായി. അലക്സാൻഡർ അന്നു പ്രായം മൂപ്പത്തൊന്നു വയസ്സായിരുന്നു. അദ്ദേഹം പതുതായി ജയിച്ച നേടിയ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ഭരണത്തിൽ ഭക്തശ്രദ്ധനായിരിക്കുന്നു. പ്രാദേശികഭരണസമ്പ്രദായം മാമുലനുസരിച്ചു ചെയ്തുകൊള്ളുന്നതിന് അദ്ദേഹം അനുവദിച്ചു. ചുരുക്കം ചില ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ പത്തനായി നിയമിക്കുകയും പഴയ ചിലരെ മാറ്റുകയും ചെയ്തു. ഈജിപ്റ്റിൽ അദ്ദേഹം പുതിയ ഭരണാധികാരികളെ നിയമിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇൻഡ്യയിൽ അദ്ദേഹം പരമ്പരനെ ജയിച്ചു നല്ലൊരു പരമ്പരന്റെ സ്ഥാനത്തിനു ഭംഗം ഒന്നും വരുത്തിയില്ല. പക്ഷേ, സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ നിലനില്പിനു വേണ്ടി അദ്ദേഹം ഒന്നും ചെയ്തില്ല. വിദൂരഭാഗങ്ങളെ തമ്മിൽ ചേർക്കാൻ റോഡുകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനോ, നല്ല ഒരു വിദ്യാഭ്യാസസമ്പ്രദായം ഏറ്റെടുത്തുനന്നിനോ അദ്ദേഹത്തിനു സാധിച്ചില്ല. ജയിച്ച നാടുകളിൽ പലെടുത്തു മായി പല പട്ടണങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചു എന്നുള്ളതു ശരിതന്നെ. പക്ഷേ, ഒരു സാമ്രാജ്യസൃഷ്ടിയെവിടെ? ഏതാനും നഗരങ്ങളുടെ സ്ഥാപനമെവിടെ? ഒരു വലിയ ഭൂവിഭാഗം ജയിച്ചു കീഴടക്കാൻ കഴിഞ്ഞുവെങ്കിലും അതു ശരിയായി പാലിക്കാനും, സ്ഥിരമായി നിലനിർത്താനും വേണ്ടതു യാതൊന്നും ചെയ്യാൻ അദ്ദേഹത്തിനു കഴിഞ്ഞില്ല. കീഴടക്കുപ്രദേശങ്ങളിൽ ആദ്യമായി ഗ്രീക്കുസംസ്കാരം പ്രചരിപ്പിച്ചത് അദ്ദേഹമായിരുന്നു എന്നും പറയാനും നിവൃത്തി

യില്ല. പക്ഷേ, അദ്ദേഹത്തിനു വേണ്ടടത്തോളം കാലം കിട്ടിയിരുന്നെങ്കിൽ ഇതെല്ലാം ചെയ്യുമായിരുന്നു എന്നു വിചാരിക്കാം. എന്നാൽ ചെയ്ത പ്രവൃത്തികളെപ്പറ്റി മാത്രമേ ചരിത്രകാരന്മാർ കാര്യമുള്ളൂ. പാശ്ചാത്യവും പൗരസ്ത്യവുമായ സംസ്കാരങ്ങളുടെ സമ്മേളനമാണ് അദ്ദേഹം ലാക്കാക്കി പ്രവർത്തിച്ചതെന്നു വാദിക്കുന്നവരുണ്ട്. അതിന്റെ സാധുതയെപ്പറ്റി വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഏതായാലും, അദ്ദേഹം ഒരു കാര്യം ചെയ്തു: ഒരു വലിയ വിപ്ലവാവലോഷണത്തിൽ അദ്ദേഹവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സേനാനായകന്മാരിൽ തൊണ്ണൂറുപേരും പേഴ്സ്യൻരാജകുമാരിമാരെ വരിച്ചു. ദാരയസിന്റെ മകളായിരുന്നു അലക്സാൻഡർ കല്യാണം കഴിച്ചത്. അതിനുമുമ്പുതന്നെ സമർഖണ്ഡ (Samarkand) ഭരണാധിപതിയുടെ പുത്രിയായ റോക്സാനായേ അദ്ദേഹം വിവാഹം കഴിച്ചിരുന്നു. ഇതിനുംപുറമെ, തന്റെ നൂതനസാമ്രാജ്യത്തിലെ ആളുകളെ ഗ്രീക്കുമുറയനുസരിച്ച് അദ്ദേഹം യുദ്ധപരിശീലനം ചെയ്യിക്കാൻ വേണ്ട ഏർപ്പാടുകൾ ചെയ്തു.

ജീവിതത്തിന്റെ അവസാനഘട്ടം സമീപിച്ചതോടുകൂടി അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തിൽ ചില പ്രത്യേകതകൾ ഉദിച്ചു എന്നു പറയാം. പൗരസ്ത്യമായ ആധ്വംബരത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനു ആസക്തിയുണ്ടായി. എന്നതന്നെയല്ല സ്റ്റേഫിനോസ് പോലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുമ്പിൽ ഭണ്ഡനമസ്കാരം ചെയ്യണമെന്നു ശഠിച്ചുതുടങ്ങി. അലക്സാൻഡർ പ്രകൃത്യാ സന്ദാനായിരുന്നു. സ്വന്തം സൗന്ദര്യത്തെപ്പറ്റി അദ്ദേഹത്തിനു വല്ലാത്ത അഭിമാനവും ഉണ്ടായിരുന്നു. മുപ്പത്തിയഞ്ചുവയസ്സായപ്പോഴും 'കൊച്ചുക്കുഞ്ഞ്' ചമയുന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിനു കൗതുകം തോന്നിയത്.

അലക്സാൻഡറുടെ നൃശംസതയ്ക്കും, ദുരഭിമാനത്തിനും ഉദാഹരണമായി അനവധി കഥകൾ ഉണ്ട്. ഫിലോട്ടാ

ന്ദിയനെയും, അയാളുടെ പിതാവും അലക്സാൻഡറുടെ വിശ്വസ്തസൈന്യധിപനും ആയ പാർമീനിയോവിനെയും കൊന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരിന് ഒരു തിരാത്ത കളങ്കമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. അലക്സാൻഡർ ഫിലിപ്പിനെപ്പോലെതന്നെ ക്രമാതീതമായ മദ്യപാനാസക്തിയുണ്ടായിരുന്നു. തലയ്ക്കു ലക്കിപ്പാതെ അദ്ദേഹം കാട്ടിക്കൂട്ടിയിട്ടുള്ള ദ്രോഹങ്ങൾ അസംഖ്യമാണ്. ക്ലിററസ്സിന്റെ വധം സർവ്വോപരിസ്തരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു ഒരു നന്ദിത്തീർത്ഥം മദ്യമത്തനായി അലക്സാൻഡർ ഇരിക്കുമ്പോൾ സ്ത്രീഗായകന്മാർ അദ്ദേഹത്തെ ഈശ്വരവതാരമെന്നു പറഞ്ഞു പുകഴ്ത്തിത്തുടങ്ങി. ഫിലിപ്പിന്റെ അപഭ്രാന്തങ്ങൾ അലക്സാൻഡർക്ക് വീരകൃത്യങ്ങളോടു താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ നിസ്സാരമെന്നും അവർ പറഞ്ഞുതുടങ്ങി. അലക്സാൻഡർ വലാതെ ഞെളിഞ്ഞു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആത്മമിത്രമായ ക്ലിററസ്സ് അലക്സാൻഡറെ ആക്ഷേപിച്ചും, ഫിലിപ്പിനെ സ്തുരിച്ചും സംസാരിച്ചുതുടങ്ങി. അലക്സാൻഡറുടെ ആജ്ഞാനുസാരം ഭൂപ്രമാർ അയാളെ മുറിക്കുപളിക്കു പിടിച്ചുതള്ളി. 'പലതുകൂടി സമ്പാദിച്ച വിജയം ഒരാൾമാത്രം കവന്റെ കൈയ്ക്കുവേണ്ടാ' എന്നതും വരുന്ന ഒരു പാട്ടുപാടിക്കൊണ്ട് വേറൊരു വാതിലിന്നു കൂടി മുറിക്കുള്ളിൽ കടന്നു അലക്സാൻഡർ അക്ഷമനായി അയാളെ തന്റെ കരാരയ്ക്കു ഉറങ്ങാക്കി.

ഇമ്മാതിരി പല കഥകളും ഉണ്ട്. അതു നില്ക്കട്ടെ. ബി. സി. മുന്നൂററിയിരുപത്തിമൂന്നാമാണ്ട് ബാബിലോണിയാപട്ടണത്തിൽവെച്ചാണ് അദ്ദേഹം ദിവംഗതനായത്. ക്രമത്തിലധികം മദ്യപാനം ചെയ്തതിൽനിന്നുവന്ന ഒരു പനികൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹത്തിനു മരണം സംഭവിച്ചത്. ആ മഹാവിരൻ അങ്ങനെ അസ്തമിച്ചു. അന്നു മുപ്പത്തിമൂന്നുവയസ്സേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.

അലക്സാൻഡരുടെ മരണത്തോടുകൂടെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാമ്രാജ്യം ഛിന്നഭിന്നമായി. പ്രാദേശികഭരണകർത്താക്കൾ സ്വേച്ഛാപ്രഭുത്വം കൈക്കൊണ്ടു സ്വതന്ത്രരാജ്യങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചു. അലക്സാൻഡറുടെ ആദ്യഭാര്യയായ റോക്സിനാ രണ്ടാമത്തെ ഭാര്യയെ സാപത്യവൈരംകൊണ്ടു കൊല്ലിച്ചു. എന്നാൽ, റോക്സിനായും അലക്സാൻഡർ അവളിലുണ്ടായ സന്താനവും അധികം താമസിയാതെതന്നെ വധിക്കപ്പെട്ടു. അലക്സാൻഡരുടെ കലം അങ്ങനെ-വേരോടെ നശിച്ചു. എന്നു പറഞ്ഞാൽ മതി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മൂത്തവ മാസിഡോണിയായിൽ കുറച്ചുകാലത്തേക്കുകൂടെ ഭരണം തുടന്നു. ഒടുവിൽ ശത്രുക്കളാൽ ആ ദൃഷ്ടിയും നിഹതയായി.

ഇങ്ങനെ ആ മഹാകഥ ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. ഒരു വലിയ ഭരണനാടകത്തിന്റെ സകലചടങ്ങുകളും ഇവിടെ ആടിക്കഴിഞ്ഞെന്ന് എല്ലാവരും സമ്മതിക്കുമല്ലോ. മനഃശ്ശന്റെ വികൃതികളുടെ അസൽരൂപം നാം കണ്ടു.

“തത്വം പാത്ത്യാൽ ഭവരുജയതിൽ ഭ്രാന്തരിമർത്തു രെല്ലാം”, എന്നല്ലാതെ എന്താണു പറയുക. എന്തെല്ലാം സാഹസങ്ങൾ ചെയ്തു? എത്രപേരെ കൊന്നു? എത്ര നഗരങ്ങൾ കൊള്ളയിട്ടു? സ്ഥിരമായ ശാന്തി സ്ഥാപിക്കാൻ സാധിച്ചോ? ഇല്ല. ഇതൊരുതരം ചികിത്സാതീതമായ ഭ്രാന്താണു്. ഇമ്മാതിരി ഭ്രാന്തന്മാർ ലോകചരിത്രത്തിൽ കൂടെക്കൂടെ ഉണ്ടാകാറുണ്ടു്. കുറങ്ങന്മാർ വൃക്ഷശാഖകളെ പിടിച്ചു കലക്കി അവർക്കു് ഇരിക്കാൻ ആധാരമായ കമ്പുകൾ ഒടിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നതുപോലെയുള്ള ഒരു കമ്പുതിപ്രിയത്വമാണു് ഇവർക്കു് ഉള്ളതെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നതു രസാവഹമാണു്.

൨൭. ലാർഡ് കെൽവിൻ.

എം. ഫി. അപ്പൻ ബി. എ. (ആഗ്നേഴ്സ്)

ഗ്ലാസ്ഗോസർവ്വകലാശാലയിലെ പ്രഫസറായിരുന്ന ജെയിംസ് താംസൺ ഒരിക്കൽ തന്റെ ശിഷ്യനായ റോട്ട ഒരു വിഷമപ്രശ്നം ചോദിച്ചു. എല്ലാ വിദ്യാർത്ഥികളും മിഴിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ കേവലം എടുവയസ്സു പ്രായമുള്ള ഒരു ബാലൻ ചാടിയെണീറ്റു “അച്ഛാ! ഉത്തരം പറയാൻ എന്നെ അനുവദിക്കണം” എന്നു പറഞ്ഞു.

അതിശയനീയമായ ബുദ്ധിശക്തി.

കുശാഗ്രബുദ്ധിയായ ആ ബാലൻ സർവ്വകലാശാലയിലെ ഒരു വിദ്യാർത്ഥിയായിരുന്നില്ല. പ്രഫസർമാരുടെ പ്രസംഗങ്ങൾ കേട്ടുകൊള്ളാൻ അനുവദിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന രണ്ടു സഹോദരന്മാരിൽ അനുജനായ വിദ്യാർത്ഥി താംസൺ ആയിരുന്നു ആ ജ്ഞാനസമ്പാദനോത്സുകൻ. പഠിത്തത്തിൽ അത്യന്തം താല്പര്യവും ഉത്കണ്ഠയിൽ അതിയായ ഇച്ഛയും പ്രകടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ആ ജ്യേഷ്ഠാനുജന്മാർ മെറ്റിക്സിലേക്കു ജയിച്ചപ്പോൾ യഥാക്രമം പന്ത്രണ്ടും പത്തും വയസ്സുമാത്രമേ അവർ പ്രായമുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ആ സഹോദരന്മാർ ഗ്ലാസ്ഗോസർവ്വകലാശാലയിൽ ചേർന്നു വിദ്യാഭ്യാസം തുടർന്നു. ലാറ്റിൻ, ഗ്രീക്ക്, കണക്കുശാസ്ത്രം, പ്രകൃതിശാസ്ത്രം, ജ്യോതിർഗ്ഗണിതം മുതലായ വിഷയങ്ങളിൽ പ്രവീണതയുള്ള വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു നൽകപ്പെട്ടുവന്നിരുന്ന സമ്മാനങ്ങൾക്കെല്ലാം താംസൺ സഹോദരനും അർഹനായിത്തീർന്നു. പ്രായത്തിനനുയോജ്യമല്ലാത്തവിധം

ത്തിൽ അത്ര അസാധാരണമായി വിലും തോംബൺ പ്രകാശിപ്പിച്ചിരുന്ന ബുദ്ധിഭാവവും കണ്ടു പ്രഫസർമാർ ആശ്ചര്യപരതന്ത്രന്മാരായിത്തീരുക പതിവാണ്.

നമ്മുടെ ചരിത്രകാരന്മാരുടെ ശൈശവത്തിൽ ജനയിരിയായ മാർഗററ്റ് ഗാർഡനൻ, അയർലണ്ടിലെ ബർഫോസ് നഗരത്തിലുള്ള അവരുടെ വസരിയിൽ വെച്ചു അന്തരിച്ചുപോയതിനാൽ മാത്രമാണ് അനുഭവിക്കാൻ ആ ബാലൻ ഭാഗ്യമുണ്ടായില്ല. പിതാവിന്റെ സ്നേഹമനുഭവമായ സംരക്ഷണയിൽ വിലും വളർന്നു 1831-ൽ ജെയിംസ് താംസൻ ഗ്ലാസ്ഗോ സർവ്വകലാശാലയിലെ പ്രഫസർ ഡ്രോഗ് ലഭിക്കുകയാൽ അദ്ദേഹം ഗ്ലാസ്ഗോവിൽ മാറിത്താമസിച്ചു തുടങ്ങി. അന്നു വിലും താംസൻ ഏഴുവയസുമാത്രമേ പ്രായമുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.

പിതനേഴുവയസ്സു തികഞ്ഞപ്പോഴേക്കും ഈ കുമാരനെ പഠിപ്പിക്കാൻ ഗ്ലാസ്ഗോ സർവ്വകലാശാലയിൽ ക്ലാസിപ്പെടുത്തുവാൻ അതിനാൽ, വിവിധ ശാസ്ത്രങ്ങളുടെ വിജ്ഞാനമെന്നോണം വിജ്ഞാപിക്കാൻ തുടങ്ങിയ കോമ്പ്രിഡ്ജ് സർവ്വകലാശാലയിൽ വിലും ചേർന്നു പഠിത്തം ആരംഭിച്ചു. മെലിഞ്ഞവനെങ്കിലും സമുചനം, പ്രതിഭാസമ്പന്നനും, ഉത്സാഹമൂർത്തിയും ആയ ആ വിദ്യാർത്ഥി ഓട്ടോമനകൾക്കു സകലരുടേയും പ്രിയപ്പെട്ട വിഷയം ഭവിക്കുകയുണ്ടായി. പരിശ്രമശീലനും തീക്ഷ്ണബുദ്ധിയുമായിരുന്ന ആ യുവാവ് ജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിൽ പൂർവ്വാധികം ഉത്സുകനായി കാണപ്പെട്ടു. അനദ്ധ്യായഭിവാസങ്ങളിൽ മാനസോല്ലാസത്തിനു വേണ്ടി അദ്ദേഹം വായിച്ചിരുന്ന പുസ്തകങ്ങൾ സാധാരണ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു വിരസവും ദുർഗ്രഹവുമായ ശാസ്ത്രീയഗ്രന്ഥങ്ങളായിരുന്നുവത്രെ. എന്നാൽ വിലും മനുഷ്യത്വമില്ലാത്ത വെറുമൊരു പുസ്തകപ്പുഴവായിരുന്നില്ല. ഓട്ടം, ചാട്ടം, വള്ളംകളി തുടങ്ങിയ വിനോദങ്ങളിൽ അനിതരസാധാരണമായ കൗതുകമാണ് കുമാരൻ പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നത്.

പല അവസ്ഥകളിലും വളർച്ചയ്ക്കുതക്കതരത്തിൽ വിജയം പ്രാപിച്ച ആ യുവാവിനു വിലയേറിയ സമ്മാനങ്ങൾ ലഭിച്ചിരുന്നു.

മാത്തമാറിക്ക്സ് ട്രിപ്പാസ്സിനു വിലയും താൻസൻ പ്രഥമസ്ഥാനത്തിൽ വിജയിയാകുമെന്ന പ്രമ്സരന്മാരെ ലും ആശിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ രണ്ടാംസ്ഥാനംമാത്രമേ അദ്ദേഹത്തിനു ലഭിക്കാനിടയായുള്ളൂ. “കാണാതെ പഠിച്ചു മരട്ടിക്കാൻ” കൂടി ശീലിക്കാത്തതുകൊണ്ടുമാത്രമായിരുന്നു പ്രതിഭാശാലിയും പരിശ്രമശീലനുമായ ആ വിദ്യാർത്ഥിക്കു അങ്ങനെ സംഭവിച്ചത്. ഏതായാലും ബഹുമാന്യനും അൻവധി ജനങ്ങളുടെ പ്രതീക്ഷയ്ക്കു പാത്രീഭൂതനും ആയിത്തന്നെ താൻസൻ ഇരുപത്തൊന്നാംവയസ്സിൽ ആ സർവ്വകലാശാലാപഠിത്തവും അവസാനിപ്പിച്ചു.

രണ്ടാംവയസ്സിൽ പ്രമ്സർ.

അനന്തരം വിലയും താൻസൻ പാരിസിയിലേക്കു പോയി. അന്നത്തെ പ്രസിദ്ധശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരായ പല മഹാനായ ഭാഷയും സ്റ്റേഫാനസ് വാലിച്ച് അദ്ദേഹം മടങ്ങി എത്തിയ ഉടനെ ബ്രിട്ടീഷ് അസോസിയേഷന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ കേംബ്രിഡ്ജിൽ നടന്ന ഒരു സമ്മേളനത്തിൽ പങ്കുകൊള്ളുകയുണ്ടായി. ഫ്ലാൻഡ്സിലെ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരെ സന്ദർശിക്കുന്നതിലും അവരോടു ശാസ്ത്രീയതത്വങ്ങളെപ്പറ്റി സംസാരിക്കുന്നതിലും ആ യുവാവിനു എന്തെന്നില്ലാത്ത ആനന്ദമാനുണ്ടായിരുന്നത്.

താമസിയാതെതന്നെ വിലയും താൻസൻ കേംബ്രിഡ്ജ് സർവ്വകലാശാലയിലെ ഒരു ലക്ചററായി നിയമിക്കപ്പെട്ടു. അക്കാലത്തു പമ്പരംകറക്കുന്നതിലും കവിവളയമുരുട്ടുന്നതിലും അദ്ദേഹം കഴുതകമ്പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നുവെന്നറിയുമ്പോൾ നമുക്കു അതുഭൂതം തോന്നിയേക്കാം; എന്നാൽ പമ്പരം കറ

ഒന്നുതലും വളയം ഉരുളുന്നതിലും അന്തർഭവിച്ചിട്ടുള്ള ശാസ്ത്രതത്വങ്ങൾ അറിയുന്നതിനുള്ള ജിജ്ഞാസകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം അങ്ങനെ ചെയ്തതെന്ന്.

ആയിടയ്ക്കു ഗ്ലാസ് ഗോസർവ്കലാശാലയിൽ ഒരു പ്രഫസ്സർജ്യോഗം ഒഴിവുവന്നു. ആ സ്ഥാനത്തിനു അർഹരായിട്ടുള്ള അനേകംപേർ അപേക്ഷകളയച്ചു. 22 വയസ്സുമാത്രം പ്രായമായ ഒരു യുവാവിനെ ആ ഉന്നതസ്ഥാനത്തേക്ക് നിയമിക്കുന്നതെങ്ങനെയെന്നായി അധികൃതന്മാർക്കു നേരിട്ടു. ദിവസങ്ങളിലെ സംശയം. ഒടുവിൽ അദ്ദേഹത്തെ തിരഞ്ഞെടുത്തു. ആ സ്ഥാനത്തു നിയമിച്ചു. താൻസന്റെ വിദ്യാർത്ഥികളിൽ പലരും അദ്ദേഹത്തെക്കാൾ പ്രായംകൂടിയവരായിരുന്നു. സാധാരണ പ്രഫ്സർമാരെപ്പോലെ പുസ്തകത്തിൽ കണ്ടതുമാത്രം പഠിപ്പിക്കുക എന്ന രീതി അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ചിരുന്നില്ല. നവീനതത്വങ്ങൾ കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹം എപ്പോഴും ഉത്സുകനായിരുന്നു. കാളേജുക്ലാസിൽ കാലെടുത്തുപവിടിയദിവസം മുതൽക്കുതന്നെ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ പ്രീതി ആ യുവാവ് പ്രസംഗങ്ങൾമുഖേന സമാർജ്ജിച്ചുകഴിഞ്ഞു. അവരുടെ മസ്തിഷ്കത്തിന് അതീതമായവിധം ആണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പോക്ക്; എന്നാലും അവർ എല്ലാവരും ഒന്നുപോലെ ആ പ്രഫ്സറെ ബഹുമാനിക്കുകതന്നെചെയ്തു.

കാളേജിനോടു ചേർന്നു ഒഴിഞ്ഞുകിടന്നിരുന്ന ഒരു ഇരുണ്ടമുറി താൻസൻ തന്റെ പ്രത്യേക പൗരവേക്ഷണശാലയായി ഉപയോഗിച്ചുതുടങ്ങി. പതിനെട്ടുവയസ്സുക്കലം ഇവിടെ അദ്ദേഹം നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന പൗരവേക്ഷണങ്ങൾ അനേകായിരം വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു അളവറ്റ പ്രയോജനം ചെയ്തെന്നുമാത്രമല്ല ശാസ്ത്രലോകത്തിൽത്തന്നെ അതുതന്നെകരമായ പരിവർത്തനം വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

അനന്തരം ശാസ്ത്രതത്വങ്ങളുടെ പ്രായോഗികവശങ്ങളെക്കുറിച്ചു താൻസൻ ഗാഢമായിആലോചിച്ചുതുടങ്ങി. വള

ഒന്നാൾ അശ്രാന്തപരിശ്രമം ചെയ്തശേഷം വിദ്യുച്ഛക്തിയെ സംബന്ധിക്കുന്ന നവീനതത്വങ്ങളെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം ഒരു ഉപന്യാസമെഴുതി റായൽസെഷൻസിററി എന്ന ശാസ്ത്രജ്ഞസമിതിക്ക് അയച്ചുകൊടുത്തു. ഇതിനെത്തുടർന്ന് “വിദ്യുച്ഛക്തി ഉപയോഗിച്ച് കമ്പിസന്ദന്ദശം അയയ്ക്കുന്നതിനു ഉപയോഗികമാകുമ്പോൾ” എന്നപേരിൽ അദ്ദേഹം വേറൊരു പ്രബന്ധം എഴുതി അയച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ തത്വങ്ങളെ അവർ വളരെ ആദരിക്കുകയുണ്ടായി.

“അററാലാൻറിക് ബന്ധനം.”

താമസന്റെ കാലാവരെ യൂറോപ്പിൽനിന്ന് അമേരിക്കയിലേക്ക് കമ്പിയടിക്കുന്നതിന് സാദ്ധ്യമായിരുന്നില്ല. വാണിജ്യഭീവൃദ്ധിക്ക് അത്യന്താപേക്ഷിതമായ ഈ സൗകര്യം വരുത്താനാണ് പ്രധാനമായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്രദ്ധ പതിഞ്ഞത്. “അററാലാൻറിക് ടെലഗ്രാഫ് കമ്പനി” എന്നപേരിൽ സ്ഥാപിതമായ ഒരു കമ്പനിയിലെ പ്രധാനശാസ്ത്രോപദേഷ്ടാവായി 1857-ൽ ഇദ്ദേഹം ജോലി സ്വീകരിച്ചു. പ്രമുഖസമുദായത്തിനു വലിയ വിപ്ലവമാണുകൂടാതെ ഈ ജോലികൂടി നടത്താനാണ് അദ്ദേഹം തീർച്ചപ്പെടുത്തിയത്.

ആ മഹാസമുദ്രത്തിന്റെ രണ്ടറ്റത്തെയും യോജിപ്പിക്കാനുള്ള ശ്രമം 1857-ാമാണ്ടു ആരംഭിച്ചു. എന്നാൽ ആയത്നം സഫലമായിട്ടില്ല. ഏകദേശം 400 മൈൽ ദൂരം സ്ഥാപിച്ച ഉടനെ സമുദ്രത്തിൽ 2½ മൈൽതാഴെ വച്ച ആ കേബിൾ മുറിഞ്ഞുപോയി. താമസന്റെ നിദ്ദേശത്തിനു വിപരീതമായി, കമ്പനിക്കാർ കേബിൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതിനു കുറഞ്ഞവിലയ്ക്കു കനമില്ലാത്ത കമ്പി വരുത്തി ഉപയോഗിച്ചതായിരുന്നു അതിനു കാരണം. ഒരു വർഷത്തേയ്ക്കു ആ ജോലി തുടരുകയുണ്ടായില്ല. എങ്കിലും അടുത്ത ജൂലൈ, ആഗസ്റ്റ്

എന്നീമാസങ്ങളിൽ അതു വിജയപൂർവ്വം പൂർത്തിയാക്കപ്പെട്ടു; അറുപ്താണ്ടിനിടെ മഹാസമുദ്രത്തിന്നു കരക്കെ, അയർലൻഡ് മുതൽ ന്യൂഫൗണ്ടലാൻഡ് വരെ കേബിൾ സ്ഥാപിക്കപ്പെടുകയുണ്ടായു. കേബിൾ സംബന്ധിച്ചുള്ള വൈദ്യുതയന്ത്രങ്ങളെ പരിശോധിക്കുന്നതിന്നും നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന്നുമുദമായി താംസൻ രാപകൽ ഒഴിവില്ലാതെ പരിശ്രമിക്കേണ്ടതായി വന്നിട്ടുണ്ട്.

അല്പകാലത്തേക്കു മാത്രമേ ആ കേബിൾ കൊണ്ടു ഗുണമുണ്ടായിരുന്നള്ളൂ. കേബിളിന്റെ കനക്കുറവായിരുന്നു അതിന്നു കാരണം ആദ്യത്തെതിനെക്കാളും കനം കൂടിയതും ബലമേറിയതുമായ ഒരു കേബിൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി വേറൊരു കമ്പനിക്കാർ “ഗ്രേറ്റ് ചാർട്ടർ” എന്ന കപ്പലിൽ കയറി 1865-ാമാണ്ടു അയർലണ്ടിൽനിന്നും തിരിച്ചു. താംസൻ തന്നെയായിരുന്നു അവരുടേയും ശാസ്ത്രീയോപദേശോദ്ധ്യം. ഇരുന്തററി അൻപതു മൈൽ ദൂരം സ്ഥാപിച്ചുയടനെ ആ കേബിളും വെള്ളത്തിനിടിയിൽ വച്ചു മുറിഞ്ഞുപോയി. ഏതാനും മാസത്തേക്കു ആ ജോലി പൂർത്തിയാകാതെ കിടന്നു. ഒടിഞ്ഞുപോയ കേബിൾ തിരിച്ചെടുക്കുന്നതിനുള്ള ഉപകരണങ്ങൾ കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനായിരുന്നു താംസന്റെ അക്കാലത്തെ പരിശ്രമം. ആവശ്യമുള്ള കമ്പിമുഴുവനും ഒരു കപ്പലിൽത്തന്നെ കയറ്റത്തക്കവിധം അത്രവലുതായിരുന്നു ഇതിലേക്കു ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന ജലവാഹനം.

ഏഴുവർഷം കഴിഞ്ഞതിനുശേഷമേ ഈ ശ്രമം തുടരുന്നതിനു സംഗതിയായുള്ളൂ. ഇക്കാലത്തിനിടയ്ക്കു ഈ പ്രവർത്തനം യൂറോപ്പിലും അമേരിക്കയിലും ഒരു അഖിലരാജ്യപ്രശ്നമെന്നോണം പ്രാധാന്യം അർഹിച്ചു. താംസന്റെ പര്യവേക്ഷണഫലം പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു ജനങ്ങൾ ഇരിപ്പായി. അദ്ദേഹം ലണ്ടനിലും ഗ്ലാസ്ഗോയിലും ആയി അനവരതസഞ്ചാരവും പരിശോധനകളും നടത്തിക്കൊ

ണ്ടിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സെക്രട്ടറി പലപ്പോഴും ഗ്ലാസ്ഗോ റവീൽവേസ്റ്റേഷനിൽ മെയിൽവണ്ടി വിടുന്നതിനു അല്പം മുമ്പേ ഓടിക്കിട്ടു് ചെന്നു്, “യാതൊരു കാരണവശാലും ഞാൻ വരുന്നതുവരെ ലണ്ടനിലേക്കുള്ള മെയിൽവണ്ടി വിടാൻ പാടില്ലാത്തതാകുന്നു” എന്നു് സ്റ്റേഷൻമാസ്റ്റർക്കു് പറയുകപതിവാണു്. മെയിൽവണ്ടി വിടുന്നതിന്റെ സമയം ഈവിധം ഭേദപ്പെടുത്തുന്നതിനു് യാതൊരു രാജ്യത്തുള്ള റവീൽവേസ്റ്റേഷനിലേയും മാസ്റ്റർ തയ്യാറാകുന്നതല്ലല്ലോ. എന്നാൽ ഗ്ലാസ്ഗോ നഗരത്തിലെ ആ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ താൻസന്റെ സൗകര്യത്തിനായി മെയിൽവണ്ടി താമസിച്ച് വിടാറുണ്ടായിരുന്നു എന്നു കേൾക്കുമ്പോൾ ആ ശാസ്ത്രജ്ഞനോടു് ജനസഞ്ചയത്തിനുണ്ടായിരുന്ന ആദരവും ആ പ്രശ്നം സമാജിച്ചിരുന്ന പ്രാധാന്യവും ഏതാണ്ടു് ഉൾക്കൊള്ളുന്നതാണല്ലോ.

താൻസൻ ജോലി വീണ്ടും തുടന്നു. ഇത്തവണ അധികശ്രമം കൂടാതെ ഉദ്ദേശ്യം ഫലിക്കുകതന്നെ ചെയ്തു. അനന്തരം കടലിൽ താണുപോയ കമ്പിയുടെ അറ്റം കണ്ടെടുക്കാനായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്രമം. ആ ശാസ്ത്രജ്ഞന്റെ ആജ്ഞാവഹന്മാർ 14 ദിവസം നിരന്തരം പരിശ്രമിച്ചതിന്റെ ഫലമായി രണ്ടുമൈൽ താഴെനിന്നു് ആ കമ്പിയുടെ അഗ്രഭാഗം മുകളിൽ കൊണ്ടുവന്നു. അതുകൂടി ഈ രണ്ടു ഭൂഖണ്ഡങ്ങളുടെ മദ്ധ്യേയായി സ്ഥാപിച്ചു; അങ്ങനെ രണ്ടു കേബിൾ അറ്റം ലാൻറികു മഹാസമുദ്രത്തിൽ താൻസൻ സ്ഥാപിച്ചു് പൊതുജനങ്ങൾക്കു വളരെ സൗകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കി.

അസാധാരണമായ ഈ വിജയപ്രാപ്തിയിൽ ആ മഹാശാസ്ത്രജ്ഞനെ അനുമോദിച്ചുകൊണ്ടു് ലോകത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിൽനിന്നു് കമ്പിസന്ദേശങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിനു ലഭിച്ചു. ബ്രിട്ടീഷുകാർ അദ്ദേഹത്തെ പലപ്രകാരത്തിൽ അനുമോദിക്കുകയുണ്ടായി. രാജകീയസ്വീകരണത്തിനു പുറ-

മെ നൈററ് സ്ഥാനം കൂടി താംസൻ ലബ്ധമായി. കമ്പിത്ത പാൽ സംബന്ധിച്ചുള്ള കണ്ടുപിടിത്തങ്ങൾക്കൊണ്ടു വളരെ ധനം സമ്പാദിച്ചിരുന്നു ആ ശാസ്ത്രജ്ഞൻ ഗ്ലാസ് ഗോവിന ടുത്ത് ഒരു വലിയപുരയിടം വിലയ്ക്കുവാങ്ങിച്ചു അതിൽ ഒരു രമ്യഫർമും പണിയിച്ചു. താമസിയാതെതന്നെ അദ്ദേഹം ലാലാറുക്ക എന്ന ഒരു കപ്പൽ വാങ്ങിക്കയറുമുണ്ടായി. ആ കപ്പലിൽ കയറിയാണം. ഗ്രീഷ്മകാലത്തു യൂറോപ്പിന്റെ തീരപ്രദേശങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം സഞ്ചരിച്ചിരുന്നത്.

• വടക്കുനോക്കിയന്ത്രം നവീകരിക്കൽ.

നാവികന്മാരുടെ മാർഗ്ഗശുക്തമായ വടക്കുനോക്കിയന്ത്രം പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനായിരുന്നു താംസന്റെ അനന്തരപരിശ്രമം. അന്നു നടപ്പിലിരുന്ന വടക്കുനോക്കിയന്ത്രങ്ങൾക്കു പല കുറവുകളും ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ അവയെല്ലാം പരിഹരിക്കപ്പെട്ട് ഒരു പുതിയ യന്ത്രം അദ്ദേഹം നിർമ്മിച്ചു. കൊടുങ്കാറ്റും മൂടൽമഞ്ഞുമുള്ള രാത്രികാലങ്ങളിൽ കപ്പൽ യാത്രക്കാർക്കു ഇന്നും സഹായമായിരിക്കുന്നതു താംസന്റെ വടക്കുനോക്കിയന്ത്രമാണ്. ഇതിനുപുറമേ നാവികന്മാർക്കു വളരെ ഉപയോഗപ്രദമായ “ഡീപ്പ് സീ സൗണ്ടിംഗ് മിഷിൻ,” “ഡൈഡ് ആനലൈസർ,” മുതലായ ഉപകരണങ്ങളും അദ്ദേഹം കണ്ടുപിടിച്ചു.

വിശ്വവിശ്രുതനായിത്തീർന്ന താംസൻ കാവെൽ ഡിഷ് പ്രഫസർഷിപ്പ് സ്ഥാനം നൽകാമെന്നു പറഞ്ഞു കൊണ്ടു കോംഗ്രിഡ്ജ് സർവ്വകലാശാലാമേധാവികൾ മൂന്നു പ്രാവശ്യം അദ്ദേഹത്തെ ആകർഷിക്കാൻ നോക്കി. എന്നാൽ ആ മഹാമനുസ്സനാകട്ടെ ആ അപേക്ഷകളെ കൃതജ്ഞതാപൂർവ്വം ഉപേക്ഷിക്കയാണുണ്ടായത്. ബാല്യം മുതൽ വാൽക്യൂംവരെ താൻ പൂജിച്ചുപോന്ന ഗ്ലാസ് ഗോ

സർവ്വകലാശാലയെ വിട്ടുപിരിയാൻ അദ്ദേഹത്തിന് ഒട്ടും തന്നെ സമ്മതമുണ്ടായിരുന്നില്ല. !

ജൂബിലിയാഘോഷം.

• അക്കാലത്തെ ആംഗ്ലോശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരിൽ എല്ലാം കൊണ്ടും പ്രാധാന്യം അർജിച്ചിരുന്നത് സർ വില്യം താംസൻ തന്നെയായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കീഴ്തി അനുഭവസം വർദ്ധിച്ചുതുടങ്ങി. 1892-ൽ പ്രഭുപദം ലബ്ധമായതിനാൽ ലാർഡ് കെൽവിൻ എന്ന നാമം അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ചു.

ഗ്ലാസ്ഗോ സർവ്വകലാശാലാമന്ദിരങ്ങൾക്കു സമീപത്തുകൂടി ഒഴുകുന്ന നദിയുടെ പേരാണ് കെൽവിൻ എന്നുള്ളത്. ആ സർവ്വകലാശാലയോടും നദിയോടും ഉള്ള സ്നേഹാദരങ്ങൾ കാണിക്കാൻമാത്രം ഈ പേർ അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ചെന്നുവെള്ള. ഇതിനെത്തുടർന്നിരവധി ബിരുദങ്ങളും ബഹുമതികളും അദ്ദേഹത്തിന് ലഭിച്ചുതുടങ്ങി. ഇരുപത്തിമൂന്നു സർവ്വകലാശാലാബിരുദങ്ങൾ, പതിമൂന്നു വിദേശീയസംസ്ഥാനങ്ങളിൽനിന്നുള്ള ബഹുമതികൾ, സർവ്വോപരി “ദി ആർഡർ ആഫ് മെറിറ്റ്,” പ്രി. വി. കൗൺസിലിലെ മെമ്പർസ്ഥാനം എന്നിവയ്ക്കൊക്കെ അദ്ദേഹം അലംകൃതനായി. തങ്ങളുടെകൂട്ടത്തിലുള്ള ഒരു സാമാജികനാണ് താംസൻ എന്നു വിചാരിച്ചു അഭിമാനിക്കാനായിമാത്രം 88 പണ്ഡിതസമിതികൾ ഈ മഹാശാസ്ത്രജ്ഞനെ തങ്ങളുടെ ഒരു ബഹുമാന്യ സാമാജികനായി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടത്രേ! ഇത്ര അധികം ബിരുദങ്ങളും പദവികളും ലഭിച്ചിട്ടുള്ള യാതൊരു ശാസ്ത്രജ്ഞനും ഉണ്ടായിട്ടില്ലതന്നെ.

ലാർഡ് കെൽവിന്റെ പ്രഥമസർസ്ഥാനം സംബന്ധിച്ചുള്ള ജൂബിലി ഗ്ലാസ്ഗോ സർവ്വകലാശാലക്കാർ 1896-ൽ കൈങ്കേമമായി ആഘോഷിച്ചു. ആ മഹോത്സ

വത്തിൽ പങ്കുകൊള്ളുന്നതിനായി നിരവധി ജനങ്ങൾ ലോകത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിൽനിന്നുമായി സന്നിഹിതരായിരുന്നു. ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരും സാഹിത്യകാരന്മാരും പ്രഭുക്കന്മാരും പൗരപ്രമാണികളും എന്നുവേണ്ട എല്ലാ രീതിയിലും ഉള്ള ജനങ്ങളെക്കൊണ്ടു കാളേജുകളും പരിസരവും നിറഞ്ഞുപോയി. ലാർഡ് കെൽവിന്റെ അപഭാഷണങ്ങളെ കീർത്തിച്ചുകൊണ്ടു പല മഹാനാമരും ഗംഭീരമായ പ്രസംഗങ്ങൾ നടത്തി. അനന്തരം വമ്പിച്ച ഒരു സഭ്യ സജ്ജീകൃതമാവുകയും ബഹുമാനസൂചകമായ മണിനാദം മുഴങ്ങുകയും ചെയ്തു. വിക്ടോറിയ മഹാരാജ്ഞിയുടെ സന്ദേശം, വിദേശങ്ങളിൽനിന്നും എത്തിയിരുന്ന പ്രതിനിധികളുടെ അനുമോദനം, ഇത്യാദി ബഹുമതികൾക്കെല്ലാം പാത്രീഭൂതനായ ആ അഭിവന്ദ്യശാസ്ത്രജ്ഞനാകട്ടെ യാതൊരു അഹംഭാവവും കൂടാതെ ശിശുസഹജമായ ഉന്മേഷത്തോടുകൂടിയാണു കാണപ്പെട്ടത്.

ജൂബിലിമഹോത്സവത്തിനുശേഷം വളരെനാൾ പ്രഫ് സരുദ്യോഗത്തിലിരിക്കാൻ വാല്കൃസ്തഹജമായ ശരീരാസ്വാസ്ഥ്യം, ലാർഡ് കെൽവിനെ അനുവദിച്ചില്ല. 75-ാമത്തെ വയസ്സ് പൂർത്തിയായപ്പോൾ അദ്ദേഹം ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്നും വിരമിച്ചു. എങ്കിലും ശാസ്ത്രീയപരീക്ഷണങ്ങൾ നടത്താനും നവീനതത്വങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാനും അദ്ദേഹം പൂർവ്വാധികം ഉത്സാഹിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. സാധാരണയായി ആലോചിക്കുന്നതിനും പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനും സൗകര്യമുണ്ടായതിനാൽ എത്രയും ഉല്ലാസത്തോടുകൂടിയാണു് അദ്ദേഹം ഓരോദിവസവും കഴിച്ചുകൂട്ടിയിരുന്നതു്.

തന്റെ 83-ാമത്തെ വയസ്സിൽ ലാർഡ് കെൽവിൻ പരലോകപ്രാപ്തനായി. വെസ്റ്റ് മിൻസ്റ്റർ ആബി എന്ന സുപ്രസിദ്ധമായ വിശുദ്ധദേവാലയത്തിൽ സർ ഐസക്ക് ന്യൂട്ടനെ സംസ്കരിച്ചിട്ടുള്ള സ്ഥലത്തിനടുത്താണു് ലാർഡ് കെൽവിനേയും അടക്കംചെയ്തതു്.

പ്രകൃതിശക്തികളെ കീഴടക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള ശാസ്ത്രീയപ്രവർത്തനങ്ങളിൽ നേരിടാവുന്ന ഏതു വിപ്ലവത്തെയും ധ്വംസിച്ച് പ്രാപ്യസ്ഥാനത്തു ചെന്നുചേരാൻ ശുഷ്കാന്തിയോടെ പരിശ്രമിക്കണമെന്ന മഹനീയഗുണമാണു ലാർഡ് കെൽവിന്റെ ജീവചരിത്രത്തിൽനിന്നും നാം മനസ്സിലാക്കേണ്ടത്. വിദ്യുച്ഛക്തിസംബന്ധിച്ചുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ടുപിടിത്തങ്ങൾ ആധുനികലോകത്തിനു പലമാതിരിയിലാണു ഉപകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. നോക്കെത്താതവിധം പരസ്പരം കിടക്കുന്ന മഹാസമുദ്രങ്ങളാൽ വേർപെട്ട ഭൂഖണ്ഡങ്ങളെ കൂട്ടിയിണക്കിയതു് അദ്ദേഹമല്ലാതെ മറ്റൊരുമല്ല. വഴിയറിയാതെ കുഴങ്ങുന്ന നാവികന്മാർക്കു മാർഗ്ഗദർശകങ്ങളായിരിക്കുന്നതും അവരെ ആപത്തിൽനിന്നു രക്ഷിക്കുന്നതും കെൽവിന്റെ ബുദ്ധിശക്തിയുടെ സന്താനങ്ങളാകുന്നു. പരിഷ്കൃതലോകത്തിനു് അദ്ദേഹത്തോടുള്ള കടപ്പാടു കേവലം വാചാമഗോചരമത്രേ.

$$7 \times 8 = 54$$

പേരും പെരുമയും പെരുകിയതിനുശേഷവും ഇദ്ദേഹം ഗ്ലാസ്ഗോസർവ്വകലാശാലയോടു പ്രദർശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന സ്റ്റേഷനും നിസ്തുലമാണു്. ജീവിതത്തിൽ അധികഭാഗവും അദ്ദേഹം ആ സരസ്വതീസങ്കേതത്തിൽത്തന്നെ കഴിച്ചുകൂട്ടിയിരുന്നു എന്നു വേണം പറയാൻ. സ്കാട്ട്ലണ്ടിലെ പഴയ സമ്പ്രദായം അനുസരിച്ച്, ലക്ഷ്യർ തുടങ്ങുന്നതിനുമുമ്പേ ക്ലാസ്സിൽ പ്രഭാതപ്രാതർന്ന മുടങ്ങാതെ നടത്തിവന്നിരുന്നു. ആയവസരത്തിൽ വിദ്യാർത്ഥികളെല്ലാവരും എഴുന്നേറ്റുനില്ക്കുകതന്നെ വേണമെന്നുണ്ടു്. ലക്ഷ്യറിനിയ്ക്കു് ബോർഡിൽ എഴുതേണ്ടതുകൂടിയുണ്ടാകും. ചാക്കുകഷണം രീൻപോകുന്ന വസ്തുത അദ്ദേഹം ഓക്കുക പതിവില്ല. അതു ഓക്കുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന വല്ലായ്മയല്ലാതെ ക്ലാസിൽ മറ്റു യാതൊരു അസുഖവും അദ്ദേഹത്തിനു ഉണ്ടാ

യിരുന്നില്ല. ഒരുദിവസം ചാക്കകുപ്പണം ഇപ്രകാരം തീൻ പോയപ്പോൾ അടുത്തുനിന്ന പൂണിനോടു കോപത്തോടു കൂടി “നാളെ ഇവിടെ റെറുകുപ്പണം ചാക്ക്, ഉണ്ടായിരിക്കണം” എന്നു പറഞ്ഞു. അടുത്തദിവസം ആ കപ്പലത്താൽ നാളെ അവിടെ അടുക്കിവെച്ചിരുന്നോ എന്നു നിഷ്കൂഢാപരസ്സരം അദ്ദേഹം എണ്ണിനോക്കുകതന്നെയെല്ലാം.

വായിക്കുന്നതിനായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ പക്കൽനിന്ന് വിദ്യാത്മികർ പുസ്തകങ്ങൾ വാങ്ങിച്ചുകൊണ്ടുപോക പതിവായിരുന്നു എങ്കിലും അവയെ തിരിച്ചേൽപ്പിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ അവരിൽ ചിലർ വഞ്ചന പ്രവർത്തിച്ചുവന്നു. ഒരിക്കൽ ഇപ്രകാരമുള്ള ചിലരെ കണ്ടുപിടിക്കാൻ സാധിച്ചപ്പോൾ, മറ്റുള്ളവർ ഒരു പാഠമായിരിക്കത്തക്കവിധം അവരെയെല്ലാവരെയും ഡബ്ബിനോടുചേർത്തു കെട്ടിയിടുകയ്യാൽ അദ്ദേഹം ആജ്ഞാപിച്ചുവത്രെ! ആജ്ഞാനുസരണം പ്രവൃത്തി നടക്കുകയുമായി.

വിശദീകരിച്ചും, “എക്സ്പെരിമെന്റ്സ്” കാണിച്ചും, അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും ചാടിയും ഓടിയും ക്ലാസ്സ് എടുക്കുന്ന അവസരങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം ഒരു യുവവിദ്യാത്മിയുടെ അത്യുത്സാഹം എപ്പോഴും പ്രദർശിപ്പിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. ക്ലാസിൽ നടത്താറുള്ള പരിശോധനകളിൽ പരാജയം ചിലപ്പോൾ വന്നുചേരാതിരിക്കുന്നതല്ലല്ലോ. മറ്റൊരുവന്റെ കിലുംമേൽ അതിന്റെ അപരാധകാരണം നിക്ഷേപിച്ചു രക്ഷനേടാതെ അതു തന്റെ വീഴ്ചതന്നെയെന്ന് സ്വയം സമ്മതിക്കാൻ കെൽവിൻ ഒരിക്കലും വൈമനസ്സ്യം തോന്നിയിരുന്നില്ല.

ഏറ്റവും ലഘുവായ ഗുണനക്ഷ്യിക അദ്ദേഹത്തിനു തെറ്റിപ്പോകുന്നതു പരീതിയാണ്. കണക്കുശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരിൽ ചിലർക്കു ഈ കുറവുണ്ട്. ഒരിക്കൽ അദ്ദേഹം ബോർഡിൽ $7 \times 8 =$ എന്നു എഴുതിയതിനുശേഷം ആലോചന

യോടുകൂടി ക്ലാസിൽ അഭ്യോദ്യമിഭ്യോദ്യം നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. വിദ്യാർത്ഥികൾ എല്ലാവരും അക്ഷമരായി നോക്കിയിരിക്കെ, ആ മഹാപ്രശ്നത്തിന് ഉത്തരംകിട്ടിയഭാവത്തിൽ അദ്ദേഹം പെട്ടെന്നു ബോർഡിന് സമീപത്തെത്തി 54 എന്ന ഏഴുതിവച്ചു. കൈയടിയും ചിരിയും കൊണ്ടു പത്തു മിണിട്ടുസമയം ക്ലാസ്സ് മുഴങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഇപ്രകാരം രസകരമായ പല സംഭവങ്ങളും ഈ ശാസ്ത്രജ്ഞന്റെ ജീവിതത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

൨൮. ജെ. എഫ്. മില്ലെ.

ആർട്ടിസ്റ്റ് ആർ. പി. നായർ ബി. ഏ. (ആന്റേഴ്സ്)

[ഫ്രഞ്ചുകർഷകരുടെ ജീവിതരീതിക്കുള്ള വിവിധവശങ്ങൾ ഏറ്റവും തന്മയപരത്തോടുകൂടി ചിത്രീകരിച്ച സുപ്രസിദ്ധി സമ്പാദിച്ചു, എന്നിട്ടും ദാരിദ്ര്യത്തിൽതന്നെ മരണംപ്രാപിച്ച ഒരു ചിത്രകാരൻ.]

രാത്രി അധികം ഇരുട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ദിക്കെങ്ങും അന്ധകാരമയം. തുപ്തരും തുഷ്ടരും ആയി പലരും ആഹാരംകഴിഞ്ഞു നിദ്രാധീനരായിത്തീർന്നുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഫ്രാൻസിലെ ബാർബിസൺ എന്ന ദേശത്തുള്ള ഒരു ദരിദ്രഭവനത്തിൽമാത്രം ഉറങ്ങാതെയും ഉറക്കംവരാതെയും രണ്ടുപേർ ഭുജവിവശരായി ഇരിക്കുന്നുണ്ട്. അവർ ഭായ്യാഭർത്താക്കന്മാരാണ്. ആഹാരംകഴിച്ചിട്ട് ദിവസം രണ്ടാകം. ക്ഷീണാധിക്യംകൊണ്ടും, തണുപ്പിനും മാറുവാൻ തീ കത്തിക്കാൻപോലും നിവൃത്തിയില്ലാത്തതുകൊണ്ടും അവർ ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു കിട്ടാതിവിറയുന്നുണ്ട്. അവരുടെ ഈ ദയനീ

യാവസ്ഥമാത്രംകൊണ്ട് ഓലം മുഴുവനായില്ല, നാലഞ്ചു കുഞ്ഞുങ്ങൾ അന്നേദിവസം യാതൊരു ആഹാരവും കഴിക്കാതെ സമീപത്തുകിടന്നുറങ്ങുന്നു. അതാണു പരമസങ്കടം. ഭാര്യയുടെ നയനങ്ങളിൽനിന്ന് ഇററിറുവീഴുന്ന കണ്ണനീർ തടയ്ക്കുന്ന ഭർത്താവിന് എന്തൊരു തക്കതായ സമാധാനം പറഞ്ഞാണു അവളെ ആശ്വസിപ്പിക്കാൻ സാധിക്കുന്നത്? പോംവഴിയൊന്നും കാണുന്നില്ല.

ഭർത്താപടികൾമുഖേന ധൂർത്തടിച്ചു ചെലവാക്കിയതുകൊണ്ടല്ല ഈ പട്ടിണി വന്നുചേർന്നത്. രാപകൽ വേല ചെയ്യാത്തതുകൊണ്ടുമാത്രം. ഒന്നാംതരം ഒരു ചിത്രകാരനാണു ആ ഭർത്താവ്. ചിത്രകലയിൽ അസാധാരണ വാസനയും വേണ്ടുവോളം അഭ്യാസവും ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടും ആ സാധുവിനും കുടുംബത്തിനും ഈ പരിതാപകരമായ അവസ്ഥയാണു നേരിട്ടിരിക്കുന്നത്. ലളിതകലകളിൽ കശലതയുള്ളവരോടു ഇണങ്ങി കഴിഞ്ഞുകൂടാൻ ശ്രീഭവിക്കുള്ള വൈമനസ്യം പ്രസിദ്ധമാണു്. സുകുമാരകലകളൊന്നും വശമില്ലാത്തവരും, മനസ്സാക്കിയില്ലാത്തവരും ആയ എത്രയോ “കാക്കോടകന്മാ”രോടൊന്നിച്ചു് ആ ഐശ്വര്യഭേദത ഉല്ലാസസമേതം താമസിച്ചുപോരുന്നു! ഇതാണു് ലോകഗതി.

ദരിദ്രനായിജനിച്ചു്, പാടങ്ങളിൽ കൃഷിചെയ്തു്, കഷ്ടകരുടെ ലളിതജീവിതം നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുള്ള ആളാണു് ആ കലാസമ്പന്നൻ പടമെഴുത്തിലുള്ള വാസന പുറപ്പെടുന്നത് അക്കാലത്തെ ജനങ്ങളുടെ മനുഷ്യമിതിക്കനുരൂപമായിട്ടായിരുന്നില്ല എന്നതത്രേ അദ്ദേഹത്തിനുള്ള കുറവു്. പ്രളവരേണ്യരുടെ ജീവിതരീതി കാണിക്കുന്ന പടങ്ങൾ എന്തുകൊണ്ടു അദ്ദേഹത്തിനു വരാച്ചുകൂടാ? വലിയ വലിയ മാളികകൾ, ഉദ്യാനവിരുന്നുകൾ, പ്രളയോഗ്യമായ വേഷങ്ങൾ ഇവയൊന്നും ചിത്രീകരിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിനു കഴിയുകയേയില്ല. തൂലികയെടുത്തെങ്കിൽ കഷ്ടകൻ മുമ്പിൽ.

അയാൾ വയലിൽ കിളയ്ക്കാൻ പോകുന്നത്, അയാളുടെ ഭാര്യ കളപറിക്കുന്നത്, വിളവെടുക്കുന്നത്, കൊയ്യുന്നത്, മെരിക്കുന്നത്, വയ്ക്കൽക്കൂട്ടുന്നത്, കന്നുകാലികൾക്കു തീറ്റിക്കൊടുക്കുന്നത് ഇത്യാദി ചിത്രങ്ങൾ ആരാണ് വിലകൊടുത്തു വാങ്ങിക്കാൻ? പടങ്ങൾ വാങ്ങാൻ പണമുണ്ടെങ്കിൽ ഇത്തരം ദരിദ്രജീവിതചിത്രീകരണങ്ങൾ അല്ല ആവശ്യം. ദാരിദ്ര്യ വാസികൾക്ക് ഇവ രസിക്കും; എന്നാൽ, ഒരു ചിത്രകാരനെ പട്ടിണിയിൽനിന്ന് കരയേറുന്നതിനു തക്കവണ്ണം വിലകൊടുത്തു പടങ്ങൾ വാങ്ങാനുണ്ടോ ആ പാവങ്ങൾക്കു കഴിവുണ്ടാകുന്നു!

ആ ദമ്പതിമാർ വിഷാദമഗ്നരായി സമയം കഴിച്ചുകൂട്ടുന്ന അവസരത്തിൽ ഒരു സ്നേഹിതൻ അവിടെ കയറി ചെന്നു. അന്ധകാരരാക്ഷസി അവിടെയെങ്ങും നൃത്തം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു അയാൾക്ക് അവിടെത്തെ സ്ഥിതി മനസ്സിലായി. ആവശ്യപ്പെടാതെത്തന്നെ അവർക്കു കറച്ചുപണം വായ്പയായി കൊടുത്തിട്ട് ഒന്നുംപറയാതെ അയാൾ ഇറങ്ങിപ്പോയി. “ഇതു സമയത്തിനുതന്നെ വന്നു ചേർന്നിരിക്കുന്നു. കുഞ്ഞുങ്ങൾ കഷ്ടപ്പെട്ടില്ല. അവർക്കു ഇന്നു വരെ ആഹാരമുണ്ടായിരുന്നു” എന്നു വീട്ടുകാൻ പറഞ്ഞു വാക്കുകൾ ആഗതൻ കേട്ടിരിക്കുമോ എന്നറിയുന്നില്ല.

ഗ്രാൻസിലെ പ്രസിദ്ധചിത്രകാരന്മാരിൽ ഒരാളായ ജെ. എഫ്. മില്ലെയുടെ ജീവിതത്തിലെ ഒരു രാത്രിയാണ് മേൽ കാണുന്നത്. നെല്ലു പല രാത്രികളിൽ, ഈവിധം മാത്രമല്ല മറ്റു പലവിധത്തിലും ദാരിദ്ര്യപീഡ അനുഭവിച്ച് കഷ്ടപ്പെട്ടവൻ ആ ചിത്രകലാകശലനു സംഗതിയായിട്ടുണ്ട്. ജനങ്ങളുടെ രാജ്യാലികമനഃസ്ഥിതി മനസ്സിലാക്കി അതിനനുസരിച്ച് തങ്ങളുടെ വാസനാഗതി മാറ്റുവാൻ യത്നിക്കാത്ത പല കലാസമ്പന്നന്മാർക്കും ഇതുപോലുള്ള അനുഭവങ്ങൾ ധാരാളം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. എന്തുതന്നെ

സംഭവിച്ചുകൊള്ളട്ടെ, എന്നാലും കാലത്തിനനുസരിച്ചു കോലംകെട്ടുന്ന കൂട്ടരല്ല ആ മഹാപുരുഷന്മാർ.

തുമ്പാപിടിച്ച കൈയാണ് തുലിക പിടിച്ചത്.

ഹ്രാൻസിലെ നാർമണ്ടിസംസ്ഥാനത്തു് ഗുച്ചി എന്ന ഗ്രാമത്തിൽ ലൂയി നിക്ഷോളാസ് മില്ലെയുടെ പുത്രനായി 1814 അക്ടോബർ 4-ാംന- ജനിച്ച ഇദ്ദേഹത്തിനു ഇളയവരായി ഒൻപതു സന്താനങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. മാതാവായ അഡലൈഡ് ഹെൻറി ഭർത്താവിനെ സകലകാര്യങ്ങളിലും അനുസരിച്ചു് ജീവിതം നയിച്ചുവന്ന ഒരു സ്ത്രീതന്നെ. പുറയിടത്തിൽ കിളയ്ക്കാനും, പൂട്ടാനും മൂത്തകുട്ടി ചെറുപ്പത്തിലേ വശമാക്കി. തുമ്പാപിടിച്ച കൈകൊണ്ടു് ഒരു കാലത്തു തുലികപിടിക്കാനും, ആ തുലിക നൽകുന്ന വിചിത്രചിത്രങ്ങൾ ലോകർ കണ്ടു് ആസ്വാദിക്കാനും സംഗതിയാകുമെന്ന് അക്കാലത്തു ആരുംതന്നെ ഓർത്തിരുന്നില്ല.

സദാ പാടത്തിലും പറമ്പിലുമായി കഴിഞ്ഞുകൂട്ടുന്നതിനിടയ്ക്കു വല്ലപ്പോഴുംമാത്രമേ കരിക്കട്ടകൊണ്ടു് ചുവരുകളിലും പലകകളിലും മറ്റും ചില രൂപങ്ങൾ വരച്ചു് തന്നെത്താനെ രസിക്കാൻ ആ കുട്ടിക്കു സമയം ലഭിച്ചിരുന്നുള്ളു. എന്നാൽ സാധുജനങ്ങളുടെ എളിയ ജീവിതവുമായി നല്ല വണ്ണം ഇടപഴകാനും, പക്ഷിമൃഗാദികളുടേയും വൃക്ഷസസ്യാദികളുടേയും യഥാർത്ഥരൂപങ്ങൾ അല്ലാപ്പും വ്യത്യസ്തതകൾ പോലും വിശദമാക്കി ചിത്രീകരിക്കാനും മില്ലെയ്ക്കു് ചിലക്കാലത്തു് സാദ്ധ്യമായതു് ഈ കഷ്ടജീവിതനിമിത്തമാകുന്നു എന്നുള്ളതു വിസ്തരിക്കാവുന്ന ഒന്നല്ല. കണ്ടങ്ങളും വിളകളും മലകളു് മൈതാനങ്ങളും മില്ലെ വരച്ചുകളൊൽ അവയ്ക്കുള്ള തന്മയത്വം ഒന്നു പ്രത്യേകംതന്നെ.

മ ല മൂ ട ന്.

18 വയസ്സുവരെ ഇപ്രകാരം കഴിച്ചുകൂട്ടിയ ബാലന്റെ ജീവിതത്തിൽ നേരിട്ട ഒരു അപ്രധാനസംഭവം ഒരു വലിയ പരിവർത്തനമെന്നു വരുത്തി. ഒരു ജനക്കൂട്ടത്തിൽ കണ്ട ഒരു വയസ്സൻ കൂനന്റെ രൂപം മില്ലെ കരിക്കട്ടകൊണ്ട് എഴുതിയത് പിതാവു കണ്ടു സന്തോഷിച്ചു; അയാൾ ഇപ്രകാരം പറയുകയുണ്ടായി ചെയ്തുവത്രേ! “എന്റെ സാധുക്കളേ, ഈ ആശങ്കകൊണ്ട് നീ വളരെ വിഷമിക്കുന്നു എന്നു എനിക്കു നല്ലവണ്ണം അറിയാം. ആളുകൾ പറയുന്നുണ്ട് നിനക്കു പടമെഴുത്തിൽ വാസനയുണ്ടെന്നു. സന്തോഷസമേതം ഞാൻ നിന്നെ പടമെഴുത്തു പഠിക്കാനയയ്ക്കുമായിരുന്നു. എന്നാൽ ഇതുവരെ എനിക്കതു കഴിഞ്ഞില്ല. നീ മൂത്തമകനായതുകൊണ്ട് നിന്നെക്കൊണ്ട് എനിക്കു വളരെ ഉപയോഗമുണ്ട്. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ മറുക്കത്തുങ്ങളൊക്കെ ഒരുവിധം വളന്നിട്ടുണ്ട്; നീ ഏറ്റവും കൂടുതലായിട്ടാശിക്കുന്ന ആ തൊഴിൽ പഠിക്കുന്നതിനു ഇനി ഞാൻ നിന്നെ തടുക്കുന്നില്ല. ഈ കല പഠിച്ചു കാലം കഴിക്കത്തക്ക സാമത്വം നിനക്കു ലഭിക്കുമോയെന്നറിയാനായി നമ്മൾക്കു ഉടനെ ഷോർബുറിലേക്കു പോകാം.”

1832-ാമാണ്ടു് അച്ഛനും മകനുംകൂടി ഷോർബുർപട്ടണത്തിൽപോയി ഒരു ചിത്രകാരനുമായി പരിചയപ്പെട്ടു. ബാലനെ എത്രയുംവേഗം ചിത്രമെഴുത്തു പഠിപ്പിക്കേണ്ടതാണെന്നു് അയാൾ അറിയിച്ചതനുസരിച്ചു മില്ലെ അവിടെ താമസമാക്കി. മൂന്നുവർഷം അങ്ങനെ കഴിഞ്ഞു. മില്ലെയുടെ ചിത്രകലാവാസന, സ്നേഹിതരെല്ലാം ആശ്ചര്യപ്പെടുത്തക്കവിധം പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

ചിത്രമരണംനിമിത്തം തിരിച്ചുപോരാൻ ഈ യുവാവു് നിർബുദ്ധനായിത്തീർന്നു. തുലിക കളഞ്ഞിട്ടു് വീണ്ടും കലപ്പ കൈയിലെടുത്തു. മാതാവിനു് അതു അത്ര സമ്മ

തമായില്ല. “നാം ദൈവനിർദ്ദേശം അനുസരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. നീ ഒരു ചിത്രകാരൻ ആയിത്തീരണമെന്നാണല്ലോ നിന്റെ അച്ഛൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. അദ്ദേഹത്തെ അനുസരിക്കുക. ഷോർബൂരിലേക്ക് തിരിച്ചു പോ” എന്നു മാതാവു പറഞ്ഞു.

പുത്രന്റെ മാതൃഭക്തി വിണ്ടും അയാളെ സ്വന്തം നാട്ടിൽനിന്ന് പട്ടണത്തിലേക്കു അയച്ചു. അവിടത്തെ നഗരസഭയിൽനിന്ന് 40 പവൻ സ്കാളർഷിപ്പ് വാങ്ങി പാർസിൽപ്പോയി പഠിക്കാൻ മില്ലെയ്ക്ക് സംഗതിയായിത്തീർന്നു.

ആ നഗരത്തിലെ ജീവിതം കരേക്കാലത്തേക്കു യുവാവിനു തീരെ രസിക്കാതായി. ആരോടും ഇണങ്ങാതെ, ജനക്കൂട്ടത്തിൽ പോകാതെ, ഏകാന്തതയിൽ രസിച്ചു ജീവിതം നയിച്ചുവന്ന മില്ലെയെ “മലമൂടൻ” എന്നു വിളിച്ചു അധികേഷപിക്കാൻ സമരപാരികൾക്കു വളരെ ഉത്സാഹമായിരുന്നു. അതു കേട്ടിട്ടു ആരോടും പരിഭവം ആ യുവാവിനില്ല; ജീവിതരീതി മാറ്റാനും മുതിർന്നില്ല. താനായി, തന്റെ ചിത്രശാലയായി അങ്ങനെ ദിനരാത്രങ്ങൾ കടന്നുപോയ്ക്കൊണ്ടിരുന്നു. പ്രസിദ്ധചിത്രകാരന്മാരുടെ ജീവചരിത്രങ്ങളും ചിത്രമെഴുത്തിനെക്കുറിച്ച് ശാസ്ത്രീയമായി വിവരിച്ചിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങളും ധാരാളം വായിച്ച് ആ കലയെക്കുറിച്ചുള്ള തന്റെ ജ്ഞാനവും യുവാവു വർദ്ധിപ്പിച്ചു.

രണ്ടുവർഷത്തിലധികംകാലം അധികൃതർ വേതനം തുടന്നില്ലെങ്കിലും മില്ലെ പഠിത്തം തുടന്നുകൊണ്ടുതന്നെയിരുന്നു. പലരുടേയും പടങ്ങൾ ചായമിട്ടും, ആർദ്രപടങ്ങൾ വരച്ചുംകിട്ടിവന്ന തുല്യമായ പണത്തുക അരിഷ്ടജീവിതത്തിനുപോലും മതിയാകുന്നതല്ലായിരുന്നു. പട്ടിണി പലനാൾ അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്നു; അഭിമാനഹാനി നേരിട്ട സന്ദർഭങ്ങളും ഒട്ടും കുറവല്ല. എന്നാലും അവയൊന്നും അന്യ

ഈ അറിയിച്ചു അവരുടെ അനുകമ്പ അർഹിക്കാനോ സഹായം സമ്പാദിക്കാനോ മില്ലെ ശ്രമിച്ചില്ല. ഉന്നതി സമ്പാദിക്കാമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശ്യത്തോടുകൂടി യാചന നടത്തുന്നത് നികൃഷ്ടമാണെന്നുള്ള ഗോൾഡ്സ്റ്റീത്തിന്റെ അഭിജ്ഞ വചനം സർവ്വദാ സ്മരണീയമത്രെ!

ദാരിദ്ര്യാധിക്യം.

പരിത്തം പുത്തിയാക്കി മില്ലെ വീട്ടിലേക്കു തിരിച്ചു; താമസിയാതെതന്നെ വിവാഹവും കഴിച്ചു. പടമെഴുതി പണം സമ്പാദിച്ചു ആ യുവാവു ഭാര്യയെ പുലർത്തിക്കൊള്ളുമെന്നായിരുന്നു ആ യുവതിയുടെ വിട്ടുകാർ ധരിച്ചിരുന്നത്. മില്ലെ എഴുതുന്ന പടങ്ങൾ വില്പനയ്ക്കു വന്നപ്പോഴല്ലേ ആളുകളുടെ മനഃസ്ഥിതി വെളിപ്പെട്ടുള്ളൂ. യുവാവിന്റെ പടങ്ങൾക്കു് കുറവും പരയാനെന്നും അവർ കണ്ടില്ല. അവ വിലപ്പോകയില്ലെന്നുള്ളൂ. കൃഷിക്കാരുടെ ജീവിതരീതി കാണിക്കുന്ന ചിത്രങ്ങൾക്കു് കമ്പോളങ്ങളിൽ നല്ല വില കിട്ടാതായി 'മാക്കറു' അറിഞ്ഞു തുല്യ കലിപ്പിക്കാൻ കഷ്ടനായിരുന്ന ആ ചിത്രകാരൻ കഴിയാതെയുമായി.

ദിവസങ്ങളും മാസങ്ങളും കടന്നുപോയ്ക്കൊണ്ടിരുന്നു. എന്നാൽ ദാരിദ്ര്യമാത്രം മില്ലെയെ പിടുപോകുന്നില്ല. ചില സന്താനങ്ങളെക്കൂടി കാലം ആ കലാകാരൻ ദാനംചെയ്തു കൊണ്ടു്, ദാരിദ്ര്യം അദ്ദേഹത്തെ വിട്ടൊഴിയാതെയുമായി.

മില്ലെ ചിത്രങ്ങൾ വരയ്ക്കുന്നതിനു കുറവൊന്നുമില്ല; അവ ജനങ്ങൾ വാങ്ങിക്കയറുംചെയ്യും. കിട്ടിവന്ന വില കുറവായിരുന്നു എന്നുമാത്രം. ഒരു ജോഡി ഷൂസ് വാങ്ങാൻ ഒരിക്കൽ ആറു പടം വില്ക്കേണ്ടിവന്നു. ഇത്തരത്തിൽ തുല്യമായവില മില്ലെയ്ക്കു് കിട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്നതിനാൽ മരണത്തിനു ആ പടമെഴുത്തുകാരനെ പിടികൂടാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല.

പാരിസിൽ സ്ഥിരമായി താമസിച്ചു നഗരജീവിതത്തിന്റെ വിവധവശങ്ങൾ ചിത്രീകരിക്കുന്ന പടങ്ങൾ വരയ്ക്കാൻ തയ്യാറുള്ള പക്ഷം വേണ്ടത്ര സഹായങ്ങൾ ചെയ്തുകൊടുക്കാമെന്നു സ്റ്റേഫിനന്മാർ ഉപദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. നഗരമെന്നുകേട്ടാൽത്തന്നെ മില്ലെയ്ക്ക് അസന്തോഷമാണ്. എങ്കിലും കുറേക്കാലം അദ്ദേഹം കുടുംബസമേതം അവിടെ താമസിച്ചുനോക്കിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ അവിടത്തെ ജനങ്ങൾക്ക് രുചിക്കത്തക്കവിധം ചിത്രങ്ങൾ വരയ്ക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റേ കഴിഞ്ഞില്ല.

ഒരു ചിത്രത്തിന് ൧൨,൦൦൦ പവൻ വില

കുറേക്കാലം കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം ബാർബിസനിൽ അദ്ദേഹം താമസമുറപ്പിച്ച ചിത്രങ്ങൾ വരച്ചുതുടങ്ങി. അവയ്ക്കു പാരിസിലെക്കാൾ വില കിട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. എന്നിട്ടും വിദൂരദേശത്തു താമസിച്ചിരുന്ന ഭാര്യപുത്രന്മാരെ പട്ടിണികൂടാതെ പോരുന്നതിനുള്ള പണം അയച്ചു കൊടുക്കുവാൻ മില്ലെയ്ക്ക് കഴിഞ്ഞില്ല. അവരെ സ്വദേശത്തുനിന്നു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരാൻ ഒരു യാത്രയ്ക്കുപോലും പണംകുറയുന്നതിന് ആ ഭാരിദ്യവാസിക്കു കറഞ്ഞൊരു കാലം സാധിക്കാതെപോയി.

വായ്ക്കൾ ഇരുപതു കഴിഞ്ഞതോടുകൂടി മില്ലെ വരയ്ക്കുന്ന ചിത്രങ്ങൾക്ക് ഫ്രാൻസിലെങ്ങും പ്രചാരം സിദ്ധിച്ചു. അവ മിക്ക ഗ്രാമങ്ങളിലും സകല പട്ടണങ്ങളിലും ചെന്നെത്തി. അപ്പോൾമാത്രമാണ് ആ ചിത്രങ്ങൾ ഫ്രാൻസിൽ അല്പാല്പം അദൃശ്യമായി വരുത്താൻ തുടങ്ങിയ പരിവർത്തനങ്ങൾ ജനങ്ങൾക്കു മനസ്സിലായത്.

പ്രക്ഷോഭജനകമായ പ്രസംഗങ്ങൾ നടത്തി താല്ക്കാലികമായി ജനപ്രീതിസമ്പാദിക്കുന്ന ഒരു രാഷ്ട്രീയവാദിയേയോ പത്രപ്രവർത്തകനേയോകാൾ എത്ര ശക്തിമത്തായവിധ

ത്തിലാണ് ഒരു കലാകാരൻ ജനഹൃദയം സമാകർഷിക്കുന്നതെന്നുവിവരിക്കുക കേവലം അശക്തമാണ്. ആദ്ധ്യാത്മികവും, സാമൂഹികവും, സ്വദേശസ്നേഹവും, പ്രേമവും ആയ ചിന്താഗതികളെ രവീന്ദ്രനാഥടാഗോർ അനവധി ശതാബ്ദക്കാലത്തേക്കു നിയന്ത്രിക്കുന്നത് ആർക്കും ഉപരിക്കാവുന്നതാണ്ല്ലോ. ത്യാഗരാജന്റെ സംഗീതം ദക്ഷിണഭാരതത്തിൽ എത്രലക്ഷം ജനങ്ങൾക്കു ആനന്ദവും മാർഗ്ഗശുഭവും നൽകിയിട്ടുണ്ടെന്ന് ആർക്കെങ്കിലും വിവരിക്കാമോ! ഒരു കൊത്തുപണിക്കാരൻ ലോകത്തിനു നൽകുന്ന ദനോഹരവിഗ്രഹം എത്രകോടി ജനങ്ങളുടെ ജീവിതത്തിനു പരിവർത്തനം വരുത്തുന്നു എന്നു ചിന്തിക്കുന്നതിനു സാധ്യമല്ല. ശ്രീരാമശ്രീകൃഷ്ണാദി അവതാരപുരുഷന്മാരിൽ ഭക്തിയും പുരാണപുരുഷന്മാരുടെ വാഗ്ദൈവപുരുഷപ്രേമാദികളിൽ സ്നേഹവും വർദ്ധിക്കുന്നതിനു രവിവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാന്റെ ചിത്രങ്ങൾക്കുള്ള ശക്തി ഭാരതീയർക്കെല്ലാം പരിചിതമാണല്ലോ. ലളിതകലകൾക്കെല്ലാം ഇത്തരം ആനന്ദവും സംസ്കാരവും ആദർശവും ലോകത്തിനു നൽകുന്നതിനു സാധ്യമാകുന്നു. ഒരു കലാകാരന്റെ പ്രവൃത്തി അനേകശതംവർഷത്തേക്കു നിലനില്ക്കുന്നതാണ്. ഇതുപോലൊരു പരിവർത്തനമാണ് ഫ്രാൻസിൽ മിഡ്ലയുടെ ചിത്രങ്ങൾ വരുത്താൻതുടങ്ങിയതു്.

ചരിത്രപ്രസിദ്ധമായ പരന്ത്രിസ്വിപ്പവും നടന്നിട്ടു് അരശതാബ്ദമായിട്ടുണ്ടു്; എന്നാൽ പ്രഭുക്കന്മാരുടെ ആഭാഷജീവിതം ഇനിയും അപ്രത്യക്ഷമായിട്ടില്ല. അതിന്റെ വിവിധവശങ്ങൾ ചിത്രീകരിക്കുന്ന പടങ്ങൾ മില്ലെയുടമസ്തനെന്ന ഫ്രാൻസിൽ ധാരാളം പ്രചരിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അവയുമായിത്താരതമ്യപ്പെടുത്തുന്നതിനു മില്ലെയുടെ ചിത്രങ്ങൾ പ്രയോജനപ്പെട്ടു. കഷ്ടതയുടെ ദുരിതജീവിതം വിശദമായി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്ന ആ പടങ്ങൾ ഫ്രാൻസിലെ സാമൂഹ്യജീവിതഗതികൾ ജനങ്ങളെ പഠിപ്പിച്ചു. അവർ

അറിയാതെത്തന്നെ അവരുടെ ഇടയ്ക്കു് ഈ ചിത്രങ്ങൾ ഒരുതരം ബോധനം നൽകിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

“ഗ്ലീനേഴ്സ്” (Gleaners) എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെട്ടുപോരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു ചിത്രം അത്യധികം പ്രസിദ്ധി സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ള ഒന്നാകുന്നു. കൊയ്ത്തുകഴിഞ്ഞപാടത്തിൽ അവിടവിടെ വീണുകിടക്കുന്ന ധാന്യങ്ങളും നുളളിപ്പൊക്കി എടുക്കുകയും, ധാന്യങ്ങളുള്ള ഓലക്കാലുകളും മറ്റും ശേഖരിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ട്, വളരെ മോശമായ വിധം വസ്ത്രധാരണം ചെയ്ത മൂന്നു സാധുസ്ത്രീകളെയാണ് ആ ചിത്രത്തിൽ പ്രധാനമായി കാണുന്നത്. കൊയ്ത്തുകഴിഞ്ഞയുടനെ പാടങ്ങളിൽനിന്ന് ഈ നാട്ടിലെ പുലയർ, കുറവർ, പറയർ ആദിയായവർ ഇപ്രകാരം നെല്ലോലകളും വയ്ക്കോൽ തുമ്പുകളും പെറുക്കി എടുത്തുകൊണ്ടു പോകുന്നതു എല്ലാവരും കണ്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. മിസ്സെയുടെ ചിത്രത്തിൽ ദാരിദ്ര്യമൂർത്തികളായ ഇവരുടെ ദയനീയസ്ഥിതി വിശദമായി കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ വയലിന്റെ ഒരറ്റത്തായി കഷ്ടകലശാണികൾ തങ്ങളുടെ ജോലിക്കാരെക്കൊണ്ട് വിളവെടുപ്പിക്കുന്നതും കുറുകളാക്കിക്കെട്ടിയകെട്ടുകൾ കുന്നുകളാക്കി കൂട്ടിയിരിക്കുന്നതും ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. നാട്ടുവുറഞ്ഞ ജീവിതം കാണിക്കുന്ന ഈ ചിത്രം അനേകായിരം ജനങ്ങളെ ആഘാദിപ്പിക്കുകയും വികാരാധീനരാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ചില സാമുദായികാസമത്വങ്ങളുടെ അന്യായം, അനാശാസ്യമായവിധത്തിലുള്ള ധനവിതരണം, ചിലർ ജീവിതം നയിക്കുന്നതിൽ കാണിച്ചുപോരുന്ന ധൂർത്ത്, ഭൂരിഭാഗം ജനത അനുഭവിക്കുന്ന ദുരിതജീവിതം, എന്നിവ നഗരത്തിലെമ്പോലെ നാട്ടുവുറങ്ങളിലും പ്രത്യക്ഷമാണ്. “നമ്മുടെകാലത്തു്” ഈ ഗ്ലീനേഴ്സിനെക്കാൾ നല്ലതായിട്ടൊരു ചിത്രീകരണം കാണാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല” എന്നാണ് 1857-മാണ്ടു് പെട്രോസ് എന്ന മഹാൻ ഇതിനെക്കുറിച്ച് അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്.

മില്ലെയുടെ കാലത്ത് ഈ മഹനീയ ചിത്രത്തിനെ വേണ്ടവിധം ജനങ്ങൾ വിലമതിച്ചിരുന്നില്ല; എന്നാൽ അനന്തരകാലത്ത് പന്തിരായിരംപവൻ വിലക്കൊടുത്ത് മാഡംപോമെറി എന്ന ഒരു സ്ത്രീ ഇതുവാങ്ങിച്ച് തന്റെ ഒരു കുടുംബസ്വത്തായി സൂക്ഷിച്ചു എന്നുകേൾക്കുമ്പോൾ ആ ചിത്രത്തിന്റെ ചേതസ്സുമാകർഷകത്വം ആർക്കും അനുമാനിക്കാവുന്നതാണ്ല്ലോ. ചിത്രങ്ങളുടെ വിലമതിക്കുവാൻ പാശ്ചാത്യർക്കുള്ള താല്പര്യവും സന്നദ്ധതയും അഭിനന്ദനീയംതന്നെ!

൨൩൨൨൬ പവൻവിലയ്ക്കു മറ്റൊരു ചിത്രം.

മില്ലെ വരച്ചിട്ടുള്ള “എഞ്ജലസ്” എന്ന ചിത്രം യൂറോപ്പുമുഴുവനും പ്രസിദ്ധിസ്വാഭാവികമായിട്ടുള്ള ഒന്നാകുന്നു. ഭാര്യഭർത്താക്കന്മാരായ രണ്ടു കൃഷിക്കാർ പാടത്തിൽ ജോലി ചെയ്തുകൊണ്ടു നിൽക്കുമ്പോൾ പള്ളിയിലെ മണിനാദം അവർ ശ്രവിക്കുന്നു. ‘കന്യകമറിയ’ ത്തിനെ ആരാധിക്കാൻ, ആ മണിനാദം കേൾക്കുന്ന റോമൻകത്തോലിക്കരെല്ലാം കടപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ ശബ്ദം കേട്ടയുടൻ തങ്ങളുടെ ജോലിനിർത്തിവെച്ചിട്ട് ശിരസ്സ് താഴ്ത്തി ഈ ദമ്പതിമാർ പ്രാർത്ഥന നടത്തുന്നു. നിഷ്പക്ഷഭക്തിയുടെ പാരമ്യത്തിൽ ലയിച്ചും, മറ്റു സകലതും വിസ്തരിച്ചും നില്ക്കുന്ന ആ ദമ്പതിമാരുടെ ഭാവം കാണികളുടെ ഹൃദയം നല്ലവണ്ണം സമാഹരിക്കുമെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. 1889-മാണ്ടു് ഒരു ലേലംവിളി നടന്ന അവസരത്തിൽ ഈ പടം ലഭിക്കുന്നതിനു് പ്ലരാജ്യക്കാരും അത്യുല്ക്കണ്ഠ പ്രദർശിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. ഇതു ഫ്രഞ്ചുഗവണ്മെന്റു് 22,120 പവൻവിളികേട്ടുവാങ്ങി. ഇത്രവളരെവിലകൂടിപ്പോയതിനാൽ ഗവണ്മെന്റുതാമസിയാതെ അതു് 23,226 പവൻവിലയ്ക്കു് ഒരു അമേരിക്കനുവിറ്റു. ഒരു ചിത്രത്തിനു ഇത്രഅധികം പവൻ വിലവരുന്നത് ഒരു കേരളീയനു വിശ്വസിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്ത സംഗതിയായിരിക്കുമോ!

കളത്രപത്രാദികളോടൊത്തു മില്ലെ ബാൻബിസൺ ദേശത്തു 25 സംവത്സരം താമസിച്ചിട്ടുണ്ട്. "ആ കുടുംബിക്ക് മരണചര്യയും ഭാരിദ്യുതന്നെ. അദ്ദേഹത്തെ പറഞ്ഞുകളിപ്പിച്ചു പടങ്ങും കൊണ്ടുപോയിവിറു പലരും ധനികരായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. കലാകശലതയും കച്ചവടമനസ്ഥിതിയും ഒന്നിച്ചിരിക്കുന്നതല്ലല്ലോ. ധനാർത്ഥിയിൽനിന്നു മുക്തമായ ഹൃദയത്തിനത്രാമേ, ലളിതകലയുടെ കൈകാഴ്ചത്തിൽ ഉച്ചനിലപ്രാപിക്കാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ എന്നതു പലേ മഹച്ചരിതങ്ങളും ലോകത്തെ പഠിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അനവധി സംവത്സരക്കാലത്തേയ്ക്കു അക്ഷയമായകീർത്തി ലോകത്തിൽ അവശേഷിപ്പിക്കയും കുടുംബത്തെ ഭാരിദ്യുകൃപത്തിൽ എടുത്തെറികയും ചെയ്തുകൊണ്ട് ഈ കലാവിദഗ്ദ്ധൻ തന്റെ 61-ാം വയസ്സിൽ പരലോകം പ്രാപിച്ചു. സുകുമാരകലകളേ! നിങ്ങളെ സമാധാനിക്കുന്നവർക്കു എക്കാലത്തും ഇതുതന്നെയോഗതി? അഥവാ, കലാസ്വാദനം നടത്തുകയോ, കലാവൈദഗ്ദ്ധ്യം പ്രകടിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ, ലക്ഷ്മീദേവിയാൽ വിഭേഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടാണെങ്കിലും, ദൈവൻ അനുഭവിക്കുന്ന ആനന്ദം എത്ര മഹത്താണ്! അതിനു തുല്യമായി ഈ ലോകത്തു മറ്റൊരാൾക്കുള്ളതു!!

൨൯. മീരാബായി.

(ഭക്തഗായിക)

വെങ്കളം ജി. പരമേശ്വരൻപിള്ള.

[ഭക്താവിനാൽ പരിത്യജിക്കപ്പെട്ടതിനുശേഷവും ഭഗവദ്ഭക്തിയിൽ ലയിച്ച് സന്യാസജീവിതം നയിച്ച ഒരു ഗായികാവയിത്രി.]

മുകിലചക്രവർത്തിയായ അക്ബറിനെ ഉത്തമരാജ്യഭരണതന്ത്രജ്ഞന്മാരിൽ ഒരാളായി പരിഗണിച്ചുപോരുന്നുണ്ട്. രാജ്യതന്ത്രത്തിൽമാത്രമല്ല കലാസാദനത്തിലും അദ്ദേഹം കേളികേട്ട ഒരു ചക്രവർത്തിയാണ്. അക്ഷരാഭ്യാസമില്ലാത്ത അദ്ദേഹം ഉത്തമഗ്രന്ഥങ്ങൾ വായിച്ചുകേൾക്കാത്ത ദിവസം തുലോം ചുരുക്കമായിരുന്നു എന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവചരിത്രകാരന്മാർ പ്രഖ്യാപനം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്.

ഉത്തരാഭാരതമെങ്ങും അക്കാലത്തു് മീരാബായിയുടെ കീർത്തി വ്യാപിച്ചിരുന്നു. ഭഗവാൻ ശ്രീകൃഷ്ണനിൽ പരമഭക്തയായിരുന്ന ആ നാരീമണിയുടെ ഗാനകശലതയെക്കുറിച്ച് കേട്ടിട്ടില്ലാത്തവരായി കുട്ടികളുടെകൂട്ടത്തിൽപ്പോലും വളരെ ചുരുക്കമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അവർ രചിച്ചിട്ടുള്ള പാട്ടുകൾ തെരുവുനീളെ പാടിനടക്കാൻ ഭക്തന്മാരെന്നോണം സാധാരണന്മാരും ഒരുതൃപ്തിയും ഏറെ പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കേട്ടുകേൾപ്പിച്ചു നാടെങ്ങും പരന്ന ഈ വസ്തുത അക്ബറുടെ കണ്ണുകളിൽ എത്തിച്ചേർന്നപ്പോൾ ആ സംഗീതാമൃതം ആസ്വദിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു് അടക്കാൻപാടില്ലാത്ത ആഗ്രഹമുണ്ടായി. എങ്ങനെയാണ് ആ ആഗ്രഹം സാധിക്കുക?

രാജപുത്രകുലവനിതമാരെ കാണുന്നതിനു ഉദ്യമിക്കുന്ന ഒരു മുസ്ലീമിന്റെ പ്രവൃത്തിയെ ഒരിക്കലും ക്ഷമിക്കുന്ന കൂട്ടരല്ല യുദ്ധോത്സുകരായ ആ വംശാഭിമാനികൾ. അല്ലാവുദിൻ എന്ന ഒല്ലിസുൽത്താൻ ചിറോറിലെ പത്മിനിറാണിയെ ഒരുനോക്കു കാണാൻചെയ്തു ഭഗീരഥപ്രയത്നങ്ങളും അവയെത്തുടർന്നുണ്ടായ ഭയങ്കരയുദ്ധങ്ങളും അപരിഹരണീയ ഭിന്നാശങ്ങളും ചരിത്രപ്രസിദ്ധങ്ങളാകുന്നു. രണ്ടരശതാബ്ദത്തിനുമുമ്പാണു് ആ സംഭവം നടന്നതെങ്കിലും അക്ബർ ചക്രവർത്തി അതു നല്ലവണ്ണം ഓർത്തു. അതേ ചിററുറിലെ റാണിയാണു് ഈ മീരാബായി. കാലത്തിനോടൊത്തു് രാജപുത്രരുടെ വംശാഭിമാനപരമ്പരയ്ക്കു് വളർച്ചമാത്രമേ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളൂ. അതിനാൽ ഒരു മുസ്ലീംഎന്നതിലുള്ള മീരാബായിയുടെ സന്നിധിയിൽ പ്രവേശിച്ചു് ആ സംഗീതസാരസർവ്വസ്വത്തിന്റെ വദനാരവിന്ദത്തിൽനിന്നു ഉദ്ഗമിതമാകുന്ന ഗാനമൃതം പാനംചെയ്തു് ആനന്ദിക്കാൻ ആലോചിക്കുന്നതു് പലതുകൊണ്ടും അയ്യങ്കതമെന്നതന്നെ അദ്ദേഹം തീർച്ചപ്പെടുത്തി.

രാജസഭസ്സിലെ ഗായകകവികളിൽ ഒരാളായ ടാൻസനുമായി ചക്രവർത്തി ആലോചനനടത്തി. ഹിന്ദുസന്യാസികളുടെവേഷം അവലംബിച്ച മീരാബായിയുടെ സന്നിധിയിൽ പ്രവേശിക്കാനാണു് അവർ ഒടുവിൽ നിശ്ചയിച്ചതു്.

ബഹദൂരം കാൽനടയായിത്തന്നെ ആ ഗായകകവിനും രാജരാജേന്ദ്രനും സഞ്ചരിച്ചു് ചിററുറിലെ അരമനയ്ക്കടുത്തുള്ള ശ്രീകൃഷ്ണഭോലയത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. മീരാബായി പാട്ടുപാടിക്കൊണ്ടിരുന്ന ഒരുസരത്തിൽ അവർ സഭസ്സിൽ ചെന്നിരുന്നു ഗാനസുധ പാനംചെയ്തു.

മീരാബായിയുടെ പാട്ടിൽ സകലരും ലയിച്ചു. മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തെമാത്രമല്ല സകലജീവജാലങ്ങളേയും നിശ്ചലരാക്കി നിർവൃതിയിൽ ലയിപ്പിക്കുന്നതിനു ശക്തിയുള്ള

ആ ഗാനത്തിന്റെ മാധുര്യം അവർണ്ണനീയമെന്നേ പറയേ
ണ്ടു! ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ ഓടക്കഴൽവായനകേട്ടിട്ട്,

“വ്യാഘ്രവരൻ ചെന്നങ്ങേണക്കിടാവിനെ
ശീഘ്രതരം ചെന്നു വായ്ക്കോണ്ടപ്പോൾ
പാട്ടങ്ങു കേൾക്കയാൽ തൻപൈതലപ്പോലെ
വാട്ടംവരുത്താതെ ചേർത്തുനിന്നാൻ”

എന്നിങ്ങനെ കവി പാടിട്ടുള്ളതിൽ പാമാത്മമുണ്ടെന്ന്
ആ മുകിലചക്രവർത്തിക്കു ഇപ്പോൾ ബോദ്ധ്യംവന്നിരിക്കണം.

ഏഴാംകുളിക്ക് പാട്ടുകേട്ടു പരമാനന്ദത്തിൽ ലയിച്ചു
അക്ബർ ഒരു രത്നമാല മീരാബായിക്ക് സമർപ്പിച്ചിട്ടു ആ
മഹതിയെ വന്ദിച്ചു. ക്ഷേത്രത്തിലെ ദേവന്റെ കഴുത്തിൽ
അണിയിച്ചുകാണാനായിട്ടാണ് ആ രത്നമാല സമർപ്പിച്ചു
തെന്നുകേട്ടപ്പോൾ മീരാബായി അതു കൈയിലെടുത്തു.

വളരെ വിലപിടിച്ചതാണെന്നു റെറനോട്ടത്തിൽ
ആക്ഷേപംതന്നുവന്ന ആ മാല സ്വീകരിക്കാൻ അവർക്ക് വൈ
മനസ്സുമായി. അതു പ്രകാശിപ്പിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ, സ്നാന
ത്തിനായി തങ്ങൾ യമുനാനദിയിൽ ഇറങ്ങിയ അവസര
ത്തിൽ അവിടെനിന്നു കിട്ടിയതാണെന്നും അപ്രകാരമുള്ള
ഒരു വിശിഷ്ടസാധനം അണിയാൻ ദേവൻ അല്ലാതെ മറ്റൊ
രുമില്ലെന്നും അദ്ദേഹം രണ്ടു കള്ളംപറഞ്ഞു. ഖണ്ഡിക്കാൻ
നിവൃത്തിയില്ലാത്ത ആ പ്രസ്താവന സ്വീകരിക്കാതെ രാണി
ക്കു ഗത്യന്തരമില്ലെന്നായി.

സന്യാസവേഷധാരികളുടെ ദൈവഭക്തിപ്രകടന
ത്തിനു മീരാബായി നന്ദിപ്രദശിപ്പിച്ചു. ചക്രവർത്തിയും ടാൻ
സനും രാജധാനിയിലേക്കു മടങ്ങി.

സ്നേഹബഹുമാനങ്ങളോടും സന്തോഷാതിരേകത്തോ
ടുംകൂടി സമ്മാനിക്കപ്പെട്ട ഈ മാല രാജ്ഞിക്കു ഭയങ്കരമായു
വിപത്തുകൾ വരുത്തിവെച്ചു എന്നുള്ളതു ആശ്ചര്യംതന്നെ!

ഭർത്തൃകോപത്തിനും, ലോകാപവാദത്തിനും പൂർവ്വികൃതയായി നാടുവിട്ടുപോകാൻ മീരാബായിയെ നിർബലയാക്കിത്തീർത്ത ഈ മാല ഈ പതിവ്രതയുടെ ചരിത്രത്തിൽ അത്യന്തം പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്ന ഒന്നത്രെ!

നാലാംവയസ്സിൽ ശ്രീകൃഷ്ണനെ ഭർത്താവാക്കി.

ചരിത്രരചനയിൽ ഭാരതീയർക്കുള്ള ഉദാസീനതനിമിത്തം ഈ മാനിനീമണിയുടെ മാതൃപിതൃചരിതങ്ങൾ ജനനകാലം എന്നിവ ഇന്നും ശരിയായി അറിയപ്പെടാതിരിക്കുകയാണ്. അക്ഷബർചക്രവർത്തിയുടെ സമകാലികയാണ് മീരാബായി എന്നല്ലാതെ ജനനത്തീയതിയെക്കുറിച്ചുള്ള വ്യത്യസ്താഭിപ്രായങ്ങൾ ഉദ്ധരിച്ചു ഇവിടെ ഒരു ചർച്ചയ്ക്കു ഒരുങ്ങുന്നില്ല. രാജപുത്രാണയിലെ മേർടരാജകുടുംബത്തിലാണ് ഈ മഹതി ജാതയായത്.

മീരാബായിയുടെ നാലാമത്തെവയസ്സിൽ ഉണ്ടായ ഒരു സംഭവം രസകരവും ജീവിതമുഴുവൻ സ്പർശിച്ചതും ആയ ഒന്നാണ്. തെരുവീഥിയിൽക്കൂടി കടന്നുപോയ ഒരു വിവാഹഘോഷയാത്ര നോക്കിക്കൊണ്ടുനിന്നതിനുശേഷം അതു് എന്താണെന്നു മററും മാതാപിതാക്കന്മാരോടു ചോദിച്ചു ഈ ചെറുബാലിക മനസ്സിലാക്കി.

“അമ്മ സമാശ്വസിപ്പിച്ചു; പെൺകുട്ടികൾക്കമ്മട്ടിലുണ്ടാകുമ്മം കണ്ടേത്!”

അതുകേട്ടിട്ട് “മററാരും വേണ്ടെന്നെന്നമ്മതാൻവേട്ടാൽമതി!” എന്നു തീരുമാനംചെയ്യാതെ, തനിക്കും ഒരു ഭർത്താവുവേണമെന്നു് ആകൊച്ചുകുട്ടിശാഠ്യംപിടിച്ചു. ഭാര്യാഭർത്തൃബന്ധത്തെക്കുറിച്ചു യാതൊന്നും അറിവാൻപാടില്ലാതിരുന്ന മീരയുടെ നിർബുദ്ധം സഹിക്കാൻ പാടില്ലാതാ

യപ്പോൾ കൊട്ടാരത്തിലെ “ഗിർധാർലാൽ” (ശ്രീകൃഷ്ണൻ) ന്റെ വിഗ്രഹം മാതാവു എടുത്തുകൊണ്ടുവന്നു കുട്ടിക്കുകൊടുത്തിട്ട് അതാണ് അവളുടെ ഭർത്താവ് എന്നു പറഞ്ഞു. “പുതുമണവാളന്റെ മുന്നിൽ മുഖം ആവരണം ചെയ്തുകൊണ്ടു മാത്രമേ ഒരു ഭാര്യ പ്രവേശിക്കാൻ പാടുള്ളൂ എന്ന പൗരസ്ത്യ ചരപ്രകാരം തന്റെ മുഖം മറച്ചുകൊണ്ടു” മീരാബായി ശ്രീകൃഷ്ണനെ സ്വീകരിച്ചു. താനൊരു ഗോപവനിതയാണെന്നും, ശ്രീകൃഷ്ണനാണ് തന്റെ ഭർത്താവ് എന്നും ഉള്ള ഭാവന മീരാബായി ആജീവനാന്തം പുലർത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

ശ്രീകൃഷ്ണനോടുള്ള പ്രേമവും ഭക്തിയും, പ്രായത്തോടൊന്നിച്ച് മീരാബായിയിൽ പ്രതിഭിന്നം വളർന്നുവന്നു. സംഗീതവാസനയും, അനുഗ്രഹിതമായ ഒരു കളികളുവും, ബാലഗോപാലനിൽ പ്രേമവായ്പും ഒത്തിണങ്ങിയിരുന്ന മീരാബായി ശ്രീകൃഷ്ണനെക്കുറിച്ചുള്ള ഗാനങ്ങൾ കണ്ണാനന്ദകരമായി പാടി ആരെയും രസിപ്പിക്കുന്നതിനു ഉത്സുകയായി. വീണയുടെ നാദത്തിൽനിന്നും തെല്ലും തിരിച്ചറിവാൻ പാടില്ലാത്തവിധം പാടുന്നതിനു് ആ കമ്പുകൾക്കുള്ള സാമർത്ഥ്യം ഒന്നു വേറെതന്നെ. സകലർക്കുടേയും കണ്ണിലുണിയിായി വേണുഗോപാലപതിയായ ആ പൊന്നോമനക്കുട്ടി മന്ദമന്ദം വളർന്നുവന്നു.

മീവാർറാണയുമായി വിവാഹം.

- ഗിർധാരമായി നാലാംവയസ്സിൽ നടന്ന കല്യാണത്തെ കേവലം ഒരു കളിയായിട്ടുമാത്രമേ മാതാപിതാക്കന്മാർ കരുതിയുള്ളൂ. ആ “ഗോപാംഗന”യുടെ വൈപരീത്യമൊന്നും വകവെക്കാതെ, ഭജബലപരാക്രമികളായ അനേകം രാജപുത്രരാജന്മാരെ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ള മീവാർറാജകുടുംബത്തിലെ റാണയ്ക്ക് മീരയെ അവളുടെ മാതാപിതാക്കന്മാർ കല്യാണംകഴിച്ചുകൊടുത്തു. കണവനാകാൻപോ

കുന്ന കണപാർരാജാസാഹിബിനെ വിവാഹമണ്ഡപത്തിൽ വെച്ച് ചടങ്ങിൻപ്രകാരം മൂന്നുതവണ പ്രദക്ഷിണം വയ്ക്കണമെന്നു പുരോഹിതൻ മീരയെ നിർബ്ബന്ധിച്ചു. എന്നാൽ ആ യുവതിയാകട്ടെ, തന്നിക്കു ഏറ്റവും പ്രിയപ്പെട്ട ശ്രീകൃഷ്ണപ്രതിമയെമാത്രമേ പ്രദക്ഷിണം വെച്ചുള്ളു ഇറപ്പാഴേ ഇങ്ങനെ പെരുമാറിയ മീരാബായി, കാണപ്പെട്ട ദൈവമായി കരുതേണ്ട ഭർത്താവിനോടു് ഭാവിയിൽ ഏതുവിധം വരുത്തുകാനിടയുണ്ടെന്നു ഏതാണ്ടു ഉശരിക്കാവുന്നതാണല്ലോ. റാണയോടൊത്തു് മീവാറിലേക്കു് പുറപ്പെടേണ്ടപ്പോൾ, സ്വാത്മനാഥനായ ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ വിഗ്രഹംകൂടി കൊടുത്തെങ്കിൽമാത്രമേ സ്ഥലംവിടുകയുള്ളു എന്നു മീരാബായി നിർബ്ബന്ധിച്ചു. ഗത്യന്തരമില്ലാതെവന്നപ്പോൾ സ്രീധനത്തിന്റെ കൂട്ടത്തിൽ ഗണിച്ചു് ‘ഗിർധാർ’വിഗ്രഹംകൂടി മാതാപിതാക്കന്മാർ കൊടുത്തയച്ചു; തന്റെ ജീവിതേശ്വരനെ ലഭിച്ചതിലുള്ള ചാരിതാത്വത്തോടു കൂടി കന്യക മീവാറിലേക്കു പുറപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

ഭർതൃസംസർഗ്ഗമില്ലാത്ത ഭാര്യാപദം.

ഭർതൃരാജധാനിയായ ചിററൂരിൽ യഥാസമയം എത്തിച്ചേർന്നു വശുവരന്മാരുടെ ദാമ്പത്യബന്ധം ഇരുവർക്കും ഉപദ്രവകരമായ ഒന്നായിത്തീർന്നു. നാലാംവയസ്സുമുതലേ ഭാര്യാപദം അനുഭവിച്ചുപോരുന്ന മീരാബായിക്കു പുതിയതായിട്ടൊരു ഭാര്യാപദത്തിൽ പ്രവേശിക്കാൻ അശേഷം - മനസ്സില്ലായിരുന്നു. കൊട്ടാരത്തിൽ ആർക്കുതന്നെ അവളുടെ പുജാവിഗ്രഹത്തോടു അത്രവളരെ ആദരവുണ്ടായിരുന്നില്ല. മീവാർമഹാരാണമാർ ഭിക്്കാരാധകരാണ്. ഭിക്്കയെ പൂജിക്കണമെന്നു റാണയുടെ മാതാവു് സ്നേഹത്തോടു ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ, തന്റെ ശരീരവും ആത്മാവും ശ്രീകൃഷ്ണ സമർപ്പിച്ചുപോയതിനാൽ മറ്റൊരെയും പൂജിക്കാൻ

തന്നിൽ യാതൊന്നും ഇല്ലെന്നാണ് മീര പറഞ്ഞമറുപടി. ഗോപിമാരും രാമിണിപോലും ദേവിയെ പൂജിച്ചതിനുശേഷമേ ശ്രീകൃഷ്ണസ്വധിയാ പ്രാപിച്ചുള്ള എന്നായി ശപത്ര. തനിക്കു നേരത്തേതന്നെ ശ്രീകൃഷ്ണനെ ലഭിച്ചതിനാൽ ഗോപിമാരേയും രാമിണിയേയും അനുകരിക്കേണ്ട ആവശ്യമേയില്ലെന്നു വധു ദുഃസ്വപരത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചു.

മീരാബായിയിൽ അനുസരണയില്ലായ്മയാകുന്ന അപരാധം ആരോപിച്ചുകൊണ്ട് റാണയുടെ മാതാപിതാക്കൾ അവളുടെമേൽ അനവധി ദൃഷ്ടിങ്ങൾ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. യൗവനം അതിക്രമിച്ചിട്ടും, യുവതീസഹജമായ വികാരങ്ങളൊന്നും മീരാബായിയിൽ കടക്കുന്നേയില്ല. താനായി, തന്റെ ശ്രീകൃഷ്ണനായി, വീണയായി. ഗാനാലാപമായി അങ്ങനെ ആ മഹാഭക്ത ദിനരാത്രങ്ങൾ കഴിച്ചുവന്നു. തന്നിമിത്തം അവളുടെ ചാരിത്ര്യത്തിൽ പലക്കും സംശയമായി. അദ്ധ്യാത്മനന്ദനോദ്യാനത്തിൽ സ്വപ്നവും വിഹരിച്ചാനന്ദിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ആ പാവനാത്മികയുടെ ഹൃദയഗതിയുണ്ടോ ഈ ലൗകികജീവികൾ ഗ്രഹിക്കുന്നു? പലരുടേയും പ്രേരണ അനുസരിച്ചും മീരാബായിയുടെ അഭിമതാനുസരണവും റാണാ അവളെ ഒരു പ്രത്യേക കൊട്ടാരത്തിൽ താമസിപ്പിച്ചു; ആ സ്മിരത്തിന്റെ നടപടികൾ സൂക്ഷിക്കാൻ ഒളിവാവും വെളിവാവും പലതരം ആളുകളേയും നിയമിച്ചു. ഇത്തരം ഒരുജീവിതത്തെയാണ് മീരയ്ക്കു വേണ്ടിയിരുന്നത്. ശ്രീകൃഷ്ണനോടുള്ള പ്രേമാധിക്യം പ്രകടമാക്കുന്ന ഗാനങ്ങൾ രചിച്ചു പാടാനും, തന്റെ സർവേശ്വരനുമായി സർവ്വ സംസർഗ്ഗംചെയ്ത് ആനന്ദിക്കാനും അവൾക്ക് അനുസരം വേണ്ടുവോളം ലബ്ധമായി.

ശ്രീകൃഷ്ണനുമായി ചതുരംഗംകളി.

രാജധാനിയിലുള്ള ശ്രീകൃഷ്ണദേവാലയത്തിൽ ദിവസവും ചെന്നിരുന്ന് ആ ഗായികാരത്നം ആലാപിച്ചുകൊണ്ടി

രുന്ന സംഗീതം സകലർക്കും ആനന്ദസന്ദായകമായിത്തീർന്നു. ആ മോഹനാംഗിയെ ദർശിച്ചു പുണ്യംനേടാനും, വീണാസമനവിതമുള്ള ഗാനങ്ങൾ ശ്രവിച്ച് ലീനചിത്തരാകാനും ആയി വിദൂരദേശങ്ങളിൽനിന്നുപോലും ജനങ്ങൾ വന്നു കൊണ്ടിരുന്നു. അവർ രചിച്ച സ്തോത്രങ്ങൾ പലരും കാണാതെ പഠിച്ചു പാടിത്തുടങ്ങി. തെരുവുകളിലെങ്ങും ആ രാജസ്ഥാനഗോപികയുടെ പരിശുദ്ധഹൃദയത്തിൽനിന്നും പുറപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന പാട്ടുകൾ കേൾക്കാനായി. മീരാബായി ഒരു മഹാഭക്തയാണെന്നുള്ളവാര്യം നാടെങ്ങും പരക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ കഷ്ടം! അതിന്റെയൊക്കെ യാഥാർത്ഥ്യം കേവലം ഒരു ലൗകികജീവിമാത്രമായിരുന്ന റാണയുടേയും പിതാവായ മഹാരാണയുടേയും മനസ്സിൽമാത്രം കടന്നുകൂടിയില്ല.

അവർക്കു ഇപ്പോഴും സംശയംതന്നെ മീരാബായിയിൽ. സന്യാസിമാരെയും ഫക്കീർമാരെയും സ്വല്പരിക്കുന്നതിൽ മീരാ അത്യുത്സാഹം പ്രകടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം ഭർത്താവിനുപോലും മനസ്സിലായില്ല. തന്നിൽ വിരക്തയാണെങ്കിലും അവരിൽ ചിലരോടു അനുരക്തയായിട്ടാണ് സ്വപത്നി വർത്തിക്കുന്നതെന്നു അദ്ദേഹം വിചാരിച്ചു. അങ്ങനെയിരിക്കെ, ഒരു രാത്രി അദ്ദേഹത്തിനു പെട്ടെന്നുകിട്ടിയ റിപ്പോർട്ട്, മീരാബായി ഒരു ഫക്കീറുമായി കേളിയാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു എന്നായിരുന്നു. കോപകലുഷിതനായിത്തീർന്ന ആ കിരീടപതി പാതിവ്രത്യസമ്പന്നയായ മീരാബായിയെ പരലോകത്തയയ്ക്കാൻ വാളുമായി പുറപ്പെട്ടു. നിശ്ശബ്ദതാദേവിയുടെ നൃത്തംകൊണ്ടു പരിലസിക്കേണ്ട ആ കൊട്ടാരത്തിൽപ്രവേശിച്ചപ്പോൾത്തന്നെ, തന്റെപത്നി ആരോടോ സംഭാഷണംചെയ്തു രസിക്കുന്നത് സുവ്യക്തം അദ്ദേഹം കേട്ടു. ളിച്ചുനിന്നു കുറച്ചുസമയം ശ്രദ്ധിച്ചതിനുശേഷം, മൂരിമറന്നുപോയ ആ മഹീപാലൻ പെട്ടെന്നു മുറിക്കുകത്തേക്കു പ്രവേശിച്ചു.

എന്താണ് അദ്ദേഹം അവിടെ കണ്ടത്? തന്റെ കണ്ണുകൾ ഈ ക്ഷണം അദ്ദേഹത്തെ വഞ്ചിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നില്ല. ഒരു ചതുരഗപ്പലകയുണ്ട് ആ വീശുലാശാത്രിയുടെ മുൻവശത്തിരിക്കുന്നു; പലേ ഖണ്ഡങ്ങളിലായി ചതുരഗക്കളിക്കുള്ള കരുക്കൾ നിറഞ്ഞപ്പൊട്ടിയിട്ടുണ്ട്. എതിർവശത്തു ഗിർധാരിന്റെ വിഗ്രഹവും ഇരിക്കുന്നു; അത്രതന്നെ. ഗോപാൽ ഗണയായി ഭാവന ചെയ്യുന്ന മിരാബായി തന്റെ ആത്മനാശനമായി ചതുരഗം കളിച്ചു കരേസമയം രസിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. സാക്ഷാൽ ശ്രീകൃഷ്ണൻതന്നെ തന്റെ മുഖിലിരുന്നു കളിക്കുകയാണെന്നുമാത്രമേ മിരാബായി വിചാരിച്ചുള്ളൂ. ദേവിയെ സർവ്വദാ ദർശിച്ചും അവരുമായി സർവ്വമാ രമിച്ചും ജീവിതം നയിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ശ്രീരാമകൃഷ്ണപരമഹംസന്റെ വിശ്വസനീയചരിത്രം മിരാബായിയുടെ ഈ അവസ്ഥാന്തരത്തെ വായനക്കാരെ ബോധപ്പെടുത്തുന്നുണ്ടല്ലോ. ആ ഉൽകൃഷ്ടാവസ്ഥയുടെ രൂപം എന്താണെന്നു ധരിക്കാൻ ശക്തനല്ലാതെ റാണ ഭഗാശനം പൂർവ്വധികം സംശയഗ്രസ്തനും ആയി തിരിച്ചുപോയി.

മിരാബായിയെ നിഗ്രഹിക്കാൻ.

റാണയിൽ പ്രണയം കാണിക്കാത്ത മിരാബായിക്കു പലപ്രകാരത്തിൽ ഉപദ്രവങ്ങൾ നേരിട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇതിനെക്കുറിച്ച് ആ മഹതി രചിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു പാട്ടിന്റെ സാരം “സിക്കമതം” എന്ന ഇംഗ്ലീഷ് ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ആറാംവാല്യത്തിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്നതു നോക്കുക:—

“എന്റെ ശവശ്രൂ എനിക്ക് കരോരചിത്തയായിരിക്കുന്നു; ഭർത്തൃസഹോദരിയാകട്ടെ എന്നോടു ദുഷ്ടാലും കാണിക്കയും ചെയ്യുന്നു. ഈ ഭൂരിതങ്ങൾ എനിക്കു എങ്ങനെ സഹിക്കാൻ കഴിയും? ഗിർധാർനാഥനുവേണ്ടി ഈ മീര ലൗകികാപമാനങ്ങളെല്ലാം സഹിക്കുന്നു. പ്രേമമുക്തത്തിന്റെ വിത്തുപാകി ഞാൻ അതിനെ കണ്ണുനീർകൊണ്ടു നനച്ചു വളത്തിയിട്ടുണ്ട്. ലോകരിൽനിന്നു നേരിടാവുന്ന ആപത്തുകളെ ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നേയില്ല.

ആർക്കു എന്നെ എന്തുചെയ്യാൻകഴിയും? മീരയ്ക്കു അവളുടെ ദൈവത്തോടുള്ള പ്രേമം അചഞ്ചലമാണ്. ഇനി എന്തുതന്നെ വന്നുകൊള്ളട്ടേ.”

ലോകരുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ ഉല്ലാസരഹിതമായ ഈ ജീവിതത്തിനിടയിൽക്കൂടി അവരുടെ കീർത്തിധാവളം ദിഗന്തങ്ങളിൽ വ്യാപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അതു രാജപുത്താനയിൽ മാത്രമല്ല മുഗൾസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ പല ഭാഗങ്ങളിലും എത്തിച്ചേർന്നു. അതിന്റെ ഫലമായിട്ടാണ് അക്ബർ ചക്രവർത്തി പ്രളംഭവേഷധരനായി മീരാബായിയുടെ മുമ്പാകെ പ്രവേശിച്ചു ശാന്തമൃതം പാനംചെയ്തതായി പ്രാരംഭത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

ദേവാലയത്തിലെ വിഗ്രഹത്തിൽ ചാർത്തിയിരിക്കുന്ന രത്നമാലയുടെ ആഗമനത്തെക്കുറിച്ച് മഹാരാണ അറിഞ്ഞു. പിതൃമരണശേഷം കണ്ണപാർരാജാസാഹിബ്ബ് ഇപ്പോൾ മഹാരാണയായിത്തീർന്നിരിക്കുകയാണ്. അദ്ദേഹം മാല പരിശോധിച്ചു. വളരെ വിലയുള്ള ആ മാല ഒരു സന്യാസിവേഷക്കാരനിൽനിന്നു പുറത്തുവന്നതെങ്ങനെയെന്നു അദ്ദേഹം അന്വേഷണംതുടങ്ങി. കുറച്ചുകാലത്തിനുമുമ്പേ അതിനെ താൻ അക്ബർ ചക്രവർത്തിക്കു വിരവസ്തുത ഒരുവൻ റാണയെ അറിയിച്ചതോടുകൂടി അദ്ദേഹം അന്വേഷണം മതിയാക്കി.

രാജപുത്രരാജേന്ദ്രനായിരിക്കുന്ന തന്റെ കലപത്തിയുടെമുമ്പിൽ ഒരു മുസ്ലീം പ്രവേശിച്ചു അവളെ ഒഴിച്ചിരിക്കുന്നു! ഇതിൽപ്പരം ഒരു അപമാനം തനിക്കെന്താണ്? “അറക്കട്ടെ!! മുസ്ലീമിന്റെ മുഖത്തുനോക്കി സംസാരിച്ചുകൂടാത്ത രാജ്ഞിയുടെ ജീവൻ നശിപ്പിച്ചുകളയേണ്ടതു് കലധർമ്മപോഷണത്തിനു അപരിത്യാജ്യമാണെന്നു റാണയുടെ മാതാവു മറ്റും അദ്ദേഹത്തോടു് ഉപദേശിക്കയും ശാസിക്കയും ചെയ്തു. അപ്രകാരം പ്രവർത്തിക്കാൻ അദ്ദേഹവും

നിശ്ചയിച്ചു. അഗ്നിപ്രവേശം ചെയ്ത സംശുദ്ധയായിത്തീർന്നിട്ടും രാവണപുരത്തിൽ ആറുമാസം താമസിച്ചുകാരണത്താൽ സീതദേവിയുടെ പാതിവ്രത്യത്തിൽപ്പോലും കളങ്കം ആരോപിച്ചവരാണ് പുരാതനഭാരതീയർ. ലോകാപവാദം ഭയപ്പെട്ട് പൂണ്ണഗഭീണിയായ ആ പതിവ്രതാശിരോരത്നത്തെ വീചിനാന്തരത്തിൽ ഉപേക്ഷിച്ച ശ്രീരാമന്റെ പ്രവൃത്തിയെ രാജധർമ്മമായി രാമായണത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചു കാണുന്നു. അനേകശതവർഷക്കാലമായി ഭാരതമഹിതലത്തിൽ നിലനിന്നുപോരുന്ന ഇത്തരം 'ധർമ്മബോധ'ത്തോടൊത്തു്, രാജപുത്രരുടെ പ്രശസ്തമായ വംശാഭിമാനംകൂടി ചേർത്ത് ആലോചിക്കുമ്പോൾ മഹാരാണ നടത്തിയ ഈ കളത്രനിഗ്രഹനിശ്ചയത്തിൽ ആശ്ചര്യമോ വിഭേഷമോ തോന്നിയിട്ടാവശ്യമില്ലല്ലോ.

ഘോരസപ്തം കടിക്കുന്നില്ല.

ജനസഞ്ചയത്തിന്റെ ചേതസ്സിനെ സമാഹരിച്ചിട്ടുള്ള മിരാബായിയുടെ മുമ്പിൽ പ്രവേശിച്ചു് ആ മോഹനാംഗിയെ നിഗ്രഹിക്കാൻ ആരും തയ്യാറായില്ല. അതിനാൽ ആ പാവനചരിതയെ ചതിച്ചുകൊല്ലാൻ മഹാരാണാ നിശ്ചയിച്ചു. ഒരു ഘോരസപ്തത്തിനെ പെട്ടിക്കെത്താക്കി അദ്ദേഹം രാജ്ഞിക്കു അയച്ചുകൊടുത്തു. അതിനകത്തു് ഒരു ബാലഗോപാലവിഗ്രഹം ഉണ്ടെന്നായിരുന്നു രാജകീങ്കരന്മാർ അവരെ അറിയിച്ചതു്. 'ശ്രീകൃഷ്ണനാമം ശ്രവിച്ചപ്പോൾത്തന്നെ ഭക്തിപരവശയായി ആനന്ദനിമഗ്നയായിത്തീർന്ന മിരാബായി അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചു സ്തോത്രങ്ങൾ ചൊല്ലിത്തുടങ്ങി. തന്നിമിത്തമായിരിക്കുമോ പെട്ടിതുറന്നപ്പോൾ പുറത്തുവന്ന പാണ്ഡു് ആ ഭിദ്യവിഗ്രഹത്തെ ഭംഗിക്കാഞ്ഞതു്! ആ ചക്ഷുഃശ്രവണൻ മനോഹരഗാനശ്രവണത്തിൽ ലയിച്ചിരിക്കുമോ!!

മീരാബായി വിഷം കുടിച്ചു.

നിഗ്രഹാത്മമുള്ള ശ്രമങ്ങൾ പലതും നിഷ്ഫലങ്ങളായിത്തീർന്നപ്പോൾ, മീരാബായി തന്നെത്തന്നെ വിഷം പാനം ചെയ്തു മരിക്കേണ്ടതാണെന്ന് ഒരു രാജകല്പന പുറപ്പെട്ടു. 'കല്പന കല്പിച്ചിട്ടുണ്ട്' ന്നത് കേരളത്തിൽ മാത്രമല്ല, രാജ്യം തുടങ്ങിയ ഇടയിലും പതിവാണ്; എന്നിട്ടും ആ വിഷം മീരാബായിക്ക് കൊടുക്കാൻ ആൾക്കിട്ടാതായി. മീരാബായി മരിച്ചില്ലെങ്കിൽ രാജപുത്രൻ്റെ ആകമാനം അപമാനകരമായിത്തീരുന്നതാണെന്ന് ഒരു വർത്തമാനം നാട്ടിലെങ്ങും പരന്നു. ഒരു മുസ്ലിമിനോടു സംസാരിക്കുകയും ആ ആളിൽനിന്ന് ഒരു സമ്മാനം സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്ത രാജാജ്ഞിയുടെ ജീവിതാന്തം വരുത്തേണ്ടതു ഒഴിച്ചുകൂടാൻ പാടില്ലാത്തതായി വന്നുചേർന്നു. അതുകൊണ്ട് മീരയുടെ അമ്മ തന്നെ ഈ കരോരകർമ്മം നടത്തി വംശാഭിമാനവും വർഗ്ഗാഭിമാനവും രക്ഷിക്കാൻ ഉദ്യമിച്ചു. "പുത്രനെയുപേക്ഷിച്ചും വംശത്തെ രക്ഷിക്കേണ്ട" ഭാരതീയധർമ്മം അനുഷ്ഠിക്കാൻ നിർബുദ്ധയായ ആ ധീരചിത്ത വിഷപാത്രവുമായി മകളുടെ മുമ്പിൽ പ്രവേശിച്ചു. സാക്ഷാൽ ശ്രീകൃഷ്ണനിൽ ലയിക്കുന്നതിന് അവസരം സമാഗതമായല്ലോ എന്നുള്ള അതിസന്തോഷത്തോടുകൂടി മീരാബായി ആ ഗരളചക്ഷുസ് കൈയിൽവാങ്ങി. തദവസരത്തിൽ ആ മഹതി ഇപ്രകാരം പ്രസ്താവിച്ചതായി "ഇൻഡ്യൻ ആൻറിക്വേറി" (Indian Antiquary) 32-ാം വാല്യത്തിൽ കാണുന്നു:—

"ഈ ശരീരം നശപരമാകുന്നു. അങ്ങനെയിരിക്കെ, ശ്രീകൃഷ്ണസേവനത്തിനായി അതു നശിക്കുന്നപക്ഷം അമ്മേ, ഞാൻ എന്തിനായി കരയണം? കാനൽജലം കാണാതായിപ്പോയാൽ വൃസനിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ലല്ലോ. വർദ്ധിച്ചുപുത്രന്റെ വിവാഹം നടക്കാത്തതിൽ മനസ്സാപിക്കുന്നതെ

തിന്ത്? ചാത്രമാസത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ ചന്ദ്രൻ നശിക്കുന്നു എന്നു പറയുന്നത് ശരിയല്ല. ആകാശകന്ധം വാടിപ്പോകുന്നതോത്ത് തേനീച്ച മനസ്സാപിക്കുന്നതുപോലെ അതർമ്മില്ലാത്ത ഒന്നാണ് അമ്മേ! അവിടത്തെ ഈ സങ്കടം! താമസിച്ച്, നേരത്തെയോ വൃക്ഷത്തിൽനിന്നു പഴം താഴെ വീഴുകതന്നെയെ. അതുപോലെയാണ് മനുഷ്യജീവിതവും. ഞാൻ ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ പാദാർവിന്ദങ്ങളിലാണ് ലീനചിത്തയായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളത്. ലോകംതന്നെ മായയാകുന്നു. അതുകൊണ്ട് അല്ലയോ പ്രിയമാരാവേ. അവിടുന്ന് ഭുജിക്കരുതേ!”

ഭുഖാത്തയായിരിക്കുന്ന മാതാവിൽനിന്ന് നിർവിശങ്കം ആ വിഷംവാങ്ങി മീരാബായി ഉള്ളിലാക്കി. മുഖം വാടിക്കുറിഞ്ഞു ഭേദം കരുവാളിച്ചു മീരാബായി തൽക്ഷണം നിലം പതിക്കുമെന്നായിരുന്നു കൂടിനിന്നവരെല്ലാം പ്രതീക്ഷിച്ചത്. എന്നാൽ എന്തുഭൂതം? ആ പരിശുദ്ധഗാത്രിയെ അല്പമായിട്ടുപോലും ബാധിക്കുന്നതിന് വിഷത്തിന് ശക്തിയുണ്ടായില്ല. “അവരുടെ ഗണ്ഡസ്ഥലങ്ങൾ പൂർവാധികം പ്രശോഭിച്ചു” എന്നാണ് പറയപ്പെടുന്നത്.

നാടുകടത്തൽ.

മഹാരാണയുടെ മനസ്സുമടുത്തു. മീരാബായിയെ എന്തു ചെയ്യണമെന്നറിയാതെ അദ്ദേഹം കഴങ്ങി. ഒടുവിൽ “ത്യാഗവും വധവുമൊക്കെ നിരൂപിച്ചു കണ്ടാൽ” എന്നൊരു ന്യായം കണ്ടുപിടിച്ചു. പത്നീപരിത്യാഗവും സഹോദരപരിത്യാഗവും ചെയ്ത കൃതകൃത്യനായ ശ്രീരാമന്റെ ഉഗ്രമനുസ്ഥിതിയോടെ മഹാരാണ സ്വകളത്രത്തെ അടുത്തടിവസംതന്നെ നാടുകടത്തി ചരിതാർത്ഥനായി. ബന്ധുക്കളുടെ ഉപദ്രവം സഹിക്കാതായപ്പോൾ മീരാബായി സ്വമനസ്സാലെ നാടുവിട്ടുപോയതാണെന്നും ചിലചരിത്രകാരന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഏതായാലും മീരാബായി അപമാനി

തയായി രാജഗൃഹവും രാജ്യാതിർത്തിയും കടന്നു എന്നുള്ളതു പരമാർത്ഥമാണ്. ഇതുവളരെ നിഷ്പൂരത ആദൈവഭക്തയോടു കാണിച്ച മഹാപാപത്തിന്റെ ഫലമായിട്ടാണ്, താമസിയാതെ ചിററൂർ അക്ഷബർചക്രവർത്തി പിടിച്ചടക്കിയതെന്ന് അക്കാലത്തു ജനങ്ങൾ വിശ്വസിച്ചുവന്നു.

ലോകജീവിതത്തിനോടുതന്നെ വിദ്വേഷം തോന്നിത്തുടങ്ങിയ മീരാബായി ഒരു നദിയിൽ ചാടി ജീവിതാന്തഃപര്യന്തൻ ഉദ്യമിച്ചു. നിലയില്ലാത്ത വെള്ളത്തിലെ ഒഴുക്കിൽ പെട്ടു ബഹുദൂരം കഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടും, ആ മഹതിയുടെ ജീവനെ ഭരപഹരിക്കാൻ നദിക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. മോഹാലസ്യത്തിൽ നിന്നുണർന്നോക്കിയപ്പോൾ താൻ എങ്ങനെയോ കരയ്ക്കുകിടക്കുന്നതായിമാത്രം അവർ ഓർത്തു.

ആത്മഹത്യാശ്രമത്തിനുശേഷമുള്ള അവരുടെ ജീവിതശശാങ്കൻ പ്രഭാപരിപൂരിതമായ ഒന്നാകുന്നു. രാമാനുജന്റെ ശിഷ്യനായ രവിദാസസ്വാമിയുടെ ശിഷ്യത്വം മീരാബായി സ്വീകരിച്ചു. അതിനുശേഷം തന്റെ ആത്മനാഥനായ ബാലഗോപാലന്റെ വിഹാരരംഗമായ വൃന്ദാവനത്തിലേയ്ക്ക് ഏകയായി ആ മഹാഭക്ത പുറപ്പെട്ടു. കുറേദിവസങ്ങൾ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഏകയായിട്ടല്ല, ബഹുശതം ജനങ്ങളാൽ അനുഗമിക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ടായിരുന്നു ഈ സ്വാമിനി സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത്. ഭക്തിപരവശയായി ആ പതിവ്രതാരത്നം ആലാപം ചെയ്തിരുന്ന ഗാനങ്ങൾ ആബാലവൃദ്ധജനങ്ങളെ ആ പുണ്യവിഗ്രഹത്തിലേക്കു ആകർഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ദേഹസൗന്ദര്യവും ഹൃദയസൗന്ദര്യവും ഒന്നുപോലെ മേളിച്ചിരുന്ന മീരാബായിയുടെ ദർശനം ആരെയും വശീകരിക്കുന്ന ഒന്നായിരുന്നു. പാട്ടും നൃത്തവുമായി ആ ഭക്തഗായിക പെരുവഴിയേ സഞ്ചരിച്ചു. ചിരകാലപ്രതീക്ഷിതമായ ആ പാവനസ്ഥലത്തേക്കു അത്യുൽക്കണ്ഠയോടും അത്യാഹ്ലാദത്തോടുംകൂടിയായിരുന്നു ഈ ഗോപിക സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത്.

വൃന്ദാവനവാസം.

ശ്രീകൃഷ്ണൻ്റെ ആരാധകനും ശ്രീകൃഷ്ണഭക്തനും ആയി ജീവഗോസായിൻ എന്ന ഒരു സന്യാസി വൃന്ദാവനത്താൽ വസിച്ചുപോരുകയായിരുന്നു. അവിടത്തെ വൈഷ്ണവരുടെ ആരാധ്യനായിരുന്നു അദ്ദേഹം. അതിനാൽ, തന്നെ ശിഷ്യവാത്സല്യത്തോടുകൂടി സ്വീകരിക്കുമെന്നായിരുന്നു മിരാബായി ധരിച്ചിരുന്നത്. വൃന്ദാവനവാസികളുടെ ഗുരുവായ അദ്ദേഹം വനിതമാരുടെ ദർശനംപോലും വെറുത്തിരുന്ന ഒരുവനായിരുന്നു. അതിനാൽ മീരയെ കാണാൻ അദ്ദേഹം അനുവദിച്ചില്ല. “ഗിർധാർലാൽ ഒഴിച്ചു വൃന്ദാവനത്തിലെ സകലരും സ്ത്രീകളാണെന്നാണ് ഞാൻ ധരിച്ചിരുന്നത്. വൃന്ദാവനത്തിലെ ഗോപികമാർക്കു അവകാശികളായി ശ്രീകൃഷ്ണനെക്കൂടാതെ വേറേയും ചിലർ ഉണ്ടെന്നു ഇപ്പോൾ ഞാൻ മനസ്സിലാക്കുന്നു” എന്നു മിരാബായി പ്രസ്താവിച്ചു. ശ്രീകൃഷ്ണൻ തുല്യനായി തന്നെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച് അധിക്ഷേപിച്ചതുകേട്ട് ഗോസായി ലജ്ജിച്ചു. അതിലെയുക്തിയെ ഖണ്ഡിക്കാൻ സാധിക്കാത്തതാൽ തന്റെ അന്ധതപം സ്മരിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിനു സന്ദർഭം ലഭ്യമായി. മിരാബായിയെ ബഹുമാനപുരസ്സരം സ്വീകരിച്ചു. ആ മഹതിയാകട്ടെ, അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ പാദത്തിൽവീണു നമസ്കരിക്കുകയും ചെയ്തു.

ആനന്ദനിമഗ്നയായിത്തീർന്ന മിരാബായി അനേകവർഷങ്ങൾ ആ ശ്രീകൃഷ്ണവിഹാരദേശത്തു താമസിച്ചു. ഹരികഥാപ്രസംഗങ്ങളും ഗാനങ്ങളും ശ്രവിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി പലേ ദേശങ്ങളിൽനിന്ന് ജനങ്ങൾ കൂട്ടുകൂട്ടമായി വന്നു കൊണ്ടിരുന്നു. രാപകൽ ആ ഭക്ത ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവാനിൽ ലീനചിത്തയായിത്തന്നെ അവിടെ താമസിച്ചു. ആ പുണ്യവതിയെ സന്ദർശിച്ചവർക്കും അവരുടെ ആരാധകരായിത്തീരുകയുണ്ടായി.

ഭാരതകവിത്വം.

കേരളക്കാലത്തു കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം, മീരാബായി രാജപുത്താനയിലേക്കു തിരിച്ചു എന്നാൽ രാജപുത്രരുടെ അന്ധമായ വംശാഭിമാനത്താലും മീരാബായിയെ വേണ്ട വിധം സ്വീകരിക്കുന്നതിൽനിന്നു അവരെ പ്രതിബന്ധപ്പെടുത്തി. പലേ പുണ്യക്ഷേത്രങ്ങൾ സന്ദർശിച്ചും, പരിന്നപ്രദേശങ്ങളിലെ ജനങ്ങളിൽ ഭക്തിവർദ്ധിപ്പിച്ചും, ആ ഗായികാവയിത്രി സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ രാജധാനിയായി വിരാജിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നഭാരത ആ ശ്രീകൃഷ്ണഭക്ത അവസാനമായി സന്ദർശിച്ചു. ഭഗവാനോടുള്ള പ്രേമാധിക്യംനിമിത്തം അവർക്ക് അവിടെ നിന്നും പോകാൻ മനസ്സില്ലാതായി. നൃത്തം, സംഗീതം, സമാധി ആദിയായവയിൽക്കൂടി ജീവിതംനയിച്ചുകൊണ്ട് മീരാബായി അവിടെ കേരളാലം താമസിച്ചു.

മഹാരാണയുടെ അന്തർനേത്രങ്ങൾക്കു ഇപ്പോഴാണ് വെളിച്ചം ലഭിച്ചത്. നാനാഭേദങ്ങളിൽനിന്നും തന്റെ പത്നിയെ കാണാനായി ചിററൂരിൽ വന്നുകൊണ്ടിരുന്ന ജനസമന്വയങ്ങളുടെ വരവു നിലച്ചതുകൊണ്ടുമാത്രം അദ്ദേഹം ഈ അവസ്ഥാന്തരം പ്രാപിച്ചതല്ലായിരുന്നു. ഉത്തരഭാരതമെങ്ങും മീരാബായിയുടെ യശശ്ചന്ദ്രിക പരന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. മീവാറിന്റെ കീർത്തിയെ അതു അസ്തമിപ്പിച്ചു. ആ ഖ്യാതിപര്യന്തിൽനിന്നു പൊഴിഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന അമൃതകിരണങ്ങൾ മഹാരാണയുടെ ഹൃദയത്തിനു മാറാം വരുത്തി. പശ്ചാത്താപവഹനിയിൽ ദശലക്ഷത്തനായിത്തീർന്നുതട്ടങ്ങി യറാണയ്ക്കു ഇരിക്കപ്പൊറുതിയില്ലെന്നായി. പരിത്യജിക്കപ്പെട്ട പത്നിയെ കൊട്ടാരത്തിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരാൻ പരിവാരസമേതം അദ്ദേഹം യാത്രയാകതന്നെ ചെയ്തു.

മഹാരാണയുടെ മനസ്ഥിതിക്കു ഇങ്ങനെ മാറുന്നതോടുകൂടി കാലം കരഞ്ഞൊന്നു കഴിഞ്ഞുപോയിരുന്നു. “മാനി

നിമാരുടെ ചിത്തം 'നൽത്താരിലും മുറ്റതര' മാണെങ്കിലും ഒന്നിനോടു വിഭേദം തോന്നിപ്പോയാൽ അത് ~~പാപ~~ത്തിലും തുല്യമാകുന്ന"മായി തീരുമെന്നുള്ളതു പലർക്കും അറിയാവുന്ന വസ്തുതയാണ്. മിരാബായിയുടെ സവിധത്തിലേക്കടുത്തുമാരായി ഏതാനും ബ്രാഹ്മണരെ മഹാരാണ പറഞ്ഞു. ആ പാവനാത്മികയുടെ പാദപത്മപാംസുക്കൾക്കൊണ്ടു് രാജപുത്താനയെ അനുഗ്രഹിക്കാനായി ചിററുരിലേക്കു പുറപ്പെടണമെന്നു അവർ ഭക്തിപുരസ്കാരം അപേക്ഷിച്ചു; സമസ്താപരാധങ്ങളും ക്ഷമിച്ചു്, പശ്ചാത്തപദശ്വനായിത്തീർന്നിരിക്കുന്ന ഭർത്താവിനെ ആശ്വസിപ്പിക്കണമെന്നു് അവർ പ്രാർത്ഥിച്ചു; എന്നാൽ അതുകൊണ്ടൊന്നും മിരാബായിക്കു തിരിച്ചുപോരാൻ മനസ്സുവന്നില്ല. അതു് മീവാറിന്റെ നിർഭാഗ്യമെന്നേ പറയാനുള്ളൂ.

സന്യാസിനിയുടെ ചേതസ്സിനെ മാറുന്നതിനു മറ്റു മാർഗ്ഗങ്ങൾ കാണായ്കയാൽ, ആ ഭൂദേവന്മാർ 'പാട്കിടക്കാൻ' തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ഉദ്ദേശ്യം സാധിക്കുന്നതുവരെ ആഹാരമൊന്നും കഴിക്കുന്നതല്ലെന്നു ശപഥം ചെയ്തുകൊണ്ടു് അവർ മിരാബായിയുടെ ആശ്രമത്തിനു മുൻവശത്തു് ഇരിപ്പായി. ഇവരുടെ ഈ നിർബന്ധപ്രകടനത്തിനു കീഴടങ്ങേണ്ട വെട്ടുവരുമെന്നു് ആ മഹാഭക്ത ഉറപ്പിച്ചു. താൻ ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ അനുവാദപ്രകാരം പ്രവർത്തിക്കാമെന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് മിരാബായി ക്ഷേത്രത്തിലെ ശ്രീകോവിലിനകത്തു പ്രവേശിച്ചു കതകടച്ചു. താഴെ കാണുന്നവിധം മിരാബായിയിൽനിന്നു് ഒരു പ്രാർത്ഥന പുറപ്പെട്ടതു് അടുത്തുനിന്നിരുന്നവർ എല്ലാവരും കേട്ടു. "ഞാൻ എന്റെ രാജ്യം ഉപേക്ഷിച്ചു. രാജ്ഞിക്കു അനുരൂപമായ വേഷവും ഭർത്താവിന്റെ കൊട്ടാരവും, എന്റെ സർവ്വവും ഞാൻ ഉപേക്ഷിച്ചു. അല്ലയോ ശ്രീകൃഷ്ണ! അവിടുത്തെ മാത്രം ശരണമായി കരുതിയിരിക്കുന്ന ഈ മീരയെ രക്ഷിക്കേണമേ! അവളുടെ മാനുഷതയും ജീവിതവും മുഴുവൻ ഇതാ അങ്ങയിൽ സമർപ്പി-

ച്ചിരിക്കുന്നു." പ്രാത്ഥനാനന്തരം നാഴിക പലതു കഴിഞ്ഞി-
 ട്ടു കോവിലിനകത്തു പ്രവേശിച്ച മീരാബായി പുറത്തു
 വന്നില്ല. "കാത്തുനിന്നവർ" അകത്തു കടന്നു ഉള്ളൂർ
 വർദ്ധിച്ചു. വാതിൽ പൊളിച്ചു നോക്കിയപ്പോൾ കണ്ട
 കാഴ്ച അവരെ ആശ്ചര്യവിവശരാക്കിത്തീർത്തുപോൽ! ആ
 സന്യാസിനി ധരിച്ചിരുന്ന ഉടയാട ശ്രീകൃഷ്ണവിഗ്രഹത്തിൽ
 ചുറ്റിയിരുന്നതായി കണ്ടതല്ലാതെ മീരാബായിയുടെ ശരീരം
 അവിടെ കണ്ടില്ല എന്നാണ് ഐതിഹ്യം. ഒരുപക്ഷേ
 പർവ്വതപ്രേമത്തിൽ ദശലക്ഷത്തയായിത്തീർന്ന അതുഭൂതഗ-
 റിയുടെ ചാരം അവിടെ അവശേഷിച്ചുകിടന്നിരിക്കാം.

* "സവധർമ്മാൻ പരിത്യജ്യ
 മാമേകം ശരണം വ്രജ;
 അഹം തപാം സർവ്വാപേഭ്യോ
 മോക്ഷയിഷ്യാമി; മാ ശുചാഃ."

എന്ന ശ്രീകൃഷ്ണവചനം അക്ഷരംപ്രതി ഇവിടെ അർത്ഥ-
 ത്തായി കാണപ്പെട്ടിരിക്കയില്ലേ എന്നു എങ്ങനെ അറിയാം
 ബാലുംമുതൽ സ്ത്രീയും പുരുഷവും ആരാധിച്ചു
 വന്നിരുന്ന ബാലഗോപാലനിൽ ലയിച്ച മീരാബായിയുടെ
 പാവനവിഗ്രഹം മീവാറിന്റെ ആധുനികതലസ്ഥാനമായ
 ഉദയപ്പുരിൽ ഇന്നും ജനങ്ങൾ പൂജിച്ചുപോരുന്നുണ്ട്. അ-
 പുണ്യചരിത രചിച്ച പാട്ടുകളും സ്തോത്രങ്ങളും ഉത്തരഭാര-
 ത്തിൽ എങ്ങും കേൾക്കാവുന്നതാണ്. ആ ഗാനങ്ങൾ
 കൊണ്ട് പരിപൂരിതമായിത്തീരാത്ത യാതൊരു ഗ്രാ-
 മവും രാജസ്ഥാനത്തെങ്ങുമില്ലെന്നുള്ളതിൽ അതിശയോക്ത-
 അശേഷം ഇല്ല.

* സവധർമ്മങ്ങളേയും ഉപേക്ഷിച്ചിട്ടു നീ എന്നെമാത്രം ശരണം
 പ്രാപിച്ചുവല്ലോ; സകലവിധപാപങ്ങളിൽനിന്നും നിന്നെ ഞാൻ മോചി-
 ക്കുന്നതാണ്; നീ വ്യസനിക്കേണ്ട. (ഭഗവദ്ഗീത. അദ്ധ്യായം XV II
 ശ്ലോകം 66.)

KOTTAYAM PUBLIC LIBRARY
JAWAHAR BAL BHAVAN & CHILDREN'S LIBRARY
KOTTAYAM.

Cl. No. M08

Acc. No. 2125

This book should be returned on or before the
date last stamped below.

3 NOV 1986
16 NOV 1988

№ 08
par-J.

✓ 40695

2125

ചരലേലാനൻ പിള്ള. ജി.
ജി. വ. ച. ര. ത. സ. ഞ്ചി. ക.

№ 08

par-J.

ചരലേലാനൻ പിള്ള. ജി.
ജി. വ. ച. ര. ത. സ. ഞ്ചി. ക.

40695

2125

